

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП

2016

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП

2016

МАЗМҰНЫ

ҚЫЗМЕТ, ПАЙЫМ, ҚҰНДЫЛЫҚТАР	04
ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	06
БАС ДИРЕКТОРДЫҢ (БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ) ҮНДЕУІ	08
НЕГІЗГІ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ КӨРСЕТКІШТЕРІ	10
«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬДІ ҚҰБЫР ЖОЛДАРЫ ЖҮЙЕСІ	11
ДАМУ ТАРИХЫ	12
2016 ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ТҮЙІНДІ ОҚИҒАЛАР	14
1. КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ	16
1.1. Бизнес-үлгі	18
1.2. Компанияның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясы	21
1.3. Ұйымдық құрылымы	26
1.4. Мемлекеттік реттеу және тарифтер	30
1.5. Компанияның нарықтағы орны	31
2. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ	34
2.1. Тәуекелдерді басқару жүйесі	36
2.2. Компанияның түйінді тәуекелдері	38
2.3. Ықпалдасқан менеджмент жүйесі	48
3. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ	50
3.1. Мұнай тасымалдау және су жеткізу	52
3.2. Сырт ұйымдарға тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану қызметі	54
3.3. Инвестициялық қызмет	54
3.4. Өндірістік үдерістердің тиімділігін арттыру	57
4. ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕР	64
4.1. Орнықты дамуды басқару жүйесі	66
4.2. Қоршаған ортаны қорғау	69
4.3. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік	74
4.4. Қызметшілерді басқару	77

4.5. Әлеуметтік саясат	82
4.6. Сатып алулар жүйесі және жергілікті қамтым	86

5. ТОПТЫҚ БАСҚАРУ	88
5.1. Топтық басқару жүйесі	90
5.2. Акционерлердің жалпы жиналысы	92
5.3. Директорлар кеңесі	94
5.4. Басқарма	108
5.5. Компания топтық хатшысының ролі мен қызметі	116
5.6. Ішкі аудит қызметі	117
5.7. Сыртқы аудитор	118
5.8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет	119
5.9. Топтық әдеп, топтық дауларды және мүдделер қақтығысын реттеу	120

6. ҚАРЖЫ-ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ. БАСШЫЛЫҚ ЕСЕБІ	122
---	-----

7. ҚОСЫМШАЛАР	136
1-қосымша. Есеп туралы	138
2-қосымша. GRI G4 көрсеткіштері кестесі	141
3-қосымша. БҰҰ Жаһандық шарттар қағидаттары	148
4-қосымша. 2016 жылыжүргізілген сатып алулар бойынша есеп	150
5-қосымша. «ҚазТрансОйл» АҚ 2016 жылға арналған жылдық есебіне енгізілген орнықты даму саласында ақпаратқа қатысты шектеулі сенімді қамтамасыз ететін тапсырма бойынша қорытынды	152
6-қосымша. 2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ-та топтық басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы есеп	156
7-қосымша. Шектелген сенімділікті қамтамасыз ететін «КПМГ Такс энд Эдвайзори» ЖШС-ның тәуелсіз қорытындысы	164
8-қосымша. Шоғырландырылған қаржылық есептілік	168
9-қосымша. Қысқартулар тізімі	245

ҚЫЗМЕТ, ПАЙЫМ, ҚҰНДЫЛЫҚТАР

ҚЫЗМЕТ

«ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «ҚазТрансОйл» АҚ немесе Компания) акционерлері үшін Компания қызметтеріне тұтынушылардың қол жеткізудегі тең шарттарын қамтамасыз етумен магистралдық мұнай құбырлары жүйесі бойынша мұнайды тасымалдау бойынша сапалы, заманауи, тиімді, қауіпсіз және бәсекеге қабілетті қызметтерді көрсету жолымен барынша пайда қамтамасыз ету.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТ

Компанияның нарықтық құнын ұлғайту (капиталдануы) және магистральдық мұнай құбырымен мұнай тасымалдау саласында мемлекеттің стратегиялық мүдделерін сақтау.

ПАЙЫМ

«ҚазТрансОйл» АҚ – орнықты даму, өндірістік қызмет қауіпсіздігін қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау, өндірістік активтерді басқару саласында үздік практикаға сәйкесетін заманауи, әртараптандырылған құбыржолы жүйесі бойынша мұнайды тасымалдау бойынша қызметтердің ауқымды спектрін көрсететін бәсекеге қабілетті және қарқынды дамып келе жатқан компания.

Компания, магистралдық мұнай құбыры бойынша ұлттық оператор болып табылып, Қазақстан Республикасында және оның шегінен тыс ірі мұнай тасымалдау жобаларына қатысып, салада көшбасшы орынды ұстап қалуға ұмтылатын болады.

ТОПЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

Өз қызметінде Компания мына құндылықтарды басшылыққа алады:

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау

Компания өндірістік нысандар жұмысының апатсыз тәртібін қамтамасыз етуге ұмтылады, қауіпсіз еңбек шарттарын құрып қолдауды және қызметкерлерінің денсаулығын қорғау үшін жағдай жасайды. Өз жұмысында қоршаған ортаның ластануын болдырмауға ұмтылады және энергия мен табиғат ресурстарын үнемді және ұтымды пайдалануға ұмтылады.

Тиімділік

Компания мемлекет, акционерлер, жұмыскерлер мен қоғам алдында өз жауаптылығын сезінеді, осыған байланысты қызметтің табыстылығы мен тиімділігі, жоғары нәтижелерге қол жеткізу Компания үшін басты құндылық болып табылады. Бизнес-процестерді жетілдіру, шығындарды оңтайландыру, жабдықтарды жаңғыртуға бейімделу және өндірісті дамытуға инвестиция бөлу Компанияның орнықты және тұрақты жұмысын қамтамасыз етеді.

Орнықты даму

Компания Ұжымдық басқару кодексінде берілген орнықты даму саласындағы қағидаттардың тиісті және сапалы енгізілуін қамтамасыз етуге ұмтылады.

Кәсібилік

Компания өз қызметкерлерінде Компания қызметінің ерекшелігін білуді, қойылған міндеттердің уақтылы және сапалы орындалуын бағалайды және кәсіби білім мен дағдыларын тұрақты жетілдірулерін қамтамасыз етеді.

Өзара бір-бірін қолдау және ұжымда жұмыс

Компания қызметтің жоғары нәтижелеріне жету Компанияның барлық қызметкерлерінің жұмыла жұмыс істеуіне орай мүмкін екендігін сезінеді. Компанияда жұмыс сенімге, өзара бір-біріне көмектесуге, жауаптылық пен қойылатын міндеттер мен мақсаттарды бірігіп қалыптастыру мен іске асыруға негізделеді.

Ұжымдық құндылықтар Компания қызметінің барлық салаларында көрініс табады және қызметкерлердің өзара қарым-қатынасын ұйымдастыруда, бизнес-процестерді құруда, стратегиялық жоспарлау мен шешімдер қабылдауда елеулі роль атқарады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

**ДАНИЯР
БЕРЛІБАЕВ**

«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің
төрағасы

Құрметті акционерлер, серіктестер мен ұжымдастар!

«ҚазТрансОйл» АҚ магистралдық мұнай құбыры бойынша ұлттық оператор және Қазақстанның 80-нен астам мұнай игеретін компанияларға мұнай тасымалдау бойынша қызметтер көрсететін, Қазақстан Республикасының ірі мұнай құбыры компанияларының бірі болып табылады.

Компанияның Қазақстан Республикасында мұнай өндірудің жалпы көлемінен 47%-ын тасымалдауды қамтамасыз ететін магистралдық мұнай құбырларының тарамдалған желісіне ие.

Жыл сайын «ҚазТрансОйл» АҚ қызметін қорытындылай келе, біздер Компанияның әлі де жоғары белеңде тұрып, қойылған мақсаттары мен міндеттеріне бұрынғыша қол жеткізіп келетіндігін атап кетеміз.

Макроэкономикалық жағдайдың жалпы нашарлауы тұрғысынан 2016 жылы Қазақстан экономикасына

елеулі теріс әсерді ұлттық валюта бағамының құбылмалығы мен мұнайға деген төмен баға әкеліп тұрды. Бұған қарамастан, «ҚазТрансОйл» АҚ негізгі жоспарлы өндірістік-қаржы көрсеткіштері мен міндеттерін орындады. Компания қызметінің 2015 жыл қорытындысы бойынша қаржы нәтижелері 2016 жылы Халық IPO бүкіл тарихы бойына Компанияның қарапайым акциялары бойынша дивидендтерді 51,2 млрд. теңге көлемінде төлеуге мүмкіндік берді.

Есептік жылда директорлар кеңесі «ҚазТрансОйл» АҚ 2025 жылға дейінгі Даму стратегиясын бекітті, ол Компанияның тиімділігі мен бәсекеге қабілеттілігін арттыруға, шығындарды оңтайландыру мен бизнес-процестерді әртараптандыруға, ұжымдық басқару жүйесін жетілдіруге бағытталған. Даму стратегиясында ерекше орынды Компанияның орнықты дамуы мәселелері алады.

2016 жыл әлем энергетикасында ірі тарихи оқиғамен есте қалды – Қашаған үлкен кен орнында мұнайды коммерциялық өндіру бастау. Магистралдық мұнай құбыры бойынша елдің ұлттық операторының Қашаған мұнайын тұтынушыларға тоқтаусыз жеткізуді қамтамасыз етудегі ролін атап кеткен маңызды. 2016 жыл қорытындысы бойынша Компания 117 мың тонна Қашаған мұнайын тасымалдады.

Есептік жылда Компания мұнай құбырларының қолданыстағы телімдерін қолдауға бағытталған және магистралдық мұнай құбырлары жүйесін әрі қарай дамыту бойынша міндеттерді іске асыруды қамтамасыз етуге арналған бірқатар ірі өндірістік жобаларды аяқтады. Бұл жылына 11 млн.тоннаға дейін өткізгіштік қасиетін ұлғайтымен ТОН-2 мұнай құбырының қазақстандық теліміне өткізілген жаңғырту және қайта құрылымдаудан кейін «663 км» МАС пайдалануға іске қосу болды, ол келешекте реверстік режимде жұмыс істеу кезінде «Кеңқияқ-Атырау» мұнай құбырының бас МАС қызметін орындайтын болады.

2016 жылы басты назар біздің жұмысымыздың басты артықшылықтарының бірі – ұжымдық басқару жүйесін дамытуға, атап айтқанда Компанияның басқару органдарының қызмет тиімділігін арттыруға аударылды. «ҚазТрансОйл» АҚ үшін ұжымдық басқару саласында маңызды оқиғалардың бірі акционерлердің кезектен тыс Жалпы жиналысымен Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау болды. Бұдан басқа 2016 жылы мамыр айында Ұжымдық басқарудың жаңа кодексі бекітілді, оған сәйкес Компанияның Жарғысы және түйінді ішкі құжаттарын қайта қарау, «ҚазТрансОйл» АҚ ұжымдық басқаруды бағалау бойынша көлемді жұмыс жасалды. Өткізілген бағалау нәтижелері Компанияны ұжымдық басқарудың жоғары сапасы мен оның Ұжымдық басқару кодексінің ұсынымдарын ұстануын көрсетті.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өзгеруі шеңберінде Компания бизнес-процестерді жетілдіру бойынша іс-шараларға белсенді қатысады. Бұдан басқа Компания қызмет тиімділігін арттыру мен шығындарды оңтайландыруға бағытталған меншікті бастамалары әзірленді, бұл «ҚазТрансОйл» АҚ құнын арттыруға және біздің акционерлердің инвестицияларын көтеруге мүмкіндік береді.

Есептік жыл ішінде Компания бірқатар бағыттар бойынша елеулі түрде алға жылжыды. Алда – жаңа міндеттер мен жаңа мақсаттар. «ҚазТрансОйл» АҚ ұжымы бұрынғыша акционерлерінің, серіктестері, қызмет тұтынушылары мен басқа да стейкхолдерлерінің сенімін ақтайды және жетіліп, тиімділігін арттырып, кез келген қиындықтарды жеңіп шығады деп сенемін.

БАС ДИРЕКТОРДЫҢ (БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ) ҮНДЕУІ

**ДИМАШ
ДОСАНОВ**

**«ҚазТрансОйл» АҚ
Бас директоры
(Басқарма төрағасы)**

Құрметті оқырмандар!

Біздер «ҚазТрансОйл» АҚ 2016 жылға арналған біріктірілген жылдық есебінің бетінен көруге қуаныштымыз. Әр жылдық есеп біз үшін есептік жылда өзіміздің нәтижелерімізді көрсету, қаржылық және өндірістік қызметте барынша маңызды оқиғалармен бөлісу, сондай-ақ Компанияның келешек даму перспективаларымен бөлісу мүмкіндігінен береді.

«ҚазТрансОйл» АҚ экономикадағы өзгерістерге мұқият назар аударады және қолайлы уақытта ғана емес, тұрақты өзгеріп отырған жағдайларда да компанияның орнықты жұмысын қамтамасыз етуге дайын. Алға қойылған жоспарларды орындауға ұмтылып, сыртқы тәуекелдер ұшыққан жағдайда қауырт жұмыс істеуге дайынбыз.

Есептік жылда біздер қызметтің оң өндірістік және қаржылық нәтижелеріне қол жеткіздік. Мұнай тасымалдаудың біріктірілген көлемі 56,6 млн. тоннаны құрады,

бұл жоспарлы көрсеткішке сәйкеседі, бірақ 2015 жылдың балама көрсеткішінен 7%-ға төмен болып отыр. Мұнайдың біріктірілген жүк айналымы 43,1 млрд. тонна-км құрады, бұл жоспарлы көрсеткіштен 1%-ға жоғары көрсеткішті құрады және 2015 жылдың балама көрсеткішінен 5%-ға төмен. Аталған көрсеткіштердің төмендеуінің негізгі себебі мұнай игеруші компаниялардың магистралдық мұнай құбыры жүйесіне мұнайды тапсыру көлемінің кемуі және мұнайды ірі кен орындарынан КҚК мұнай құбыры жүйесіне бағыттау болып табылады. «Астрахань-Маңғышлақ» су жолы бойынша Еділ суын жеткізу көлемі 25,1 млн. куб. м құрады, бұл жоспардан 4%-ға жоғары және 2015 жылдың балама көрсеткішінен 1%-ға жоғары.

Компанияның біріктірілген таза табысы 44,5 млрд. теңгені құрады, бұл жоспарлы көрсеткіштен 18 %-ға жоғары. Негізінен бұл өнімдерді сату мен Компанияның қызметтер көрсетуінен алған табысының артуымен негізделген.

2016 жылдың маңызды өндірістік жағдайларының арасында бірнеше түйінділерін атап кетуге болады. Біріншіден, біздер Туймазы – Омск – Новосибирск-2 (ТОН-2) магистралдық құбыржолының қазақстандық телімінің желілік бөлігін алмастыру бойынша ірі жобаны аяқтадық, бұл аталған телімнің өткізу қабілетін 7-ден 11 млн. тоннаға дейін арттыруға және аталған халықаралық мұнай тасымалдау тармағының транзиттік әлеуетін арттыруға мүмкіндік берді.

Екіншіден, реверстік режимде «Кеңқияқ-Атырау» мұнай құбырының бас МАС қызметін орындайтын «663 км» МАС қайта құрылымдау мен кеңейту бойынша жұмыстар аяқталды. «663 км» МАС қайта құрылымдау мен кеңейту түрлі жүк жөнелтушілердің мұнайын, оның ішінде Қашаған мұнайын Қытай халық Республикасы бағытында тасымалдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, сондай-ақ отандық мұнай қайта өңдеу зауыттарына батыс-қазақстан мұнайын жеткізу үшін «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының құрылыс жобасының екінші кезеңінің екінші кезегін іске асыру жоспарына сәйкес жүргізілді.

Өндірістік қызметтері жетістіктермен қатар, біздер, әлеуметтік жауапты Компания ретінде орнықты даму қағидаттарына ерекше назар аударамыз.

«ҚазТрансОйл» АҚ нақты басымдығы мен маңызды стратегиялық міндеттердің бірі өзінің қызметкерлері үшін қауіпсіз еңбек шарттарын қамтамасыз ету болып табылады. Әйтсе де, біздер қабылдаған қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласында барлық шараларға қарамастан, 2016 жылы екі топтық қайғылы оқиға орын алды, онда 14 адам жарақат алды. Олардың бірі шығыс филиалының Павлодар мұнай құбыры басқармасында автобуспен болған жол-көлік оқиғасы, екіншісі – «Евро-Азия Эйр» авиакомпаниясы» АҚ Жезқазған филиалының МИ-8 тікұшақпен болған әуе-көлік оқиғасы.

«ҚазТрансОйл» АҚ әлеуметтік даму саласындағы қызметі кадрлар әлеуетін дамыту, оқу жүйесін жетілдіру, ұжымдық мәдениетті әрі қарай дамыту, кадрлар резервімен және Жас мамандар кеңесімен жұмыс бойынша бастамаларды қамтиды.

2016 жылы Компанияда кәсіподақ қозғалысын белсенді дамыту бастау алды, оның қызметі біздің қызметкерлерді мүдделерін қорғау мен білдіруге бағытталған. Бүгінгі таңда «ҚазТрансОйл» АҚ орталық аппараты мен барлық төрт филиалдарда қызметкерлердің кәсіподақ ұйымы құрылған. 2016 жылғы 27 желтоқсанда компанияның филиалдары мен орталық аппараты қызметкерлерімен 3 жылдық мерзімге ұжымдық шартқа қол қойылды, оның негізгі мақсаты – «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлерін әлеуметтік қолдау.

Компания өндірісі қатысатын өңірлердің халқы алдында өзінің әлеуметтік жауаптылығын сезінеді. Қыркүйек айында Оңтүстік Қазақстан облысы Созақ ауданы Шолаққорған ауылында «ҚазТрансОйл» АҚ демеушілік қаражатына салынған және өңірге сыйға тартылған, 280 орындық жаңа балалар бақшасын алудың салтанатты рәсімі болып өтті. Жаңа мектеп жасына дейінгі мекеме облыста аумағы бойынша ірі аудан үшін жақсы көмек болды.

2017 жыл біздің компания үшін елеулі болып табылады. Біздер «ҚазТрансОйл» АҚ құрылуының 20 жылдығын атап кетеміз. Компанияның 20 жылдығына орай біздер «Компанияның 20 жылдығы – 20 ізгілікті іс» деп аталатын іс-шаралар жоспарын әзірледік, ол қызметкерлердің барлық санатын, олардың балаларын, жас мамандарды, тәжірибелі кәсібилерді және ардагерлерді, пішіндік жоғары оқу орындарының студенттерін, халықтың әлеуметтік осал қабаттары мен көмекке зәру тұрғындарды қамтиды.

Біздің қызметкерлерге кәсібиліктері мен іске деген жауаптылықтары үшін, біздің менеджментке – Компанияны сауатты басқаруы, біздің акционерлерге – «ҚазТрансОйл» АҚ бизнес-үлгісінің орнақтылығына сенімі үшін алғысымды білдіремін.

НЕГІЗГІ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ КӨРСЕТКІШТЕРІ

56 575

мың тонна

мұнайды тасымалдау көлемі

44 528

млн теңге

қорытынды табыс

7 914

адам

персоналдың тізім саны

МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ СУДЫ ЖЕТКІЗУ	Біріктірілген көрсеткіштер	2016 жыл жоспар	2016 жыл факт	2015 жыл факт	2014 жыл факт	Өзгеріс, %
	Тасымалдау көлемі, мың тонна	56 389	56 575	61 001	64 005	-7,3
	Жүк айналымы, млн. тонн-км.	42 505	43 130	45 446	44 206	-5,1
	Судың жеткізілу көлемі, мың м³	24 172	25 133	24 998	24 815	0,5

* Бұл жерде және әрі қарай «ҚазТрансОйл» АҚ 2016 жылға арналған жылдық есебінің мәтіні бойынша сандық көрсеткіштер бойынша келтірілетін өзгеріс есептік кезең ішінде нақты мәнінің алдындағы жыл ішіндегі нақты мәнге қатынасы ретінде есептеледі.

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	Біріктірілген көрсеткіштер	2016 жыл жоспар	2016 жыл факт	2015 жыл факт	2014 жыл факт	Өзгеріс, %
	Түсім, млн. теңге.	201 692	207 108	213 162	206 637	-2,8
	EBITDA*, млн. теңге	96 685	108 611	110 234	105 431	-1,5
	Іске асырудың өзіндік құны, млн. теңге	132 596	129 862	124 064	121 309	4,7
	Есептік жыл ішінде қорытынды табыс, млн. теңге	37 770	44 528	44 713	46 431	-0,4

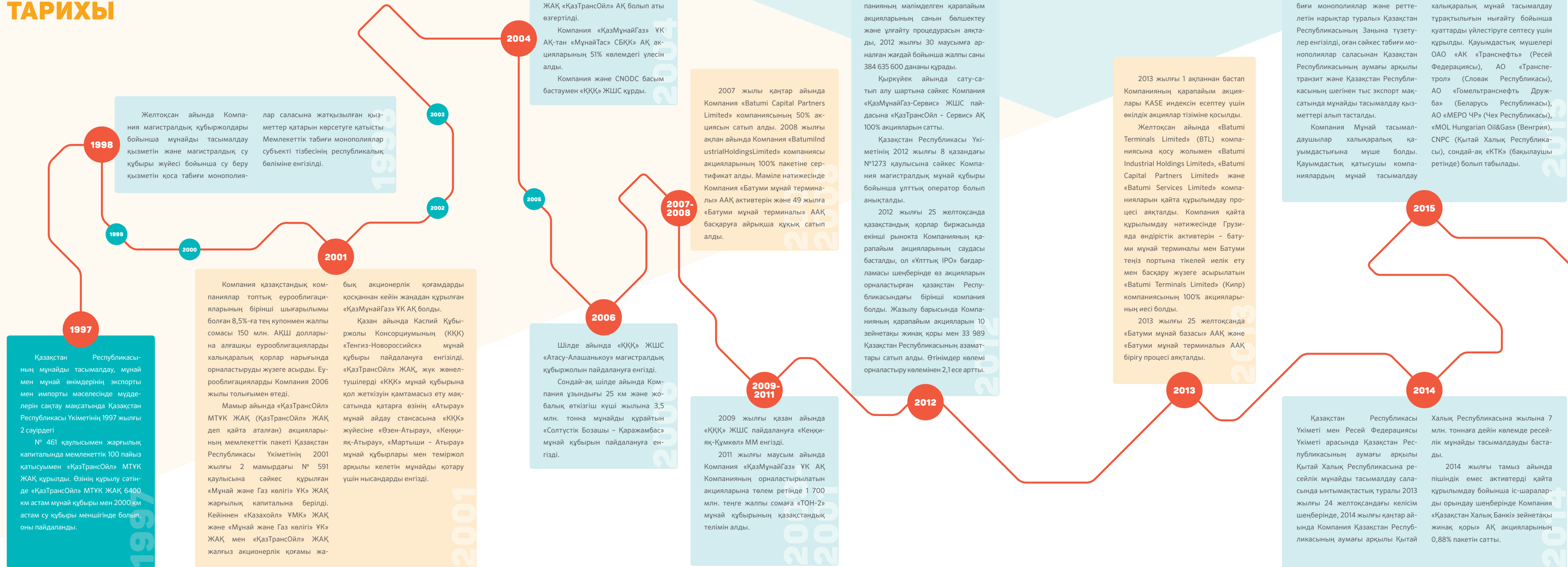
* Көрсеткіш «Самұрық-Қазына» АҚ еншілес ұйымдарды дамыту жоспарын әзірлеу, келісу, бекіту, түзету, орындау және орындалуына бақылау ережесіне сәйкес есептелген.

ҚЫЗМЕТТІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС КӨРСЕТКІШТЕРІ	Компания бойынша жеке көрсеткіштер	2016 жыл жоспар	2016 жыл факт	2015 жыл факт	2014 жыл факт	Өзгеріс, %
	Персоналдың тізім саны, адам	-	7 914	8 129	8 183	-2,6
	Өндіріспен байланысты қайғылы оқиғалардың жалпы саны	0	2	5	0	-60
	Ластаушы заттектер шығарындылары, тонна	-	27 760	25 403	25 687	9,3
	Экологиялық төлемдер, мың теңге	-	77 994	70 782	63 406	10,2
	Мұнайдың энергия сыйымдылығы, ш.о.т./мыңтонн	-	5,54	5,72	6,12	-3,2
	Тауарлар, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудың жалпы көлемінде жергілікті қамту үлесі, %	40	61,2	60	68,5	2,3

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ МАГИСТРАЛЬДІ ҚҰБЫР ЖОЛДАРЫ ЖҮЙЕСІ

ДАМУ ТАРИХЫ

2016 ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ТҮЙІНДІ ОҚИҒАЛАР

ҚАҢТАР

Кадрлық өзгерістер

«ҚазТрансОйл» АҚ 2016 жылғы 29 қаңтарда өткен Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылды және жаңа Директорлар кеңесінің құрамы сайланды.

АҚПАН

Несиелік дәрежелер

Standard & Poor's халықаралық дәрежелер агенттігі Компанияның несиелік дәрежесін «BB+»-тен «BB»-ға дейін төмендетті, болжам «Теріс».

Компания дәрежесінің төмендеуі Қазақстан Республикасы дәрежесінің төмендеуімен және «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ дәрежесінің төмендеуімен негізделді. Дәрежелер деңгейі Компанияның «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ тобының стратегиялық маңызды еншілес компаниясы ретінде мәртебесімен анықталған, сондай-ақ қажет жағдайда Компанияға мемлекет тарапынан уақтылы және жеткілікті шұғыл қолдау көрсетудің жоғары ықтималдығымен анықталған.

НАУРЫЗ

Өкілдіктің жабылуы

ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі ҚазТрансОйл» АҚ-тың Мәскеу қаласындағы (Ресей Федерациясы) өкілдігін жабу туралы шешім қабылдады.

СӘУІР

Сертификаттар тапсырылуы

«ҚазТрансОйл» АҚ-қа үдерістер жетілуінің сәйкестігіне және сервистердің Advanced деңгейде клиенттерді сараптау орталығына қойылатын талаптарға сәйкестікке SAP SE компаниясы аудит өткізді. Аталған сәйкестік Customer Center of Expertise (CCoE) Advanced certificate сертификатымен расталды.

Компания Қазақстанда бірінші және ТМД елдерінде екінші болып SAP саласында клиенттерді сараптау орталығы Advanced деңгейінде сертификаттаудан өтті.

МАМЫР

Акционерлердің жылдық жиналысы

Астана қаласында 2015 жыл қорытындысына арналған Компания акционерлерінің жылдық жалпы жиналысы болып өтті. Жиналыс барысында акционерлер жылдық қаржы есебін, шоғырландырылған жылдық қаржы есебін және Компанияның 2015 жылға арналған жылдық есебін, Компания Директорлар кеңесінің 2015 жылы жүргізілген жұмыс туралы жылдық есебін, Топтық басқару кодексін, Компания Жарғысына өзгерістер мен толықтыруларды және ҚазТрансОйл» АҚ акцияларды ұйымдастырылмаған құнды қағаздар нарығында сатып алған жағдайда олардың құнын анықтау әдістемесіне өзгерістер мен толықтыруларды бекітті.

Сондай-ақ Компания акционерлері 2015 жыл ішінде таза табысты бөлу тәртібін бекітті, жыл қорытындысы бойынша жай акциялар бойынша дивидендтерді төлеу туралы шешім қабылданды.

Несиелік дәрежелер

Moody's халықаралық дәрежелер агенттігі «ҚазТрансОйл» АҚ дәрежесін «Ваа3» деңгейінде растады, болжам «Теріс».

Дәрежені растау мынадай факторларға негізделді: Қазақстан Республикасының Үкіметіне жергілікті валютада «Ваа3» несиелік дәрежесінің берілуі, болжам «Теріс»; Компанияның базалық іргелі несие беру қасиетін бағалау ба1 деңгейіне сәйкеседі; мемлекет пен Компанияның тәуелділігі жоғары; Компанияға қажет жағдайда ауқымды мемлекеттік қолдау көрсету мүмкіндігі туралы Moody's болжамы.

МАУСЫМ

Дивидендтер

«Халықтық IPO» Бағдарламасының бүкіл тарихы бойынша 2015 жыл қорытындысы бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ жай акциялары бойынша 51,2 млрд. теңге көлемінде дивидендтер төленді.

ТАМЫЗ

«ТОН-2-ні» қайта құру

Ұзындығы 185,6 км «ТОН-2» магистральдық мұнай құбырының қазақстандық телімінде құбырларды толығымен алмастырумен күрделі жөндеу аяқталды, бұл аталған телімнің өткізу қабілетін жылына 7,0-ден 11 млн. тоннаға дейін арттыруға мүмкіндік берді.

Кадрлық өзгерістер

Компания Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 5 тамыздағы шешімімен Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) Нұртас Шманов өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатты.

2016 жылғы 6 тамыздан бастап Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) болып Димаш Досанов сайланды.

ҚЫРКҮЙЕК

Несиелік дәрежелер

Fitch Ratings халықаралық дәрежелер агенттігі Компанияның «Тұрақты» болжамымен «BBB-» деңгейінде несиелік дәрежесін растады. Fitch Компания дәрежесі кем дегенде орташа мерзімді болашақта сақталатынын және Компанияның Қазақстан экономикасы үшін стратегиялық маңыздылығын ескеретін күшті операциялық және қаржылық көрсеткіштерін көрсететінін атап өтті.

ҚАЗАН

Қашаған мұнайын тасымалдау

Усть-Луга кемежайы бағытында «Атырау – Самара» мұнай құбырының телімі бойынша экспортқа Қашаған мұнайын тасымалдау басталды. 2016 жыл қорытындысы бойынша 117 мың тонна тасымалданды.

Кадрлық өзгерістер

«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысының 2016 жылғы 20 қазандағы шешімімен Компанияның Директорлар кеңесінің құрамы жеті адам санында белгіленді және Директорлар кеңесінің мүшесі болып Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) Димаш Досанов сайланды.

ЖЕЛТОҚСАН

Сертификат тапсыру

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитетінің Астана қаласы бойынша мемлекеттік кірістер департаменті 2015 жыл қорытындысы бойынша Компанияны Астананың үздік салық төлеушісі деп таныды.

Ұжымдық шартқа қол қою

Компания мен Компания жұмыскерлері арасында 2017 – 2019 жылдарға арналған Ұжымдық шартқа қол қойылды.

«663 км» МАС-ты пайдалануға қосу

Кері айдау тәртібінде «Кеңияқ – Атырау» мұнай құбырының бас МАС қызметін орындайтын «663 км» МАС-ты қайта құру мен кеңейту бойынша жұмыстар аяқталды.

Қосымша келісімге қол қою

2017 жылдан бастап «Прииртышск – Атасу – Алашань-коу» бағыты бойынша ресейлік мұнай транзиті көлемінің 7,0-ден 10,0 млн. тоннаға дейін ұлғаюын көздейтін «ҚазТрансОйл» АҚ пен «НК «Роснефть» ЖАҚ арасында мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шартқа қосымша келісімге қол қойылды.

1. КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

МҮНАЙДЫ
СҰЙЫҚҚОЙМАЛАРДА САҚТАУ

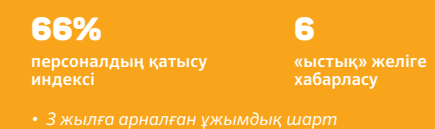
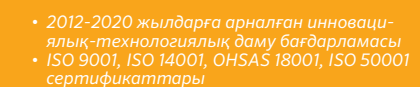
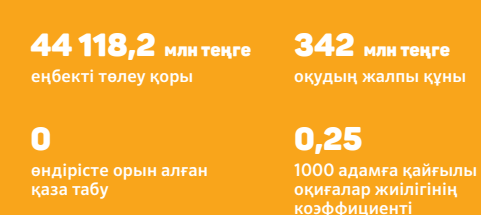
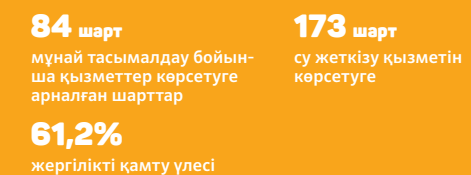
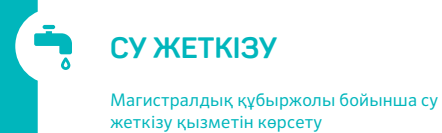
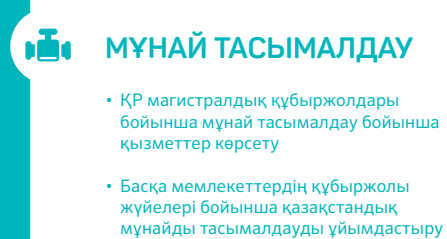
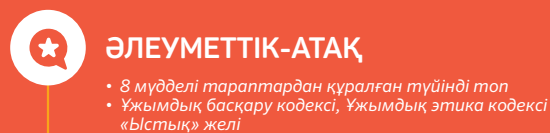
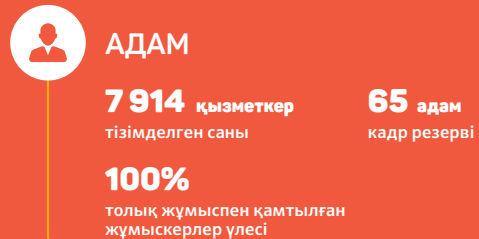
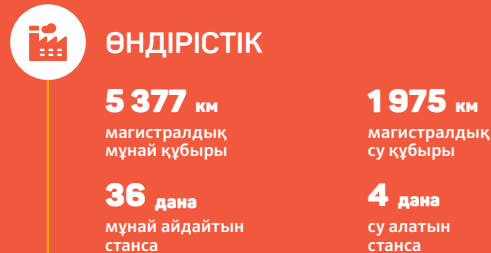
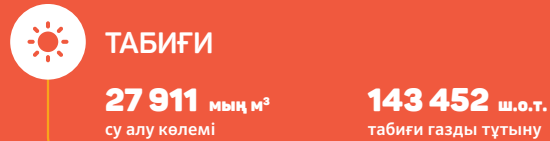
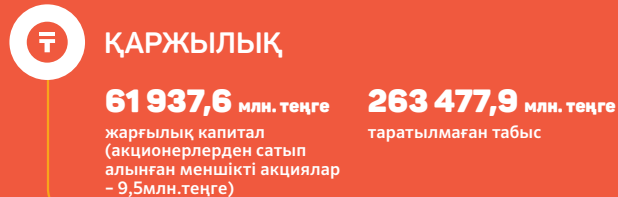
1.1

БИЗНЕС-ҮЛГІ

КАПИТАЛДАР

БАСТЫ СЕРІКТЕСТЕР

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

КОМПАНИЯНЫҢ 2016 ЖЫЛҒЫ ӨНДІРІСТІК ҚҰАТТАРЫ

166 мың м³

су сақтауға арналған
сұйыққоймалар

1 дана

су тазарту
құрылысы

1 975 км

магистралдық
суағызғылары

4 дана

су-сорғы
стансалары

36 дана

мұнай айдау
стансалары

7 дана

мұнай қыздыру
стансалары

64 дана

мұнай қыздыру
пештері

1 346 мың м³

мұнай сақтауға арналған
сұйыққойма паркі

1 дана

бас тазарту
құрылысы

4 дана

қотару-қую темір жол
аспақұярлықтары

1.2

КОМПАНИЯНЫҢ
2025 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

2016 жылғы желтоқсан айында Директорлар кеңесі «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі даму стратегиясын (Даму стратегиясы) бекітілді, ол Компанияның нарықтық құнын ұлғайтуға (капиталдандыру) және магистралдық мұнай құбыры бойынша мұнай тасымалдау саласында мемлекеттің стратегиялық мүдделерін ұстануға бағытталған.

Даму стратегиясы «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ ұсынымдарына және Компания қызметіне елеулі әсер еткен 2015-2016 жылдары ішкі және сыртқы ортаның өзгерістеріне сәйкес әзірленді.

Компанияның даму стратегиясы мұнай-газ саласының қазіргі жағдайы мен даму келешегіне сәйкесетін Компанияның қызметін, келешегін, стратегиялық мақсаты мен дамуының стратегиялық бағыттарын анықтай-

5 377 км

магистралдық мұнай
құбырларының ұзындығы

кәсіптік кәсіпорындармен, 20 коммуналдық және бюджеттік ұйымдармен, 94 ауыл шаруашылығы өндірушілерімен бекітілген.

Су жеткізу «Қиғаш» ЖӨДС 1 және 2 су көтеру сорғы стансаларымен, ССС – 8 (Құлсары), «Қаражанбас» ССС су сорғы стансаларымен және «Құлсары» СТҚ су тазарту құрылғыларымен, сондай-ақ 136 мың м³ жалпы көлемді су сақтауға арналған сұйыққоймалармен қамтамасыз етіледі.

Бұдан басқа Компания «ҚҚҚ» ЖШС-ға, «МұнайТас» СБҚК» АҚ-қа; «Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В.» компаниясы мен «Торғай-Петролеум» АҚ-қа тиесілі мұнай құбырларын пайдалану қызметтерін көрсетеді.

ды. Даму стратегиясында ерекше орын орнықты даму мәселелері мен қызмет тиімділігін арттыруға арналған.

Даму стратегиясын жаңарту барысында Компанияның стратегиялық құндылықтары мен бастамалары әзірленді, 2025 жылға дейінгі негізгі стратегиялық көрсеткіштері түзетілді. Сонымен ұзақ мерзімді келешекте Компанияның әрі қарай дамуы мынадай стратегиялық бағыттар шегінде жүзеге асырылатын болады:

- Мұнай тасымалдау;
- Су жеткізу;
- Операторлық қызметтер;
- Басқару тиімділігін арттыру.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ 2025ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУЫНЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

Стратегиялық бағыттар	Стратегиялық бағыттар шеңберінде мақсатты міндеттер	2025 жылға дейінгі стратегиялық бастамалар	2017 жылға жоспарланған негізгі іс-шаралар	Компания қызметінің түйінді тәуекелдері («Тәуекелдерді басқару» 2-тарауды қара)
 Мұнай тасымалдау	- Мұнайды сапалы, сенімді, үздіксіз және жоғары тиімділікте тасымалдауды қамтамасыз ету - Жаңа жүк жөнелтушілерді тарту есебінен мұнай тасымалдау көлемі мен жүк айналымын ұлғайту	«Атырау – Самара» мұнай құбыры бойынша мұнайды тасымалдау үшін Теңіз, Қашаған және Қарашығанақ кен орындарынан қосымша көлемдер тарту «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбырының кері айдауы және кеңеюі, «Қазақстан – Қытай» мұнай құбырының өткізу қабілетін ұлғайту - Саланың даму қарқыны мен компанияның инвестициялық қажеттіктерін ескеретін барынша икемді және тиімді тариф саясатын қамтамасыз ету	- Новороссийск кемежайы арқылы тиеумен күкірті аз Сібір жеңіл мұнайымен қоспада әрі қарай тасымалдау үшін «Атырау – Самара» мұнай құбыры бойынша жеңіл қазақстандық мұнайды жеткізу «Кеңқияқ» БМАС құрылысын аяқтау - Жылына 6 млн. тоннаға дейін кері айдау тәртібінде өткізу қабілетін ұлғайтумен «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбыры телімі кері айдауы жобасының 1-кезеңін іске асыру мәселесін қарастыру «Қаламқас – Қаражанбас – Ақтау» магистральдық мұнай құбырының «Қаражанбас – Ақтау» учаскесін қайта құру	- Мұнай жеткізілуін төмендету немесе тоқтату - Апаттар (техногендік сипатта) - Апаттар (табиғи сипатта) - Активтерді қасақана ұрлау немесе жою қаупі
 Су жеткізу	Су жеткізу қызметінің тиімділігін арттыру және экономикалық тиімділік болған жағдайда қолданыстағы магистральдық су құбырлары жүйесін дамыту	- Магистральдық суағызғылардың өткізу қабілетін ұлғайту; - Су беру кезінде қызмет ұтымдылығын арттыру (инвестициялық тарифті белгілеу, мемлекет жәрдемақшалары, өзге іс-шаралар).	- Компанияның қызмет мәнінен магистральдық құбыры бойынша су беру кезінде қызмет белгілеу мақсатында Компанияның 100% қатысуымен жауапкершілігі шектеулі серіктестік құру бойынша іс-шараларды іске асыру. «Астрахань – Маңғыстау» суағызғысы бойынша су жеткізуді ұлғайту үшін CCC-5 қайта құру» жобасын іске асыруды аяқтау.	- Су жеткізуді азайту немесе тоқтату - Апаттар (техногендік сипаттағы) - Апаттар (табиғи сипаттағы) - Активтерді қасақана ұрлау немесе жою қаупі
 Операторлық қызметтер	Тараптық ұйымдарға тиесілі магистральдық құбырларды пайдалану бойынша қызметті жүзеге асырудан табыстың ұлғаюы	- Операторлық қызмет көрсету саласын кеңейту мақсатында жабдыққа техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша қызметті жетілдіру және бәсекеге қабілеттілікті арттыру «КҚК» қызметтерін көрсетуге тендерге қатысу	«КҚК» мұнай құбыры жүйесінің нысандарына техникалық қызмет көрсету қызметін көрсетуге арналған тендерге қатысу	- Стратегиялық серіктестер тәуекелі; - Мұнай жеткізуді азайту немесе тоқтату
 Басқару тиімділігін арттыру	Компанияның нарықтық құнын арттыру және мемлекет пен акционерлер мүдделерінің сақталуын есепке алып бәсекеге қабілетті қызметтер көрсету			- Өндірумен байланысты және еңбекке жарамсыздыққа немесе қаза болуға әкелген жазатайым оқиғалар - Экологиялық тәуекелдер (шағымдар мен әкімшілік айыппұлдар) - Валюталық тәуекел - Стратегиялық серіктестер тәуекелі
 Шығындарды оңтайландыру және бизнес-үдерістер трансформациясы	Бизнес-үдерістерді оңтайландыру, жетілдіру және тиімділігін арттыру бойынша іс-шараларды іске асыру, сондай-ақ шығындарды оңтайландыру	2017 – 2021жылдарға арналған шығындарды басқару бағдарламасының іс-шараларын іске асыру «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ трансформациялау бағдарламасымен қарастырылған жобаларды іске асыруға қатысу - Қызметтің көмекші түрлерінің аутсорсингі. - Тауарлық-материалдық құндылықтар мен қоймалық ғймараттарды оңтайландыру - Магистральдық мұнай құбырларын басқаруды Астана қаласындағы бас диспетчерлік басқармаға ауыстыру - Компанияны басқару құрылымын қайта құру, оның ішінде сервистік бөлімшелер-көмекші өндірісті құру	2017 – 2021жылдарға арналған шығындарды басқару бағдарламасының 2017 жылға арналып жоспарланған іс-шараларын орындау «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ трансформациялау бағдарламасына қатысу - Компанияның 2017 жылға арналған қызметті оңтайландыру және тиімділігін арттыру бойынша іс-шаралар жоспарын орындау	
 Топтық басқару	Жүйені жетілдіру және топтық басқарудың үздік әлемдік тәжірибесін ұстану	- Топтық басқарудың жоғары деңгейін қамтамасыз ету - Дивидендтік төлемдердің тұрақты деңгейін ұстану; - Жемқорлыққа қарсы тұру тәжірибесін, мүдделер қақтығысын реттеуді жетілдіру	- Компанияның ЫМЖ ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007, ISO 50001:2011 халықаралық стандарттар талаптарына сәйкестігін растау - Тәуелсіз сыртқы кеңесшілерді қатыстырып 2016 жылға Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің қызметіне тәуелсіз бағалау өткізу - Бекітілген топтық басқару кодексіне сәйкес Компанияда ішкі құжаттарды жаңарту «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарын бекіту - Астана қаласында Мұнай тасымалдаушылар халықаралық қауымдастығының 8-отырысын өткізу	

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТЫҢ 2025ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУЫНЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ (жалғасы)

Стратегиялық бағыттар	Стратегиялық бағыттар шеңберінде мақсатты міндеттер	2025 жылға дейінгі стратегиялық бастамалар	2017 жылға жоспарланған негізгі іс-шаралар	Компания қызметінің түйінді тәуекелдері («Тәуекелдерді басқару» 2-тарауды қара)
 <i>Активтерді басқару</i>	Компания активтерін басқару жүйесінің тиімділігін қамтамасыз ету және жетілдіру	Компания мен ЕББҰ активтерін қоса активтерді басқару жүйесін жетілдіру	«Batumi Terminals Limited» компаниясын таратуды аяқтау. «ҚҚҚ» ЖШС қаржылық орнықтылығын қамтамасыз ету.	- Өндірумен байланысты және еңбекке жарамсыздыққа немесе қаза болуға әкелген жазатайым оқиғалар - Экологиялық тәуекелдер (шағымдар мен әкімшілік айыппұлдар) - Валюталық тәуекел - Стратегиялық серіктестер тәуекелі
 <i>Орнықты даму</i>	Қоршаған ортаны сақтап қалу және қорғаумен, қолайлы еңбек жағдайын жасаумен, жұмыс орнында қауіпсіздікті қамтамасыз етумен және Компания қызметін жүзеге асырған жергілікті қоғамдастықтардың дамуына үлес қосумен бизнесті дамыту	- Энергия үнемдеу жүйесін дамыту және энергиялық тиімділікті арттыру - Өндірістік жарақат алуды төмендету - Қоршаған ортаға теріс әсер етуді азайту - Еңбекті төлеудің сатылы жүйесін (грейдирлеу) енгізу есебінен Қызметшілерді басқару жүйесін дамыту - Қызметтің ынталандыратын түйінді көрсеткіштері жүйесін дамыту жолымен Қызметшілерді бағалау жүйесін жетілдіру	2016 – 2019 жылдарға арналған энергиялық тиімділікті арттыру және энергия үнемдеу бойынша іс-шаралар жоспарын орындау – 378 т.ш.т физикалық көлемде және 39,76 млн. теңге ақшалай отын-энергетикалық ресурстарды тұтынуды төмендету - Қауіпсіздікке қалыптық бақылаулар жүргізу – мақсат кемі 6 000 бақылау «663 км» МАС рекуперация бойынша қондырғыны пайдалануға енгізу - Елеулі экологиялық аспектілер тізбесін қалыптастыру - Лауазымды бағалау (грейдирлеу) жүйесін енгізу	

Стратегиялық міндеттердің іске асырылу нәтижелеріне мониторинг мақсатында Компанияның Дирек-

торлар кеңесі 2017 жылғы 1 ақпанда 2017 жылға арналған ҚТК және олардың мақсатты мәндерін бекітті.

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ 2017 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ТОПТЫҚ ҚТК

ҚТК атауы	Өлшем бірлігі	2017 жылға арналған мақсат
Кезең ішінде орташа іске қосылған капиталдың ұтымдылығы (ROACE)	%	7,0%
Мұнай тасымалдаудың меншікті өзіндік құны (жеке «ҚазТрансОйл» АҚ бойынша)	мың теңге/млн. тонна-км	1 860
Мұнайдың жүк айналымы (шоғырландырылған)	млн. тонна-км	42 520
Млн. адам-сағатқа жұмыс уақытын жоғалтумен жазатайым оқиғалар коэффициенті (LTIR)* (жеке «ҚазТрансОйл» АҚ бойынша)	%	15%

* 2017 жылдан бері топтық ҚТК тізбесіне қосылған

КОМПАНИЯНЫҢ БИЗНЕС-ҮДЕРІСТЕРІН ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ ЖӘНЕ ОҢТАЙЛАНДЫРУ

2016 жылы Компания «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Трансформациялау бағдарламасына қатысты, оның шеңберінде әлемдік үздік тәжірибелер зерттеліп, активтерді басқару қағидаттары қайта қаралады, қызмет тиімділігін басқаруға қойылатын тәсілдер жетілдіріледі. Компания өкілдері 9 көмекші бизнес-қызметтерді трансформация-

лау бойынша атқарымдық комитеттерге қатысты:

- адам ресурстарын басқару;
- стратегиялық жоспарлау және тиімділікті басқару;
- бюджеттеу және бизнес-жоспарлау;
- бухгалтерлік және салық есебі;
- қазынашылық;
- сатып алулар мен жарақтау жүйесін басқару;
- инвестициялар және жобаларды басқару;
- еңбекті, қоршаған ортаны қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік;

- ақпараттық технологиялар.

Осы жұмыс барысында HR (адам ресурстары), IT (ақпараттық технологиялар), бухгалтерлік және салық есебі, қазынашылық қызметтері бойынша жалпы қызмет көрсету орталықтарының (ЖҚО) жұмыс істеу мәселелері талқыланды.

Компания өткізетін жұмыстар шеңберінде Компанияның SAP сүйемелдеу мен топтық порталына қызмет көрсету бойынша «КМГ Глобал Солюшнс Б.В.» жауапкершілігі шектеулі компанияның қазақстандық филиалы («КМГ Глобал Солюшнс Б.В.» жауапкершілігі шектеулі компанияның филиалы) (IT қызметтері бойынша ЖҚО) тұлғасында шарттар бекітілді. «ҚазТрансОйл» АҚ «Самұрық-Қазына» топтық университеті»

жеке мекеме шеңберінде HR қызметтері бойынша ЖҚО енгізетін байқап көруші компаниялар тізіміне қосылды.

Бұдан басқа Компания операциялық шығындарды азайту үшін 2016 жылы Компания қызметін оңтайландыруға және тиімділігін арттыруға бағытталған өзіндік бастамаларды әзірледі.

Сонымен, атап айтқанда, бәсекелестік ортаға шығарылуы тиіс Компанияның бейінді емес қызметтері талданды, атап айтқанда IT қызметтері, кеңсе, тамақтану, тазарту, ғимаратқа қызмет көрсету, қойма шаруашылығын басқару, автокөлік қызметтері. Аталған жұмыс шеңберінде оңтайландыру саны 346 адамды (205 штаттық және 141 штаттан тыс қызметшілер-қызметші бірлігі) құрады.

2017

2017 жылы Компания бизнес-үдерістердің тиімділігін арттыруға, сондай-ақ Компания шығындарын әрі қарай оңтайландыру бойынша жұмысқа бағытталған «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ трансформациялау жобаларын іске асыруға қатысуды жалғастырады. Атап айтқанда мынадай бастамаларды іске асыру жоспарланып отыр:

- Компанияның көмекші қызметшілерқызметшілерін аутсорсингке шығару (тазарту, тамақтандыру);
- Компания қызметшілерқызметшілерін тасымалдау қызметін аутсорсингке шығару;
- Компанияның тауарлық-материалдық құндылықтары мен қойма ғимараттары логистикасын оңтайландыру;
- Магистральдық мұнай құбырларын жедел басқаруды Астана қаласында бас диспетчерлік басқармаға ауыстыру;

Сондай-ақ 2017 жылы магистральдық құбыр бойынша су беру қызметін «ҚазТрансОйл» АҚ қызметі мәнінен шығару мақсатында Компанияның 100% қатысуымен жауапкершілігі шектеулі серіктестік құру бойынша іс-шаралар өткізу жоспарланып отыр. Барлық жоғарыда аталған іс-шаралар әлеуметтік факторды есепке алып өткізілетінін атап кету керек.

1.3

ҰЙЫМДЫҚ
ҚҰРЫЛЫМЫ

БАТЫС ФИЛИАЛЫ

Батыс филиал – Компанияның құрылымдық бөлімшесі, 1997 жылы «Оңтүстік мұнай құбыры» өндірістік бірлестігі негізінде құрылды. Компанияның Батыс филиалының басқару аппараты Атырау қаласында орналасқан.

Қазіргі уақытта Батыс филиалы – бұл:

ұзындығы болатын магистральдық мұнай құбыры жүйесі

2 626

КМ

ұзындығы болатын суағыз-ғылар жүйесі

1 975

КМ

4 860

жұмыскер

- Маңғыстау, Атырау, Құлсары, Орал (2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – «Орал» ЖӨДС), Ақтөбе мұнай құбыры басқармалары, «Қиғаш» ЖӨДС, сондай-ақ Компания Батыс филиалының Операторлық қызметтері басқармасы;
- Өндірістік-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтарды жинақтау базасы;
- Компания Батыс филиалының оқу-курс комбинаты.

ШЫҒЫС ФИЛИАЛЫ

Шығыс филиал – Компанияның құрылымдық бөлімшесі, 1997 жылы «Қазақстан мен Орта Азияның магистральдық мұнай құбырлары» өндірістік бірлестігі негізінде құрылды. Шығыс филиал басқару аппараты Павлодар қаласында орналасқан.

Қазіргі уақытта Шығыс филиалы – бұл:

- Павлодар, Қарағанды, Жезқазған, Шымкент мұнай құбыры басқармасы, «Петерфельд» ЖӨДС, сондай-ақ Компания Шығыс филиалының Операторлық қызметтер басқармасы;
- Өндірістік-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтарды жинақтау базасы.

ұзындығы болатын магистральдық мұнай құбырлары жүйесі

2 715

КМ

2 647

жұмыскер

БАС АҚПАРАТТЫҚ-ЕСЕПТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

БАЕО филиалы – Компанияның құрылымдық бөлімшесі, негізгі мақсаты – ақпараттық жүйелердің, Компанияның магистральдық мұнай құбырлары бойынша мұнай тасымалдаумен байланысты технологиялық үдерістер мен өндірістік-технологиялық байланысты басқару автоматтандырылған жүйелерінің сенімді және тиімді жұмысын қамтамасыз ету. БАЕО филиалы Астана қаласында орналасқан.

Қазіргі уақытта БАЕО филиалы – бұл:

46

жұмыскер

- бөлімдер: электрондық құжаттама жүйелері, пайдаланушыларды, оның ішінде SAP пайдаланушыларын қолдау, технологиялық жүйелерді сүйемелдеу, өндірістік-технологиялық байланысты сүйемелдеу, автоматты басқару жүйелерін қолдау, сервис-деск қызметі, энергетикалық және технологиялық жабдықтар секторы және т.б.

ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҚ

FTO филиалы Компанияның ерекше бөлімшесі, оның негізгі мақсаты – техника мен технологиялардың заманауи деңгейін енгізуді, жобаларды іске асыру кезінде сенімділік пен үнемділікті қамтамасыз ету, жобалау-іздену, ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрастырымдық жұмыстарды жүргізу үшін меншікті базаны құру мен пайдалану, технологиялық үдерістерді автоматтандыру, Компания нысандарын жаңғырту және дамыту, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ нормативтік-техникалық базасын жетілдіру мен дамуды техникалық реттеу және оларды халықаралық талаптармен үйлестіру есебінен Компания қызметінің сенімділігі мен тиімділігін арттыруға бағытталған дамудың ғылыми-негізделген инновациялық-технологиялық бағдарламасы негізінде Қоғамның орнықты дамуын қамтамасыз ету.

Қазіргі уақытта FTO филиалы – бұл:

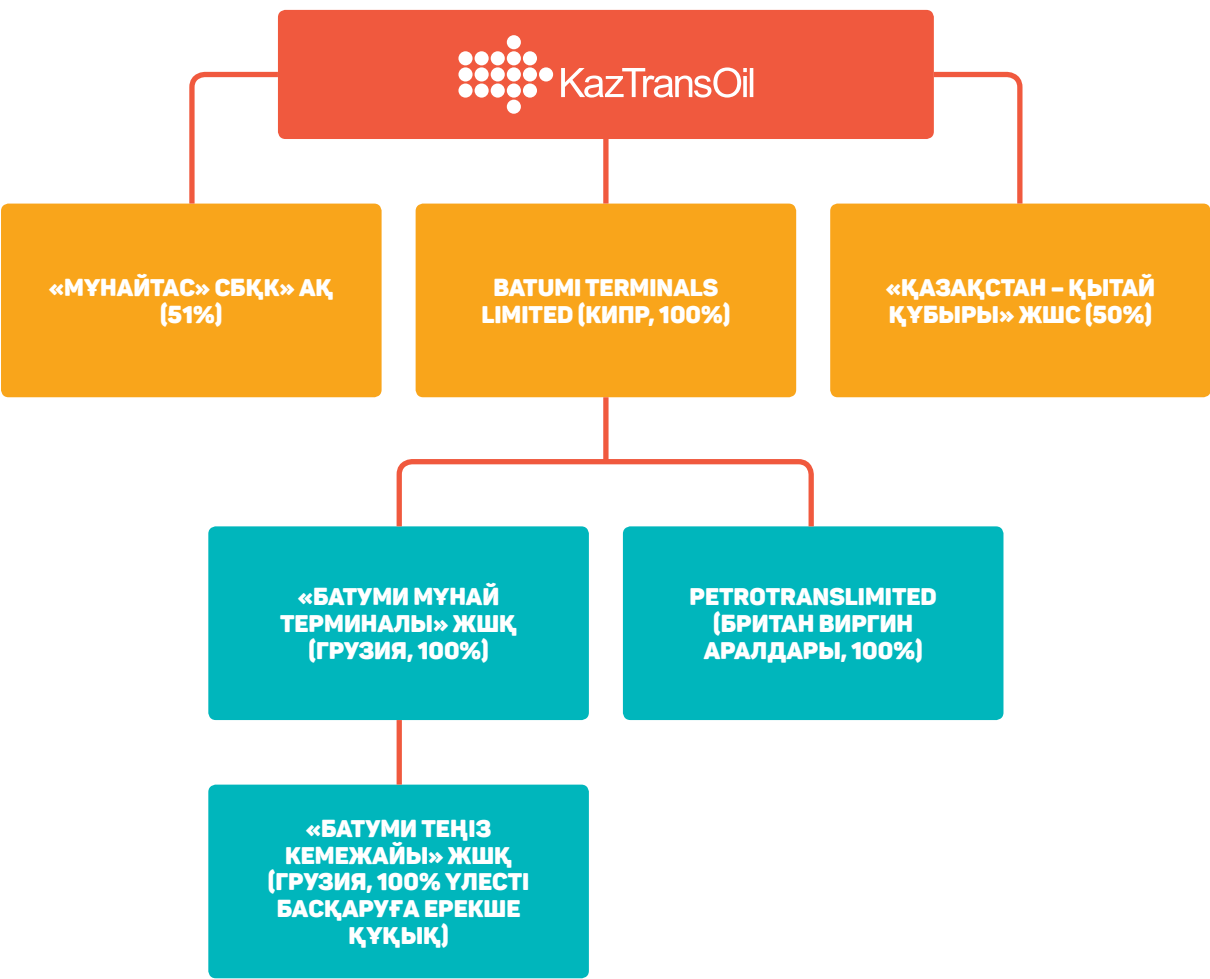
- Үш зертханадан тұратын ғылыми-техникалық блок:
 - құбыр көлігі мәселелерінің зертханасы;
 - физика-химиялық талдау және экология зертханасы;
 - жегіден қорғау зертханасы.
- 13 топтан тұратын өндірістік блок;
- ғылыми-техникалық құжаттама бөлімі;
- инновациялар бөлімі;
- метрология қызметі және т.б.

70

жұмыскер

КОМПАНИЯНЫҢ ЕНШІЛЕС ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН-БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАРЫ

КОМПАНИЯ АКТИВТЕРІН ҚАЙТА ҚҰРЫЛЫМДАУ

«ҚазТрансОйл» АҚ 2025 жылға дейінгі Даму стратегиясына сәйкес Компания қызметінің экономикалық тиімділігін арттыра алатын және акционерлер талаптарына жауап бере алатын ЕББҰ тиімді де ашық құрылымын құруға ұмтылатын болады.

2015 жылғы қараша айында Компания жалғыз акционер ретінде BTL компаниясын ерікті тарату туралы

шешім қабылдады. Таратуды аяқтағаннан кейін Компания «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ мен «Petrotrans Limited» компанияларына тікелей иелік ететін болады, ол аталған компания қызметін оңтайландыруға мүмкіндік береді.

2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ BTL-ды ерікті тарату бойынша рәсімдер өткізді, оның шеңберінде таратушы BTL кредиторларымен және дебиторларымен, салық органдарымен есеп айырысуларды жүзеге асырды.

2017

BTL таратылуының аяқталуы 2017 жылға жоспарланған.

КОМПАНИЯНЫҢ ЕНШІЛЕС ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН- БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАРЫНЫҢ ҚЫЗМЕТІ

«МҮНАЙТАС»СБҚК» АҚ

Компания – 51%,
CNPC Exploration and Development Company Ltd. – 49%

448,9 км

«Кеңқияқ – Атырау»
магистральдық мұнай құбыры

40 мың м³

сұйыққойма паркі.

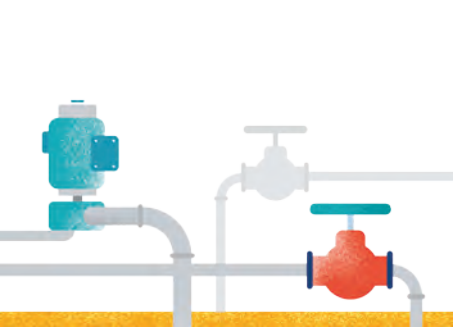
	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл
Таза табыс, млн. теңге	4 581	5 365	1 443
Тасымалдау көлемі, мың тонна	4 620	3 744	3 026
Жүк айналымы, млн. тонна-км	1 843	1 467	1 159

«ҚҚҚ» ЖШС

Компания – 50%,
China National Oil and Gas Exploration and Development Corporation – 50%

794,3 км

«Кеңқияқ – Атырау»
магистральдық мұнай құбыры

965,1 км

«Атасу – Алашанькоу»
магистральдық мұнай құбыры

4 дана

мұнай айдау
стансасы

	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл
Таза шығын, млн. теңге		89 143	13 972
Таза табыс, млн. теңге	12 292		
«Кеңқияқ – Құмкөл»: тасымалдау көлемі, мың тонна	4 887	6 232	6 112
«Атасу – Алашанькоу»: тасымалдау көлемі, мың тонна	10 058	11 782	11 812
«Кеңқияқ – Құмкөл»: жүк айналымы, млн тонна-км	3 403	4 293	4 165
«Атасу – Алашанькоу»: жүк айналымы, млн тонна-км	9 708	11 731	11 400

BATUMI TERMINALS LIMITED

Компания – 100%

Батуми мұнай
терминалы

Батуми теңіз
кемежайы

	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл
Шоғырландырылған таза шығын, млн. теңге			5 916
Шоғырландырылған таза табыс, млн. теңге	18	2 698	
Ауыстырып құю көлемі, мың тонна	6 641	6 799	7 657

1.4

МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЖӘНЕ ТАРИФТЕР

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Компания мына салаларда табиғи монополиялар субъектісі:

- Мұнай және (немесе) мұнай өнімдерін Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттеу және Қазақстан Республикасы шегінен тыс экспорты мақсатында оларды тасымалдаудан басқа, магистральдық құбырлар бойынша оларды тасымалдау қызметі;
- Электр энергиясын беру және (немесе) тарату қызметі;
- Жылу энергиясын өндіру, беру, тарату және (немесе) жарақтау қызметі;
- Сумен жарақтау және (немесе) су бұру.

2016 жылы маусым айында Компания Директорлар кеңесінің шешімімен Магистральдық құбырлар бойынша мұнайды Қазақстан Республикасы шегінен тыс экскежежайдау және Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиті мақсатында тасымалдау бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ қызметтеріне арналған тарифтерді есептеу әдістемесі бекітілді.

2016 жылғы 1 қаңтарға дейін мұнайды ішкі нарыққа айдау қызметіне арналған тариф ҚҚС-сыз 1 000 км-ге 1 тонна үшін 3 225,04 теңгені құрады.

МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҰНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫ ЖҮЙЕСІ БОЙЫНША МҰНАЙДЫ АЙДАУ ҚЫЗМЕТІНЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР

Әрекет ету кезеңі	ҚҚС-сыз 1000 км-ге 1 тонна үшін теңгеде тариф		
	экспортқа	ішкі нарыққа	транзитке
2016 жылғы 1 қаңтардан	5 817,20	3 547,46	1 727,10

МАГИСТРАЛЬДЫҚ ҚҰБЫРМЕН СУ БЕРУ ҚЫЗМЕТІНЕ АРНАЛҒАН ТАРИФТЕР

Тұтынушылар тобы	ҚҚС-сыз теңге/м3 тариф			
	техникалық		ауыз су	
	Телімдер бойынша			
	«0 – 449 км»	«449 км – түпкі тұтынушылар	«Құлсары – Сарықа-мыс»	«Қиғаш» ЖӨДС
Халық, бюджет және коммерциялық емес ұйымдар, сондай-ақ халыққа, бюджеттік және коммерциялық ұйымдарға коммуналдық қызмет көрсететін кәсіпорындар	18,72	20,92	39,08	39,08
Ауыл шаруашылығы тауарларын өндірушілер	67,38	151,49	95,56	-
Өнеркәсіптік кәсіпорындар мен басқа да коммерциялық ұйымдар	247,12	386,5	353,89	-
Мұнай-газ өндіретін кәсіпорындар	338,54	522,85	495,15	-

2017

2017 жылы уәкілетті мемлекеттік органның «Прииртышск – Атасу – Алашанькоу» бағыты бойынша 10 млн. тоннаға (бұрын 7 млн. тоннаға дейін) дейін ресейлік мұнайды тасымалдаудың жаңа құнын бекіту жоспарланып отыр, бұл Компания мен «ҚҚҚ» ЖШС қызметтің осы түрінен алатын түсімдерін ұлғайтуға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ қызметін тарифтік реттеу ережесін әзірлеу жоспарланып отыр.

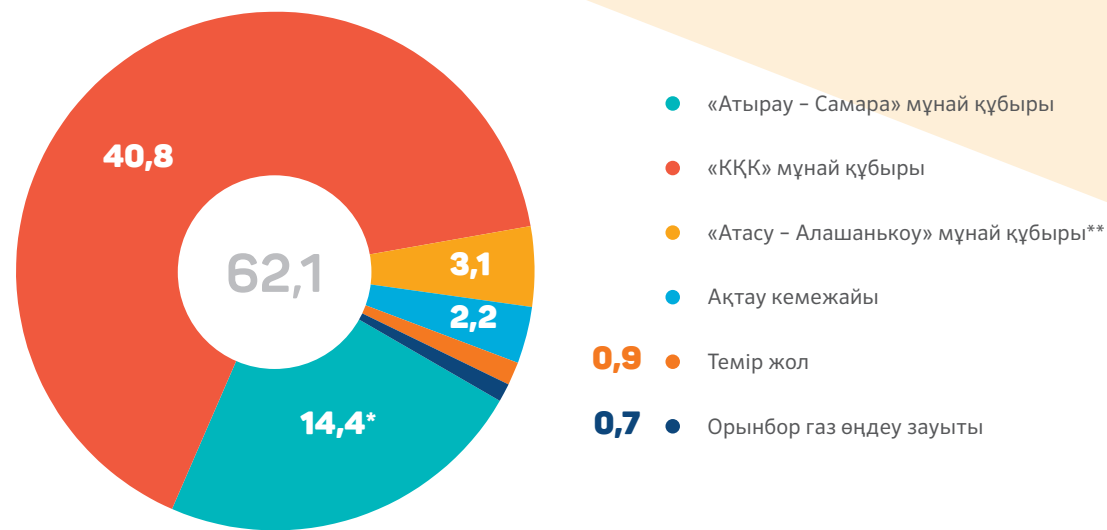
1.5

КОМПАНИЯНЫҢ НАРЫҚТАҒЫ ОРНЫ

2016 жылы Қазақстанда 78,0 млн. тонна мұнай мен газ конденсаты өндірілді, олардың ішінен 62,1 млн. тоннасы экспортқа шығарылды. Бүгінгі таңда Қазақстан

Республикасынан мұнай тасымалдаудың негізгі экспорттық бағыттары – «ҚҚҚ», «Атырау – Самара» және «Атасу – Алашанькоу» мұнай құбырлары.

2016 ЖЫЛЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ МҰНАЙ МЕН ГАЗ КОНДЕНСАТЫН ЭКСКЕМЕЖАЙДАУ КӨЛЕМДЕРІ, МЛН. ТОННА

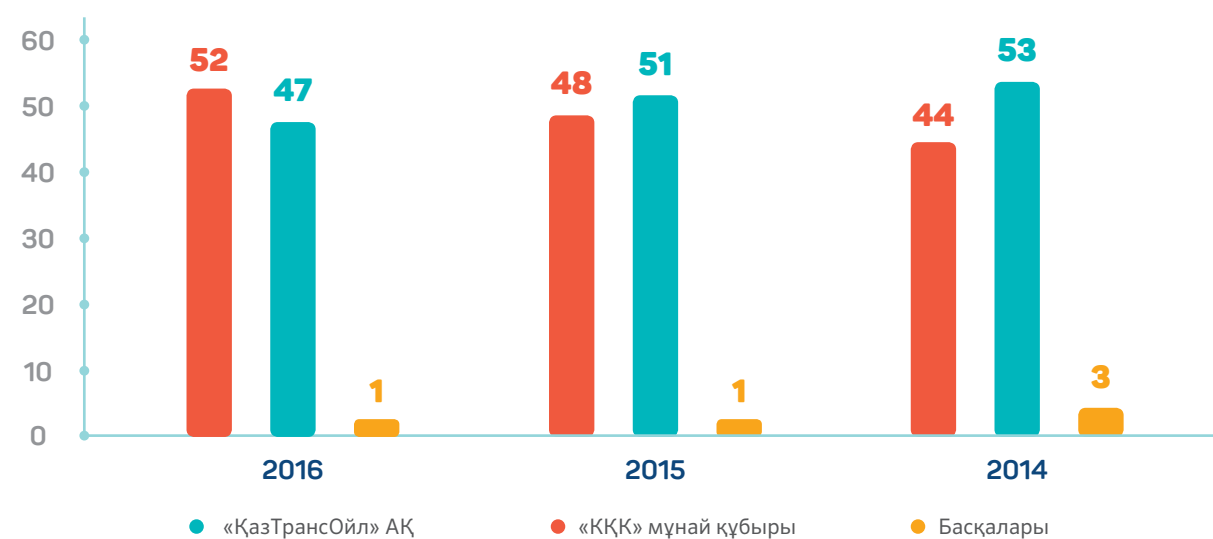

* кбұдан басқа «Самара – ТОН-2 – Прииртышск» – ПМХЗ» бағыты бойынша Ресей Федерациясының аумағы арқылы транзитпен ПМХЗ-ға 0,7 млн. тонна жеткізілді;
 ** тасымалдау көлемі 10,1 млн. тоннаны құрады, оның ішінде Қытай Халық Республикасына 7,0 млн. тонна көлемінде транзиттік жеткізулер.

Компанияның магистральдық мұнай құбырлары жүйесі бойынша 2016 жылы 7,0 млн. тонна ресейлік мұнай транзитін қоса 43,8 млн. тонна мұнай тасымалданды. Компания қазақстандық мұнайдың 47%-ын тасымалдай-

ды (ресейлік мұнайдың транзиттік көлемін есепке алмағанда). Компанияның негізгі бәсекелесі «КҚК» мұнай құбыры бойынша қазақстандық мұнайды тасымалдау үлесі 52%-ға дейін артты.

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ МҰНАЙДЫ ТАСЫМАЛДАУДА КОМПАНИЯ ҮЛЕСІ, %

Нарықта Компания үлесіне теріс әсер ететін негізгі фактор мұнайдың өндірілу көлемінің кемуі және магистральдық мұнай құбыры жүйесіне мұнай өндіретін компаниялардың мұнайды аз тапсыруы және мұнайды ірі кен орындарынан «КҚК» мұнай құбыры жүйесіне бағыттауы болды.

2017 жылы «КҚК мұнай құбырын кеңейту» жобасының аяқталуы жоспарланып отыр. Солтүстік Каспий бойынша өнімді бөлісу туралы келісімнің кейбір қатысушылары «КҚК» мұнай құбырында өткізу қуатына басым құқыққа ие болуына орай Қашаған кен орнында өндірілген мұнайдың көпшілік бөлігі «КҚК» мұнай құбыры бойынша жіберіледі деп болжанып отыр.

Бұдан басқа жақын жылдар ішінде құбыр экспорттық қуаттарының артықтығы байқалады.

2017 – 2030 жылдар кезеңінде Қазақстан Республикасында мұнай өндіру болжамына сәйкес бір баррельге 50 АҚШ доллары сценарийі жағдайында мұнай өндіру көлемі 2020 жылы 87,0 млн тоннаға дейін ұлғаяды, бұл Қашағанда мұнай өндірудің артуымен байланысты болады. Экспорт көлемі жылына 68,5 млн тоннаға дейін артады, ал ішкі тұтыну шамамен 18,5 млн тоннаны құрайтын болады.

«КҚК» (қазақстандық мұнай үшін жылына 52,5 млн. тоннаға дейін кеңеюді есепке алып), «Атырау – Самара» және «Қазақстан – Қытай» жүйесі (жылына 20 млн. тоннаға дейін кеңеюді есепке алып) мұнай құбырларының қуаттарын есепке алып экспорттық құбыр бағыттарының

жалпы өткізу қабілеті шамамен жылына 90 млн. тоннаны құрайтын болады. Аталған қуаттар қазақстандық өндіруші компанияларға тасымалдау бағыттарын таңдау және барынша тиімді құбыр қуаттарына бейімделуге мүмкіндікті қамтамасыз етеді.

Компания Батыс Қазақстан кен орындарынан алынған мұнайдың отандық мұнай өңдейтін зауыттарға (ПКОП және ПМХЗ) жетуін, сондай-ақ Қытай Халық Республикасы бағытында «Атасу – Алашанькоу» мұнай құбыры бойынша экспортқа шығару үшін «Қазақстан – Қытай» мұнай құбыры жүйелерін кеңейту жобасын іске асыру бойынша жұмысты жалғастыратын болады.

Сондай-ақ Қашаған жобасына серіктестер тарту үшін Компания мен «Транснефть» ЖАҚ арасында 2016 жылы жеңіл қазақстандық мұнайды «Атырау – Самара» мұнай құбыры бойынша бөлек айдау, әрі қарай 2017 жылға 1 млн. тонна мұнай көлемінде Новороссийск кемежайы арқылы тиеумен күкірті аз жеңіл мұнаймен қосып «Транснефть» ЖАҚ магистральдық мұнай құбыры жүйесі бойынша әрі қарай тасымалдау туралы келісімге қол жеткізді. 2017 жылы осындай жеткізу көлемі кейінгі жылдарға әрі қарай ұлғаюмен 1 млн. тонна мұнайды құрайтын болады.

Жоғарыда аталғандарды есепке алып, мүмкін болатын нарықтық өзгерістерге уақтылы икемделу үшін Компания өндірістің тиімділігін арттыру, бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз ету және көрсетілетін қызметтер сапасын арттыру бойынша шаралар қабылдайтын болады.

2. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

МҮНАЙДЫ ЕСЕПKE АЛУДЫҢ
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ТОРАБЫ

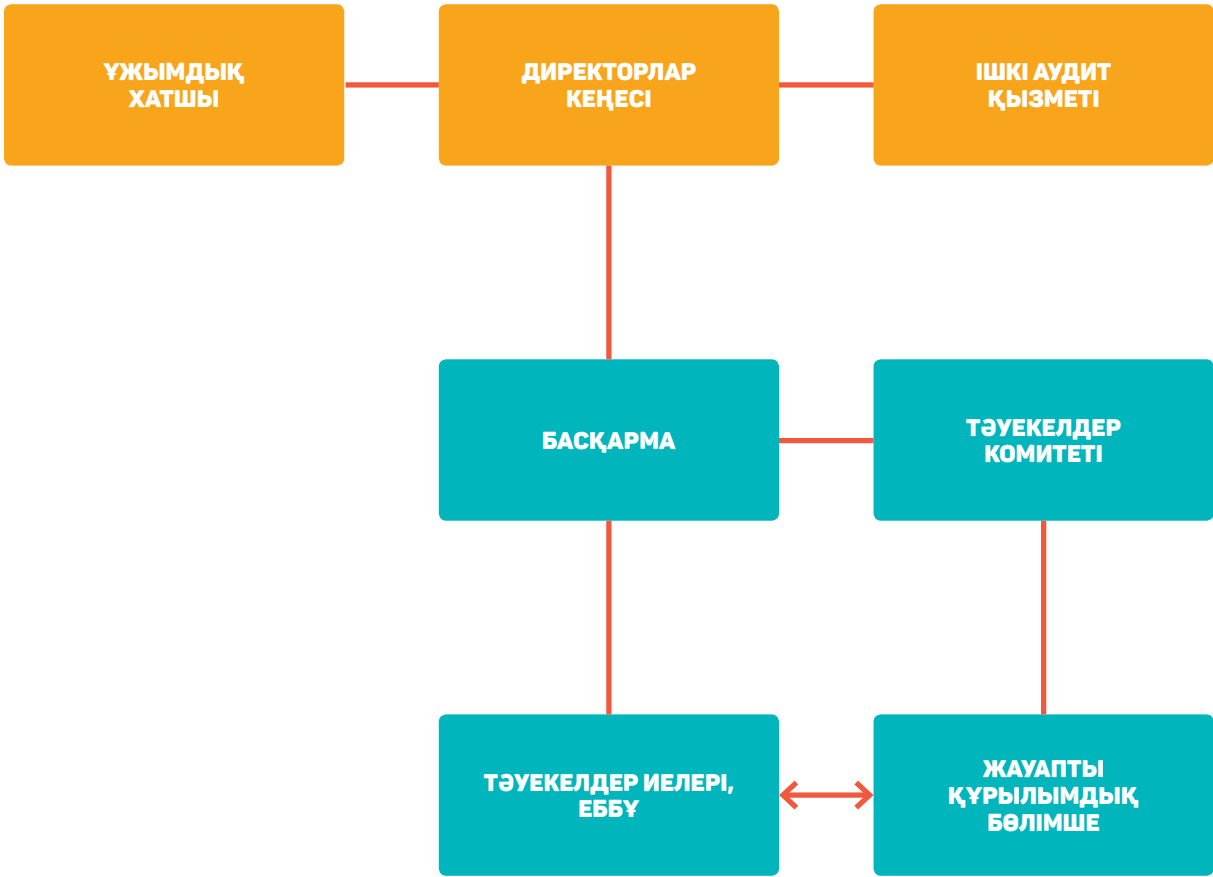

2.1 ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

Компанияның өндірістік қызметін жүзеге асыру түрлі тәуекелдермен қатар жүреді, оларды іске асыру Компания үшін елеулі салдарларға әкелуі мүмкін. Осындай тәуекелдерді тиімді басқару үшін Компанияда тәуекелдерді басқару үдерісі қалыптастырылған, олар өндірістік қызмет барысында туындайтын қолайсыз оқиғалардың уақтылы алдын алу және елеуге мүмкіндік береді. Компанияның тәуекелдерін басқару жүйесі топтық

тәуекелдерді басқару жүйесін (ҰТБЖ) және ішкі бақылау жүйесін (ІБЖ) қамтиды. ҰТБЖ мақсаты – Компанияның стратегиялық және операциялық мақсаттарына жетуге теріс әсер ете алатын әлеуетті тәуекел оқиғалардың іске асырылу ықтималдығы мен салдарларын уақтылы сәйкестендіру, бағалау, мониторинг және азайту болып табылады.

КОМПАНИЯНЫҢ ҰТБЖ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

ҰТБЖ басқа Компанияда Компания қызметіне тән үдерістік деңгейдегі тәуекелдерді уақтылы айқындау мен талдауға, сондай-ақ операциялық қызмет, қаржы есебін дайындау және заңнамалық, нормативтік талаптардың сақталуы сияқты үш түйінді салада осы тәуекелдерді басқару бойынша бақылау рәсімдерін анықтау мен талдауға бағытталған ІБЖ ұйымдастырылған.

Компанияда Тәуекелдерді басқару саясаты бекітілген, онда тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттары бекітілген:

- 1. тәуекелдерді тану және бақылау қағидаты:** Компания өзінің қызметіне тән тәуекелдердің болуын таниды, олардың Компания қызметіне әсерін бағалайды; басқару шешімдерін қабылдау кезінде Компания басшысы ілеспе тәуекелдердің Компанияның тәуекел-талапталабы шеңберінде екендігіне көз жеткізуі тиіс;
- 2. хабардарлық:** тәуекелдерді басқару үдерісі Компанияның әр жұмыскеріне қатысты және ақиқат, шынайы және өзекті ақпараттың болуымен бірге жүреді;
- 3. тәуекелдерді басқару үдерісінің үздіксіздігі:** Компания өз қызметімен бірге жүретін тәуекелдерді үздіксіз сәйкестендіріп бағалап тұрады, тәуекелдерді басқарудың топтық жүйесін қалыптастырады, осындай жүйесінің жұмыс істеу тиімділігін бағалайды, жаңа тәуекелдерді айқындау мен бағалауды, сондай-ақ ертеректе айқындалған тәуекелдерді жаңадан бағалауды есепке алып тәуекелдерді басқарудың топтық жүйесін түзетіп отырады;
- 4. тәуекелдерді басқаруға орталықтан келу қағидаты:** Компания тәуекел-талаптаптың топтық деңгейінен және бүтін Компания үшін тәуекелдер басымдығынан шығып ЕББҰ басқарылатын және қабылданатын тәуекелдер тізбесін анықтайды, сондай-ақ тәуекелдерді басқарудың топтық жүйесі бойынша бірігуге кіретін бірыңғай әдістер, тәсілдер, есеп беру нысандарын анықтайды;
- 5. ашықтық және адалдық:** тәуекелдер бойынша есепті тапсыру кезінде және жаңа тәуекелдерді айқындау кезінде қолданылады;
- 6. ұтымдылық қағидаты:** Компания тәуекелдерді басқару бойынша іс-шараларды жүзеге асыруға арналған ресурстарды тиімді пайдаланады;
- 7. басшылықтың белсенді қатысуы:** Компания басшылығы Компанияда тәуекелдерді басқа-

рудың топтық жүйесін енгізу мен жетілдіру кезінде белсенді қатысады және қолдау көрсетіп отырады.

Тәуекелдерді басқару саясаты шеңберінде Компанияның тәуекелдерін басқаруға қатысты тәсілдерімен байланысты негізгі аспектілер, ҰТБЖ қатысушылардың жауаптылығы да анықталған. Осы жүйе шеңберінде жұмыстарды жүзеге асыру тәртібі Компанияның тәуекелдерді басқару саласындағы өзге де ішкі құжаттарында бекітілген.

Тәуекелдерді басқару үдерісі күнделікті негізде мынадай негізгі кезеңдерді орындауды білдіреді:

- 1.** Тәуекелдерді сәйкестендіру;
- 2.** Тәуекелдерді бағалау;
- 3.** Тәуекелдерге мониторинг және бақылау;
- 4.** Тәуекел оқиғалардың іске асырылу ықтималдығы мен салдарларын төмендетуге бағытталған, тәуекелдерді басқару бойынша шараларды әзірлеу.

Сәйкестендірілген тәуекелдер бойынша бар ақпарат Компанияның тәуекелдер тізбесінде құжатталады, оны жыл сайын Директорлар кеңесі бекітеді және тәуекелдер атауы туралы мәліметтерді, тәуекел-факторларды, тәуекелдерді іске асырудан болатын мүмкін салдарларды, қатысатын тәуекелді бағалауды, ағымдағы бақылау рәсімдерін, қалдық тәуекелді бағалауды және тәуекелдер иелерін нұсқауды қамтиды. Тәуекелдер тізбесі қазіргі уақыттағы, тәуекелдердің барлық негізгі санаттары бойынша жіктелген Компанияның барлық тәуекелдері туралы ақпараттан тұратын аспап болып табылады.

Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалауды тәуекелдерді басқару бойынша жауапты бөлімшемен тәуекел иелеріне жазбаша және ауызша сауал салу жолымен, тәуекелдерді сапалы және сандық бағалау кезінде қасаң тәсілді қолданумен жүзеге асырылады.

Тәуекелдерді бағалау нәтижелері Компанияның тәуекелдер картасында көрініс табады, ол әсер етулерін бағалау мен тәуекел оқиғалардың ықтималдығы негізінде анықталған әр тәуекелдің маңыздылығын көрсетеді. Бағалау қорытындылары бойынша Компанияның түйінді тәуекелдерінің тізбесі қалыптастырылады және осындай тәуекелдерді басқару бойынша шаралар анықталады.

Тоқсан сайынғы негізде түйінді тәуекелдер сипаттамаларының өзгеру қарқынына бақылау мен талдау, сондай-ақ оларды басқару бойынша іс-шаралардың орындалу барысына мониторинг өткізіледі.

Компанияның түйінді тәуекелдері мен осындай тәуекелдерді жиі негізде басқару бойынша шаралар-

дың іске асырылу мәртебесі туралы ақпарат Компанияның жоғары басқару органына жеткізіледі. Компанияның Директорлар кеңесі үш жылға арналған тәуекелдерді басқару бағдарламасын, сондай-ақ жыл сайынғы тәуекелдерді басқару іс-шараларының жоспарын бекітеді, онда алдын алу әсер ету іс-шараларына (тәуекел-факторларға әсер ету) және түзетуші әсер етулерге (салдарларға әсер ету) арналған іс-шаралар сипаттамаларынан, жауапты жұмыскерлер мен іс-шаралардың іске асырылу мерзімдері туралы ақпараттан тұрады.

Компанияның түйінді тәуекелдерін басқару бойынша қажетті және стратегиялық операциялық шешімдерді Компанияда басшылығы бекітілген тәуекел-талап шеңберінде ҰТБЖ жұмыс нәтижелеріне негізделіп қабылдайды. Тәуекел-талап тәуекелді тұтудың меншікті деңгейін сипаттайды, оның шеңберінде Компания қойылған стратегиялық мақсаттарға жете алады.

Компания қызмет жүргізудің тәуекелге бейімделген мәдениетін дамытуға ұмтылады. Тәуекелдерді басқару бойынша жауапты бөлімше тәуекелдерді сәйкестендіру

мен бағалау үдерісіне қатысатын атқарымдық бөлімшелерге тұрақты әдістемелік қолдау көрсетеді, сондай-ақ тараптық ұйымдарды қатыстырып және ішкі күштермен тәуекелдерді басқару саласында жиі топтық семинарлар өткізуді ұйымдастырады. Жұмысқа қабылдау кезінде барлық жұмыскер ҰТБЖ мен ІБЖ жұмыс істеу қағидаттарымен танысу бойынша стандартты рәсімдерден өтеді.

Тәуекелдерді басқару жүйесі мен ішкі бақылау жүйесін жетілдіруді дамыту мақсатында 2016 жылы мынадай іс-шаралар іске асырылды:

- Компания орталық аппаратының бизнес-үдерістерінің жіктеуіші жаңартылды;
- Компания орталық таппаратының түйінді бизнес-үдерістері бойынша блок-схемалар мен тәуекелдер, бақылау матрицалары әзірленіп бекітілді;
- Компанияның Батыс және Шығыс филиалдары, БАЕО және FTO филиалдарының басқару аппараттарының түйінді бизнес-үдерістері бойынша блок-схемалар мен тәуекелдер, бақылау матрицалары әзірленіп бекітілді.

2017

ҰТБЖ әрі қарай жетілдіру шеңберінде 2017 жылы Компания тәуекелдерді басқару жүйесі бойынша әдістемелік құжаттарды жаңартуды жоспарлап отыр, ол тәуекелдерді басқарудың жоғары стандарттарын қолдануды, оның ішінде жоғары деңгейден бастап желілік деңгейге (Компанияның өндірістік бөлімшелері) дейін өндірістік және өндірістік емес тәуекелдерді басқарудың тіке үдерісін енгізу мен жұмыс істетуді қарастыратын болады.

2.2

КОМПАНИЯНЫҢ ТҮЙІНДІ ТӘУЕКЕЛДЕРІ

Тәуекелдерді сәйкестендіру мен бағалау нәтижелері бойынша 2016 жылы Компанияның түйінді тәуекелдерінің тізбесі қалыптастырылды, олар Компанияның Стратегиялық дамуы шеңберінде анықталған жаңа стратегиялық мақсаттарға тиісті үлгіде жетуге әсер ете алады.

Компанияның түйінді тәуекелдерін басқару бойынша 2016 жылы жоспарланған жұмыс толық көлемде орын-

далды. Сондай-ақ Компания мүмкін қаржы шығындарын азайту/болдырмау мақсатында есепті жылда бірнеше түйінді тәуекелдерді іске асыру нәтижесінде тиісті елеу шаралары қабылдады.

КОМПАНИЯНЫҢ ТҮЙІНДІ ТӘУЕКЕЛДЕРІ

№	Тәуекел атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелді іске асырудан болатын мүмкін салдарлар	Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар	Тәуекелдерді 2016 жылы іске асыру
Өндірістік тәуекелдер (өндіру үдерісімен байланысты тәуекелдер):					
1	 Апаттар (техно-гендік сипаттағы)	1. ҚР өрт қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының бұзылуы	- Қоршаған ортаға әсер етулерді жоюға, өрт сөндіру, өндірісті қалпына келтіруге шығындардың туындауы. - Қоршаған ортаға нормативтен тыс әсер етулерге және өрт қауіпсіздігі ережелерін бұзғаны үшін айыппұлдар төлеу. - Қызметшілердің жарақат алуы немесе қаза болуы. - Жабдықтың бүлінуі/жарамсыз болуы.	- Автомат өрт дабылы мен өрт сөндіру жүйесіне ТҚ - Кезеңді өрт-тактикалық оқулар мен даярлықтар өткізу - Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау мақсатында өрт қауіпсіздігі шараларына уақтылы оқыту жүргізу - Компанияның өндірістік нысандарын өрттен қорғау қызметтерін сатып алу - Компанияның өндірістік нысандарының өрт қауіпсіздігі саласында тәуекелдерге тәуелсіз бағалау және тәуелсіз өрт сараптамасын жүргізу	
		Магистральдық мұнай құбырларын техникалық пайдалану ережесінің бұзылуы		- Магистральдық мұнай құбырларына техникалық пайдалану бойынша оқу-даярлық сабақтарын жүргізу - Қызметшілерге біліктілік куәлігін (рұқсат) берумен техникалық пайдалану ережелерін, өндірістік нұсқаулықтарды білуін тексеру - Өндірістен босатпай қызмет көрсетуші қызметшілер білімінің техникалық деңгейін арттыру	
		Магистральдық құбырларндықауіпсіз пайдалану техникалық регламентінің талаптарын сақтамау		- Магистральдық мұнай құбырларын қауіпсіз пайдаланудың техникалық регламенті бойынша жоспарлы нұсқаулықтар өткізу - Қызметшілерге біліктілік куәлігін (рұқсат) берумен магистральдық мұнай құбырдарын қауіпсіз пайдаланудың техникалық регламенті талаптарын білуге тексеру - Өндірістен босатпай техникалық білім деңгейін арттыру	
2	 Өндіріспен байланысты және жұмысқа жарамсыздыққа немесе қаза болуға әкелген жазатайым оқиғалар	Технологиялық циклдің жоғары қауіптілігі	- Регресс төлеулермен байланысты материалдық зиян. - Компания атағының нашарлауы.	- Жүктеме-рұқсатпен (жазбаша өкіммен) қарастырылған жұмыстардың қауіпсіз жүргізілуін қамтамасыз ететін ұйымдастыру және техникалық іс-шараларды іске асыру - Жұмыстар жүргізудің белгіленген регламентін ұстанумен тұрақты бақылауды жүзеге асыру - Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласында ішкі бақылауды жүзеге асыру - Қауіпсіздік және еңбекті қорғау нұсқаулықтарын әзірлеу және уақтылы жаңартып тұру - Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласында тәуекелдерге бағалау жүргізу және оларды басқару бойынша іс-шараларды әзірлеу	2016 жылғы 7 қыркүйекте Шығыс филиалдың Жезқазған мұнай құбыры басқармасы жұмыскерлерімен әуе-көлік оқиғасы орын алды, 4 жұмыскер зардап шекті. <i>Толығырақ «Еңбекті қорғау және қауіпсіздік» 4.3-бөлімін қараңыз.</i>
		Жұмыстар жүргізудің қанағаттанарлықсыз ұйымдастырылуы		- Еңбек жағдайларын жақсарту және сауықтыру, өндірістік жарақат алу мен кәсіби аурулардың алдын алу бойынша ұйымдастыру-техникалық, санитарлық-гигиеналық және емдік-сауықтыру іс-шараларының жоспарын әзірлеу және іске асыру - Компанияның өндірістік нысандарын әлеуметтік бағытқа ие және Компания жұмыскерлерінің қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелерін ұстануды насихаттайтын көрнекі үгіттеу құралдарымен (билбордтар) қамтамасыз ету. - Қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқу, нұсқаулық және білімін тексеруді уақтылы өткізіп тұру. - Жұмыстар жүргізу орнында жұмыс басшыларының және оларды жүргізуге жауапты лауазымды адамдардың қатысуы	
		Зардап шегушілердің өздерінің сақтанбауы, еңбек, өндірістік тәртіп пен лауазымдық міндеттемелерді бұзу			2016 жылғы 26 қаңтарда Шығыс филиалдың Павлодар мұнай құбыры басқармасында автобуспен жол-көлік оқиғасы орын алды, 9 жұмыскер зардап шекті. <i>Толығырақ «Еңбекті қорғау және қауіпсіздік» 4.3-бөлімін қараңыз.</i>

КОМПАНИЯНЫҢ ТҮЙІНДІ ТӘУЕКЕЛДЕРІ (жалғасы)

№	Тәуекел атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелді іске асырудан болатын мүмкін салдарлар	Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар	Тәуекелдерді 2016 жылы іске асыру
Өндірістік тәуекелдер (өндіру үдерісімен байланысты тәуекелдер):					
3	 Экологиялық тәуекелдер (шағымдар мен әкімшілік айыппұлдар)	Қоршаған ауаға эмиссиялар нормативтері жобасының уақтылы әзірленбеуі	- Өндірістің тоқтауы. - Табыс жоғалуы. - Компанияның іскерлік атағының нашарлауы.	Қоршаған ортаға эмиссиялар нормативтері жобаларын уақтылы әзірлеуді қамтамасыз ету	
		Эмиссия нормативтері жобасына мемлекеттік экологиялық сараптаманы уақтылы алмау		Эмиссия нормативтері жобасына мемлекеттік экологиялық сараптама қорытындысын уақтылы алуға бақылау жүргізу	
		Қоршаған ортаға эмиссияға рұқсат алуға өтінімді сапасыз құру (материалдар толық емес және дұрыс емес, табиғатты пайдалану жағдайларының белгіленген талаптарға сәйкеспеушілігі)		Қоршаған ортаға эмиссияға рұқсат алуға өтінімді сапалы қалыптастыруға бақылау жасау	
		Уәкілетті орган белгіленген эмиссияға рұқсат алуға өтінімді беру мерзімдерін ұстанбау	- Экологиялық айыппұл жазалары. - Қоршаған ортаны ластау (жер, ауа, су) - Компания атағының нашарлауы	Эмиссияға рұқсат алуға өтінім беру мерзімдерінің сақталуын қамтамасыз етуге бақылау	
		Рұқсатсыз қоршаған ортаға эмиссиялар		Толық мәлімделген көлемде эмиссияға рұқсатты уақтылы алуға бақылау	
		Қоршаған ортаға эмиссияға лимиттің артуы		- Жабдықтарды пайдалану ережелерінің сақталуына бақылау - Нысандарда жабдықтар жұмысының технологиялық тәртібін әзірлеу	
		Экологиялық зиян тудыруға әкелген магистральдық мұнай құбыры нысандарында болған апат жағдайлар мен оқиғалар (оның ішінде магистральдық құбырларға рұқсатсыз қосылу).		«Компанияның активтерін қасақана ұрлау немесе жою» тәуекелін қараңыз «Апаттар (техногендік сипаттағы)» тәуекелін қараңыз.	
Өндірістік емес тәуекелдер (өндірістік емес бизнес-үдерістермен байланысты тәуекелдер):					
4	 Активтерді қасақана ұрлау немесе жою тәуекелі	- Компанияның магистральдық мұнай құбырына кесекіру және мұнайды рұқсатсыз алу - Компания активтеріне зиян/бүліну әкелетін үшінші тұлғалар әрекеті - Компания нысандарын қорғаудың тиімсіз жүйесі (нысандардың техникалық нығаюы, күзет күші және т.б.)	- Қоршаған ортаға зиян. - Айыппұл жазалары. - Өндірістің тоқтауы. - Табыстан айырылу.	- Компания нысандарын қорғау қызметтерін көрсетуге арналған шарт шеңберінде мұнай құбырына кесекіру және мұнайды рұқсатсыз алу туындауына күзет ұйымдарының жауаптылығын бекіту - Компания нысандарында мұнай мен ТМҚ қылмыстық кесекіру, ұрлауға қарсы әрекеттер бойынша бірлескен күзет ұйымымен, құқық қорғау органдары және Компания филиалдарымен жоспарлар әзірлеу. - Магистральдық мұнай құбырларының техникалық жүйелері мен күзет құралдарын енгізіп пайдалану - Заңдылықты, құқық қорғау және қылмыспен күресті қамтамасыз ету бойынша ҚР Үйлестіру кеңесінің жұмысына қатысу - Компания активтерін физикалық қорғаудың тиімді жүйесінің болуын қамтамасыз ету (нысандардың техникалық бекітілуі, контрагенттердің сапалы күзет қызметтерін көрсетуі) - Компанияның нысандарын қорғау мәселелері бойынша Компанияның ішкі құжаттарын әзірлеу/жаңарту	1-і мұнай төгілуімен және 1-і мұнайдың ұрлану фактісімен Компанияның магистральдық мұнай құбырларына рұқсатсыз кесекірудің 3 жағдайы «Өндірістік үдерістердің тиімділігін арттыру» 3.4-бөлімін толығырақ қараңыз

КОМПАНИЯНЫҢ ТҮЙІНДІ ТӘУЕКЕЛДЕРІ (жалғасы)

N°	Тәуекел атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелді іске асырудан болатын мүмкін салдарлар	Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар	Тәуекелдерді 2016 жылы іске асыру
Сыртқы орта (Компания аз басқаратын/басқармайтын сыртқы тәуекелдер):					
5	 Апаттар (табиғи сипаттағы)	Сыртқы фактор (су тасқыны, жер сілкінісі, өрт)	- Магистральдық мұнай құбырларын тоқтату. - Қоршаған ортаны ластау. - Табыстан айырылу.	Кездейсоқ және күтпеген тіке физикалық әсер ету нәтижесінде (жабдықтың сынуы/істен шығуы және өндірістің тоқтап қалуынан басқа) келген зияннан мүлікті (кездейсоқ бүліну, жоғалу немесе бұзылу) ерікті сақтандыру	
6	 Стратегиялық серіктестер тәуекелдері	Сыртқы фактор (өзге заңды тұлғаларға, қатысушыларға/ «ҚҚҚ» ЖШС және «СБҚК МұнайТас» СБҚК» АҚ) тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану бойынша қызметтер көрсетуге арналған бюджетті ұзағынан келісу Сыртқы фактор (өзге заңды тұлғаларға, қатысушыларға/ «ҚҚҚ» ЖШС және «СБҚКМұнайТас» СБҚК» АҚ) тиесілі тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану бойынша қызметтер көрсетуге арналған ұзақ мерзімді шартты келісу Сыртқы фактор (мұнай құбыры иелерінің қаржы-экономикалық жағдайының нашарлауымен байланысты операторлық қызмет табысының төмендеуі (осы қызметтерден 15% төмен табыс алу). Сыртқы фактор (басқа елдердің мұнай тасымалдау компаниялары тарапынан қазақстандық мұнайды тасымалдауға арналған шартты біржақты бұзу). Сыртқы фактор (Ресей Федерациясының аумағы бойынша қазақстандық мұнайды тасымалдау үшін бекітілген қол жеткізу кестелерінің болмауы).	Компания табысының төмендеуі	«ҚҚҚ» ЖШС және «МұнайТас» СБҚК» АҚ қатысушы/акционер өкілдері деңгейінде келіссөздер жүргізу. Өзге заңды тұлғаларға тиесілі магистральдық мұнай құбырлардарын пайдалану бойынша қызметтер көрсетуге арналған ұзақ мерзімді шарттар бекіту Ұзақ мерзімді шарттар бекіту	

КОМПАНИЯНЫҢ ТҮЙІНДІ ТӘУЕКЕЛДЕРІ (жалғасы)

№	Тәуекел атауы	Тәуекел-факторлар	Тәуекелді іске асырудан болатын мүмкін салдарлар	Тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар	Тәуекелдерді 2016 жылы іске асыру
Сыртқы орта (Компания аз басқаратын/басқармайтын сыртқы тәуекелдер):					
7	 Мұнай жеткізуді төмендету немесе тоқтату	Сыртқы фактор (магистральдық мұнай құбыры жүйесі бойынша тасымалдау үшін ресурстық базаны құрайтын кен орындарында мұнай өндіруді төмендету).	Компания табысының төмендеуі	- Жүк жөнелтушілермен ұзақ мерзімді шарттар бекіту - Жаңа жүк жөнелтушілерді тарту	Компанияның дәстүрлі базасын құрайтын кен орнының табиғи түрде таусылуымен және КҚК кеңеюін есепке алып оның тарапынан артып келе жатқан бәсекелестікке байланысты мұнайды тасымалдау көлемінің қысқаруы. <i>«Компанияның нарықтағы орны» 1.5-бөлімін және «Мұнайды тасымалдау және су беру» 3.1-бөлімін толығырақ қараңыз.</i>
		Сыртқы фактор (Ресей мұнайының жеткізілуін төмендету немесе тоқтату).			
		Сыртқы фактор (Компанияның бәсекелестік орнының нашарлауы (бәсекелестер пайда болуы, нарық үлесінің төмендеуі): «КҚК» мұнай құбырын кеңейту; - темір жол тасымалы; - басқа бағыттар бойынша көлемдерді қайта бағыттау.			
		Сыртқы фактор (қазақстандық мұнайдың негізгі тұтынушылары тарапынан мұнайға сұраныстың төмендеуі).			
8	 Валюталық тәуекел	Сыртқы фактор (LIBOR банкаралық пайыздық мөлшерлемелердің артуы).	Қаржы есебіне сәйкес есептелген сыйақының ағымдағы құнын қайта есептеуден болған шығын	- Валюта орнына мониторинг. - Уақытша бос ақша қаражатын шетел валютасында депозиттерге орналастыру («Самұрық-Қазына» АҚ қазынашылық операциялары бойынша Топтық стандарт талаптарына сәйкес өндірістік қажеттікке). - Орналастырылатын уақытша бос ақша қаражатын әртараптандыру - ҚМГ келесі тоқсан сайынғы есепті қалыптастырып жолдау жолымен қаржы тәуекелдеріне мониторинг: - контрагент банктеріне лимиттердің сақталуы туралы есеп (1R); - елдік тәуекелдер туралы есеп (2R); - валюта тәуекелінің шамасы туралы есеп (3R); - пайыздық ерекшеліктер бойынша есеп (4R).	
		Сыртқы фактор (құнсыздану /халықаралық валюта нарығындағы айла-шарғылар / ҚР Ұлттық банкінің араласуы).	Бағамдық айырмашылықтан болған шығын		
		Шетел валютасындағы қарыз қаражаттардың тым жоғары үлесі		- Валюта орнына мониторинг. - Ұзақ мерзімді шетел валютасындағы қарыздарға қайта құру жүргізу	Теңгенің айырбастау бағамының төмендеуі валюталық міндеттемелері бар ЕББҰ («ҚҚК» ЖШС) қаржылық орнықтылығына теріс әсерін тигізеді. «ҚҚК» ЖШС орнықтылығын арттыру мақсатында мынадай түзету іс-шараларын өткізу жоспарланып отыр: өтеу кестесін өзгертумен несие шартын ұзарту бойынша келіссөздер жүргізу, ағымдағы валюта қарыздарын қайта қаржыландыруды жүргізудің барынша тартымды жағдайларын іздестіру. Тұтастай алғанда Компания шетел валютасында қаржы міндеттемелерін төмендету жұмыстарын жалғастырады.

2.3

ЫҚПАЛДАСҚАН
МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

Тәуекелдерді басқару Компанияның ЫМЖ бөлім-бес бөлшегі болып табылады. 2004 жылдан бері Компания ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 және ISO 50001 төрт халықаралық стандарттарына негізделетін ЫМЖ жыл сайынғы сертификаттауды енгізеді, дамытады және өткізеді.

Компания 2016 жылы Компанияның ЫМЖ ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 және ISO 50001 халықаралық стандарттары талаптарына сәйкестікке инспекциялық аудиттен ойдағыдай өтті.

SGS (Societe Generale de Surveillance SA) Халықаралық сертификаттау органы аталған аудит қорытындысы бойынша Компанияның ЫМЖ аталған халықаралық стандарттар талаптарына сәйкестігін растады.

SGS аудиторлары Компанияның сапа менеджменті жүйесінің және экологиялық менеджмент жүйесінің қазіргі уақыттың өзінде стандарттардың жаңа нұсқаларының талаптарына жауап беретіндігіне байланысты, көшуі 2018 жылға жоспарланған ISO 9001:2015 және ISO 14001:2015 стандарттарының жаңа нұсқалары бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ мерзімінен бұрын сертификаттау туралы шешім қабылдады.

SGS аудиторларымен жұмыс барысында барлық тексерілген бөлімшеде қызметшілер біліктілігінің, жұмысқа қатыстырылуы мен хабардарлығының жоғары деңгейі, тәуекелдерді және ЫМЖ, энергия менеджменті қызметтері мамандарының жоғары біліктілігі атап өтілді.

Компания ЫМЖ-ны қолдау және жетілдіру мақсатында есепті кезеңде мынадай іс-шараларды іске асырды:

- Басшылық тарапынан ЫМЖ-ны талдау ұйымдастырылды, онда 2015 жыл ішінде ЫМЖ жұмысы бойынша талдамалық есеп берілді және ЫМЖ-ны жақсарту бойынша шешімдер қабылданды;
- Компания жұмыскерлерінің ЫМЖ бойынша хабардарлығын арттыру мақсатында Компанияның барлық құрылымдық бөлімшесінде өз күштерімен ЫМЖ бойынша нұсқаулықтар мен ішкі оқулар өткізілді;

- ISO 9001; ISO 14001; OHSAS 18001, ISO 50001 стандарттарының талаптарын түсіндірі бойынша Компанияның жоғары басшылығы үшін семинар ұйымдастырып өткізілді;
- Компанияның барлық құрылымдық бөлімшесінде 2016 жылға арналған ЫМЖ аудит бағдарламасына сәйкес ЫМЖ ішкі аудиті өткізілді, оның нәтижелері бойынша түзету әрекеттері, сондай-ақ ЫМЖ-ны жақсарту бойынша іс-шаралар ұйымдастырылды;
- ЫМЖ саласында мақсаттар бекітілді;
- Компанияның жіктеуіштері мен бизнес-үдерістерінің тізбесі жаңартылды.

Басшылық тарапынан ықпалдасқан менеджмент жүйесіне жыл сайынғы талдау шеңберінде 2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ ықпалдасқан менеджмент жүйесін жақсарту бойынша 2016 – 2018 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары бекітілді, онда Компания ЫМЖ ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 нұсқалар талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар қамтылды. 2016 жылы 24 іс-шара жоспарланды, олардың ішінде 21 іс-шара орындалды. 3 іс-шараны іске асыру 2017 жылға жоспарланды.

2017

Жүйені халықаралық стандарттар талаптарына толық сәйкестікте ұстаудан басқа, 2017 жылы ЫМЖ тиімділігін арттыру шеңберінде жұмыстардың негізгі бағыты менеджмент жүйесінің үдерістерін стратегиялық басқаруды қоса Компанияның басқа бизнес-үдерістеріне менеджмент жүйесінің үдерістеріне ықпалдастыруды жалғастыру болады.

2017 жылы Компания жұмыскерлерінің ЫМЖ саласында хабардарлығын арттыру мақсатында оқыту іс-шаралары өткізілетін болады (Компания жұмыскерлерінің кем дегенде 50%-ы өз күшімен оқытылды).

Сондай-ақ Компанияның топтық порталында барлық айқындалған сәйкеспеушіліктер, бақылаулар мен оқиғаларды, олар бойынша түзету және алдын алу әрекеттерін есепке алу бойынша деректер базасын енгізу жоспарланып отыр.

3. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

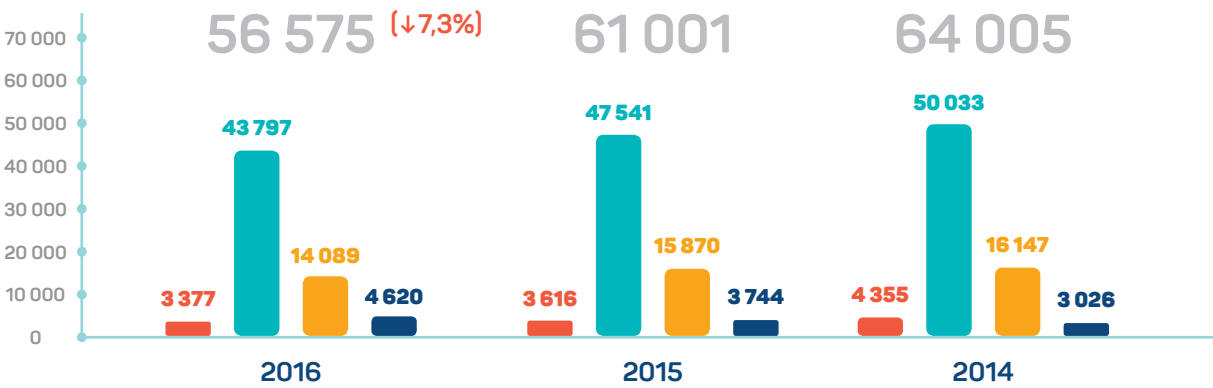
3.1 МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ СУ ЖЕТКІЗУ

Мұнай тасымалдау Компанияның тұрақты жұмысын қамтамасыз ететін дамуының негізгі стратегиялық бағыты мен түйінді пайда өзегі болады.

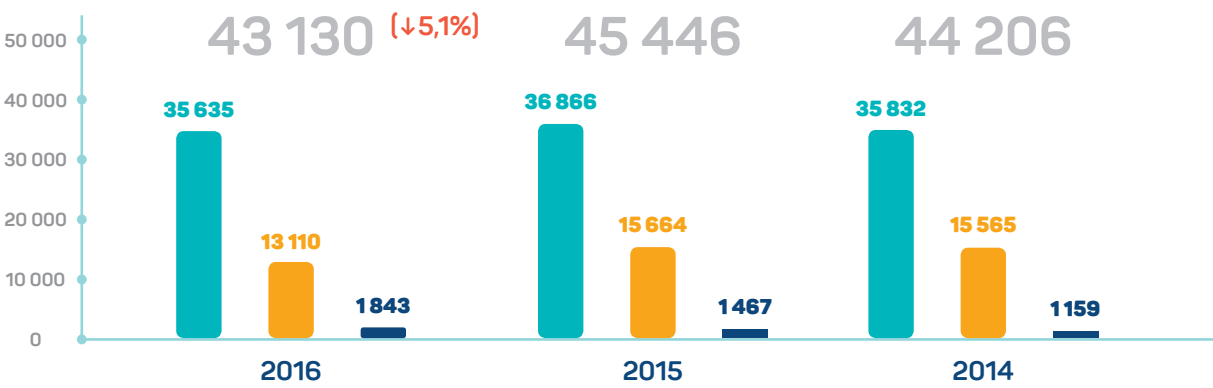
2016 жылы мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі 56 575 мың тоннаны құрады. Тасымалдау көлемі былтырғы жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 7,3%-ға төмендеді – 61 001 мың тонна. 2016 жыл ішінде

мұнайдың шоғырландырылған жүк айналымы былтырғы жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 5,1%-ға төмендеді және 43 130 млн. тонна-км құрады. Негізгі себеп мұнай өндіруші компаниялардың магистральдық мұнай құбыры желісіне мұнай тапсыру көлемдерін төмендетуі мен ірі кен орындарынан (Қашаған, Теңіз, Қарашығанақ) алынған мұнайды «КҚК» мұнай құбырына бағыттау болды.

МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ КӨЛЕМІ*, мың тонна

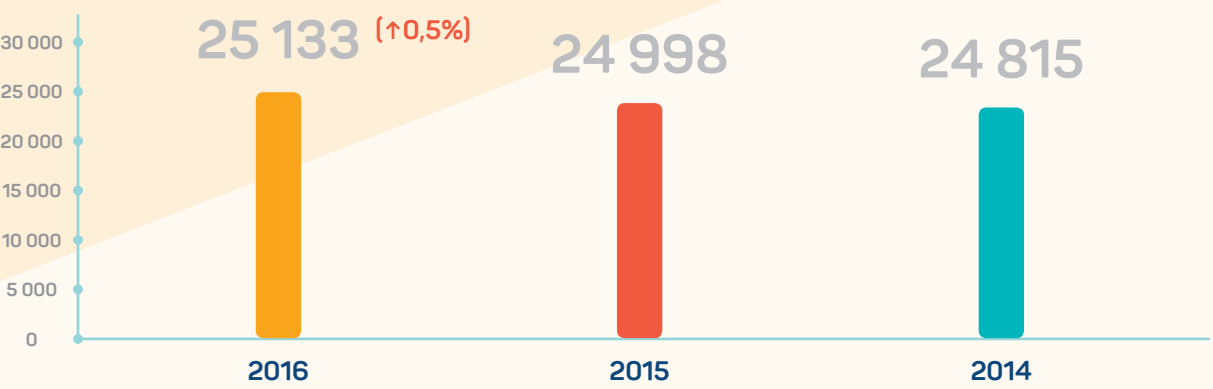
МҰНАЙДЫҢ ЖҮК АЙНАЛЫМЫ*, млн. тонна-км

● Batumi Terminals Limited ● «ҚазТрансОйл» АҚ ● «КҚК» ЖШС ● «МұнайТас» СБҚК» АҚ (мұнай өнімдерін есепке алып)

* Компанияның қатысу үлесін есепке алып: «КҚК» ЖШС – 50%; «МұнайТас» СБҚК» АҚ – 51%.

ЕДІЛ СУЫН ЖЕТКІЗУ, мың м³

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ЖҮЙЕСІ БОЙЫНША БАҒЫТТАР МЕН ТҰТЫНУШЫЛАРҒА МҰНАЙ ТАСЫМАЛДАУ КӨЛЕМДЕРІ, мың тонна

Бағыт	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	4 666	4 767	4 789	-2,1
«ПетроКазахстан Ойл Продактс» ЖШС	4 497	4 449	4 790	1,1
«Павлодар мұнай-химия зауыты» АҚ	4 599	4 805	4 861	-4,3
«Атырау – Самара» мұнай құбыры	15 024	15 702	14 641	-4,3
Ақтау БМАС-та танкерлерге тиеу	2 196	2 881	5 195	-23,8
«Атасу – Алашанькоу» мұнай құбырына ауыстырып құю	10 068 (оның ішінде транзит 6 992)	11 794 (оның ішінде транзит 6 992)	11 824 (оның ішінде транзит 6 992)	-14,6
«КҚК» мұнай құбырына ауыстырып құю	3 023	2 779	2 948	8,8

2016 жылы «Атырау – Самара» мұнай құбыры бойынша мұнайды жеткізу 15 024 мың тоннаны құрады, бұл 2015 жыл көрсеткішінен 4,3% -ға төмен. Төмендеу магистральдық мұнай құбырлары жүйесіне мұнай тапсырудың жалпы төмендеуімен байланысты.

Ақтау кемежайында танкерлерге мұнай құю 2 196 мың тоннаны құрады, бұл 2015 жыл көрсеткішінен 23,8%-ға төмен. Былтырғы жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда құю көлемдерінің кемуі Самара бағытында

«Бозащы Мұнай» ЖШС мұнай көлемдерін қайта бөлумен және «Теңізшевройл» ЖШС, «Қарақұдықмұнай» және «CaspіOilGas» ЖШС төкпе мұнай көлемдерін қайта бөлумен байланысты.

2016 жылы су беру көлемі 25 133 мың м³ құрады және былтырғы жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 0,5% ұлғайды – 24 998 мың м³. Магистральдық суағызғымен су беру көлемдері ұлғаюының негізгі факторы коммуналдық кәсіпорындардың суды тұтынуының артуы болады.

3.2

СЫРТ ҰЙЫМДАРҒА ТИЕСІЛІ МАГИСТРАЛЬДЫҚ МҰНАЙ ҚҰБЫРЛАРЫН ПАЙДАЛАНУ ҚЫЗМЕТІ

Компания мына компанияларға: «ҚҚҚ» ЖШС, «Мұнай-Тас» СБҚК» АҚ, «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В.», «Торғай Петролеум» АҚ магистральдық мұнай құбырларын пайдалану бойынша операторлық қызметтер көрсетеді, бұл жағдайда қызмет көрсетілетін мұнай құбырларының жалпы ұзындығы 2 858,1 км құрайды, Компанияның жұмыс істейтін қызметшілерінің жалпы саны – 965 адам. 2016 жылы 38 штат бірлігі санында қосымша жұмыс орындары құрылды.

2016 жыл ішінде Компанияның операторлық қызметтер көрсетуінен түсім былтырғы жыл көрсеткішімен салыстырғанда 7%-ға ұлғайды және 9 519 млн. теңге құрады.

9 519

млн
теңге

операторлық қызмет көрсету
бойынша қызметте Компания үлесі

2017

2017 жылы Компания Қазақстан Республикасы аумағында «ҚҚҚ» мұнай құбыры жүйелері нысандарына техникалық қызмет көрсету, жөндеу және апаттық елеу қызметтерін көрсетуге тендерге қатысуды жоспарлап отыр.

3.3

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Өзінің бәсекеге қабілеттілігін және даму қарқынын сақтау мақсатында Компания 2016 жылы келешекті инвестициялық жобаларды іске асыруға және өндірістің ағымдағы деңгейін қолдауға бағытталған инвестициялық бағдарламаны орындауды жалғастырды.

Инвестициялық жобаларды іске асыру түрлі бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

- Жаңа өндіріс салу;

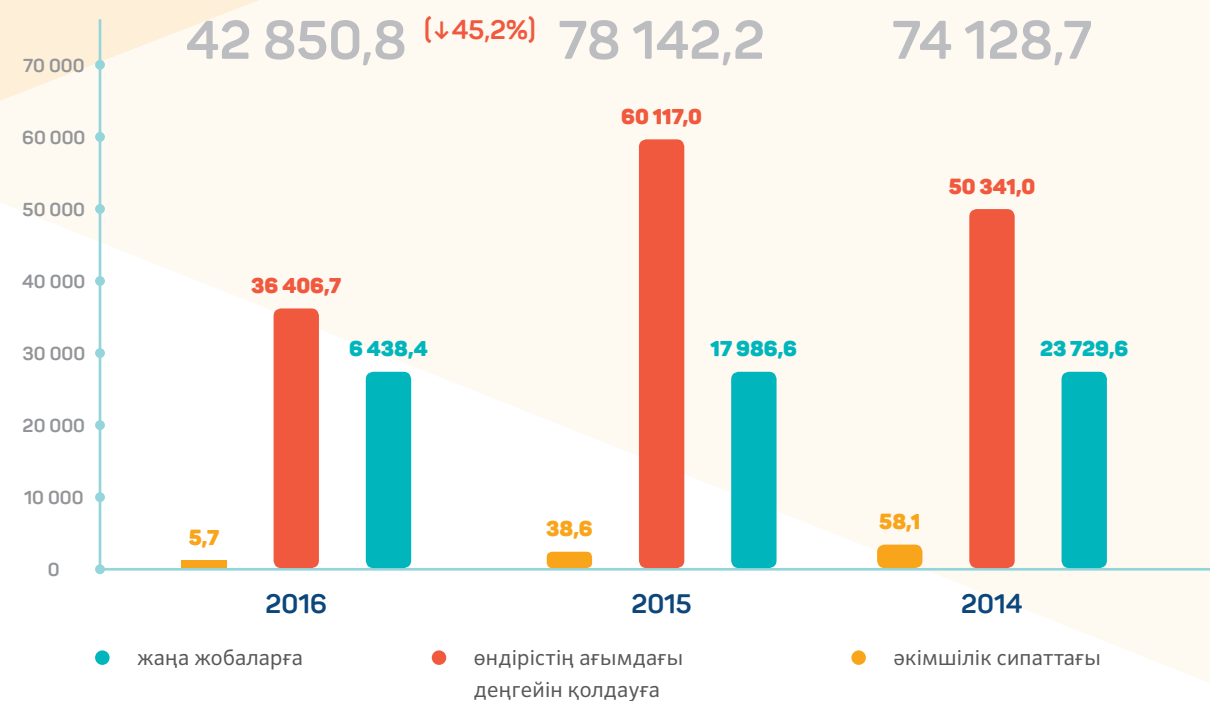
- Мұнай құбыры жүйесінің өндірістік нысандарының жобалық сипаттамаларын жақсартумен қолданыстағы өндірісті қайта құру, кеңейту және жаңғырту;
- Олардың жобалық қуатын өзгертуге әкелмейтін қолданыстағы өндірістік нысандарға күрделі жөндеу.

Компания немесе оның еншілес және бірлескен-бақылайтын ұйымы бастайтын әр инвестициялық

жоба әр кезеңде тыңғылықты сараптамадан өтеді. Жоба бойынша шешім қабылдауды Компанияның белгіленген талаптары мен топтық рәсімдеріне сәйкес Компанияның Инвестициялық комитеті жүзеге асырады.

Компанияның инвестициялық жобаларын қаржыландыру қарыз қаражатты қатыстырмай және мемлекеттік қаражатты пайдаланбай меншікті қаражаты есебінен жүзеге асырылады..

КАПИТАЛ САЛЫМДАРЫНЫҢ ЖАЛПЫ СОМАСЫ, МЛН. ТЕҢГЕ

КОМПАНИЯНЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАРЫН 2016 ЖЫЛЫ ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ

«Қазақстан – Қытай» мұнай құбырын кеңейту

Компания үшін ғана емес, күллі Қазақстан Республикасы үшін ірі және стратегиялық маңызды инвестициялық жобалардың бірі «Қазақстан – Қытай мұнай құбырының құрылысы екінші кезеңінің екінші кезегі. Өнімділікті жылына 20 млн. тоннаға дейін ұлғайту» жобасы болады. Аталған жобаны іске асыру экспортқа мұнай жеткізу бағыттарын әртараптандыруға бағытталған, сондай-ақ Қазақстан Республикасының мұнай өңдейтін зауыттарын елдің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету шеңберінде меншікті шикізатпен қамтамасыз ету мүмкіндігін тудыруға бағытталған.

Жобаға қатысушылар: «ҚазТрансОйл» АҚ, «МұнайТас» СБҚК» АҚ және «ҚҚҚ» ЖШС, олардың әрқайсысы «Қа-

зақстан – Қытай» мұнай құбырының тиісті телімінің меншік иесі болады.

2016 жылы Компания жобаны іске асыру шеңберінде кері айдау тәртібінде «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбырының бас МАС қызметін орындайтын «663 км» МАС қайта құру мен кеңейтуді аяқтау болады.

Барлығы 2016 жылы жоба бойынша 4 506 млн. теңге игерілді, оның ішінде «ҚазТрансОйл» АҚ нысандары бойынша – 4 491 млн. теңге, «ҚҚҚ» ЖШС нысандарына жер телімдерін беру бойынша «ҚҚҚ» ЖШС шығындары 15 млн. теңге.

Құбыр алмастырумен магистральдық мұнай құбырларын қайта құру

Өндірістік нысандарды сенімді және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін 2016 жылы Компания мынадай іс-шараларды өткізді:

- жалпы ұзындығы 129,5 км болатын «Қаламқас – Қаражанбас – Ақтау» мұнай құбырының «Қаражанбас

– Ақтау» телімінде құбырды алмастыру. 2016 жылы жоба бойынша ҚҚС-сыз 12 175 млн. Теңге игерілді. 2017 жылы осы нысан бойынша жұмыс жалғасады;

- 2016 жылы тамыз айында Компания құбырды толық алмастырумен ұзындығы 185,6 км болатын «ТОН-2» МҚ қазақстандық теліміне күрделі жөндеуді аяқтады.

«ТОН-2-ні» күрделі жөндеу қазақстандық телім бойынша мұнайды сенімді тасымалдауды қамтамасыз ету мақсатында, Ресей Федерациясының аумағы арқылы ПМХЗ-ға Батыс Қазақстан мұнайын әрі қарай жеткізу және Қытай Халық Республикасына ресейлік мұнай транзитінің көлемін ұлғайту үшін өткізілді.

Өткізілген жөндеу жұмыстарының нәтижесінде құбырдың қазақстандық телімінің өткізу қабілеті жылына 7-ден 11 млн. тонна мұнайға дейін артты, бұл оның транзиттік әлеуетін елеулі түрде ұлғайтуға мүмкіндік берді. Жоба құны 32 млрд. теңгеден астамды құрды. Пайдалануға енгізу актісіне 2016 жылғы 29 тамызда қол қойылды.

Шетелдік активтерді дамыту

2016 жылы «Батуми теңіз кемежайы» ЖШҚ-да «жылына 1,8 млн. тоннаға дейін бас жүкті ауыстырып тиеу бойын-

ша «Батуми теңіз кемежайы» ЖШҚ өткізу қабілетін кеңейту» инвестициялық жобасының іске асырылуы аяқталды.

Аталған жобаны іске асыру кемежайда құрғақ жүкті ауыстырып тиеу бойынша техникалық және операциялық мүмкіндікті елеулі түрде жақсартуға мүмкіндік берді.

Жоба шеңберінде «Batumi Terminals Limited» компаниялары тобының 2,2 млрд. теңге меншікті қаражаты игерілді (ҚҚС-сыз 14,4 млн. АҚШ доллары).

Бұдан басқа 2016 жылы желтоқсан айында Компанияның еншілес ұйымы болатын «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ «Темір жол вагон-шандардан мазутты қотару тиімділігін арттыру мақсатында №2 аспақұярлығын қайта құру» инвестициялық жобасын іске асыру аяқталды.

Осы жобаны іске асыру қотару операциялары бойынша технологиялық жабдықты жаңғырту есебінен №2 темір жол аспақұярлығын пайдалану тиімділігін ұлғайтуға және әсіресе күзгі-қысқы мерзімде күңгірт мұнай өнімдерінің жоспарланатын көлемдерін қотарудың техникалық мүмкіндігін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. Жоба шеңберінде «Batumi Terminals Limited» компаниялары тобының 1,2 млрд. теңге (3,6 млн. АҚШ долл.) меншікті қаражаты игерілді.

3.4

ӨНДІРІСТІК ҮДЕРІСТЕРДІҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

Компания өзінің өндірістік үдерістерінің тиімділігін арттыруды өзіне тұрақты операциялық нәтижелерді қолдау үшін қажетті дамудың стратегиялық бағыттарының бірі ретінде анықтайды. Ол үшін Компания өз активтерінің сенімділігі мен қауіпсіздігінің жоғары деңгейін қамтамасыз етуге, сондай-ақ инновациялық және технологиялық даму, энергия мен ресурс үнемдеу саласында іс-шараларды іске асыруға тұрақты түрде ұмтылады.

Күзгі-қысқы және көктемгі кезеңдерге өндірістік нысандарды дайындау бойынша жыл сайынғы жоспарларды ойдағыдай орындаудан басқа, 2016 жылы Компания өндірістің апатсыздығын қамтамасыз етуге бағытталған біраз іс-шараны іске асырды, оның ішінде өндірістік ғимараттар, ұймараттар мен жабдықтарды ізерлеу, жөндеу

2 188,6 км

құбыржолы мен 33 сұйыққойма
диагностилеуден өтті

және қайта құру жүргізілді.

Есепті кезең ішінде 2 188,6 км құбыр мен 33 сұйыққойма ізерлеуден өтті, құбыр телімінің 131,7 км алмастырылды, оның нәтижелері бойынша 40 000-нан астам ақау жойылды.

2017

2017 жылы Компания өндірістік нысандардың апатсыз жұмысын қамтамасыз ету бойынша осындай ретті іс-шараларды жүргізуді жоспарлап отыр.

АКТИВТЕРДІҢ ӨНЕРКӘСІПТІК ЖӘНЕ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

Соңғы жылдар бойына Компанияның барлық өндірістік жүйенің тұрақты жұмысын жемісті қамтамасыз етуге мүмкіндігі болып келеді. **Осы салада 2016 жылы Компанияның кезекті маңызды жетістігі магистральдық мұнай құбырлары мен басқа да өндірістік нысандарды пайдалану барысында техногендік сипаттағы апаттар мен өрттердің болмауы болды.**

Жұмыстың апатсыз тәртібін қамтамасыз ету «ҚазТрансОйл» АҚ нысандарының қолданыстағы өнеркәсіптік қауіпсіздігі декларациясына сәйкес сенімділік пен қауіпсіздік саласында іс-шаралардың бүтін кешенін тұрақты негізде жүргізуге орай мүмкін болды.

Өндірістің ағымдағы деңгейін қолдауға маңызды күрделі салымдардың құрамдауышы өрт дабылы құралдары мен өртке қарсы жабдықты жетілдіруге арналған инвестициялар болды.

Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында 2016 жылы Компанияның 2 181 жұмыскері өрт-техникалық

2 181 Компанияның жұмыскері

өрт-техникалық минимум
бойынша оқудан өтті

2017

2017 жылға арналған инвестициялық қызмет шеңберінде Компания мынадай іс-шараларды жоспарлады:

- «Қазақстан – Қытай мұнай құбырының құрылысы екінші кезеңінің екінші кезегі. Өнімділікті жылына 20 млн. тоннаға дейін ұлғайту» инвестициялық жобасы шеңберінде «Кеңқияқ» БМАС құрылысы аяқталды;
- жылына 6 млн. тоннаға дейін кері айдау тәртібінде өткізу қабілетін ұлғайтумен «Кеңқияқ – Атырау» мұнай құбыры телімінің кері айдауы жобасы бойынша жобалау-сметалық құжаттаманы жаңарту.
- «ССС-8 жағына тәулігіне 116,5 мың м³ айдап бөлумен және тәулігіне 33,5 мың м³ көлемінде шоғырландырылған газ-химиялық кешен қажеттіліктеріне бөлумен тәулігіне 150 мың м³ дейін «Астрахань – Маңғыстау» суағызғысы бойынша су жеткізуді ұлғайту мақсатында «Астрахань – Маңғыстау» суағызғысы бойынша су жеткізуді ұлғайту үшін СССР-5 қайта құру жобасы бойынша нысан құрылысын аяқтау және пайдалануға тапсыру;
- 2017 – 2021 жылдарға арналған шығындарды басқару бағдарламасына сәйкес 2017 жыл ішінде 3 993 млн. теңге көлемінде шығындардың артуын тежеу нәтижесінде тиімділікке қол жеткізу.

минимум бойынша оқудан өтті, өрт қауіпсіздігі шаралары туралы 18 296 кіріспе нұсқаулық өткізілді, ерікті өртке қарсы құрылымдардың 910 мүшесі даярланды, өрт қауіпсіздігі шаралары бойынша 592 нұсқаулық өңделді.

Орнықты көбікті өрт сөндіру қондырғыларының жұмысқа жарамдығына және өрт дабылының техникалық жағдайына тексеру жиі жүргізіліп тұрады, сондай-ақ сыртқы өртке қарсы сумен жарақтау желісіне, ішкі өрт шүмектерінің жұмысқа жарамдығына, нысандарда орнатылған өрт қалқандарына, өрт сөндіру мүліктеріне, өрт-техникалық құралдарына тексеру өткізіліп тұрады.

Компанияда өрттердің туындауы ықтимал жағдайында практикалық және теориялық іс-әрекет дағдыларын меңгеру үшін 2016 жылы 14 өрт-тактикалық даярлық пен 1 өрт-тактикалық сабақ өткізілді.

АКТИВТЕР ҚАУІПСІЗДІГІ

«ҚазТрансОйл» АҚ және оның қызметтерін тұтынушылардың экономикалық мүдделерін қорғау қыз-

меті Компания үшін маңызды басымдық болады және оның қызметіне тән түйінді тәуекелдерге жатқызылады.

Құбырдың күзетілетін аймағына рұқсатсыз әсер етулер мен кірулерді жедел түрде айқындау мақсатында Компанияның орталық аппараты деңгейінде (Астана қаласы) мұнай құбырынан жылыстау мен күзетілуін байқау жүйелері бойынша орталықтан тәулік бойына бақылау жүргізіледі.

Күзет пен ресурсқа қатысты барлық қызмет ететін жүйелердің әрекетін үйлестіру үшін және мұнай құбырының бүтіндігіне қылмыстық қол сұғушылықты болдырмау үшін Компанияда мұнай құбырларын бас диспетчерлік басқарма, Компания филиалдарының орталық диспетчерлік тармақтары мен «KMG-Security» ЖШС күзет фирмасының кезекші операторы бақылау қызметінің өзара әрекеті ұйымдастырылған.

Жергілікті жерлерде бұл тізбек аудандардың құқық қорғау және әскери құрылымдарын, күзет ықшам топтары мен Компанияның апат қызметтерін қамтиды.

2016 жылы 3 рұқсатсыз кесекіру жағдайы орын алды, оның ішінде Компанияның магистральдық мұнай құбырларынан мұнай ұрлаудың 1 жағдайы орын алды. Оның нәтижесінде жалпы зиян 11,5 млн. теңгені құрады. «KMG-Security» ЖШС күзет ұйымы құбырға рұқсатсыз кесекіру салдарларынан болған зиянды 8,1 млн. теңге көлемінде өтеді.

Бұдан басқа 2016 жыл ішінде Компанияның «KMG-Security» ЖШС күзететін нысандары аумағында жасалған тауарлық-материалдық құндылықтарды ұрлаудың 4 факті орын алды, ол 1,4 млн. теңге сомасын құрады.

Сондай-ақ Компания филиалдары нысандарын физикалық қорғау тиімділігін арттыру үшін күзет санын ұлғай-

тумен қатар 2016 жылы қауіпсіздіктің инженерлік-техникалық құралдарын (ҚИТҚ) енгізу бойынша жұмыстар жүргізіледі. Осыған байланысты Компания ҚИТҚ нысандарын жарақтауды әзірлеу мен іске асыру шеңберінде филиалдар Қазақстан Республикасының лаңкестікке қарсы заңнамасы талаптарын есепке алып филиалдардың нысандарын ҚИТҚ жарақтау бойынша ұсыныстар қарастырылып берілді.

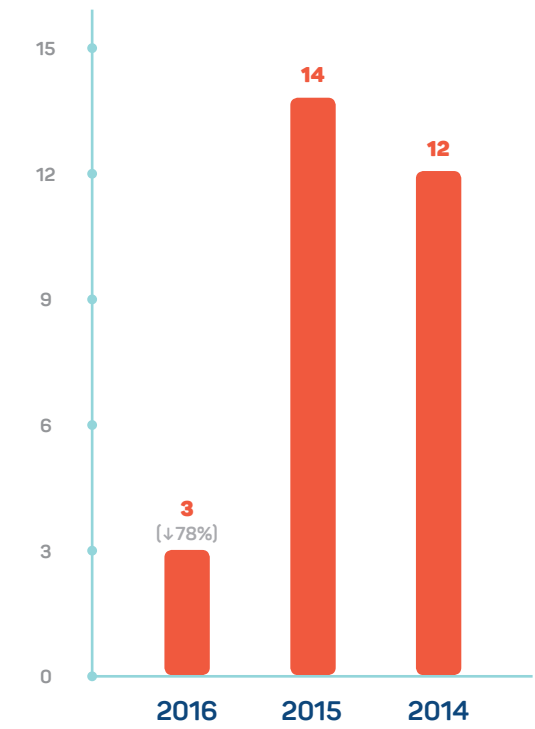
Компанияға қатысты құқық қарсы іс-әрекеттер фактілеріне қарамастан, бұндай жағдайлардың азаю қарқының артуы байқалады, бұл Компанияның қауіпсіздік қызметінің бірнеше жылдық жоспарлы жұмысының нәтижесі болып табылады.

2017

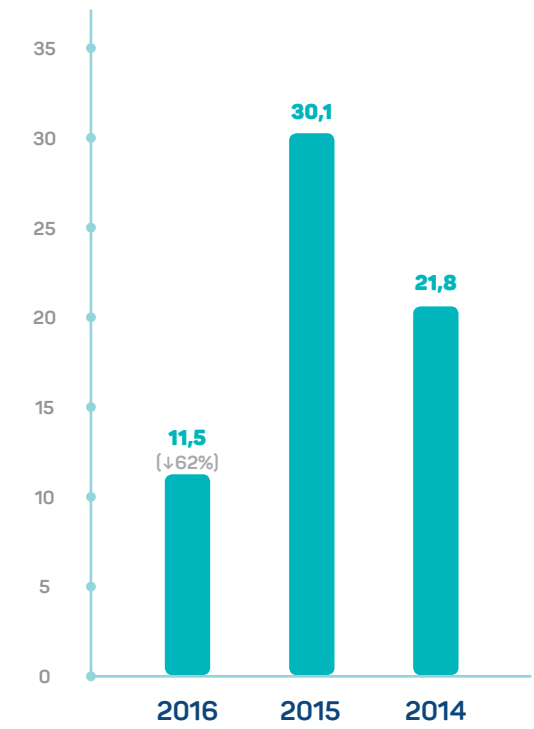
Компания жергілікті жерлерде құбырларды күзету жүйелерін әрі қарай жетілдіруге бағытталған. Ол үшін 2017 жылы мыналар жоспарланып отыр:

- филиалдардың өндірістік және технологиялық нысандарын ҚИТҚ жарақтау;
- «Мұнайтас» СБҚК» АҚ және «ҚҚК» ЖШС нысандарында қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелері бойынша осы компаниялармен өзара әрекет ету;
- «ҚазТрансОйл» АҚ нысандарында лаңкестік қауіптерге, мұнайды және тауарлық-материалдық құндылықтарды ұрлауға қарсы тұру мәселелері бойынша қарулы құрылымдар мен құқық қорғау органдарымен барлық деңгейде өзара әрекет ету.

РҰҚСАТСЫЗ КЕСЕКІРУЛЕР САНЫ, ДАНА

ЖАЛПЫ ЗИЯН, МЛН. ТЕҢГЕ

АҚПАРАТТЫ ҚОРҒАУ

Компания ақпаратты қорғау мәселелеріне жоғары талаптар қояды. Ақпаратты қорғаудың тиісті деңгейін қолдау мақсатында Компания ақпараттық қауіпсіздік мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарын және ISO/IEC 27001 халықаралық стандартын жетекшілікке алады.

Компанияның ақпараттық қауіпсіздігін басқару жүйесі (АҚБЖ) бірқатар ішкі құжаттармен реттеледі, олар тұрақты негізде жаңартылып қайта қаралып тұрады. Бұдан басқа ақпараттық қауіпсіздіктің тиісті деңгейін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін жаңа ережелерді әзірлеу бойынша жұмыстар жүргізіледі.

2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ ISO 27001 «Ақпараттық технологиялар – қауіпсіздікті қамтамасыз ету әдістері – Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйелері – Талаптар» халықаралық стандартына, сондай-ақ бірқатар өзге де ішкі құжаттарға сәйкестікті қамтамасыз ету мақсатында ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы саясатқа өзгерістер енгізді.

Компанияның ақпараттық технологиялармен жарақталуын дамыту және ақпаратты қорғауды арттыру тұрақты операциялық қызметті қамтамасыз етеді. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында барлық қолданыстағы және енгізілетін ІТ жүйелерде ақпараттық қауіпсіздік талаптарының сақталуына тұрақты бақылау жүзеге асырылады. 2016 жылы ІТ жүйелерді пайдалану барысында ақпараттық қауіпсіздік мәселелерін реттейтін бірнеше ішкі құжат әзірленді.

Компанияда ақпараттық қауіпсіздіктің бұзылу жағдайына есеп жүргізіледі. 2016 жыл нәтижелері бойынша ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларының жоғары немесе орташа сындарлы деңгейлерімен жағдайлар белгіленген жоқ.

2016 жылы тамыз айында Компания Британ стандарттар институтының (BSI Management Systems) халықаралық сертификаттау органы жүрізген қадағалау аудиті табысты өткізілді. Аудит шеңберінде ақпаратты қорғау бойынша топшілік қолданыстағы үдерістер тиімді деп танылды. Аудит нәтижелері бойынша 5 елеусіз сәйкеспеушілік айқындалды, олар үшін 2017

– 2018 жылдарға арналған түзету және алдын алу іс-шаралары әзірленді.

Сондай-ақ 2016 жылы «КМГ Глобал Солюшнс Б.В.» жауапкершілігі шектеулі жеке компания «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компаниялар тобының ақпараттық қауіпсізді-

гін қамтамасыз ету жүйесінің тұжырымдамасын әзірлеу шеңберінде Компанияның ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жүйесіне тексеру өткізді. Тексеру нәтижелері Компания нысандарының жоғары қорғалу деңгейін растады.

2017

Бұдан басқа Компанияда 2017 жылы мыналар жоспарланып отыр:

- ISO/IEC 27001 халықаралық стандарт талаптарына сәйкестікке АҚБЖ қадағалау аудитін өткізу;
- Филиалдар мен ЕББҰ, оның ішінде «МұнайТас» СБҚК» АҚ, «ҚҚҚ» ЖШС және «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ АҚБЖ дамыту мен кеңейту бойынша жұмыстар жүргізу;
- Компания жұмыскерлерінің ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардарлығын арттыру;
- Ақпараттық қауіпсіздікті регламенттейтін Компанияның АҚБЖ нормативтік және әдістемелік құжаттамаларын әзірлеп жаңарту, атап айтқанда ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі бойынша нұсқаулықтар, ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару ережелерін, электрондық пошта мен Ғаламтор желісін пайдалану ережелерін, ақпаратты санатқа бөлу ережелерін әзірлеу;
- Барлық қолданыстағы және енгізілетін-дамытылатын ақпараттық технологиялар мен жүйелерде ақпараттық қауіпсіздік талаптарының сақталуына бақылауды әрі қарай жүзеге асыру.

ИННОВАЦИЯЛЫҚ-ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ДАМУ

Ғылыми-техникалық және инновациялық саясатты іске асыру шеңберінде мақсаттар мен міндеттерге жету үшін Компанияда «ҚазТрансОйл» АҚ инновациялық-технологиялық дамуының 2012 – 2020 жылдарға арналған кешенді бағдарламасы әзірленіп іске асырылады, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ нысандарында жаңа технологиялар мен техникалық трансферті бойынша 2016 – 2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары әзірленген.

Жоғарыда аталған құжаттарды іске асырудың негізгі міндеттері:

- Шығындарды қысқарту;
- Магистральдық құбыр жүйелерінің сенімділігін арттыру;
- Пайдалану шығындарының икемділігі мен бәсекеге қабілеттілігін арттыру;
- Энергия үнемдейтін және ресурс үнемдейтін технологияларды енгізу;
- Нысандарды автоматтандыру мен қауіпсіздігі жүйелеріне жаңғырту жүргізумен аз адам қажетсінетін технологияларға өту.

FTO филиалы жобалау-іздену, ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрастырымдық жұмыстар жүргізуге арналған база болады. FTO филиалының жұмысы екі бағыт бойынша жүргізіледі: инновациялық төлқұжаттар ресімдеу, сондай-ақ жоспарлы және жоспардан тыс жұмыстар бойынша техникалық есептер дайындау.

2016 жылы бірқатар жоба бойынша инновациялық төлқұжаттар есептеліп ресімделді. Осы жобаларды іске асырудан әсер электр энергиясына жұмсалатын шығындарды азайту мен жөндеу жұмыстарын жүргізген кезде мұнай құбырдарының тоқтап тұруын болдырмауы, сондай-ақ желіде кернеудің төмендеуін азайту мен тоқтаусыз орнықты электрмен жарақтауды қамтамасыз ету, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жолымен энергия үнемделуін арттыру болады.

2016 жылы FTO филиалы оларды орындау технологияларын сипаттаумен жоспарлы және жоспардан тыс жұмыстар бойынша 9 есеп орындалды.

ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ

Өндірістік үдерістердің тиімділігін арттыру бағыттарының бірі энергия ресурстарын пайдалануды оңтайлан-

дыру болады. Ол үшін «ҚазТрансОйл» АҚ-та ISO 50001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкесетін энергия менеджменті жүйесі ұйымдастырылып енгізілген.

2016 жылы қазан айында өткізілген ықпалдасқан менеджмент жүйесіне инспекциялық аудит қорытындысы бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ-та Компания қызметі ISO 50001-ді қоса алғанда халықаралық стандарттардың барлық талабына сәйкестігі расталды.

2016 жылы Компанияның Энергетикалық саясаты қайта қаралып жаңартылды, Компанияның 2016 жылға арналған энергетикалық мақсаттары мен міндеттері анықталды, Компанияның орталық аппаратының құрылымдық бөлімшелері деңгейінен бастап филиалдар құрылымдық бөлімшелері –мұнай құбыры басқармалары мен мұнай айдау стансаларына дейін энергия менеджменті жүйесінің қолданылу саласы мен шекаралары анықталды.

Есепті кезең бойына тоқсан сайынғы негізде барлық ұйымдық құрылымда энергетикалық мақсаттар мен міндеттердің орындалуына бақылау жасалады. Жұмыс қорытындысы бойынша Компанияның 2016 жылға арналған энергетикалық мақсаттары толығымен орындалды.

2015 жылдан бері Компанияда «ҚазТрансОйл» АҚ-тың энергия үнемдеу мен энергиялық тиімділікті арттыру бойынша 2015 – 2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспары іске асырылады.

2016 жылға арналған жоспарға сәйкес өндірістік үдерістердің энергиялық тиімділігін арттыру саласында мынадай маңызды іс-шаралар іске асырылды:

- «қымталған майлы трансформатор» түрдегі энергия тиімді трансформаторларға арналған күш трансформаторларын алмастыру жүргізілді;
- Компанияның Шығыс филиалы Павлодар мұнай құбыры басқармасының әкімшілік ғимаратына күрделі жөндеу жүргізілді;
- Компанияның Шығыс филиалында «Павлодар» БМАС – «Атасу» БМАС технологиялық телімінде, «Павлодар – Шымкент» магистральдық мұнай құбырында және «Павлодар – ПМХЗ» магистральдық мұнай құбырында мұнайды тасымалдаудың үнемді тәртібі қолданылды;
- Компанияның барлық филиалында қыздыру шамдарын энергия үнемдейтін сәуле диаодты шамдарға жоспарлы алмастыру жүзеге асырылды;
- Компания филиалдарының әкімшілік-тұрмыстық ғимараттарында қыздыру радиаторларында термореттегіштер орнату жүргізілді;
- БАЕО филиалында фрикулингпен прецизионды баптағыштарды жеткізу және құрастыру жүзеге асырылды.

Компания өзінің өндірістік қызметінде энергия ресурстарының әр түрін пайдаланады, олардың ішінде маңыздылары табиғи газ бен электр энергиясы.

2016 жылы Компания бойынша табиғи газды тұтыну үлесі энергия ресурстарын жалпы тұтынудың 68,0% құрады. Газ тұтынудың жоғары үлесі Компанияның энергия ресурстарының барынша экологиялық таза түрлерін пайдалануға ұмтылуымен негізделген.

КОМПАНИЯНЫҢ ЭНЕРГИЯНЫҢ БАСТАПҚЫ КӨЗДЕРІН ПАЙДАЛАНУЫ, Ш.О.Т.

	2016 жыл		2015 жыл		2014 жыл	
	ш.о.т.	%	ш.о.т.	%	ш.о.т.	%
Табиғи газ	143 452	68,0	154 591	68,0	163 775	69,5
Электр энергиясы	47 108	22,4	51 486	22,6	49 860	21,1
Дизель отыны	9 328	4,4	9 371	4,1	8 818	3,7
Шикі мұнай	5 564	2,8	5 671	2,5	6 910	2,9
Жылу энергиясы	3 020	1,5	3 982	1,8	4 204	1,8
Мотор бензині	1 848	0,9	2 268	1,0	2 247	1,0
Жиыны	210 320	100	227 369	100	235 814	100

* Анықтамалық: ш.о.т. – шартты отын тоннасы

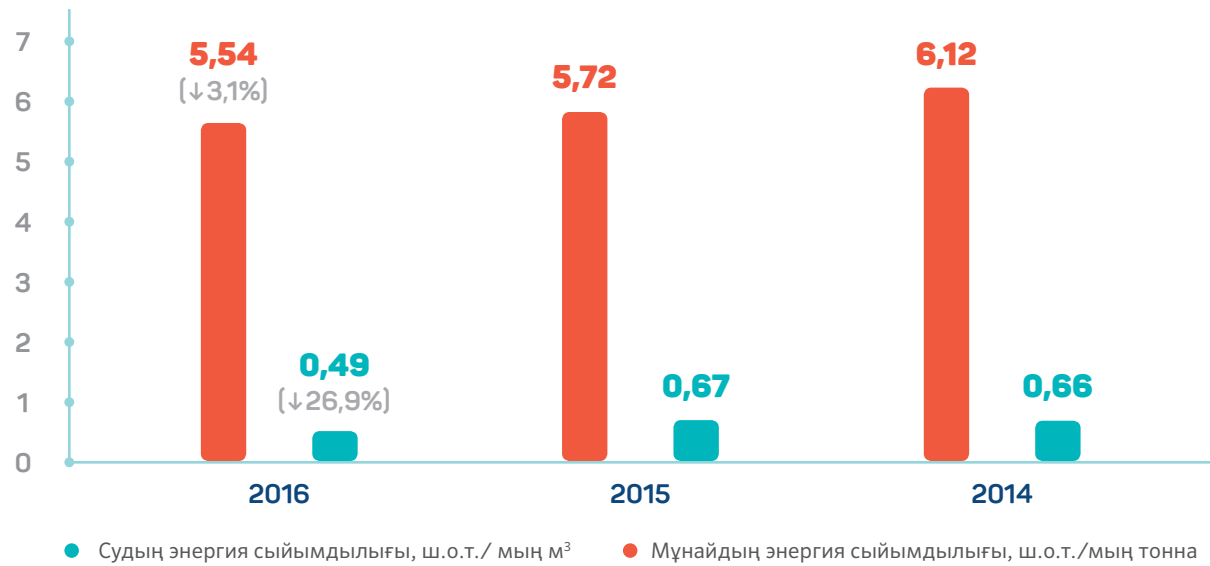
2016 жылы электр энергиясын тұтынуды 7,5% немесе 17 049 ш.о.т. төмендету табиғи газды тұтынуды 7,2% немесе 11 139 ш.о.т. төмендетумен , сондай-ақ шикі мұнай 1,9% немесе 107 ш.о.т. төмендеді. Энергия тұтынуды төмендетумен байланысты. Энергия тұтынуды азайту сәйкесінше Компанияның энергия сыйымдылығы көрсеткішін төмендетуге әкелді.

17 049 ш.о.т.
(↓7,5%) энергия тұтынуды азайту

КОМПАНИЯ БОЙЫНША ЖЕКЕ ЭНЕРГИЯ СЫЙЫМДЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШІНІҢ ӨЗГЕРІСІ

	Өлшем бірлігі	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Мұнайды айдау үшін энергетикалық ресурстарды жиынтық тұтыну көлемі	ш.о.т.	197 949	210 707	219 394	-6,1
Суды айдау үшін энергетикалық ресурстарды жиынтық тұтыну көлемі	ш.о.т.	12 371	16 661	16 420	-25,7
Мұнай жүк айналымы*	млн тонна – км	35 635	36 866	35 832	-3,3
Суды айдау көлемі	мың. м³	25 133	24 998	24 815	0,5

СУ МЕН МҰНАЙДЫҢ ЭНЕРГИЯ ҚАЖЕТСІНУ КӨРСЕТКІШІНІҢ ӨЗГЕРҮІ

Энергия қажетсінуді есептеу үшін базалық көрсеткіш ретінде «ҚазТрансОйл» АҚ бойынша мұнайдың жүк айналымы мен су жеткізу көлемі қабылданды. Есептеу кезінде Компания тұтынатын энергияның барлық түрі, оның ішінде табиғи газ, электр энергиясы және басқалары ескерілді.

Әрі қарай Компания энергия менеджментінің топтық жүйесін дамыту бойынша жұмысты, оның ішінде Энергия үнемдеу мен энергиялық тиімділікті арттыру бойынша 2016 – 2019 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын іске асыру арқылы жалғастыруды жоспарлап отыр.

2017

- 2017 жылы отын-энергетикалық ресурстарды физикалық көлемде 378 ш.о.т-қа немесе ақшалай көріністе мынадай іс-шаралар есебінен 39,76 млн. теңгеге төмендету жоспарланған:
- Компания бойынша энергия жарақтау мен энергия тұтыну жүйелерін жетілдіру есебінен отын-энергетикалық ресурстарды үнемдеу;
 - Энергиялық тиімділік көрсеткіштерін орталық аппараттың тиісті құрылымдық бөлімшелері басшыларының, филиалдар мен олардың құрылымдық бөлімшелері басшыларының ҚТК құрамына енгізу.

4. ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕР

СОҒҒЫ СТАНСАСЫ

4.1

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың орнықты дамуы Компанияның даму стратегиясының негіз құраушы бағыттарының бірі болып табылады. Біздер үшін орнықты дамудың негізгі қағидаттары қоршаған ортаны қорғаумен және сақтаумен, еңбектің жайлы және қауіпсіз шарттарын қамтамасыз етумен қатар бизнесті тиімді дамыту, кәсіби өсу үшін мүмкіндіктер беру, жұмыскерлер мен олардың отбасы мүшелерінің денсаулығына қамқорлық және өзіміздің қызметімізді жүзеге асыратын жергілікті қоғамдастықты дамытуға үлес қосу болып табылады.

Компания орнықты даму мен әлеуметтік жауаптылықтың берілген қағидаттарын Компанияның бизнес стратегиясына біртіндеп біріктіреді. Осы Компанияның осы қағидаттарын ұстану ұзақ мерзімді орнықтылық пен бәсекеге қабілеттіліктің түйінді факторларының бірі ретінде қарастырылады.

Даму стратегиясында орнықты даму саласында негізгі стратегиялық бастамалар анықталған:

- қоршаған ортаға теріс әсер етуді төмендету;
- өндірістік жарақат алуды төмендету;
- қызметшілерді басқару жүйесін дамыту және әлеуметтік саясатты жетілдіру;
- қызметтерді тұтынушылар, Компания жеткізушілері мен серіктестерін қоса, мүдделі тараптармен өзара тиімді әрекет ету.

Компанияда оның барлық ұйымдық деңгейлерінде орнықты даму мәселелерін басқаруды ескеретін ұлттық заңнама, халықаралық тәжірибе талаптарына сәйкес жасалған топтық басқарудың дамыған жүйесі құрылған.

Компанияның басқару органдары жүйелі негізде Компания жұмысының түйінді нәтижелерін, оның ішінде қызметшілерді басқаруды, табиғат қорғау қызметін, ықпалдасқан менеджмент жүйесінің жұмыс істеуін қарастырып талдайды, сондай-ақ орнықты дамудың жеке бағыттары бойынша Компания қызметін реттейтін ішкі құжаттарды бекітеді.

Операциялық қызмет шеңберінде орнықты даму мәселелерін басқаруды мыналар:

- құзыретіне энергия тұтыну мен энергия үнемдеу мәселелері кіретін тәуекелдерді басқару, энергия менеджменті және ЫМЖ департаменті;
- өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, еңбекті және

қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне жетекшілік ететін өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбек қорғау департаменті;

- кадрларды есепке алу, еңбек пен жалақыны ұйымдастыру, сондай-ақ адам ресурстары мен әлеуметтік қолдауды дамыту мәселелеріне жетекшілік ететін адам ресурстарын басқару және еңбекке ақы төлеу департаменті жүзеге асырады.

Компанияның өндірістік филиалдары мен мұнай құбыры басқармаларының деңгейінде орнықты даму саласында қызметтің жеке бағыттарына жауап беретін қызметтер мен бөлімдер жұмыс істейді. Олардың жұмыстары Компанияның орталық аппаратының деңгейінде үйлестіріліп келісіледі.

Орнықты даму саласында Компания қызметі мыналарда бекітілген қағидаттар мен ережелерге негізделді:

- БҰҰ жаһандық шарты;
- ISO 26000 «Әлеуметтік жауаптылық жөніндегі жетекшілік» стандарты;
- қатысу, маңыздылық, жауап қату қағидаттарын қоса алғанда AA1000 AccountAbility Principles Standard стандарты мен AA1000 Stakeholders Engagement Standard стандарты;
- Компанияның ұжымдық веб-сайтында жария қол жеткізуде орналастырылған орнықты даму саласындағы қызметтің жеке бағыттары бойынша өзге де ішкі құжаттар.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТ

Өз қызметінде Компания мүдделі тараптармен белсенді сұхбат қағидатын іске асырып, өз қызметінің ашықтығы мен айқындылығының жоғары деңгейін қамтамасыз етуге ұмтылады.

Компания мүдделі тараптармен қатынастарының серіктестік, сенімді, өзара тиімді және жүйелі әрі сындарлы сұхбатқа негізделуіне ұмтылады. Компания өз қызметі бойынша елеулі ақпаратты уақтылы ұсынып, мүдделі тараптар өтінімдері мен ұсыныстарын елеп барлық мүдделі тараппен белсенді байланысты қолдайды.

Мүдделі тараптардың түйінді топтарын және олармен өзара әрекет ету әдістерін анықтаған жағдайда, мүдделі тараптардың Компания қызметіне және керісінше оларға әсер етуі ескеріледі.

Мүдделі тараптарды айқындау мен іріктеу мақсатында Компанияда жыл сайынғы негізде ішкі және сыртқы ортаға талдау жүргізіледі. Осылайша Компания мен

мүдделері Компания қызметі шеңберінде ескерілетін, сондай-ақ Компания қызметінің кейбір аспектілеріне қатысты заңды талаптарға ие немесе иеміз деп санайтын тұлғалардың (тұлғалар тобының) өзара қарым-қатынасы талданады. Талдау нәтижелері бойынша Компания стейкхолдерлер тобының тізілімі қарастырып жаңартылады.

2016 ЖЫЛЫ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУ

Мүдделі тараптар	Өзара әрекет ету қағидаттары	Өзара әрекет ету нысандары	2016 жылы өзара әрекет ету бойынша негізгі іс-шаралар
 Акционерлер	• Акционерлер құқықтары мен мүдделерін құрметтеу мен қорғау; • Ақпараттық және қаржылық айқындылықты қамтамасыз ету; • Басқарушылық шешімдерді қабылдаудағы алқалық; • Іскерлік қарым-қатынаста әдеп нормаларының сақталуы.	• Акционерлердің жалпы жиналысы; • Жылдық есепті жариялау; • Қаржы нәтижелерін жариялау; • Акционерлер өтінімдері (телефон және пошта арқылы); • Акционерлер хабарламаларын қабылдауға арналған «қауырт желі»	• 2016 жылы 27 мамырда жылдық акционерлердің жалпы жиналысы болды; • 2016 жылғы 14 қаңтар, 29 қаңтар және 20 қазанда акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы болды; • Акционерлер өтінімдеріне жауаптар дайындалды; • Жария материалдар даярланып ашылды.
 Мемлекеттік органдар	• Қазақстан Республикасы заңнамасының сақталуы; • Мемлекеттік органдармен жауаптылық, адалдық және өзара мүдделерді сақтау қағидаттарына негізделген сындарлы қатынастар орнату және қолдау	• Заңнаманы жетілдіру үдерісүдерісіне қатысу; • Жұмыс топтарына, жиналыстарға, дөңгелек үстелдерге, конференцияларға, форумдарға қатысу; • Мемлекеттік органдарға есептілік пен ақпарат беру; • Мемлекеттік органдармен хат-хабар алмасу және сауалдарына жауап беру.	• Компания мүдделеріне қатысты нормативтік құқықтық актілер жобаларымен жұмысқа қатысу • Салық міндеттемелері; • Мемлекеттік органдармен мұнайды тасымалдау, су жеткізу және т.б. мәселелер бойынша хат-хабар алмасу
 Қызметші (менеджмент, жұмыскерлер мен кәсіби одақтар)	• Қауіпсіз және жайлы еңбек шарттары; • Компания жұмыскерлерінің салауатты өмір салтын ұстануы; • Ардагерлер мен зейнеткерлерді қолдау; • Еңбекке ақы төлеуде және қызметте алға жылжытуда тең құқықтар мен мүмкіндіктер; • Компания балалар еңбегі мен еріксіз еңбекті пайдаланбайды; • Жұмыскерлердің кәсіби және мансаптық өсуіне жағдай жасау; • Іскерлік қарым-қатынаста әдеп нормалары ұстану	• Компания жұмыскерлерімен басшылықтың ұжымдық және жеке кездесулері; • Топтық әлеуметтік бағдарламалар; • Ұжымдық шарт; • Оқу және біліктілікті арттыру; • Қызметшілерге сауалнама және сұрау; • Қызметшілер өтінімдерін қабылдауға арналған «қауырт желі»; • Материалдарды БАҚ-та жариялау.	• Жұмыскерлерді оқыту; • Әкімшілік-шаруашылық мәселелер бойынша қызметшілердің қанағаттану мәселелері жөнінде жұмыскерлерге сауалнама (2016 жылы-95%), қызметшілердің қатысу индексін есептеу (2016 жылы-66%); • Компания жұмыскерлерінің кәсіподақтары құрылды; • Ұжымдық шартқа қол қойылды; • Мәдениетшілік және спорт іс-шаралары өткізілді; • Өтінімдер бойынша тексерулер өткізілді және ресми жауаптар жолданды; • Ішкі коммуникациялардың 3 жаңа арнасы құрылды және тұрақты жұмыс істейді: • ішкі топтық электрондық жаршы «Мұнай құбыршы» – 14 басылым; • Компанияның топтық ақпараттық порталы; • Бірыңғай электрондық мекенжайды бірыңғай электрондық тарату (KTO info).

2016 ЖЫЛЫ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУ (жалғасы)

Мүдделі тараптар	Өзара әрекет ету қағидаттары	Өзара әрекет ету нысандары	2016 жылы өзара әрекет ету бойынша негізгі іс-шаралар
 Қызмет тұтынушылар мен серіктестер	- Тұтынушылармен және серіктестермен өзара қарым-қатынаста айқындылық қағидатын ұстану; - Қызметтер көрсетудің жоғары деңгейін қамтамасыз ету.	- Тұтынушыларға сауалнама және сұраулар; - Компанияның қаржылық және қаржылық емес есептерін, материалдарын БАҚ-та және Компанияның ұжымдық веб-сайтында жариялау, баспасөз жаршысы; - Өтінімдерді жинауға арналған «қауырт желі»	- Тұтынушылар мен жеткізушілер өтінімдеріне жауаптар дайындалды; - Мұнай тасымалдау мәселелері және тариф түзу мәселелері бойынша тұтынушылармен келіссөздер; 2016 жылы наурыз айында Компания басшыларының қызмет тұтынушылармен және өзге де мүдделі тұлғалармен кездесуі өткізілді, онда Компанияның 2015 жыл ішіндегі қызметі туралы есеп берілді; - Тұтынушылардың 2016 жылы көрсетілген қызметтер сапасына қанағаттану дәрежесі 100 % құрды (оның ішінде мұнайды тасымалдау қызметі -100%; оператор қызметі – 100 %, су беру қызметі – 99 %)
 ЕББҰ	- Шынайы және толық ақпарат беру; - ЕББҰ қызметінің барлық мәселелері бойынша тығыз ынтымақтастық; - Тәртіп нормаларын ұстану.	- Басқару органдарына қатысу; - ЕББҰ өкілдерімен кездесулер және жиналыстар; - Аудиттер.	- Инвестициялық жобаларды іске асыру мәселелері; - ЕББҰ басшы лауазымдарына тағайындауды келісу және бекіту; - ЕББҰ бюджеті мен есебін қарастыру және бекіту
 Қоғам мен БАҚ (жергілікті халық, қоғамдық ұйымдар мен БАҚ)	- Ақпарат ашықтығы; - өзінің қаржылық және өндірістік қызмет нәтижелерін БАҚ-та шынайы және уақтылы жариялау; - Өзара тиімді жағдайда жергілікті халықпен тығыз ынтымақтастық.	- Компания веб-сайтында, қазақстандық қор биржасында Компания қызметі туралы ақпарат; - Компания басшыларымен сұхбат; - Баспасөз хабарларын жариялау; - Брифингтер, баспасөз-конференциялары; - БАҚ өтінімдеріне пікірлер мен жауаптар; - Салалық комиссиялар мен қоғамдық бірлестіктер жұмысына қатысу; - Жария іс-шараларды ұйымдастыру және оларға қатысу	- Республикалық және өңірлік газеттерде 219 ақпараттық және-имидждік материалдар; - Қазақстандық және ресейлік БАҚ-та 10 талдамалық материалдар; - Республикалық және өңірлік ТД -да 11 сюжет; «біздің мұра» циклінен 3 хабар; - KIOGE-2016 халықаралық конференция мен көрмеге қатысу
 Қаржы ұйымдары	- Ақпараттық және қаржылық айқындылықты қамтамасыз ету; - Іскерлік қарым-қатынастың этикалық нормаларын ұстану	- Компанияның қаржылық есептілігін, жылдық есебін жариялау; - Екінші деңгейдегі банктермен келіссөздер және шоттар ашу; - дәрежелі агенттіктері өкілдерімен кездесулер және таныстырулар	- Қаржы нәтижелерін тоқсан сайын жариялау; - Қызмет көрсетуге тарифтер мен сыйақы мөлшерлемелері бойынша екінші деңгейдегі банктермен кездесулер және келіссөздер жүргізу; - Компанияның ағымдағы шоттарын екінші деңгейдегі банктерде ашу; - Fitch, Moody s Standard&Poor's дәрежелі агенттіктермен кездесулер.
 Жеткізушілер мен мердігерлер	- Жемқорлыққа жол бермеу; - Ақпарат ашықтығы, тең құқықтық, әділдік және бәсекелестікті шектеу; - Импорт алмастыратын сатып алулар басымдығы; - Ашық сатып алу процедураларын жүргізу жолымен жеңімпазды таңдау	- Сатып алулар өткізу және шарттар жасасу; - Өтінімге жауаптар; - Мамандандырылған көрмелерге, форумдарға, өзге де іс-шараларға қатысу; - Жұмысшы кеңестер; - Іскерлік хат-хабар алмасу.	- Жеткізушілер өтінімдеріне, оның ішінде алдағы тендерлер туралы жауаптар дайындалды; - Әлеуетті жеткізушілер мен мердігерлерден коммерциялық ұсыныстар алынып қарастырылды

Мүдделерінің қорғалуын қамтамасыз ету және салалық, республикалық және халықаралық деңгейде меншікті бастамаларын алға жылжыту мақсатында

Компания түрлі кәсіби және салалық бастамаларға қатысады.

КОМПАНИЯНЫҢ ҚАУЫМДАСТЫҚТАРДАҒЫ (САЛАЛЫҚ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ) ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ БІРЛЕСТІКТЕРДЕГІ 2016 ЖЫЛҒЫ МҮШЕЛІГІ

Атауы	Қатысуды сипаттау
«KAZENERGY» қазақстандық мұнай-газ және энергетикалық кешен ұйымдарының қауымдастығы	Компания магистралдық мұнай құбыры бойынша ұлттық оператор ретінде қатысады. Компания өкілдері осы қауымдастық жанында Қазақстан Республикасының Мұнай-газ саласын дамыту бойынша үйлестіру кеңесінің мүшелері болып табылады.
Қазақстанның Салық төлеушілер қауымдастығы	Қазақстанның Салық төлеушілер қауымдастығының негізгі міндеті салық төлеушілердің заңды құқықтары мен мүдделерін қорғауға көмектесу, салық заңнамасындағы өзгерістер туралы уақтылы хабарлау болып табылады. Компания өкілдері осы қауымдастықтың жұмысшы топтарына қатысады және Компанияның салық заңнамасына жоғарыда аталған өзгерістер мен толықтырулар әзірлеуге қатысуын қамтамасыз етеді
Халықаралық мұнай тасымалдаушылар қауымдастығы	Халықаралық мұнай тасымалдаушылар қауымдастығы қатысушы компаниялардың мұнай тасымалдау жүйелерін тиімді дамыту бойынша күшті үйлестіру және халықаралық мұнай тасымалдау тұрақтылығын нығайту үшін құрылған. Компания оның жоғары басқару органы болып табылатын Қауымдастық мүшелерінің жиналысына кіреді. Бұдан басқа Қауымдастық мүшелерінің өкілдерінен энергия тиімділігі мен апаттылық саласында бенчмаркинг мәселелері бойынша ақпарат алмасуды ұйымдастыру үшін энергия тиімділік жөніндегі жұмысшы топ құрылған.
«Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы	«Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы іскерлік, инвестициялық климатты жақсарту, ұлттық және шетелдік инвесторлар үшін елде бизнесті жүргізу шарттарын дамыту, тұрақтылық үшін құрылған. Осы ұйымға қатысу бизнес құқығы мен мүдделерін қорғауды, барлық кәсіпкерлердің бизнес жұмысының заңнамалық және өзге нормативтік ережелерін қалыптастыру үдерісіне кеңінен қамтылып қатыстырылуын қамтамасыз етеді.

Бұдан басқа Компания өз қызметінде адам құқығы, еңбек қатынастары, қоршаған ортаны қорғау және жемқорлыққа қарсы әрекет саласында БҰҰ бас шартының қағидаттарын ұстанады.

«БҰҰ жаһандық шарты қағидаттары» қосымшасында Компания қызметінде БҰҰ жаһандық шарты қағидаттарының сақталуы туралы ақпарат берілген.

4.2 ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

Даму стратегиясы шеңберінде Компания жұмысының басым бағыттарының қатарына қоршаған ортаны қорғау және экологиялық қауіпсіздік кіреді.

«ҚазТрансОйл» АҚ өз қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін азайту және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану қағидаттарын енгізу бойынша шараларға

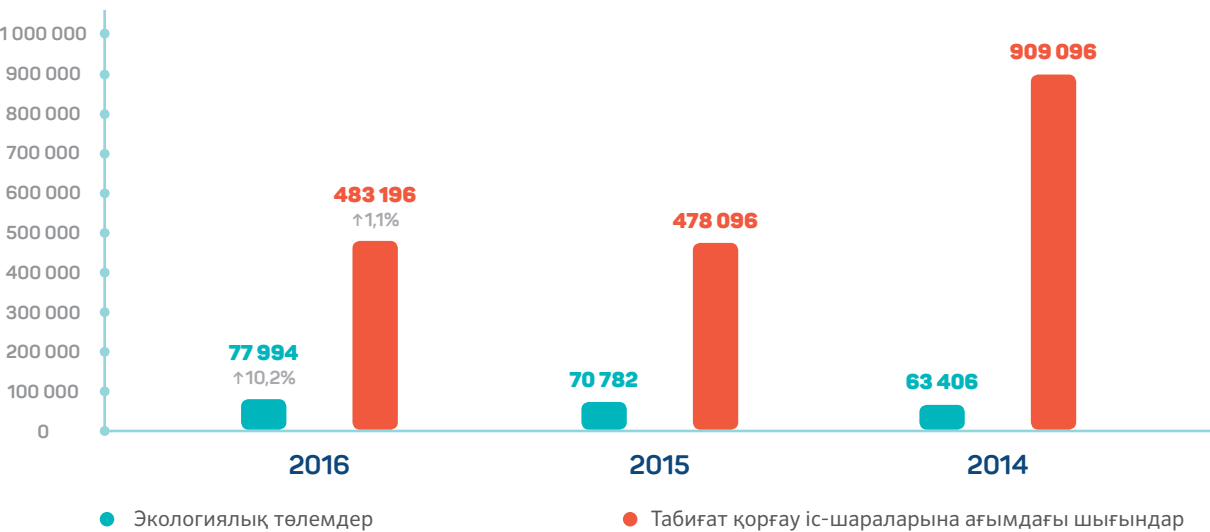
үлкен назар аударады.

Компания Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің, алдыңғы қатарлы халықаралық стандарттардың, «ҚазТрансОйл» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясаты ережелері мен басқа да ішкі ұжымдық құжаттар талаптарын қатаң ұстанады, экологиялық қауіптерге сәйкестендіру мен бағалау жүргізеді, қоршаған ортаны қорғау саласында өз қызметінің айқындылығы мен ашықтығын қамтамасыз етеді.

Экологиялық тәуекелдерді тиімді басқару үшін Компания табиғатты қорғау қызметін басқаруға қатысты тәсілдерін тұрақты түрде жетілдіреді және қоршаған ортаны қорғауға арналған қажетті ресурстар бөледі.

Компанияның барлық филиалдарында ЫМЖ бөлігі ретінде экологиялық менеджмент жүйесі ұйымдастырылып енгізілген. 2016 жылы SGS халықаралық сертификаттау органының ЫМЖ өткізген аудиті нәтижелері бойынша ЫМЖ-ның ISO 14001 халықаралық стандарт талаптарына сәйкестік сертификаты расталды.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУҒА ШЫҒЫСДАР, МЫҢ ТЕҢГЕ

2016 жылы қоршаған ортаны қорғау іс-шараларына 483,1 млн. теңге инвестицияланды, бұл 2015 жылдың балама көрсеткішінен 1,1%-ға артық. Компания есептік кезеңде 77,9 млн. теңгеден астам көлемде экологиялық төлемдерді жүзеге асырды.

2016 жыл ішінде магистралдық мұнай құбырына рұқсатсыз кесекіру нәтижесінде топырақты ластағаны үшін

424,2 мың теңге, , сондай-ақ төгінділерде темір бойынша белгіленген нормативтерден асырғаны үшін 36 теңге соммаға, 2 айыппұл төленді.

Өндірістің тоқтауына әкелген немесе мұнайды тасымалдау кезінде экологиялық зиян келтірген апатты жағдайлар 2016 жылы тіркелген жоқ.

2017

2017 жылы Компания қоршаған ортаны қорғау саласында жүйелі іс-шаралар жүргізуді жалғастырады, оның ішінде өндірістік нысандарда өндірістік экологиялық бақылау (ауа, су мен топыраққа мониторинг) жүргізуге арналған, сондай-ақ мамандандырылған тәуелсіз ұйымдармен өндіріс қалдықтарын шығарып тастау мен кәдеге жаратуға және тұтынуға арналған шарттар жасау жоспарланып отыр.

АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАҒА ӘСЕР ЕТУЛЕР

Өндірістік үдерісүдеріс шеңберінде ластаушы заттар шығарындыларының негізгі көздері мұнайды жылыту пештері, қазандық қондырғылары және мұнай сақтауға арналған сұйыққоймалар болып табылады.

Атмосфералық ауаға теріс әсер етулерді азайту мақсатында Компания мұнай жылыту пештерінің оттықтарын да және су жылыту қазандықтарында жану үдерістерін оңтайландыру бойынша іс-шаралар өткізеді. Компания атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларына тұрақты мониторинг пен бақылауды жүзеге асырады, оның ішінде сынамалар іріктеуді жүргізеді.

АТМОСФЕРАҒА ЕЛЕУЛІ КӨЛЕМІ*, ТОННА МЕН

Көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының көлемі, оның ішінде:	27 760	25 403	25 687	9,3
NOx	804	709	682	13,4
SOx	104	121	132	-14,1
COx	313	452	488	-30,8
Атмосфераға шығарындылардың өзге санаттары	26 539	24 121	24 385	10,0

* 2015 жыл ішінде ластаушы заттар шығарындыларының көлемдері бойынша деректерді тексеру шеңберінде бұрыстықтар айқындалды, ағымдағы есепке нақтыланған мәндер қосылды.

Филиалдар шегінде көптеген шығарындылар Батыс филиалға – 22 276 тонна немесе 80,2%, Шығыс филиалға 5 484 тонна немесе 19,8% келеді.

2016 жылы атмосфераға зиянды шығарындылардың жалпы көлемі былтырғы жылмен салыстырғанда 9%-ға артты. Бұл «Үлкен Шаған» МАС және «Сахарный» МЖС мұнай жылыту пештерінде газ шығысының ұлғаюымен негізделген.

27 760

тонна

(↑9,3%) атмосфераға ластау заттектерінің шығарындыларының көлемі

2017

2017 жылы зиянды заттардың атмосфераға шығарындыларын азайту мақсатында пайдалануға енгізілген «663 км» МАС-та буларды рекуперациялау қондырғыларын пайдалануға енгізу жоспарланып отыр.

* «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экологиялық мәселелер бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2016 жылғы 8 сәуірдегі Қазақстан Республикасының заңына сәйкес парниктік газдардың шығарындыларын басқару үдерістері 2018 жылға дейін тоқтатылды. Осыған байланысты бұл аспект Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебінде көрініс тапқан жоқ.

СУ РЕСУРСТАРЫ

Өз қызметі барысында Компания меншікті қажеттіктері (шаруашылық-ауыз суы, өрт сөндіру жүйелері, жылыту жүйелері, мұнай құбырынан мұнайды ығыстыру сияқты технологиялық шығыстар, сұйыққоймаларды тазарту) үшін суды пайдаланады. Сондай-ақ су сырт ұйымдар қажеттіліктері (мұнай-газ өндіруші компаниялар,

коммуналдық кәсіпорындар, ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілер және халық) үшін пайдаланылады.

Негізгі су алуды Компания «Астрахань – Маңғыстау» магистральдық суағызғысымен оны әрі қарай беру үшін Еділ өзенінің сағасындағы Қиғаш өзенінен жүзеге асырады. Басқа қайнар көздер су алуға елеусіз үлес қосады және Компания бөлімшелерінің меншікті қажеттіктеріне арналған.

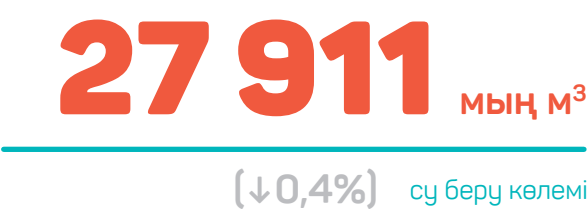
КӨЗДЕР БОЙЫНША АЛЫНАТЫН СУДЫҢ ЖАЛПЫ КӨЛЕМІ, МЫҢ М³

Көрсеткіш атауы	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Су алу көлемдері, оның ішінде	27 911	28 023	28 183	-0,4
беткі сулар (Қиғаш өзені)	27 577	27 695	27 849	-0,4
жерасты сулары (артезиан ұңғымалары)	215	223	215	-3,6
сумен жабдықтаудың муниципалдық және басқа жүйелері (тараптық ұйымдардан сатып алу)	119	105	119	13,3

Магистральдық суағызғымен техникалық су коммуналдық кәсіпорындарға беріледі, олар өз кезегінде оны ішуге жарамды қалыпқа дейін жеткізеді және Жаңаөзен қаласы, Аққыстау, Бейнеу кеңшарлары сияқты елді мекендерді және халқының саны жыл сайын ұлғайып келе жатқан басқа да қалалар мен кеңшарларды (Құлсары қаласы үшін Компания ауыз су жеткізеді) қамтамасыз етеді.

Өндірістік қызметте пайдаланғаннан кейін және оны кейіннен тазарту және сүзуден кейін судың негізгі

көлемі буландырғыш тоғандарға және сүзгіш егістіктерге төгіледі.

САРҚЫНДЫ СУЛАР ТӨГІНДІЛЕРІНІҢ КӨЛЕМІ, МЫҢ М³

Көрсеткіш атауы	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Сарқынды сулар төгінділерінің көлемі	1 128	939	944	20,1

Сарқынды сулар төгінділерінің көлемі 2016 жылы 1 128 мың м³ құрады және Компанияның рұқсат етілген лимитінен асты. Былтырғы жылмен салыстырғанда сарқынды сулар төгінділері көлемінің 20,1%-ға артуы «ТОН-2» ММ телімдерінде мұнайды ығыстыруға арналған суды пайдаланумен негізделген.

Бұл жағдайда 2016 жылы Батыс филиалы 880 мың м³ (жалпы төгіндінің 78%-ы) көлемінде және Шығыс филиалы 248 мың м³ немесе жалпы төгіндінің 22%-ы көлемінде сарқынды суларды төгуді жүзеге асырды.

Компания тұрақты негізде суға зертханалық зерттеулер жүргізе отырып, жерасты, беткі және сарқынды суларға мониторингті, сондай-ақ төгінділердің тазартылу деңгейіне мониторингті жүзеге асырады.

ҚАЛДЫҚТАР ТҮЗІЛУІ

Компанияның өндірістік қызметі үдерісінде шикізат, материалдар, бұйымдар мен өнімдер қалдықтарын білдіретін қалдықтардың 16 түрі түзіледі. Бұл жағдайда Компания қызметінің ерекшелігін есепке алып, түзілетін қал-

дықтардың жалпы көлемінде қалдықтардың негізгі үлесін мұнайдан, мұнай қойыртпағынан және қатты-тұрмыстық (коммуналдық) қалдықтардан тұратын топырақ құрайды.

Компания қалдық барлық түрімен қауіпсіз жұмыс істеу және кәдеге жарату бөлігінде белгіленген экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды ұстанады. Өндіріс пен тұтынудың түзілген қалдықтарын мамандандырылған мердігер ұйымдар түзілу шамасына қарай әрі қарай кәдеге жарату үшін шығарады.

2016 жылы Компанияның өндіріс пен тұтыну қалдықтарын басқару тәсілі Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне түзетулердің күшіне енуіне байланысты қалдықтарды есепке алу рәсімдері бөлігінде нақтыланды.

ҚАЛДЫҚТАР ТҮЗІЛУІНІҢ ЖАЛПЫ КӨЛЕМІ, МЫҢ ТОННА

Көрсеткіш атауы	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Қалдықтар түзілу көлемі, оның ішінде	6 207	6 309	10 422	-1,6
Құрамында мұнай бар топырақ	466	260	169	79,2
Мұнай қойыртпағы	1 006	1 524	6 489	-34,0
Қатты тұрмыстық (коммуналдық) қалдықтар	3 053	2 500	2 602	22,1
Өзге де қалдықтар	1 682	2 025	1 162	-16,9

Қалдықтар түзілудің жалпы көлемі 2016 жылы 6 207 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 1,6% кем. 2016 жыл ішінде қалдықтар бойынша көрсеткіштің төмендеуі тазарту құрылғыларын (қырғыштар-

ды) қолдану және Компания сұйыққоймаларының түптік шөгінділерін тазарту нәтижесінде мұнай қойыртпағы түзілуінің азаюымен байланысты.

Филиалдар бөлігінде түзілген қалдықтардың 56% (3 477 мың тонна) Батыс филиалға, ал Шығыс филиалға – 44% (2 730 мың тонна) келетін болды.

ЖЕР РЕСУРСТАРЫ ЖӘНЕ ҚҰНАРЛЫҒЫН ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

Компания жер ресурстарының бастапқы түрінде сақталуына жауапты болады және тәуелсіз аккредиттелген сырт ұйымдарды тартып ластанған топыраққа мониторинг жасау қызметін жүзеге асырады. Жер ресурстарын пайдалануды Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына қатаң сәйкестікте жүзеге асырады.

2016 жылы «Өзен – Атырау – Самара» мұнай құбыры бойындағы тарихи ластанған жерлерді жою бойынша жұмыстар жалғастырылды. 2010 жылдан 2014 жыл аралығында 13 га-дан астам жер қалпына келтірілді. 2016 жыл ішінде 4000 м3 мазут сіңген топырақ кәдеге жаратылды. Тарихи ластанған топырақты жою жұмысы 2017 жылы да жалғасады.

6 207 мың тонна

(↓1,6%) қалдықтардың түзілу көлемі

Бұл жағдайда Компанияның өндірістік қызметі шеңберінде магистральдық мұнай құбырларына рұқсатсыз кесекіру нәтижесінде мұнайдың төгілу жағдайлары орын алады.

Есептік кезең ішінде құбырға рұқсатсыз кесекіру жүргізу салдарынан «Павлодар – Шымкент» магистральдық мұнай құбырының 604,3 км-де мұнайдың ағып кетуі орын алды. Ластану алаңы 600 м² құрады. Мазут сіңген топырақ көлемі 160 м³ құрады. Аталған факт бойынша қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган жоспардан тыс тексеру жүргізді. Тексеру қорытындылары бойынша Компания 424,2 мың теңге көлемінде әкімшілік айыппұл төледі және ластанған алаңдарды қайта қалпына келтіру жұмыстары жүргізілді.

басталды. Есептік кезең ішінде еңбек қорғауды басқару саласында қорлданыстағы үдерісүдерістердің үздік әлемдік тәжірибелерге сәйкестігіне жоспарлы талдау жүргізілді.

Осы жұмыстың маңызды нәтижесі «ҚазТрансОйл» АҚ «Алтын Ережелер» деп аталатын қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласында кодексті әзірлеуді бастау болды, ол өндірістік үдерісүдеріс барысында жұмыстарды қауіпсіз орындау бойынша түйінді талаптардың сипаттамасынан тұратын болады.

Кодекс Қазақстан Республикасы заңнамасының, халықаралық стандарттар мен Компанияның ішкі құжаттары талаптарының сақталуына, сондай-ақ еңбек қауіпсіздігі мен еңбек қорғауды қамтамасыз ету бөлігінде топтық мәдениетті, әр жұмыскердің өндірістік жарақат алуды және кәсіби науқастануды, апаттар мен оқиғаларды болдырмауға жеке мүдделілігін арттыруға септеседі.

2016 жыл ішінде Компанияда өндіріспен байланысты 2 топтық жазатайым оқиға тіркелді, нәтижесінде 14 адам зардап шекті.

2016 жылғы 26 қаңтарда «Павлодар» БМАС-тың жұмыс ауысымына адамдарды тасымалдайтын Шығыс филиал Павлодар мұнай құбыры басқармасының автобусы жол-көлік оқиғасына ұшырады. Жол-көлік оқиғасының себебі «кері айналу» маневрін орындау кезінде Компания автобусы жүргізушісінің жол ережесін өрескел бұзуы және кейіннен жүк автомобилімен соқтығысуы болды.

Автобуста болған барлық жұмыскер Павлодар қаласының арнайы медициналық мекемесіне тексеруге жіберілді. Тексеру нәтижелері бойынша 2 жұмыскердің ауыр жарақат алғаны және 8-і жеңіл жарақат алғаны анықталды. Қазіргі уақытта барлық зардап шеккен жұмыскер медициналық шектеусіз жұмысқа шықты. Осы жағдай бойынша тексеру жүргізілді, нәтижесі бойынша кейіннен бұндай жағдайларды болдырмау бойынша іс-шаралар әзірленді.

2016 жылғы 7 қыркүйекте Компанияның Шығыс филиалы Жезқазған мұнай құбыры басқармасының жұмыскерлері болған «Евро-Азия Эйр» Авиакомпаниясы» АҚ Жезқазған филиалының МИ-8 тікұшағы әуе-көлік оқиғасына ұшырады. Бұл тікұшақпен «Құмкөл» БМАС вахтасының ауысымы жүзеге асырылып жатқан. Жерден көтерілген тікұшақ оң жағына қарай аударылып құлаған.

Тікұшақ ішінде болған Компанияның барлық жұмыскеріне БМАС «Құмкөл» медициналық кабинетінде тексеру өткізілді. Тексеру нәтижесінде 4 жұмыскерге арнайы медициналық мекемеде медициналық көмек қажет екендігі айқындалды, онда 2 жұмыскердің ауыр жарақат алғаны, ал 2-і жеңіл жарақат алғаны анықталды. Қазіргі

0,25

(↓62,7%) 1000 адамға қайғылы оқиғалар жиілігінің коэффициенті

уақытта барлық зардап шегушілер медициналық шектеусіз жұмыс істеп жатыр.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 18 шілдедегі № 828 қаулысымен бекітілген Авиациялық оқиғалар мен апаттарды тексеру ережесіне сәйкес қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Көлік оқиғалары мен апаттарды тексеру департаменті комиссия құрды. 2017 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша техникалық комиссия жұмысы аяқталған жоқ, «қара жәшікті» ашып оқу жүргізіліп жатыр.

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес «Қарағанды облысының еңбек инспекциясы басқармасы» ММ 2016 жылғы 9 қыркүйектегі бұйрығымен Компания жұмыскерлерінің жарақаттану фактін тексеру бойынша арнайы комиссия құрды.

Қазіргі уақытта арнайы комиссия жұмысы Техникалық тексеру актің алғанға дейін тоқтатылды.

4.3

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК

Жұмыскерлердің еңбегін қорғау және қауіпсіздігі – Даму стратегиясына сәйкес «ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің түйінді басымдықтарының бірі. Қызметтің осы бағыты шеңберінде Компания өз алдына өндірістік нысандар жұмысының апатсыз режимін қамтамасыз ету, жазатайым оқиғаларды болдырмау және кәсіби науқастану деңгейін төмендету бойынша міндеттерді қояды.

Өз қызметінде Компания Қазақстан Республикасы-

ның қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы заңнама талаптарын, халықаралық және ұлттық стандарттар, «ҚазТрансОйл» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау саласындағы саясат ережелерін және Компанияның басқа да ішкі құжаттарының талаптарын қатаң ұстанады.

Қойылған мақсаттарға жету үшін Компанияның барлық филиалында ЫМЖ бөлігі ретінде кәсіби денсаулық және қауіпсіздік менеджменті жүйесі ұйымдастырылып енгізілген. **2016 жылы SGS халықаралық сертификаттау органының ЫМЖ-ға өткізген аудиті нәтижелері бойынша ЫМЖ-ның OHSAS 18001 халықаралық стандарт талаптарына сәйкестік сертификаты расталды.**

2016 жылы жұмыскерлердің еңбегін қорғау және қауіпсіздігі саласында ішкі нормативтік құжаттаманы қайта қарау, жаңарту және жаңғырту бойынша көлемді жұмыс

О жағдай

өндірісте орын алған қаза табу

ӨНДІРІСПЕН БАЙЛАНЫСТЫ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒАЛАР САНЫ, БІРЛ.

Көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Өндіріспен байланысты жазатайым оқиғалардың жалпы саны	2	5	0	-60%
Зардап шеккен адамдардың жалпы саны	14	5	0	2,8 есе
жеңіл жарақаттар саны	10	2	0	5 есе
ауыр жарақаттар саны	4	2	0	2 есе
өндірістік жарақат себебінен қазалы жағдайлар саны	0	1	0	-100%
1000 адамға жазатайым оқиғалар жиілігінің коэффициенті	0,25	0,67	0	-62,7%
Еңбекке жарамдықты уақытша жоғалтумен өндірісте жазатайым оқиғалар жиілігінің коэффициенті (LTIFR)	0,19	0,06	-	3,2 есе

0,19 (3,2 есе ↑)

LTIFR

Компанияда тұрақты негізде өндірістік жарақаттың барлық жағдайларын болдырмау және тәуекелдерді бағалау бойынша іс-шаралар, еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықтардың барлық түрлері өткізіліп тұрады. Компания жұмыскерлері қажетті арнайы киіммен, аяқ киіммен және

басқа да жеке қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етілген. Бұдан басқа жыл бойына медициналық сақтандыру іс-шаралары, қызметшіні оқыту және нұсқау беруді қоса бірқатар оқиғалар іске асырылды. Компанияның орталық аппараты жұмыскерлерін әкімшілік ғимаратынан эвакуациялау бойынша жаттығулар жүйелі түрде жүргізіліп тұрады.

Бұдан басқа 2016 жылы Компанияның, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-тың құрылымдық бөлімшелерінде «Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау саласындағы есептердің айқындылығы» топтық ҚТК орындалуы бойынша тексеру өткізілді, оның нәтижесі бойынша осы ҚТК тиісті орындалуы белгіленді.

2017

2017 жылы Компанияда ішкі құжаттаманы жаңарту бойынша жұмыс жалғасты. «Алтын ережелер» кодексін жасау жұмыстарын аяқтау және оны бекіту, Компанияның Еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды басқарудың бірыңғай жүйесі стандартын қайта қарау, сондай-ақ басқа құжаттаманы осы саладағы үздік халықаралық тәжірибемен сәйкес келтіру бойынша жұмыстар жоспарланып отыр.

2017 жылы арнайы киімді, арнайы аяқ киім мен жеке қорғаныш құралдарын кию нормаларын регламенттейтін Компания стандартын толығымен қайта қарау белгіленуде, олар берілетін лауазымдар мен кәсіптер тізіліміне өзгерістер енгізілетін болады.

Компанияның өндірістік нысандарында қауіпсіздікке тәртіптік бақылау жүргізу жоспарланып отыр (мақсаты – 6 000 бақылау).

4.4

ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІ БАСҚАРУ

Жұмыскерлер – «ҚазТрансОйл» АҚ-тың басты құндылығы және негізгі капиталы. Компанияның кадрлар саясатының басымдығы жеткілікті еңбекақы деңгейін қамтамасыз ету және жұмыскерлердің әлеуметтік қолдау жүйесін құру, кәсіби даму мен мансабының өсуі, еңбек шарттары және өмір сүру деңгейлеріне қанағаттану көрсеткіштерін арттыру болып табылады.

Компанияда әділдік, құрмет, тең мүмкіндіктер, басшылар мен жұмыскерлердің үздіксіз диалогы қағидаттарына негізделген адам ресурстарын басқару жүйесі қызмет етеді.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТШІЛЕРІНІҢ САНЫ ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫМЫ

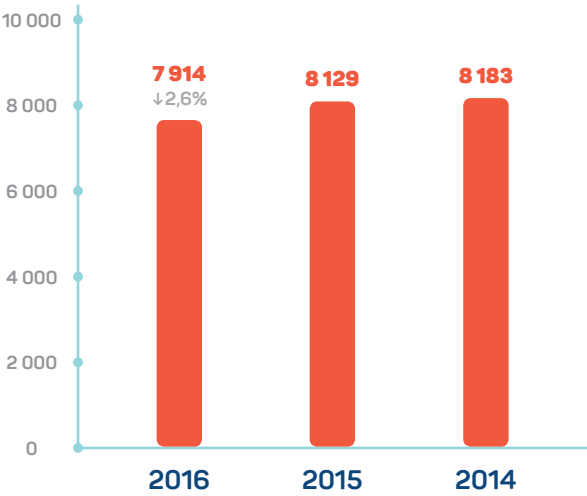
Компания Қазақстан Республикасы аумағында ірі жұмыс берушілердің қатарына кіреді. 2016 жылдың 31 желтоқсанына арналған жағдай бойынша Компания жұмыскерлерінің тізімдік саны 7914 адам, олардың ішінде орталық аппаратта – 249 адам, филиалдар – 7 623 адам және Компанияның Самара мен Омбы қаласындағы өкілдіктерінде – 42 адам. Есептік кезеңде толық еңбекпен қамтылған жұмыскерлер үлесі 100 % құрады.

Компанияда жалдау рәсімі «ҚазТрансОйл» АҚ-та бос орындарға кадрларды конкурстық іріктеу және жаңа жұмыскерлерінің бейімделуі қағидасына сәйкес жүзеге асырылады. Компанияда білікті мамандарды іздестіріп іріктеу, кандидаттар бойынша дерекқор жүргізу, бос орындарға қызметшілерді іріктеу кезінде айқын конкурстық рәсімдерді енгізу, оның ішінде тестілеу элементтерін қолдану жүзеге асырылады. 2016 жылы Компанияға 424 жұмыскер қабылданды.

Компания қызметшілердің құрылымы соңғы жылдар бойына тұрақты болып отыр. Компанияда жас мамандардың энергиясы мен бастамашылығы, сондай-ақ Компанияның ардагер жұмыскерлерінің тәжірибесі мен кәсібилігі оңтайлы ұштасып келеді. Компания қызметінің өндірістік ерекшеліктеріне байланысты өндірістің негізгі телімдеріне ер жынысты жұмыскерлер тартылған, 2016 жылы қызметшінің жалпы санындағы олардың үлесі 76,3% құрады.

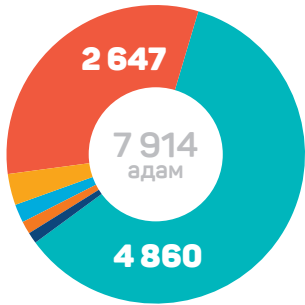
Компания қызметшілерінің негізгі үлесін 30-дан 50-ге дейінгі жас шамасындағы жұмыскерлер құрайды (59,9%). Компания қызметшілерінің орташа жас мөлшері 2016 жылы 43 жасты құрады.

ПЕРСОНАЛДЫҢ ТІЗІМ САНЫНЫҢ ҚАРҚЫНЫ, АДАМ

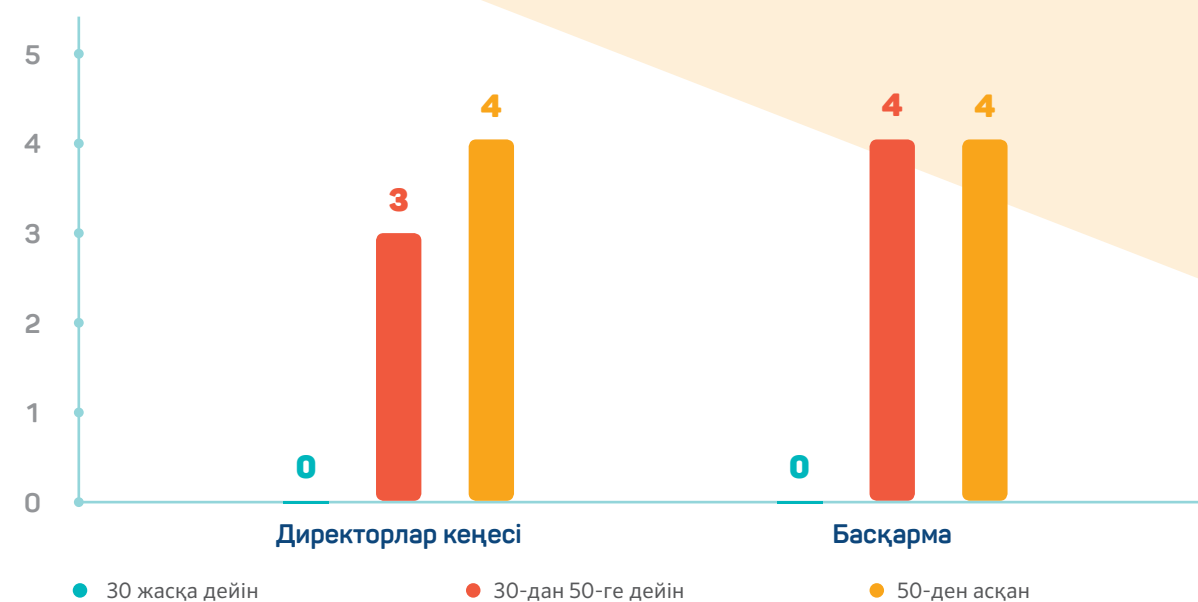

ФИЛИАЛДАР БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕ 2016 ЖЫЛЫ ПЕРСОНАЛ САНЫ, АДАМ

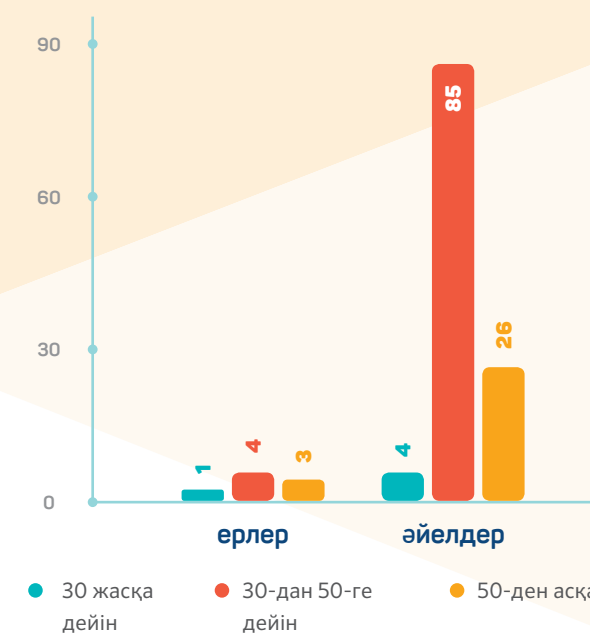
- Батыс филиал
- Шығыс филиал
- 249 Орталық аппарат
- 70 ГТО филиалы
- 46 БАЕО филиалы
- 42 Омбы, Самара, қалаларында өкілдіктер

КОМПАНИЯНЫҢ БАСШЫ ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚҰРАМЫ, АДАМ

Әлеуметтік салада жұмыс істейтін персонал

Сыйақының жоғары деңгейі, еңбектің жайлы шарттары, біліктілікті арттыру және мансапты көтеру мүмкіндігі кадрлар тұрақтамау көрсеткішін төмен деңгейде ұстауға мүмкіндік береді. 2016 жылы кадрлар тұрақтамау коэффициенті 1,94% құрады, бұл көрсеткіш 2015 жылғы көрсеткіштен шамалы артық.

Жұмыскерлер саны немесе штатты қысқарту жағдайында жұмыстан шығаруды қоса еңбек шартын бұзған жағдайда жұмыскерлерге хабарлаудың ең аз мерзімі Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес бір айды құрайды.

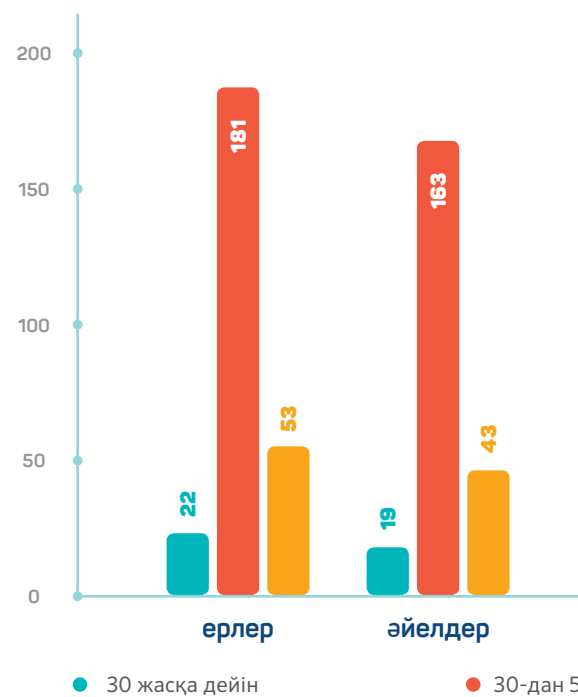
1,94%

(↑7,2%) кадрлар тұрақтамау көрсеткіші *

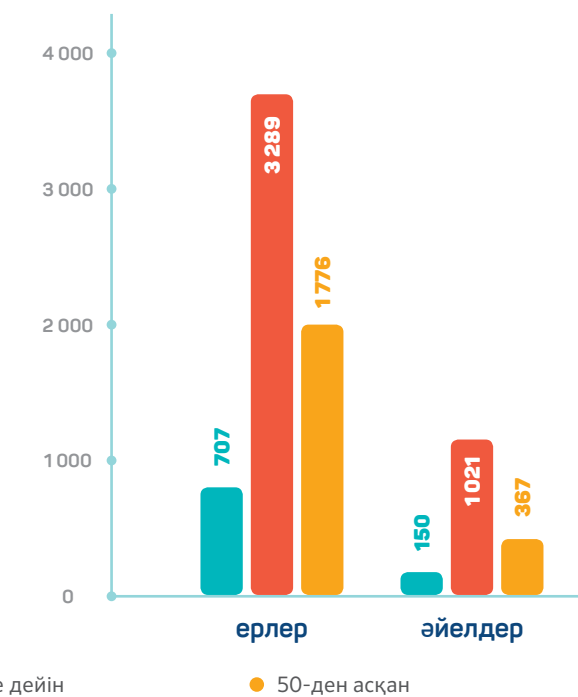
* Жас мөлшері бойынша үлес әр жыныстағы жұмыскерлер әр санатының жалпы санынан есептеледі.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТШІЛЕРІ НЕГІЗГІ САНАТТАРЫНЫҢ ҚҰРАМЫ, АДАМ

Әкімшілік басқару персоналы

өндірістік персонал

ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ

Компания тұрақты негізде жұмыскерлерді сыйақы беріп марапаттау жүйесін жетілдіреді. Компания сыртқы рынокқа жиі мониторинг өткізеді және өз жұмыскерлері-

не тиісті сыйақыны қамтамасыз етеді. Бұл кадрлар ресурстарын қалыптастыру кезінде Компания артықшылығы болып табылады. Есептік кезеңде Компаниядағы орташа жалақы ол қатысатын өңірлердегі орташа жалақыдан артық болды.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТ ЕТЕТІН ӨҢІРЛЕРДЕГІ БАСТАПҚЫ ДЕҢГЕЙДЕГІ ЖҰМЫСКЕРЛЕР ЖАЛАҚЫСЫНЫҢ БЕЛГІЛЕНГЕН ЕҢ АЗ ЖАЛАҚЫҒА ҚАТЫНАСЫ

Көрсеткіш	2016 жыл	2015 жыл	2014 жыл	Өзгеріс, %
Қатысу өңірлеріндегі ең аз жалақы, мың теңге	45,3	42,3	39,5	7,0
Компаниядағы бастапқы деңгейдегі жұмыскердің жалақысы, мың теңге	94,5	98,3	92,2*	-3,9
қатынасы, рет	2,1	2,3	2,3	-

*Компанияның 2014 жылға арналған біріктірілген жылдық есебінде осы көрсеткіш 43,1 мың теңге көлемінде көрсетілген және бастапқы деңгейдегі жұмыскердің тек базалық жалақысын ескереді. Жоғарыда берілген көрсеткіштер өзімен жалақыны, айнымалы бөлікті, өңірлік коэффициент пен базалық деңгейдегі жұмыскердің өзге де ұстамаларын қамтитын жалақыны білдіреді.

Компанияда қызметшінің қорғалуы мен ынталануын оңтайлы қиюластыруға мүмкіндік беретін екі құрамбірлікте еңбекке ақы төлеу жүйесі бар. Жұмыскерлердің еңбегіне ақы төлеу тұрақты (лауазымдық айлықақылар/тарифтік мөлшерлеме, өңірлерде ауыр және қолайсыз табиғи-климат жағдайларын ескеретін коэффициенттер, экологиялық қолайсыз жағдайда тұрғаны үшін коэффициенттер, зиянды еңбек шарттарына үшін үстеме және басқа да тұрақты төлемдер) және айнымалы (сыйақы) бөліктерден тұрады. Білікті өндірістік қызметшіні сақтау және ұстап қалу мақсатында Компания Қазақстандағы құнсыздану деңгейіне қарай өндірістік бөлімшелердің қызметшілеріне жыл сайын жалақыны индекстейді.

Үш жылда бір рет Компания жұмыскерлері айналысатын лауазымына сәйкестікке, , оқу қажеттілігіне сінуі анықталады және жұмыскерлердің жалақы деңгейінің олардың біліктілік деңгейіне сәйкестігіне, сондай-ақ әрі қарай барынша жоғары лауазымға жылжытуға аттестаттаудан өтеді. Компания жұмыскерлеріне соңғы аттестаттау 2013 жылы өткізілді. Есептік кезеңде Компанияда болып жатқан адам ресурстарын басқару саласындағы бизнес-үдерісүдерістерді оңтайландыру шеңберіндегі іс-шаралармен байланысты жұмыскерлерді аттестаттау өткізілген жоқ.

2017

2017 жылы еңбекке ақы төлеудің сатылы жүйесі (лауазымдарды грейдирлеу) және бейінді емес қызметті және қосымша қызметтерді бәсекелестік ортаға шығару жолымен персонал санын қысқартуды енгізу сияқты іс-шаралар жүргізілуі жоспарланып отыр. Сондай-ақ кәсіби тестілеу мен құзыреттіктер бойынша бағалау сияқты релевантты аспаптарды қосып қызметшілерге аттестаттау жүргізу әдістемесін жаңарту жоспарланып отыр.

ҚЫЗМЕТШІЛЕРДІ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ДАМУЫ

Кәсіби даярлықтың жоғары деңгейі – Компанияның сенімділігі мен тиімді жұмысының негізгі факторы.

Компания қызметшілерді оқытуды бүтін жоба ретінде қарастырады, ол өндірістік міндеттерді шешу үшін қажетті жұмыскерлер біліктілігінің деңгейі Компания жұмыскерлерінің өсуіне көмектеседі, ұжымда қолайлы әлеуметтік ахуал құрайды және топтық мәдениеттің дамуына тікелей әсер ететін болады. Осыған байланысты Компания елеулі қаражатты персонал біліктілігін арттыру мен оқыту іс-шараларына инвестициялайды.

Кәсіби оқыту саласында Компанияның негізгі бағыттары:

- Кәсіби бағыттар мен құзыреттіктерді дамытуға бағытталған оқу;
- Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарына сәйкес өткізілетін еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі мәселелері бойынша оқу болып табылады.

2016 жылы қызметшілерді оқыту мен дамыту бағдарламалары бойынша 797 іс-шара өткізілді. Оқудың жалпы құны 2016 жылы 342 млн. теңгеден (324 млн. теңге – 2015 жылы) астам соманы құрады.

Қолданыстағы кадрларды даярлаудың топтық жүйесі Компанияның барлық филиалдарының жұмыскерлері үшін үздіксіз жыл сайынғы оқу үдерісіне, сондай-ақ біліктілікті арттыру мен аттестаттауға мүмкіндік береді.

Компанияда Компания Батыс филиалының Оқу-курс комбинаты жұмыс істейді (ОКК), ол пішіндік оқу жүйесінде үйлестіруші қызметін орындайды, оқу-дамыту бағдарламаларын іске асыру үшін негіз бен шарттар құрайды. 2016 жылы өндірістік персонал қатарынан ОКК негізінде 5 981 жұмыскер (оның ішінде 4 737 жұмыскер) қайта даярлаудан өтті.

ЖАСТАР САЯСАТЫ

«ҚазТрансОйл» АҚ кадрлар саясатының маңызды бағыты жас мамандармен жұмыс болып табылады. Компанияда жас кадрлармен жұмысқа кешенді тәсіл және жас мамандарды Компанияда жұмысқа тарту бойынша кешенді тәсіл жұмыс істейді, ол «ҚазТрансОйл» АҚ жастар саясатында бекітілген.

Компанияда жас мамандардың кәсіби және жеке дамуы үшін, оларда көшбасшылық, кәсіби және басқару құзыреттіктерінің дамуы үшін жағдайлар жасалған. Барлығы 2016 жылы Компанияда 30 жасқа толмаған 903 жас маман жұмыс істеді.

797 іс-шара

персоналды оқыту және дамыту бағдарламалары бойынша

Есептік кезеңде Компанияда Жас мамандар кеңесі құрылды, оның мақсаты Компанияда бірыңғай жастар саясатын қалыптастырып іске асыру, жас мамандардың белсенді өмірлік қалпын қалыптастыру, оларды Компанияның көшбасшылық жағдайын қамтамасыз ету және меншікті әлеуетін іске асыру үшін біріктіру болып табылады.

2016 жылы 28 желтоқсанда Жас мамандар кеңесі туралы ереже бекітілді, ол Кеңестің мақсатын, негізгі міндеттерін, қызметтерін, құрылымы мен құрамын, оның жұмыс істеу регламентін анықтайды.

Бұдан басқа Компания талантты жас мамандарға Компанияда өз мансабын бастауға көмектесіп, оларды тартуға тырысады. Компания Қазақстанның бейінді жоғары оқу орындарында үздік студенттердің оқуына қолдау жасайды. Студенттерге Компанияның құрылымдық бөлімшелерінің өндірістік нысандарында төленетін практикадан өту мүмкіндігі беріледі. Әр студентке Компанияның тәжірибелі жұмыскерлері арасынан жетекші бекітіледі.

Компания Қазақстан-Британия техникалық университеті, Қ.И.Сәтпаев атындағы қазақ ұлттық техникалық университеті және т.б. жетекші отандық ЖОО-мен ынтымақтастық етеді. Ынтымақтастықтың негізгі бағыттары студенттердің өндірістік және диплом алдындағы практикаларын ұйымдастыру болып табылады.

Есептік кезең ішінде Компанияда оқу-өндірістік практикадан 263 студент өтті.

903 жас маман

30 жасқа толмаған

КАДРЛАР РЕЗЕРВІ

Компанияда мақсаты мұрагерлік пен меншікті басқару кадрларын тәрбиелеуді қамтамасыз ету болып табылатын кадрлар резерві құрылған. 2016 жылы Компанияның кадрлар резервінде 65 адам болды, оның ішінде 20 адам орталық аппарат бойынша болды.

Компания жұмыскерлерді ішкі алмастыру және біртіндеп басшы лауазымдарға жылжыту саясатын өткі-

зеді. Компания жұмыскерлердің Компания ішінде жоғарылау тетігін айқын етуге тырысады, ол үшін жұмыстар нәтижелерін, тәжірибесін бағалау негізінде, сондай-ақ іскерлік және жеке қасиеттері негізінде барлық жұмыскер үшін тең жағдайлар жасауға ұмтылады. Кадрлық резервке қосылған жұмыскерлер басшы лауазымдарға бос орындар пайда болған жағдайда басым тәртіпте қарастырылады.

4.5 ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ

ЖҰМЫСКЕРЛЕРДІ ӘЛЕУМЕТТІК ҚОЛДАУ

2016 жылғы желтоқсан айында Компанияның орталық аппараты мен барлық төрт филиалында жұмыскерлердің кәсіподақ ұйымы құрылды, кәсіподақ комитеттерінің төрағалары сайланды. Кәсіподақ қызметі Компания жұмыскерлерінің мүдделерін қорғау мен білдіруге бағытталған.

Сондай-ақ есептік кезеңде Компания мен Компания жұмыскерлері арасында 2017-2019 жылдарға арналған жаңа Ұжымдық шартқа қол қойылды. Ұжымдық шарт Компанияда әлеуметтік-еңбек қарым-қатынастарын реттейді және жұмыскерлерді әлеуметтік қолдаумен қамтамасыз етуге, жұмыскерлер мен жұмыс беруші арасында әлеуметтік серіктестік шеңберінде мүдделердің оңтайлы теңгерімін ұстану, «ҚазТрансОйл» АҚ қызмет тиімділігін әлеуметтік саясат бөлігінде арттыруға бағытталған.

Ұжымдық шарт шеңберінде Компания жұмыскерлері жұмыскерлер мен олардың отбасы мүшелерінің өмір сүру жағдайларын жақсартуға бағытталған әлеуметтік жеңілдіктердің кеңейтілген пакетін қамтитын кепілдіктермен қамтамасыз етілген. Компанияның 100% қызметшісі Ұжымдық шартпен қамтылған (өкілдіктер жұмыскерлерінен басқа).

Компанияның әлеуметтік пакетіне мыналар кіреді: әлеуметтік демалыстар, оларға: жалақы сақталмайтын демалыс, оқу демалысы, бала (балалар) тууға байланысты, жаңа туған балаларды (баланы) асырап алуға байланысты демалыстар, сондай-ақ қысқа мерзімді ақылы демалыстар, оның ішінде некеге тұрған жағдайда, жұмыскерде бала (әкесіне) тууына байланысты, жұмыскердің жақын туысының (ата-анасы, жұбайы/зайыбы, баласы, туған аға/әпкесінің) қайтыс болуына байланысты демалыстар. Баласының 1,5 жасқа дейін жетуіне дейін бала күтіміне орай демалыста отырған жұмыскерлер үшін Компанияда ай сайын жәрдемақы төлеу қарастырылған.

Қолдаудың қосымша шаралары ұжымның әйелдер бөлігіне көрсетіледі. Заңнамалық бекітілген бастамалардан басқа Компания жас балалары бар әйелдерге жұмыс уақытының икемді кестесін қамтамасыз етеді.

Компания 1,5-нан 6 жасқа дейінгі бала (балалар) күтіміне ай сайын 15 мың теңге төлейді.

Компанияда жұмыскерлер балаларына жаңажылдық сыйлықтар тапсыру, сондай-ақ 1 сыныпқа баратын балаларға құттықтаулар мен сыйлықтар тапсыру дәстүрі бар.

2016 ЖЫЛЫ БАЛА ҮШ ЖАСҚА ТОЛҒАНҒА ДЕЙІН ОНЫҢ КҮТІМІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ДЕМАЛЫСТЫҢ АЯҚТАЛУЫ БОЙЫНША ЖҰМЫСҚА ШЫҚҚАН ЖҰМЫСКЕРЛЕР ҮЛЕСІ (ЖҰМЫСҚА ОРАЛУ КОЭФФИЦИЕНТІ), АДАМ

Атауы	Ана/әке болуына байланысты демалыс алған жұмыскерлердің жалпы саны		Ана/әке болуына байланысты демалысы аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған жұмыскерлердің жалпы саны		Ана/әке болуына байланысты демалыс аяқталғаннан кейін жұмысқа шыққан жұмыскерлер үлесі
	ер	әйел	ер	әйел	
Орталық аппарат	0	20	0	4	20%
Батыс филиал	2	76	0	15	19,2%
Шығыс филиал	1	54	0	11	20%
БАЕО Филиалы	0	4	0	4	100%
FTO Филиалы	0	5	0	0	0
Самара, Омск қалала-рында өкілдіктер	0	2	0	1	50%
Жиыны	3	161	0	35	
Жалпы саны	164		35		21,9%

ТОПТЫҚ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ІШКІ КОММУНИКАЦИЯЛАР

Топтық мәдениет ұжымды бекітетін және оның бірыңғай бүтін ететін іргетас болып табылады. Компанияның ұжымдық мәдениеті қауіпсіздік және еңбекті қорғау, командалық рух, тиімділік, кәсібилік, орнықты даму және өзара бір біріне қолдау және командада жұмыс сияқты Компанияның Даму стратегиясында көрініс тапқан негізгі құндылықтарына негізделеді.

Топтық мәдениетті дамыту деңгейін бағалау үшін Компания жыл сайынғы негізде қызметшілердің қатысу дәрежесіне зерттеу жұмыстарын жүргізеді. Аталған зерттеу Компанияға қызметшілердің бейімділік дәрежесін, хабардарлық деңгейі мен жұмыскерлердің топтық мақсаттар мен міндеттерді түсінуін, қызметшілердің өз басшысына сенім деңгейін көрсетеді, сондай-ақ персонал қанағаттануына үлкен дәрежеде әсер ететін материал-

дық және психологиялық ынталандыруларды айқындауға көмектеседі.

Компания қызметшілерінің қатысу индексі 2016 жылы 66%-ды құрады (алдыңғы жылмен салыстырғанда төмендеу 1% құрады). «Самұрық-Қазына» АҚ қабылданған қызметшілердің тартылу индексінің шкаласына сәйкес аталған зерттеу нәтижесі оң аймақта орналасқан, бұл Компанияның даму мақсаттарын жұмыскерлерінің түсінуінің маңызды көрсеткіші болып табылады.

100%

компания жұмыскерлері Ұжымдық шартпен қамтылған

66%

(↓1%) компания персоналының 2016 жылы жұмысқа тартылу индексі

Топтық мәдениет ішкі ақпараттық арналар желісін пайдалануды, жұмыскерлер үшін ұжымдық іс-шараларды өткізу, Компания жұмыскерлерімен басшылардың кездесуі, спорттық іс-шараларды ұйымдастыру және т.б. қоса коммуникациялар аспабының айқынды жинағын пайдалануға орай құрылып дамиды.

Компанияда басшылардың Компания жұмыскерлерімен кездесуі жиі өткізіліп тұрады. Осындай кездесулер барысында жұмыскерлер Компания туралы түрлі ақпарат алады, сондай-ақ оларды қызықтыратын сауалдарды қоя алады. Бұндай іс-шараларды өткізу жұмыскерлер мен жұмыс беруші арасында ішкі диалогтың дамуына көмектеседі, Компания қызметінің түйінді мәселелерін талқылау барысына жұмыскерлердің қатысуы мен ашықтығын ынталандырады.

2016 жылы Компания басшыларымен жұмыскерлердің кездесуі ұйымдастырылды, онда 2016 жыл ішінде Компанияның жұмыс қорытындылары талқыланды, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша таныстыру материалдары, бизнес үдерістерді оңтайландыру мен түрлендіру және т.б. мәселелер талқыланды.

2017 жылы топтық мәдениетті дамыту және коммуникацияның ішкі арналарын жетілдіру бойынша жұмыстар жалғасады. Атап айтқанда мыналар жоспарланып отыр:

- Компания қызметшілерінің тартылуына кезекті жыл сайынғы зерттеулер жүргізу;
- «Мұнай құбыршыда» жарияланатын материалдар саны мен көлемін ұлғайту, қосымша бөлімдер ашу және ішкі порталда форум үшін алаңдар құру, ұжымдық веб-сайтты қайта құрылымдауды жүргізу;
- «ҚазТрансОйл» АҚ құрылуының 20 жылдығын тойлау шеңберінде Компанияның ішкі және сыртқы аудиториясына бағытталған бірқатар іс-шаралар жоспарланған,
- Имидждік жұмыс шеңберінде ішкі және сыртқы БАҚ Компанияның әлеуметтік жауаптылық тақырыбы, еңбек ұжымы туралы қамқорлық, жұмыскерлердің отбасы мүшелері, өңірлерді дамытудағы үлестер туралы хабарламалар берілетін болады.

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫ

Салауатты өмір салтын қалыптастыру және спортпен айналысу Компания әлеуметтік саясат басым бағыттарының қатарында қарастырады. Спорттық іс-шаралар физикалық нысанды қолдау мен жақсарту үшін жағдай жасап қана қоймай, ұжымның тұтастығы, бір-біріне қолдау көрсету сияқты қасиеттерді дамытады, сондай-ақ командада жұмыс дағдысын игеруге көмектеседі.

Компания жұмыскерлері әр түр бойынша спорттық іс-шараларға белсенді қатысады: футбол, волейбол, ба-

2016 жылғы желтоқсан айында «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі коммуникациялар бойынша жетекшілігі бекітілді, онда ішкі коммуникациялардың негізгі арналары ретінде Компанияның веб-сайтын анықтады, «Мұнай құбыршы» топтық ақпараттық жаршы, электрондық топтық тарату (бірыңғай электрондық мекенжай- КТОinfo), ішкі ұжымдық портал анықталды. Нұсқаулық мақсаты Компания басшыларының ұжымда әлеуметтік-психологиялық ахуалды жақсарту үшін жұмыскерлермен бірыңғай жүйелі кері байланысты орнату болып табылады.

2016 жылғы мамырдан бастап Компанияда «Мұнай құбыршы» электрондық ақпараттық жаршы шығарылды, оған орай Компания жұмыскерлері Компанияда және бүтін салада болып жатқан маңызды оқиғалар туралы, өндірістік және әлеуметтік бағдарламалар туралы, сондай-ақ біздің жұмыскерлердің жетістіктері туралы ақпараттар мен жаңалықтарды шұғыл түрде ала алады. Есептік кезең ішінде 14 ақпараттық басылым шықты.

2016 жылы іске асырылған ішкі коммуникациялар бойынша жобалар, Ұжымдық және еңбек шарттарында ескерілгеннен басқа қосымша қамқорлық шараларын, назар аударуларды жұмыскерлер оң қабылдағанын растайды.

оған Ресей Федерациясының және ТМД елдерінің мұнай-газ саласының кәсіпорындары Мәскеу қаласында өткен табиғи ресурстар кубогына қатысты.

- Шығыс филиалдың құрама командасы Павлодар қаласында өткен өндірістік ұжымдар арасында 4 жалпы қалалық спартакиадада баскетбол мен үстел тенниі бойынша жалпы командалық үшінші орынға ие болды;
- 2016 жылы қыркүйек айында біздің Компанияның жұмыскерлері қатарынан спортшылар «ҚазМұнай-Газ» ҰК АҚ бірінші салалық спартакиадасында жеке және командалық жарыс түрлерінде көптеген сыйлық орындарын алды.

2016 жылғы қазан айынан бері Компанияда «Кеңседе жаттығу» физикалық дене шынықтыру жобасы іске асырылып келеді, ол Компания ұжымы мен басшыларынан бастап қолдау тапты. Компанияның орталық аппараты

Компания мен ЕББҰ **481** жұмыскері

2016 жылы марапатталды

мен филиалдарының ұжымы күніне екі рет жұмыс орындарында жұмыс қабілеттілікті арттыру, көңіл күй мен өмірлік тонустарын арттыру мақсатында дене шынықтыру жаттығуларын жасайды. Жобада көптеген елдер мен жетекші корпорациялардың прогрессивті әлемдік тәжірибесі ескерілген, онда дене шынықтыру жаттығулары ұжымдық мәдениеттің бөлінбес бөлшегі болып табылады.

КОНКУРСТЫҚ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ САЯСАТЫ

Қазақстан Республикасының құбыржолы көлігін дамытуға қосқан елеулі үлесі үшін Компания жұмыскерлері мемлекеттік марапаттарға, Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің, «Самұрық-Қазына» АҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, «KAZENERGY» Қазақстан мұнай-газ және энергетикалық кешен ұйымдары қауымдастығының және Компанияның марапаттарына ұсынылады. 2016 жылы Компания мен оның ЕББҰ-ның 481 жұмыскері марапатталды.

Компанияда жыл сайын «Кәсібі бойынша үздік» конкурсы өтеді, онда филиал жұмыскерлері қатысады. Осы конкурстың негізгі мақсаты өндіріс тиімділігін арттыру, үздік мамандарды марапаттау, тәжірибе алмасу және жұмыскерлерді кәсіби дамуға ынталандыру болып табылады.

2016 жылы конкурсқа Шығыс және Батыс филиалдарының 80-нен астам жұмыскері қатысты. Конкурстың қорытынды туры Павлодар қаласында өтті. Көптеген жүлделі орындарды Шығыс филиалдың жұмыскерлері иеленді. «Кәсібі бойынша үздік» конкурсының жеңімпаздары Ақтау қаласында «ҚазМұнайГаз» компаниялар тобының кәсіби шеберлік конкурсына қатысты. Конкурсқа қатысқан Компанияның барлық жұмыскері «ҚазМұнай-Газ» ҰК» АҚ компанияларының тобындағы конкурста өз номинациялары бойынша жеңімпаз болды.

ЗЕЙНЕТАҚЫМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Компания өз мезгілінде күші мен білімін Компанияның дамуы мен жетістікті қызметіне салған, ал қазіргі күнде құрметті демалыста отырған жұмыскерлеріне де қамқорлық көрсетеді. Компанияда жұмыс істемейтін зейнеткерлер мен мүгедектерді әлеуметтік қолдау ереже-

сінің шеңберінде, зейнеткерлікке шыққан кезде міндетті материалдық көмек көрсетуден басқа Компания өзінің бұрынғы жұмыскерлері туралы ұмытпайды және олар үшін ай сайын ақшалай төлемдер мен ұлттық, мемлекеттік және кәсіби меремелерді тойлауға орай сыйлықтар тапсыруды қарастырады.

ТҰРҒЫН ҮЙ БАҒДАРЛАМАСЫ

Жұмыскерлерді тұрғын үймен қамтамасыз ету бағдарламасы Компанияның әлеуметтік саясатында ерекше орынға ие және жұмыскерлердің тұрғын үй жағдайларын жақсартуға бағытталған. Бағдарлама жұмысы басталғаннан бері тұрғын үй сатып алуға немесе қолда бар үйін жақсартуға арналған жеңілдік несиесін Компанияның 275 жұмыскері алды.

ҚАТЫСУ ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ЖЕРГІЛІКТІ ҚОҒАМДАСТЫҚТАР

«ҚазТрансОйл» АҚ Компания қатысып отырған өңірлерде жергілікті қоғамдастықтармен өзара әрекет етеді. Компания күші әлеуметтік қолайлы климат құруға және қоғамның әлеуметтік жауапты ұжымдық мүшесі мәртебесін ұстануға бағытталған. Компания сондай-ақ инфрақұрылымды дамытуға, білім мен спортты дамытуға көмектесіп өңірлердің экономикалық және әлеуметтік дамуына қатысады.

2016 жылғы қыркүйек айында Компания Оңтүстік Қазақстан облысының әкімдігімен бірлесіп және жергілікті атқарушы органдар мен серіктес компания өкілдерімен бірлесіп Компанияның Оңтүстік Қазақстан облысы Созақ ауданы Шолаққорған ауылында компанияның қаражатына демеушілік (қайырымдылық) көмек көрсету шеңберінде салынған жаңа балалар бақшасын ашты.

Компанияда сатып алулар үдерісі мынадан тұрады:

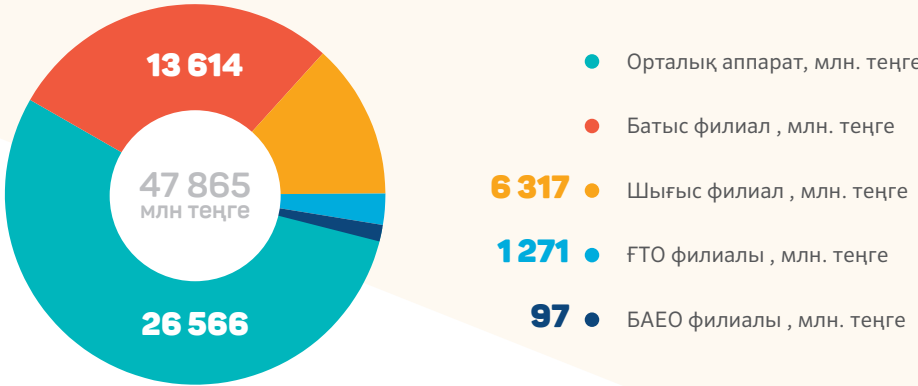
- сатып алулар жоспарларын әзірлеу және бекіту;
- тауарлар, жұмыстар мен қызметтер жеткізушілерді таңдау;
- сатып алулар туралы шарт жасасу және орындау.

Жеткізушілерді таңдау кезінде Компания «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы мен дауыс беруші акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы «Самұрық-Қазына» АҚ-қа меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында тікелей немесе жанама тиесілі одан астам ұйымдардың та-

уарлар, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу қағидасына (бұдан әрі – Сатып алу қағидасын) басшылыққа алады.

Сатып алулар жүйесін ұйымдастыру туралы барынша толық ақпаратпен Компанияның ұжымдық веб-сайтында танысуға болады. 2016 жылы Компания 47 865 млн. теңге сомаға шарттар жасады, оның ішінде:

ФИЛИАЛДАР БОЙЫНША САТЫП АЛУ ҚҰРЫЛЫМЫ, МЛН. ТЕҢГЕ

2016 жыл ішінде өткізілген сатып алулар бойынша барынша толық ақпарат «2016 жыл ішінде өткізілген сатып алулар бойынша есеп» қосымшасында келтірілген.

Отандық тауар өндірушілерді қолдау бойынша мемлекеттің бірыңғай саясатын іске асыру шеңберінде есептік кезеңде Компания өзінің сатып алуларының жалпы көлемінде жергілікті қамтым үлесін қамтамасыз етуді жалғастырды. **2016 жыл қорытындысы бойынша жергілікті тауар өндірушілермен 40, 070 млрд. теңге (ұзақ мерзімді шарттарды есепке алып) сомаға шарттар бекітілді.**

61,2%

2016 жыл ішінде шарттар бойынша жергілікті қамту үлесі

2017

2017 жылы Компания жергілікті тауар өндірушілермен бекітілген шарт бойынша жергілікті қамтым үлесін кемі 55% қамтамасыз етуді жоспарлап отыр.

4.6 САТЫП АЛУЛАР ЖҮЙЕСІ ЖӘНЕ ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТЫМ

«ҚазТрансОйл» АҚ бизнесінің орнықты дамуы үшін, оның көлемін ескеріп, сатып алулардың тиімді жүйесі мен Компанияның орталық аппараты мен филиалдарын сапалы тауарлар, жұмыстар және қызметтермен уақтылы қамтамасыз ету маңызды мәнге ие.

5. ТОПТЫҚ БАСҚАРУ

МҮНАЙ ҚЫЗДЫРУ
ҚОНДЫРҒЫСЫ

5.1

ТОПТЫҚ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

«ҚазТрансОйл» АҚ топтық басқаруды Компанияның құнының артуының, оның бәсекеге қабылеттілігі мен инвестициялық тартымдылығының түйінді факторы ретінде қарастырады.

Компанияда топтық басқару әділдік, ашықтық, жауаптылық, айқындылық, кәсібилік пен құзыреттілік негіздеріне құрылады.

«ҚазТрансОйл» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына, KASE, Компания Жарғысы мен Топтық басқару кодексіне сәйкес Компанияны топтық басқару жүйесін қалыптастырады.

2016 жылғы 27 мамырда «ҚазТрансОйл» АҚ акционерлері жалпы жиналысының шешімімен «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді және жаңа Топтық басқару кодексі бекітілді.

Топтық басқару кодексі орнықты даму, акционерлер құқығы мен акционерлерге әділ қатынас, директорлардың кәсіби кеңесі мен атқарушы орган, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау айқындылық сияқты тиісті ұжымдық басқарудың түйінді қағидаттарын анықтайды. Аталған қағидаттар бүтін Компанияның ұзақ мерзімді құнын арттыру, орнықты дамуы мен инвестициялық тартымдылығын арттыру үшін маңызды.

«ҚазТрансОйл» АҚ Топтық басқару кодексінде бекітілген қағидаттарға негізділігі туралы 2016 жылға арналған есеп 6-қосымшасында келтірілген.

Компания жұмысының түйінді мәселелері бойынша шешімдер қабылдайтын және қызметіне жалпы басқаруды жүзеге асыратын Компанияны топтық басқарудың негізгі органдары: Акционерлердің жалпы жиналысы, Директорлар кеңесі және Басқарма болып табылады.

Акционерлердің жалпы жиналысы өз қызметін «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Компания Жарғысына және Акционерлердің жалпы жиналысы туралы ережеге сәйкес жүзеге асыратын Компанияның жоғары басқару органы болып табылады. Акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыреті Компания Жарғысы 10-бабының 1-тармағымен анықталған.

Директорлар кеңесі жанында арнайы құзыреттілікті талап ететін мәселелерде Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігін арттыруға арналған үш комитет құрылған: Стратегиялық жоспарлау комитеті, Кадрлар мен сыйақы комитеті, Ішкі аудит комитеті.

Басқарма жанында Тәуекелдер комитеті ұйымдастырылған, оның жұмысының мақсаты ҰТБЖ жұмыс нәтижелерімен байланысты мәселелерді тыңғылықты қарастыру және Басқарма үшін ұсынымдар дайындау болып табылады.

Орнықты даму мәселелерін басқару Компанияның топтық басқару құрылымына қосылған және Компанияның Орталық аппараты деңгейінде және филиалдар деңгейінде де жүзеге асырылады.

Топтық басқару жүйесінің жеке органдарының мақсаттары мен қызметтерін реттейтін құжаттармен толығырақ Компанияның топтық веб-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде танысуға болады.

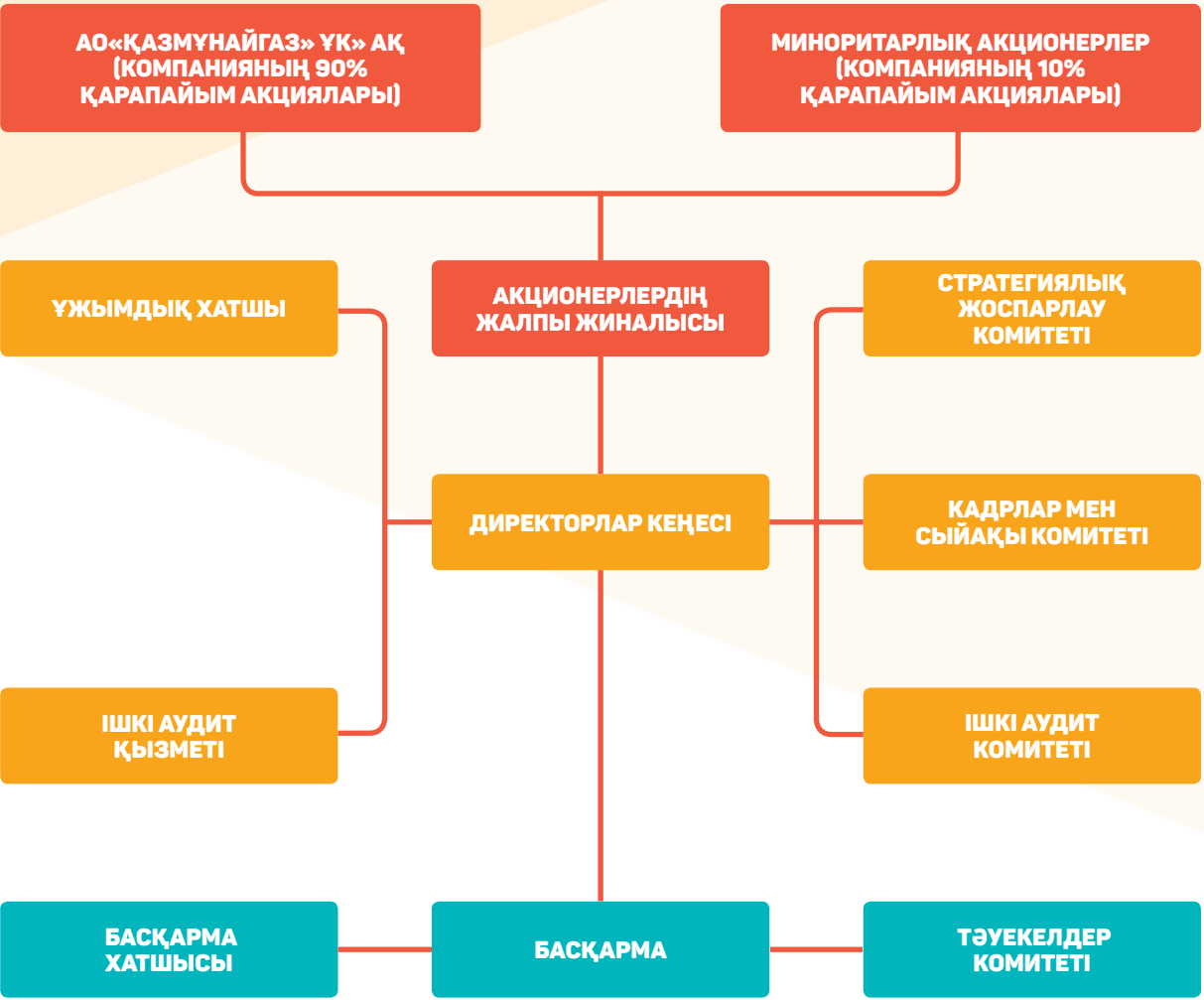
Үздік халықаралық практикаға сәйкес, сондай-ақ Компанияның қолданыстағы топтық басқару жүйесінің тиімділігін анықтау мақсатында, 2016 жылғы IV тоқсанда топтық басқару жүйесіне ішкі тексеру жүргізілді. Бағалауды жүргізу үшін «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2012 жылғы 19 маусымдағы шешімімен бекітілген Дауыс беруші акцияларының елуден астам пайызы тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ тиесілі заңды тұлғаларда топтық басқаруды тексеру әдістемесі, сондай-ақ жаңа Кодекс ережелерінде бекітілген талаптар пайдаланылды.

Өткізілген ішкі тексеру нәтижелері бойынша Компанияның ұжымдық басқару рейтингі 2016 жылы 82,4% (2013 жылы – 63,7%) құрады.

Бұл жағдайда Компанияның топтық басқарудың күшті жақтары, сондай-ақ жақсартуды талап ететін салалары да айқындалды. Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесі мен атқарушы органның орнықты дамуы, тиімділігі; тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит, айқындылық сияқты бағыттар бойынша ұсынымдар берді.

Тексеру қорытындысы бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ топтық басқару жүйесін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспары әзірленіп, оны Директорлар кеңесі бекітті.

КОМПАНИЯНЫҢ ТОПТЫҚ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

2017

Топтық басқару жүйесін әрі қарай дамыту мақсатында 2017 жылы мынадай іс-шаралар жоспарланады:

- Бекітілген Топтық басқару кодексіне сәйкес «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі құжаттарын жаңарту: «ҚазТрансОйл» АҚ жалпы акционерлер жиналысы туралы ереде және «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі туралы ереже және т.б.
- Тәуелсіз сыртқы консультанттарды қатыстырып 2016 жыл ішінде «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің қызметіне тәуелсіз бағалау өткізу.
- «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарын бекіту.

5.2

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ

АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ

2016 жылғы 31 желтоқсанға арналған жағдай бойынша Компанияның 384 635 599 (үш жүз сексен төрт миллион алты жүз отыз бес мың бес жүз тоқсан тоғыз) қарапайым акциялары орналастырылып төленді, оның ішінде:

- 346 172 040 (үш жүз қырық алты миллион бір жүз жетпіс екі мың қырық) қарапайым акциялары немесе шығарылып орналастырылған акциялардың барлық санының 90%-ы «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-қа тиесілі;
- 38 463 559 (отыз сегіз миллион төрт жүз алпыс үш мың бес жүз елу тоғыз) қарапайым акциялары не-

месе 10% минус бір акция Қазақстан қорбиржасына жазылу әдісімен орналастырылған, оның ішінде 7 500 (жеті мың бес жүз) қарапайм акцияларын құнды қағаздар эмитентімен акционер талап етуі бойынша сатып алынды;

Компанияның 1 (бір) қарапайым акциясы орналастырылмады.

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫН 2016 ЖЫЛЫ ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

2016 жылы Компанияның жылдық және үш кезектен тыс Жалпы акционерлер жиналысы өткізілді.

2016 ЖЫЛЫ АКЦИОНЕРЛЕР ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫН ӨТКІЗУ НӘТИЖЕЛЕРІ

«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлер жылдық жалпы жиналысы 27 мамыр 2016 ж. (№3/2016 хаттамасы)	«ҚазТрансОйл» АҚ кционерлер жылдық жалпы жиналысында Компанияның 2015 жылғы жылдық қаржы есептілігі мен біріктірілген қаржылық жылдық есебі, Компанияның 2015 жыл ішіндегі таза табысын, өткен жылдары бөлінбей қалған пайдасын бөлу тәртібі, қарапайым акциялар бойынша дивидендтерді төлеу туралы шешім мен Компанияның бір қарапайым акциясына қайта есептегенде дивиденд көлемін бекіту шешімі бекітілді, сондай-ақ Компанияның 2015 жылға арналған Жылдық есебі, Компания Директорлар кеңесінің 2015 жыл ішіндегі жасалған жұмысының жылдық есебі, Компания Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар, Ұжымдық басқару кодексі, «ҚазТрансОйл» АҚ акцияларды ұйымдастырылмаған құнды қағаздар нарығыңдасатып алғаны жағдайда олардың құнын анықтау әдістемесіне өзгерістер мен толықтырулар бекітілді.
«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы 14 қаңтар 2016 ж. (№1/2016 хаттама)	Компанияға 2016-2018 жылдарға аудит жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды, қаржы есебіне аудит үшін аудиторлық ұйым қызметін төлеу көлемін анықтау және бір көзден алу тәсілімен оның қызметін сатып алу туралы шешім қабылданды.
«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы 29 қаңтар 2016 ж. (№2/2016 хаттама)	Компанияның директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату туралы, Компания Директорлар кеңесінің сан құрамын, уәкілеттік мерзімін анықтау, оның мүшелерін, оның ішінде Директорлар кеңесінің төрағасын анықтау туралы, тәуелсіз директорлардың өз міндеттемелерін орындауына оларға сыйақы мен өтемақы төлеу көлемі мен шарттарын анықтау туралы шешімдер қабылданды.
«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысы 20қазан 2016ж. (№4/2016 хаттама)	Компанияның Директорлар кеңесінің сан құрамын анықтау және оның мүшесін сайлау туралы, акционер өкілі ретінде Компанияның Директорлар кеңесінің мүшесін анықтау туралы шешімдер қабылданды.

ДИВИДЕНДТІК САЯСАТ

2012 жылы шілде айында бекітілген «ҚазТрансОйл» АҚ дивидендтік саясаты Компания мен оның акционерлерінің

мүдделер теңгерімін сақтау, акционерлер мен барлық мүдделі тараптар үшін барынша жоғары айқындылықты қамтамасыз ету, дивидендтер көлемін анықтау тәртібін және оны төлеу тәртібін анықтау мақсатында әзірленді.

ДИВИДЕНДТЕРДІ ТӨЛЕУ ҚАРҚЫНЫ

Кезең	2015 жыл	2014 жыл	2013 жыл
Бір акцияға есептелген дивидендтер көлемі, тг	133,0	120,71	109,0
Дивидендтік табыс, %	18,34	16,65	15
Есептелген дивидендтердің жалпы сомасы, тг	51 156 534 667	46 429 363 155	41 925 280 291
Біріктірілген таза табыстан болатын үлес,%	100	99,9	66
Дивидендтер алуға құқығы бар тұлғалар тізімін құрған күн	11.06.2016	27.05.2015	13.06.2014
Төлем мына кезде орын алды	Маусым бойына	Маусым бойына	Шілде бойына

2015 жыл қорытындысы бойынша 2016 жылы дивидендтік төлемдердің жалпы сомасы 51 156 534 667 теңге немесе Компанияның бір қарапайым акциясына 133 теңгені құрады. Дивидендтерді төлеу үшін Компанияның таза табысының 100% құрайтын 44 712 936 000 теңге көлемінде сомма және өткен жылдардың бөлінбеген табысы 6 443 598 667 теңге көлемінде жұмсалды. 2015 жыл ішінде дивидендтерді төлеу 2016 жылғы 27 маусымда басталды.

АКЦИОНЕРЛЕР ЖӘНЕ ИНВЕСТИОРЛАРМЕН ӨЗАРА ӘРЕКЕТ

Компания акционерлерімен барынша ашық және тиімді диалог құрастыруға ұмтылады. Акционерлердің негізгі құқықтарын іске асыру Қазақстан Республикасының заңнамасына және Компания Жарғысына сәйкес жүзеге асырылады. Компания ағымдағы және әлеуетті акционерлерімен өзара әрекетке үлкен мән береді. Тиісті шешім қабылдау үшін қажетті көлемде оны алуға мүдделі барлық тұлғаға қатысты өзінің қызметі туралы ақпаратты уақтылы және

жиі тапсырып тұрады. Барынша толық хабардар ету мақсатында Компания акционерлерімен кездесулер өткізеді, қажетті ақпарат Компания, KASE мен қаржы есебінің депозитарийінің веб-сайттарында орналастырылады. Компанияның Директорлар кеңесі барлық акционерлері үшін тең қарым-қатынасқа кепілдік береді, оларға Акционерлердің жалпы жиналысы арқылы Компанияны басқаруға қатысу, Компания қызметі туралы ақпарат алу және дивидендтер алудағы өз құқығын іске асыру мүмкіндігін береді. Компанияда инвесторлармен байланыс қызметі жұмыс істейді, оның негізгі міндеті инвестициялық тартымды компания ретінде атағын қолдау және нығайту мақсатында Компания басшылары мен инвестициялық қоғамдастық арасында (әлеуетті инвесторлар, миноритарлық акционерлер және құнды қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары) тиімді коммуникациялар ұйымдастыру болып табылады. 2016 жылы Компания акционерлерінің Компания және оның лауазымды тұлғаларының әрекетіне қатысты өтінімдері түскен жоқ.

5.3

ДИРЕКТОРЛАР
КЕҢЕСІ

Директорлар кеңесі Компанияға стратегиялық басшылықты қамтамасыз етеді, өз құзыреті шеңберінде Компания Басқармасының қызметіне бақылауды жүзеге асырады және Акционерлердің жалпы жиналысы алдында шешім қабылдаудың қолданыстағы жүйесіне сәйкес Компания қызметін тиімді басқару мен тиісті бақылауға жауапты болады.

Директорлар кеңесі өз қызметінде «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, Компания Жарғысын, Ұжымдық басқару кодексін, Директорлар кеңесі туралы ережені, Жалпы акционерлер жиналысының шешімдерін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасы мен Компанияның ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

Өз құзыретіне сәйкес Компанияның Директорлар кеңесі Компанияның даму стратегиясын, Компания дамуының басым бағыттарын, оның ішінде ұжымдық басқару, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау, орнықты даму, ірі инвестициялық жобаларды және басқа да түйінді стратегиялық жобаларды Директорлар кеңесі құзыреті шеңберінде, Компанияның даму жоспарында және өндірістің басқа салаларында қызметтің түйінді көрсеткіштерін анықтайды және олардың іске асырылуына бақылауды жүзеге асырады.

2016 ЖЫЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ ЖӘНЕ ӨЗГЕРІСТЕР

Компанияның Директорлар кеңесінің құрамына жеті адам кіреді.

2016 жыл ішінде Компанияның Директорлар кеңесінің құрамында мынадай өзгерістер орын алды:

- 2016 жылғы 12 қаңтарда және 2016 жылғы 28 қаңтарда Компанияның Директорлар кеңесінің құрамынан директорлар кеңесіне мүше ретінде

өз өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату туралы жазбаша хабарлама беруіне байланысты тиісінше Қайыргелді Қабылдин мен Дэниел Михалик шықты.

- 2016 жылғы 29 қаңтарда кезектен тыс акционерлердің жалпы жиналысында Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылды, алты адам санымен Компания Директорлар кеңесінің құрамы, өкілеттіктер мерзімі анықталды, Директорлар кеңесіне мүшелер сайланды, оның ішінде Компанияның Директорлар кеңесінің төрағасы сайланды.
- 2016 жылғы 20 қазанда акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысында жеті санында Компанияның Директорлар кеңесінің құрамы анықталды және Директорлар кеңесінің мүшесі ретінде Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) Димаш Досанов сайланды.

Акционерлік капиталдың құрылымына сәйкес (қарапайым акциялардың жалпы санынан 90%-ы «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ тиесілі) Компанияның Директорлар кеңесінің үш мүшесі «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ ірі акционер өкілдері болып табылады. Компанияның Директорлар кеңесінің үш мүшесі тәуелсіз директор болып табылады, бұл ұжымдық басқарудың үздік әлемдік практикасына сәйкес миноритарлық акционерлер құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Директорлар кеңесінің мүшесі Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) болып табылады.

Компанияның Директорлар кеңесінің төрағасы «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ өкілі – Данияр Берлібаев болып табылады. Сондай-ақ ірі акционер өкілдері Нұртас Шманов и Ардақ Мұқышов болып табылады.

Компанияның Директорлар кеңесінің барлық мүшелері жоғары кәсіби атаққа және саладағы елеулі жұмыс тәжірибесіне ие.

**ДАНИЯР
БЕРЛІБАЕВ**

*«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің
төрағасы
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ өкілі*

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1968 жылғы 21 желтоқсанда Жамбыл қаласында туған.

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университетін «Құқықтану» мамандығы бойынша заңгер біліктілігін алып бітірді.

- KMG International N.V. директорлар кеңесі төрағасының мүшесі болып табылады.
- 9 655 дана немесе орналастырылған акциялардың жалпы санынан 0,00251% көлемде Компания акцияларына ие ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2005-2007 жж. – «ҚазТрансГаз» АҚ бас директорының бірінші орынбасары – «Интергаз Орталық Азия» АҚ бас директоры.
- 2007-2009 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ тасымалдау және қайта өңдеу жөніндегі вице-президенті.
- 2009-2011 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ газ жобалары бойынша басқарушы директоры және «ҚазМұнайГаз»-өңдеу және маркетинг» АҚ бас директоры.
- 2011-2012 жж. – «ҚазТрансГаз» АҚ бас директоры, содан кейін «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ газ жобалары бойынша басқарушы директор.
- 2012 -2015 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқарма төрағасының бірінші орынбасары.
- 2015-2016 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰКАҚ Басқарма төрағасының топтық даму жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы 1 тамыздан бері «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ тасымалдау, өңдеу және маркетинг жөніндегі атқарушы вице-президенті.
- 2016 жылғы 29 қаңтардан бері қазіргі уақытқа дейін «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы.

**ДИМАШ
ДОСАНОВ**

*«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар кеңесінің
мүшесі
«ҚазТрансОйл» АҚ Бас
директоры (Басқарма
төрағасы)*

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1981 жылы 2 қарашада Алматы қаласында туды.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін «Екі шетел тілін білумен халықаралық қатынастар маманы» мамандығы бойынша бітірді, Т.Рысқұлов атындағы жаңа экономикалық университетті «Қаржы және несие» мамандығы бойынша бітірді. Іскерлік басқару магистрі дәрежесіне ие (МВА), Джорджтаун университеті, Вашингтон қ., АҚШ.

- «МунайТас» СБҚК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ бақылау кеңесінің төрағасы.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2006-2010 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ ірі мұнай-газ жобаларында қазақстандық қамтымды дамыту департаменті директорының орынбасары.
- 2010-2014 жж. – North Caspian Operating Company (NCOC) сервис бойынша бас менеджердің орынбасары және сервис бойынша бас менеджер.
- 2014-2016 жж. – «Қазақстан Қытай құбыры» ЖШС бас директорының бірінші орынбасары, бас директоры.
- 2016 жылғы 15 қаңтардан 6 тамыз аралығында – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бірінші орынбасары.
- 2016 жылғы 6 тамыздан бері – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директоры (Басқарма төрағасы).
- 2016 жылғы 20 қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.

**АРДАҚ
МҰКЫШОВ**

*«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар
кеңесінің мүшесі
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ өкілі*

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1978 жылы 4 наурызда Ақмола облысында туды.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық университетті «Құқық және құқықтық білім әдістемесі» мамандығы бойынша заңгер біліктілігімен бітірді.

2007 жылы Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетін «Экономика» мамандығы бойынша экономист біліктілігімен аяқтады.

- «ҚазТрансГаз» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.
- Компания және оның ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2003-2010 жж. – Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігінің Заң қызметі департаментінің бас маманы, бөлім бастығы, басқарма бастығы, директорының орынбасары.
- 2010-2013 жж. – Қазақстан Республикасы Мұнай және газ министрлігінің Заң қызметі департаментінің директоры.
- 2013-2014 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының кеңесшісі.
- 2014-2017 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Халықаралық келісімшарттар департаментінің директоры.
- 2017 жылғы 18 қаңтардан бастап – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі вице-президент.
- 2014 жылғы 28 мамырдан бері қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ өкілі.

**НҰРТАС
ШМАНОВ**

*«ҚазТрансОйл» АҚ
Директорлар
кеңесінің мүшесі
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ өкілі*

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1956 жылы 24 желтоқсанда Атырау қаласында туды.

Уфа мұнай институтын бітірді, мамандығы – «Мұнай газ құбырларын, газ қоймалары мен мұнай базаларын жобалау және пайдалану», инженер-механик біліктілігі берілді. Еуразиялық нарық институты, мамандығы – «Қаржы және несие». 1994 жылы Массачусетс университетінде іскерлік әкімшілік магистрі дәрежесін алды, Бостон қаласы, АҚШ

- «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚ», «KMG Systems & Services» ЖШС бақылау кеңестерінің төрағасы, «КТК-Р» Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.
- «ҚазТрансОйл» АҚ орналастырылған акцияларының жалпы санынан 9 655 данасына немесе 0,00251%-на ие.
- ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2006-2007 жж. – «КҚК – Р» АҚ Бас директорының жалпы мәселелер жөніндегі орынбасары.
- 2007-2009 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ Бас директоры (Басқарма төрағасы).
- 2009-2012 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ мұнай тасымалдау жөніндегі басқарушы директор (Басқарма мүшесі).
- 2012-2013 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының көлік инфрақұрылымы жөніндегі орынбасары (Басқарма мүшесі).
- 2013-2015 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының сервистік жобалар жөніндегі орынбасары (Басқарма мүшесі).
- 2015-2016 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ Бас директоры (Басқарма төрағасы) – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының мұнай тасымалдау жөніндегі орынбасары қызметін қоса атқарды.
- 2016 жылғы 1 тамыздан бастап «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ мұнай тасымалдау жөніндегі аға вице-президент.
- 2016 жылғы 29 қаңтардан қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі.

ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАР

Компанияның Директорлар кеңесі құрамында тәуелсіз директорлардың болуы Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің тәжірибесі, дағдылары мен біліктіліктерінің ең үздік теңгеріміне ұмтылуымен негізделген.

Тәуелсіз директорлар Компания операциялар, ұжымдық басқару, тәуекел-менеджментін жүзеге асыратын салада халықаралық басқару, стратегиялық болжам, сала ерекшеліктерін білу тәжірибесін енгізеді. Онымен бірге барлық директорлар қаржы есебі мен аудит, бизнес жоспарлау және жобаларды басқару саласында білімге ие.

Тәуелсіз директорлар – Директорлар кеңесінің комитеттерін басқарады, олардың жұмысына белсенді қатысады, барлық акционерлердің мүдделерін есепке алып объективті шешімдер қалыптастырылуын қамтамасыз етеді.

Тәуелсіздік өлшемдері Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Компанияның Жарғысымен және Директорлар кеңесі туралы ережемен анықталған, оған сәйкес:

1. Компанияның үлестес тұлғасы болып табылмайды және Директорлар кеңесіне оның сайлануы алдында да үш жыл бойына ол болып табылмаған (оның Компанияның тәуелсіз директоры лауазымында болған жағдайынан басқа кезде);
2. Компанияның үлестес тұлғаларына қатысты үлестес тұлға болып табылмайды;
3. Компанияның лауазымды тұлғаларымен немесе Компанияның үлестес тұлғасы – ұйымдардың қол астында болумен байланысы жоқ және оның

Директорлар кеңесіне сайлануы алдында үш жыл бойына осы тұлғалармен бағыныстылықпен байланысы болмаған;

4. Мемлекеттік жұмыскер болып табылмайды;
5. Компания органдарының жиналыстарында акционер өкілдері болып табылмайды және оның Директорлар кеңесіне сайлануы алдында үш жыл бойына ол болып табылмаған;
6. Компания аудитінде аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде қатыспайды және оның Директорлар кеңесіне сайлануы алдында үш жыл бойына осындай аудитке қатыспаған;
7. соңғы бес жыл ішінде Компанияның немесе оның еншілес ұйымдарының жұмыскері болып табылмайды және болып табылмаған;
8. Директорлар кеңесінің мүшесі ретінде сыйақы алудан басқа, Компаниядан қосымша сыйақы алмаған және алмайды;
9. Басқа ұйымдарда немесе органдарда ұқсас лауазымды атқарып, осындай басқа ұйымдар немесе органдарға қатысу арқылы Директорлар кеңесінің басқа мүшелерімен елеулі байланыстарға ие емес;
10. акционердің немесе мемлекеттік басқару органдарының өкілі болып табылмайды;
11. тоғыз жыл бойына қатар Компанияның Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылмайды және болып табылмаған.

Компанияның тәуелсіз директорлары есептік кезең ішінде толығымен тәуелсіздік өлшемдеріне сәйкесті.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- Chevron және Souz Petroleum SA корпорациясында тұрақты үздік нәтижелерімен және жоғары тиімділігімен өңдеуші сектор мен бизнесті дамыту саласында сауда, теңіз жолымен тасымалдау, жарақтау жүйесін басқару саласында 30 жылдан астам халықаралық жұмыс тәжірибеесіне ие.
- 2016 жылғы 29 қаңтардан бастап қазіргі уақытқа дейін «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры.
- Басқа ұйымдардың басқару органының құрамына кірмейді.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

**СЕРІК
ПІРІМБЕТОВ**

Тәуелсіз
директор

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1948 жылы 17 қыркүйекте туды.

Алматы халық шаруашылық институтын «Экономика» мамандығы бойынша, экономист біліктілігі беріліп аяқтады. М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің аспирантурасын бітірді, экономика ғылымдарының кандидаты

Ғылыми дәрежесі мен атағы: экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Еуразия» Халықаралық Экономикалық Академия академигі, Халықаралық бизнес басшылары мен әкімшілік академиясының құрметті мүшесі (АҚШ).

**ФЕРНАНДО
МАЧИНЕНА**

Тәуелсіз
директор

Азаматтығы: Ұлыбритания және Солтүстік Ирландияның Біріккен корольдігі.

1956 жылы 7 қарашада туды.

Висконсия штатының университетін бітірді-химиялық инженерия саласында ғылым бакалавры. Юта штатының университеті – іскерлік әкімшілік магистрі.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- Халықаралық ынтымақтастық саласында мемлекеттік құрылымдарда басшы қызметінде үлкен тәжірибеге ие. Қазақстан Республикасы Президентінің Кеңесшісі, ЕурАзЭҚ Бас хатшысының орынбасары, Әзірбайжан Республикасында Қазақстан Республикасының төтенше және өкілетті өкілі, Еуразиялық даму банкінің Басқарма төрағасының кеңесшісі болып табылады. Қазіргі уақытта Бішкек қаласында Еуразиялық даму банкі өкілдігінің директоры болып табылады.
- 2014 жылғы 28 мамырдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры.
- Басқа ұйымдардың басқару органдарының құрамына кірмейді.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- Мұнай секторында 35 жылдық жұмыс тәжірибесіне ие, сондай-ақ бірлескен кәсіпорындарды тиісті дамыту, шикізаттық мұнай секторында маркетинг және логистика, күрделі іскерлік және саяси жағдайда экспорттық инфрақұрылым саласында тәжірибеге ие. 25 жыл бойына Chevron корпорациясында жұмыс істеді. 2005 жылдан бері Oteko Group Президенті және Ресейде ірі жеке кіреберіс теміржол кешенін дамыту бойынша басшы болып табылады.
- 2016 жылғы 29 қаңтардан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры.
- Басқа ұйымдардың басқару органдарының құрамына кірмейді.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүзеге асырған жоқ.

КОМПАНИЯНЫҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ҚҰРАМЫНА ІРІКТЕУ ЖӘНЕ САЙЛАУ САНАТЫ

Директорлар кеңесіне мүшелерді, оның ішінде тәуелсіз директорлары және Директорлар кеңесінің төрағасын іріктеу және сайлау өлшемдері «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен, Компания Жарғысымен, Ұжымдық басқару кодексімен және Компанияның Директорлар кеңесі туралы ережемен белгіленген.

Акционерлердің жалпы жиналысы кандидаттардың құзыретін, дағдылары, жетістіктері, іскерлік атақтары мен көсіби тәжірибелерін есепке алып айқын және ашық рәсімдер негізінде сайлайды. Директорлар кеңесінің жеке мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың Компанияның Директорлар кеңесінің қызмет тиімділігіне үлесі есепке қабылданады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСҚА 2016 ЖЫЛЫ ҚАТЫСУЫ

Директор	Отырысқа қатысу	%	Есептік кезеңде Директорлар кеңесінің құрамында болу кезеңі
Ардақ Қасымбек	1-ден 1	100	01.01.2016 – 29.01.2016
Дэниел Михалик	1-ден 1	100	01.01.2016 – 28.01.2016
Данияр Берлібаев	12-ден 12	100	29.01.2016 – 31.12.2016
Луис Коимбра	12-ден 12	100	29.01.2016 – 31.12.2016
Фернандо Мачинена	12-ден 12	100	29.01.2016 – 31.12.2016
Ардақ Мұқышов	13-тен 13	100	01.01.2016 – 31.12.2016
Серік Пірімбетов	13-тен 13	100	01.01.2016 – 31.12.2016
Нұртас Шманов	12-ден 12	100	29.01.2016 – 31.12.2016
Димаш Досанов	2-ден 2	100	20.10.2016 – 31.12.2016

Компанияның директорлар кеңесі мен оның комитеттерінде Компания мен акционер мүддесінде тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдер қабылдануын, Компанияның ұзақ мерзімді құнының артуын және орнықты дамуын қамтамасыз ететін дағдылар, тәжірибе мен білім теңгерімі сақталуы керек.

Директорлар кеңесінің құрамына сайлау тәртібі туралы қосымша ақпарат Компанияның веб-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде қол жетімді.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2016 жылы Директорлар кеңесінің 13 бас қосқан отырысы өткізілді.

2016 жылы Директорлар кеңесінің 13 күндізгі отырысы өткізілді, онда Компания қызметінің түйінді бағыттары бойынша 141 мәселе қарастырылып олар бойынша шешім қабылданды:

Стратегиялық даму:

- 2015 жылға арналған бизнес-жоспардың іске асырылуы туралы есепті қарау;
- Негізгі құралдардың қайта бағаланған және тарихи құны бойынша 2017 – 2021 жылдарға арналған бизнес-жоспарды бекіту;
- Компанияның 2012-2022 жылдарға арналған Даму стратегиясын іске асыру туралы 2015 жылға есепті қарау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025жылға дейінгі Даму стратегиясын бекіту;
- Қазақстан Республикасының шегінен тыс экспорттау және Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит мақсатында магистральдық құбырлармен мұнайтасымалдау бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ қызметтеріне тарифтерді есептеу әдістемесін бекіту.

Қаржы-шаруашылық қызмет:

- «ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысын шақыру туралы;
- Компанияның 2015 жылға арналған жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;
- Директорлар кеңесінің Компания акционерлерінің жалпы жиналысына Компанияның 2015 жылға арналған таза табысын бөлу тәртібі, өткен жылдардың бөлінбеген пайдасы және Компанияның бір қарапайым акциясына есептегенде 2015 жылға арналған дивиденд көлемі туралы ұсынысы
- Оны жасасуға Компания мүдделі мәмілелер бекіту.

Топтық басқару

- Компанияның 2016 жылға басшы жұмыскерлерінің, топтық хатшы мен Ішкі аудит қызметі басшылары қызметінің түйінді ынталандыру көрсеткіштері мен олардың мақсатты мәндерін бекіту;
- Компания Басқармасының сан құрамын анықтау;
- Топтық басқару кодексін мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың Мәскеу қаласындағы өкілдігін жабу туралы шешім қабылдау;

- «ҚазТрансОйл» АҚ топтық басқару жүйесін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспарын бекіту;
- Компания Директорлар кеңесінің 2015 жылғы қызметін бағалау нәтижелері бойынша есепті қарау;
- Компанияның Директорлар кеңесінің қызметін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспарын бекіту;
- Компанияның «ҚазТрансОйл» АҚ Топтық басқару кодексінде бекітілген қағидаттарын ұстануы туралы 2015 жылға арналған есепті қарау туралы;
- «ҚазТрансОйл» АҚ айқындылық және 2014 жылдың екінші жартыжылдығы мен 2015 жыл ішінде ақпаратты алу үдерісінің тиімділігі мәселесі бойынша есепті қарау туралы.

Ішкі аудит

- Компанияның ішкі аудит қызметінің сан құрамын, өкілеттіктер мерзімін анықтау, оның басшылары мен өзге де жұмыскерлерін тағайындау, Компанияның ішкі аудит қызметінің жұмыскерлерінің еңбекақыларын және сыйақы төлеу көлемі мен шарттарын анықтау;
- Компанияның Ішкі аудит қызметінің 2017 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспарын бекіту;
- Тоқсан сайынғы негізде Директорлар кеңесі Ішкі аудит қызметінің есебін тыңдау.

Тәуекелді басқару және ішкі бақылау

- Тоқсан сайынғы негізде Директорлар кеңесі тәуекелдер қарқынына және «ҚазТрансОйл» АҚ ішкі бақылау жүйесін жетілдіру мен ұжымдық тәуекелдерді басқару жүйесін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспарының орындалуына талдау жүргізу;
- «ҚазТрансОйл» АҚ2016-2018 жылдарға арналған Тәуекелдерді басқару бағдарламасы бекіту.

Орнықты даму саласында:

- Компанияның орталық аппарат жұмыскерлерінің лауазымдық еңбекақылары схемасын бекіту;
 - Компанияның орталық аппаратының құрылымын бекіту;
 - «ҚазТрансОйл» АҚ филиалдары мен өкілдері туралы ережені жаңа редакцияда бекіту.
- Директорлар кеңесі сондай-ақ Компанияның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдарына қа-

тысушылар/акционерлерінің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған бірқатар мәселелерді қарастырды:

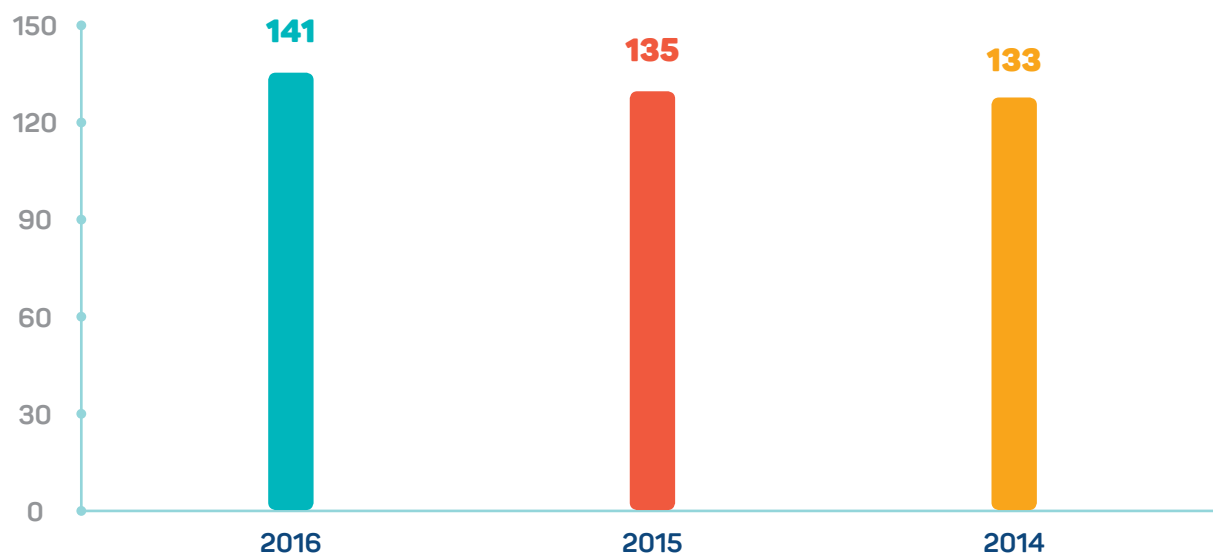
- «ҚҚҚ» ЖШС Бас директорын тағайындау және оны «ҚҚҚ» ЖШС төрағасы етіп сайлау туралы;
- ЕББҰ 2015 жылға жылдық қаржылық есептілігін бекіту туралы;
- ЕББҰ 2017 жылға бюджетін бекіту туралы;
- Дефолт болдырмау үшін «ҚҚҚ» ЖШС қаржы орнықтылығын қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар жоспарын қарастыру туралы;
- Қазақстан Республикасы шегінен тыс экспорт мақсатында «ҚҚҚ» ЖШС магистралдық құбырлар жүйесі бойынша мұнайды айдау қызметіне

арналған тариф көлемін өзгерту қажеттігі туралы;

- «МұнайТас» СЗТК» АҚ 2015 жылға таза табысын бөлу тәртібін бекіту, қарапайым акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау және «МұнайТас» СЗТК» АҚ бір қарапайым акциясына есептегенде дивиденд көлемін бекіту туралы;
- «МұнайТас» СЗТК» АҚ Директорлар кеңесіне мүшелерінің өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату және сайлау туралы және т.б.

2016 жылы қабылданған Директорлар кеңесінің шешімдері туралы қосымша ақпарат Компанияның веб-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде қол жеткізімді.

КОМПАНИЯНЫҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ОТЫРЫСЫНДА ҚАРАСТЫРЫЛҒАН МӘСЕЛЕЛЕР САНЫ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ КОМИТЕТТЕРІНІҢ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

Барынша маңызды мәселелерді алдын ала қарастыру және Директорлар кеңесіне ұсынымдар дайындау үшін Компанияда Директорлар кеңесінің мынадай Комитеттері құрылған:

- Стратегиялық жоспарлау комитеті;
- Ішкі аудит комитеті;
- Кадрлар мен сыйақы комитеті.

Директорлар кеңесі комитеттерінің мүшелерін Компанияның Директорлар кеңесі тағайындайды.

Комитеттер қызметін қалыптастыру және ұйымдастыру тәртібі комитеттер туралы тиісті ережелерде қарастырылады.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЖОСПАРЛАУ КОМИТЕТІ

ОКомитеттің негізгі міндеті Компанияның даму стратегиясы мәселелері, оның ішінде қызметтің басым бағыттарын анықтау бөлігінде алдын ала қарастыру және Директорлар кеңесіне ұсынымдар даярлау болып табылады.

Комитет Директорлар кеңесі мүшелерінен және сан құрамын Компанияның Директорлар кеңесі анықтайтын, Комитетте жұмыс үшін қажетті кәсіби білімге ие сарапшылардан тұрады. Комитет төрағасы тәуелсіз директор болып табылуы керек.

Стратегиялық жоспарлау комитетінің құрамы (Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы шешімімен сайланды):

- Фернандо Мачинена – тәуелсіз директор, Стратегиялық жоспарлау комитетінің төрағасы;
- Луис Коимбра – тәуелсіз директор,;
- Серік Пірімбетов – тәуелсіз директор,;
- Нұртас Шманов – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі.

Комитет отырысы қажет жағдайда алты айда бір реттен артық емес өткізіледі.

Негізгі қарастырылған мәселелер

2016 жыл бойына Стратегиялық жоспарлау комитетінің 6 бас қосқан отырысы болып өтті, онда мынадай негізгі мәселелер қарастырылып, олар бойынша ұсынымдар берілді:

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017-2021 жылдарға арналған бизнес-жоспарын қарау;
- Акционерлердің жалпы жиналысына Директорлар кеңесінің Компанияның 2015 жылғы таза табысын бөлу тәртібі, өткен жылдардың бөлінбеген табысы мен «ҚазТрансОйл» АҚ-тың бір қарапайым акцияға қайта есептегенде 2015 жылға дивидендтер көлемі туралы ұсыныс;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2012-2022 жылдарға арналған Даму стратегиясын іске асыру туралы 2015 жыл есебін қарастыру;
- «ҚҚҚ» ЖШС тарифтік саясатын қарастыру;
- «ҚазТрансОйл» АҚ 2016-2018 жылдарға арналған тәуекелдерді басқару бағдарламасын қарастыру;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі даму стратегиясын қарастыру.

КАДРЛАР МЕН СЫЙАҚЫЛАР ЖӨНІНДЕГІ КОМИТЕТ

Комитеттің негізгі мақсаты Директорлар кеңесіне Директорлар кеңесінің мүшелерін, бас директорын (Басқарма төрағасын) және Басқарма мүшелерін, ұжымдық хатшыны іріктеумен, тағайындаумен (сайлаумен), бағалаумен және сыйақы берумен байланысты өкілеттіктерін іске асыру кезінде көмек көрсету болып табылады.

Көптеген Комитет мүшелері, оның ішінде Комитет төрағасы тәуелсіз директорлар болып табылуы тиіс. Директорлар кеңесінің төрағасы және Компанияның бас директоры (Басқарма төрағасы) Комитет мүшелері болып табылмауы керек.

Кадрлар мен сыйақылар жөніндегі комитет құрамы (Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы шешімімен сайланды):

- Луис Коимбра – тәуелсіз директор, Кадрлар мен сыйақылар жөніндегі комитет төрағасы;
- Фернандо Мачинена – тәуелсіз директор, ;
- Ардақ Мұқышов – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілі;

Серик Примбетов – тәуелсіз директор Комитет отырысы қажетіне қарай, бірақ жылына екі реттен кем емес болуы керек.

Негізгі қарастырылған мәселелер

2016 жыл бойынша Кадрлар мен сыйақылар жөніндегі комитеттің 7 күндізгі отырысы өтті, онда мынадай негізгі мәселелер қарастырылып, келесі сұрақтар бойынша ұсынымдар берілді:

- «ҚазТрансОйл» АҚ тәуелсіз директоры лауазымына кандидаттар үшін біліктілік талаптарын және Компанияның Директорлар кеңесіне мүшелікке кандидаттар тізімін қалыптастыру өкілеттігінің мерзіміне, сандық құрамы бойынша ұсынымдарды мақұлдау;
- Компанияның тәуелсіз директорларына сыйақы көлемі, төлеуді анықтау тәртібі мен шарттары;
- Компания басқармасының сан құрамын, өкілеттіктер мерзімін анықтау, «ҚазТрансОйл» АҚ бас директоры (Басқарма төрағасы) мен мүшелерін сайлау;
- Компания омбудсменін тағайындау;
- 2015 жылғы жұмыс қорытындысы бойынша «ҚазТрансОйл» АҚ басшы жұмыскерлеріне сыйақы;

- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2015 жыл ішінде Директорлар кеңесінің қызметіне бағалау нәтижелері бойынша есепті қарастыру.

ІШКІ АУДИТ КОМИТЕТІ

Ішкі аудит комитетінің қызметі Компанияның Директорлар кеңесіне ішкі және сыртқы аудит мәселелері, қаржы есебі, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару, активтерді бағалау, Қазақстан Республикасының заңнамасын ұстану мәселелері бойынша, сондай-ақ Компанияның Директорлар кеңесінің тапсырмасы бойынша басқа мәселелер бойынша көмек көрсетуге бағытталған.

Комитет құрамына кіретін Директорлар кеңесінің мүшелері, оның ішінде Комитет төрағасы тәуелсіз директорлар болып табылуы керек.

Ішкі аудит комитетінің құрамы (Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы шешімімен сайланды):

- Серік Пірімбетов – тәуелсіз директор, Ішкі аудит комитетінің төрағасы;
- Луис Коимбра – тәуелсіз директор,;
- Фернандо Мачинена – тәуелсіз директор.

Ішкі аудит комитетінің отырыстары қажет жағдайына қарай, бірақ тоқсан сайын кемі бір рет өткізіледі.

Комитет отырыстары аудит нәтижелерін бірлесіп қарастыру мақсатында «Эрнст энд Янг» ЖШС Компани-ясының аудиторын міндетті түрде шақырып өткізіледі.

Негізгі қарастырылған мәселелер

Есептік кезең ішінде Ішкі аудит комитеті 9 бас қосқан отырыс және сырттай дауыс беру жолымен 1 отырыс өткізді, онда мынадай негізгі мәселелер бойынша ұсы-нымдар берілді:

- Жылдық қаржылық есептілікті және 2015 жылға арналған шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті алдын ала бекіту;
- Компанияның Ішкі аудит комитетінің қызметі ту-ралы есепті қарастыру;
- Компанияны топтық басқаруды бағалау нәтиже-лері бойынша есепті қарастыру;
- Ішкі аудит комитетінің сан құрамы, өкілеттіктер мерзімі, оның басшылары мен өзге де жұмыскер-лерін тағайындау, Ішкі аудит комитеті жұмыскер-лерінің еңбекақы көлемі мен сыйақы төлеу шарт-тарын анықтау;
- Ішкі аудит комитетінің 2017 жылға арналған жыл-

дық аудиторлық жоспарын қарастыру;

- Ішкі аудит қызметін сыртқы бағалау нәтиже-лері бойынша есепті және Компанияның Ішкі аудит қызметін сыртқы бағалау нәтижелері бойынша есепте көрініс тапқан ұсынымдардың орындалуы бойынша іс-шаралар жоспарын қа-растыру.

Директорлар кеңесі жанында комитеттер құрамы, міндеттері мен құзыреттері және Комитет отырыстарын өткізу тәртібі туралы қосымша ақпарат Компанияның веб-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде қол жетімді.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІН БАҒАЛАУ

«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің, Ди-ректорлар кеңесі комитеттерінің, Директорлар кеңесі мүшелерінің, Басқарма, Басқарма басшысы және мү-шелерінің, Ішкі аудит қызметі мен оның басшысының қызметіне бағалау жүргізу туралы ережеге, сондай-ақ топтық басқарудың үздік халықаралық тәжірибесіне сәйкес «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі мен оның комитеттері қызметінің тиімділігіне кешенді бағалау, сондай-ақ Директорлар кеңесі мүшелерінің қызметіне жеке бағалауды жиі өткізіп тұрады.

2016 жылы Директорлар кеңесінің қызметін баға-лау халықаралық жария компаниялардың директор-лар кеңесінің қызметін бағалаудың елеулі тәжірибесіне ие «TopCompetence» ЖШҚ (Ресей Федерациясы) және «Olympex Advisers» ЖШС (Қазақстан Республикасы) тәуелсіз сыртқы консультанттарын қатыстырып өт-кізді.

Бағалау Директорлар кеңесінің қызметін баға-лаудың бекітілген әдістемесі негізінде, сондай-ақ топтық басқару кодексінің талаптары мен топтық басқарудың үздік әлемдік тәжірибесін есепке алып жүргізілді.

Бағалау Директорлар кеңесі мен оның комитет-терінің ішкі құжаттары мен хаттамаларын, Дирек-торлар кеңесінің есептерін талдауды, Директорлар кеңесінің мүшелеріне сауалнама жасауды, тәуелсіз кеңесшілердің Директорлар кеңесінің төрағасымен, Директорлар кеңесінің мүшелерімен, Басқарма төрағасымен және топтық хатшымен Директорлар кеңесінің ролі мен қызметтері, Директорлар кеңесі мен комитеттер құрамы мен құрылымы, олардың жұмыс істеу тәртібі, менеджментпен және Компания-ның өзге де органдарымен өзара әрекет, Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің жұмыстағы басым-

дықтары сияқты мәселелер бойынша жеке сұхбаттар-ды қамтыды.

Тәуелсіз бағалау нәтижелері бойынша Директорлар кеңесінің Компания акционерлері мүдделерінің тең-герімін қамтамасыз етудегі, дамудың басым бағытта-рын анықтаудағы маңызды ролі атап өтілді, тәуелсіз ди-ректорлардың Директорлар кеңесінің жұмысына елеулі үлесі, Төрағаның Директорлар кеңесі жұмысының сын-дарлы стилін қамтамасыз етудегі маңызды ролі, топтық хатшының сапалы жұмысы атап кетілді.

Директорлар кеңесі қызметінің көптеген аспектілері бойынша бағалау Директорлар кеңесінің жұмыс сапасының сенімді артуы мен жұмыс тиімділігін көрсетті, бұл Компания-ның ұжымдық басқару рейтингінің артуымен де расталады.

Бағалау нәтижелері Директорлар кеңесінің күндізгі отырысында талқыланды. Нәтижелерді талқылау қо-рытындысы бойынша Кеңес жұмысын жақсартудың басым салалары анықталды, атап айтқанда: жаңа Топ-тық басқару кодексін қабылдаумен байланысты Ком-панияның ішкі құжаттарын жаңарту, Кеңес пен пішіндік комитеттердің сыйақы саласында саясатты талқылауға қатысу тәртібін оңтайландыру, ішкі бақылау жүйесін әрі қарай жетілдіру, Директорлар кеңесіне мүшелердің кәсіби даму бағдарламасын әзірлеу.

Компания Директорлар кеңесінің қызметін бағалау нәтижелері бойынша Компания Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 27 маусымдағы шешімімен Компания Ди-ректорлар кеңесінің қызметін жетілдіру бойынша іс-ша-ралар жоспары әзірленіп бекітілді.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ МҮШЕЛЕРІНЕ СЫАҚЫ ТӨЛЕУ

Тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу және шығын-дарын өтеу тәртібі «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ акционерлік қоғамдардың тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және шығындарын өтеу ережесімен белгіленген.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ өкілдері, сондай-ақ Компания Директорлар кеңесінің құрамында бас директор (Басқар-ма төрағасы) осы органда жұмыс үшін сыйақы алмайды.

Компания Директорлар кеңесі мүшелерінің міндетте-мелерін орындағаны үшін тәуелсіз директорлар жылдық белгіленген сыйақы алады, сондай-ақ Директорлар кеңесі жанында комитеттердің бас қосқан отырыстарына қа-тысқаны үшін қосымша сыйақы алады.

- Жылына 80 000 (сексен мың) АҚШ доллары көлемінде белгіленген сыйақы;
- Директорлар кеңесі жанында комитеттердің бас қосқан отырыстарына қатысқаны үшін қосамша сыйақы 1000 (бір мың) АҚШ доллары көлемінде.

Тәуелсіз директорларға тәуелсіз директордың тұрақты орналасқан орнынан тыс өткізілетін Компания Директор-лар кеңесінің және Директорлар кеңесі комитеттерінің отырыстарына барумен байланысты шығындар (жолақы, тұрақтау, тәуліктік) өтеледі.

Компанияның тәуелсіз директорларына 2016 жылғы олардың жұмыс нәтижелері бойынша есептелген сый-ақының жалпы көлемі салықты қоса 110 938 мың теңгені құрады.

КОМПАНИЯНЫҢ ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОРЛАРЫНА 2016 ЖЫЛЫ ТӨЛЕНГЕН СЫАҚЫ, МЫҢ ТЕҢГЕ

Тәуелсіз директор	Жылдық сыйақы	Комитеттің күндізгі отырысына қатысқа-ны үшін	Салықты шегерумен жиыны	Салықты қоса жиыны
Луис Коимбра	24 830	7 067	31 897	35 441
Фернандо Мачинена	24 830	7 109	31 939	35 487
Серик Пірімбетов	26 769	7 113	33 882	37 647
Дэниел Михалик	-	2 126	2 126	2 363
Жиыны	76 429	23 415	99 844	110 938

Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы төлеу шарттары бойынша қосымша ақпарат Компанияның веб-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде қол жетімді.

5.4 БАСҚАРМА

Компанияның ағымдағы қызметіне басшылықты алқалық және жеке атқарушы органдар – Басқарма мен бас директор (Басқарма төрағасы) жүзеге асырады, олар Компания алдында тұрған міндеттерді тиімді орындауды және даму стратегиясын іске асыруды қамтамасыз етеді.

Басқарма қызметінің негізгі қағидаттары адалдық, әділдік, тиесілік, сақтық, реттілік, сондай-ақ Компания акционерлерінің құқықтары мен мүдделерін барынша сақтау және Акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне есеп берулік болып табылады.

Басқарма өзінің қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, Жарғыны, топтық басқару кодексін, Басқарма туралы ережені және Компанияның басқа да ішкі құжаттарын басшылыққа алады.

Басқарманы бас директор басқарады, ол оның жұмысын ұйымдастырып үйлестіреді.

Басқарма акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесінің алдында қойылған мақсаттарды жүзеге асыру үшін қаржы мен адам ресурстарының бөлінуіне жауапты болады. Басқарма Компания мақсаттарына жету үшін жасалған жұмыстарға Директорлар кеңесі алдында есеп береді.

Компания басқармасының өкілеттіктері және қызмет нәтижелері туралы қосымша ақпарат Компанияның веб-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде қол жетімді.

БАСҚАРМА ҚҰРАМЫ

2016 жылы Басқарма құрамына сегіз мүше кірді.

31.12.2016 Ж. КОМПАНИЯ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚҰРАМЫ

Аты, тегі	Лауазымы
Досанов Димаш	Бас директор (Басқарма төрағасы)
Пирогов Алексей	Бас директордың бірінші орынбасары
Берлібаев Мадияр	Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары
Отаров Болат	Бас директордың тасымалдау жөніндегі орынбасары
Мұқашев Мұрат	Бас директордың трансформация жөніндегі орынбасары
Сейсекенов Шыңғыс	Бас директордың бизнесті қолдау жөніндегі орынбасары
Таңатарова Шара	Бас директордың даму жөніндегі орынбасары
Исақов Жайдарман	Құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі меңгеруші директор

ДИМАШ
ДОСАНОВ

«ҚазТрансОйл» АҚ бас
директоры (Басқарма
төрағасы)

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1981 жылы 2 қарашада Алматы қаласында туды.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін «Екі шетел тілін білумен халықаралық қатынастар маманы» мамандығы бойынша, Т.Рысқұлов атындағы жаңа экономикалық университетті «Қаржы және несие» мамандығы бойынша бітірді. Іскерлік басқару магистрі дәрежесіне ие (МВА), Джорджтаун университеті, Вашингтон қ., АҚШ.

АЛЕКСЕЙ
ПИРГОВ

«ҚазТрансОйл» АҚ бас
директорының бірінші
орынбасары

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1961 жылғы 26 наурызда туды. Ресей Федерациясы.

Ленин атындағы Қазақстан политехникалық институтын «Кен инженері» мамандығы бойынша кен инженері біліктілігі беріліп аяқтады. 2005 жылы техникалық ғылымдар докторы дәрежесі тағайындалды.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2006-2010 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ ірі мұнай-газ жобаларында қазақстандық қамтымды дамыту департаменті директорының орынбасары.
- 2010-2014 жж. – North Caspian Operating Company (NCOC) сервисі бойынша бас менеджердің орынбасары және сервис бойынша бас менеджер.
- 2014-2016 жж. – «Қазақстан Қытай құбыржолы» ЖШС бас директорының бірінші орынбасары, бас директоры.
- 2016 жылғы 15 қаңтардан 5 тамыз аралығында «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бірінші орынбасары.
- 2016 жылғы 6 тамыздан бері – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директоры (Басқарма төрағасы).
- 2016 жылғы 6 тамыздан – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма төрағасы.

- «МұнайТас» СБҚК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ бақылау кеңесінің төрағасы болып табылады.
- Компания және оның ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2004-2006 жж. – Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігінің Мұнай өнеркәсібі департаменті директорының орынбасары, Газ өнеркәсібі департаментінің директоры.
- 2006-2012 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ техникалық директоры, өндіріс жөніндегі атқарушы директор, бас директордың өндіріс жөніндегі орынбасары.
- 2012-2016 жж. – «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ бас директорының активтерді басқару жөніндегі орынбасары, индустриалдық активтерді басқару директоры
- 2016 жылғы 6 тамыздан бері – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бірінші орынбасары.
- 2016 жылғы 8 тамыздан қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- Басқа ұйымдардың басқару органының құрамына кірмейді.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

**МАДИЯР
БЕРЛІБАЕВ**

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1973 жылғы 20 тамызда Жамбыл облысында туды.

Қарағанды Еңбек Қызыл ту ордені политехникалық институтын «Электрмен жарақтау» мамандығы бойынша инженер-электрик біліктілігі беріліп аяқтады, Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетінде экономика бакалавры академиялық дәрежесін алды.

**БОЛАТ
ОТАРОВ**

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының тасымалдау жөніндегі орынбасары

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1966 жылғы 23 ақпанда Атырау облысында туды.

В.И.Ленин атындағы Қазақ политехникалық институтын «Машина жасау технологиясы, металл кесетін станоктар мен аспаптар» мамандығы бойынша «Инженер-механик» біліктілігі беріліп аяқтады.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2004 –2009 жж. – «Қазақстан Қытай құбыржолы» ЖШС бюджет және экономикалық талдау департаменті директорының орынбасары және бас директордың экономика жөніндегі орынбасары.
- 2009-2012 жж. – «Біріктірілген химия компаниясы» ЖШС Басқарма төрағасының орынбасары.
- 2012-2016 жж. – «Қазақстан Қытай құбыржолы» ЖШС бас директорының экономика жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы 21 қыркүйектен бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы 21 қыркүйектен қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- Басқа ұйымдардың басқару органының құрамына кірмейді.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2003-2006жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ тауарлық-көлік операциялары бойынша атқарушы директор.
- 2006-2007 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ тасымалдау бойынша атқарушы директор.
- 2007 жылғы мамыр айынан – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының тасымалдау жөніндегі орынбасары.
- 2008 жылғы 20 ақпаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- Басқа ұйымдардың басқару органының құрамына кірмейді.
- Компанияның орналастырылған акцияларының жалпы санынан 135 дана санына немесе 0,00004% ие.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

**МҰРАТ
МҰҚАШЕВ**

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының трансформация жөніндегі орынбасары

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1966 жылы 13 наурызда Атырау облысы Құлсары қаласында туды.

Ломоносов атындағы ММУ «Физика» мамандығы бойынша «Физик» біліктілігі беріліп аяқтады. Искерлік әкімшілік магистрі дәрежесіне ие (GEMBA), Джорджтаун университеті, ESADE Business School, Вашингтон қаласы, АҚШ.

**ШЫҒЫС
СЕЙСЕКЕНОВ**

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бизнесті қолдау жөніндегі орынбасары

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1981 жылы 11 сәуірде Алматы қаласында туды.

Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетін «Халықаралық экономикалық қатынастар, халықаралық валюта-қаржы қатынастары» мамандығы бойынша – халықаралық валюта-қаржы қатынастары біліктілігі беріліп аяқтады. 2005 жылы Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетінде «Қаржы, ақша айналысы және несие» мамандығы бойынша аспирантураны бітірді. Экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми атаққа ие.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2004-2006 жж. – «ТеңізСервис» ЖШС бас директорының даму жөніндегі орынбасары.
- 2006-2009 жж. – «Теңізшевройл» ЖШС Кадр ресурстарын басқару бойынша бас менеджер, басқарушы команда мүшесі.
- 2009-2014 жж. – «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК топтық қызметтер жөніндегі директор, «North Caspian Operating Company B.V.». құрамына іссапармен жіберілген.
- 2015-2016 жж. – «KMG Systems & Services» ЖШС бас директорының орынбасары.
- 2016 жылғы 24 қазаннан – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының топтық даму жөніндегі орынбасары, бас директордың трансформация жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы 22 ақпаннан қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- Басқа ұйымдардың басқару органының құрамына кірмейді.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2007-20015 жж. – «Қазақстан – Қытай құбыры» ЖШС, «Kazakhstan Petrochemical Industries» ЖШС, «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС басшы лауазымдар.
- 2015-2016 жж. – «Қазақстан – Қытай құбыры» ЖШС бас директорының коммерция жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы ақпаннан қазан айы аралығы – «ҚазТрансОйл» АҚ бизнесті қолдау жөніндегі басқарушы директор.
- 2016 жылғы 24 қазаннан – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының бизнесті қолдау жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы 24 қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ Бақылау кеңесінің мүшесі.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

**ШАРА
ТАҒАТАРОВА**

«ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының топтық даму және активтер жөніндегі орынбасары

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1978 жылы 30 қарашада Маңғыстау облысы Жаңаөзен қаласында туды.

Массачусетс университетін «Бухгалтерлік есеп, қаржы» мамандығы бойынша бітірді. 2002 жылы Массачусетс университетінде іскерлік әкімшілік магистрі дәрежесін алды, мамандығы – қаржы. 2009 жылы халықаралық басқару мектебін «Қаржы» мамандығы бойынша аяқтады, экономика ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесі берілген (PhD).

**ЖАЙДАРМАН
ИСАҚОВ**

«ҚазТрансОйл» АҚ құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы.

1965 жылы 29 қазанда Жамбыл облысында туды.

С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетін «Құқықтану» мамандығы бойынша «Заңгер» біліктілігі беріліп аяқтады. 2003 жылы Ресей Федерациясы Үкіметі жанындағы Халықшаруашылық академиясында оқыды, мамандандыру тақырыбы «Мұнай-газ саласының заңгері»

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2011-2012 жж. – «ҚазМұнайГаз-өңдеу және маркетинг» АҚ Топтық даму жөніндегі басқарушы директор.
- 2012-2016 жж. – «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ топтық қаржыландыру және активтерді басқару жөніндегі директор, активтерді басқару департаментінің директоры.
- 2015-2016 жж. – «ҚазМұнайГаз Глобал Солюшнс» бас директорының бизнесті қолдау жөніндегі орынбасары (қоса атқару).
- 2016 жылғы 24 қазаннан бері – «ҚазТрансОйл» АҚ бас директорының топтық даму және активтер жөніндегі орынбасары.
- 2016 жылғы 24 қазаннан осы уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- «Baiterek Venture Fund» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі; «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ Бақылау кеңесінің мүшесі; «МұнайТас» СБҚК АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

ЖҰМЫС ТӘЖІРИБЕСІ:

- 2002-2014 жж. – «ҚазТрансОйл» АҚ заң департаментінің директоры.
- 2014 жылғы 4 мамырдан бастап – «ҚазТрансОйл» АҚ құқықтық қамтамасыз ету жөніндегі басқарушы директоры.
- 2003 жылғы 12 мамырдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚазТрансОйл» АҚ Басқарма мүшесі.

- «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ Бақылау кеңесінің мүшесі.
- Компания және ЕББҰ акциялары жоқ.
- Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акциялары жоқ.
- Компания акцияларымен мәмілелер жүргізген жоқ.

2016 ЖЫЛЫ БАСҚАРМА ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

2016 жылдың ішінде Компания Басқармасы сырттай отырыстар өткізбеді және 33 басқосқан жиналыс өткізді. Барлығы Компания Басқармасында 205 қарасты-

рылған мәселелер бойынша шешімдер қабылданды, 222 тапсырма берілді, оның ішінде барлық тапсырмалар орындалды. Бұл ретте Басқармамен қарастырылған 75 мәселе Директорлар кеңесінің қарауына шығарылды, олардың ішінде 6-ауы Компания акционерлерінің жалпы жиналысының қарастыруына шығарылды.

2016 ЖЫЛЫ КОМПАНИЯ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ОТЫРЫСЫНА ҚАТЫСУ

Басқарма мүшесі	Отырысқа қатысу	%	Есептік кезеңде Басқарма құрамында болу кезеңі
Шманов Нұртас	19 из 19	100	01.01.2016 – 05.08.2016
Досанов Димаш	28 из 31	90	15.01.2016 – 31.12.2016
Өтеғалиев Сисенғали	2 из 2	100	01.01.2016 – 14.01.2016
Алексей Пирогов	13 из 14	93	08.08.2016 – 31.12.2016
Аймырзаев Еркін	11 из 11	100	19.02.2016 – 22.10.2016
Нүсіпова Әсем	19 из 19	100	01.01.2016 – 20.09.2016
Берлібаев Мадияр	11 из 11	100	21.09.2016 – 31.12.2016
Местоев Руслан	3 из 3	100	01.01.2016 – 05.02.2016
Сейсекенов Шыңғыс	8 из 8	100	24.10.2016 – 31.12.2016
Отаров Болат	26 из 33	79	01.01.2016 – 31.12.2016
Зәкіров Болат	19 из 19	100	01.01.2016 – 14.10.2016
Мұқашев Мұрат	25 из 26	96	22.02.2016 – 31.12.2016
Таңатарова Шара	8 из 8	100	24.10.2016 – 31.12.2016
Оңғарсынов Алмас	1 из 1	100	01.01.2016 – 12.01.2016
Исақов Жайдарман	30 из 33	91	01.01.2016 – 31.12.2016

Өткізілген отырыстар аясында өзгеден басқа мына-дай түйінді бағыттар бойынша мәселелер қарастырылып, шешімдер қабылданды:

Стратегиялық даму:

- Компанияның 2012-2022 жылдарға арналған даму стратегиясын іске асыру туралы 2015 жылға есепті мақұлдау;

- 2012-2022 жылдарға арналған даму стратегиясын іске асыру бойынша 2015 жылға арналған іс-шаралар жоспарын бекіту;
- Компанияның 2015 жылға Бизнес-жоспарын іске асыру туралы есепті мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2025 жылға дейінгі даму стратегиясының жобасын алдын ала қарастыру.

Топтық басқару:

- Топтық басқару кодексін мақұлдау,
- «ҚазТрансОйл» АҚ Топтық басқару кодексінде бекітілген қағидаттарды «ҚазТрансОйл» АҚ-тың ұстануы туралы 2015 жылға арналған есепті мақұлдау,
- «ҚазТрансОйл» АҚ құрылымдық бөлімше басшыларының, орталық аппарат, филиалдар мен өкілдіктер басшылары қызметінің 2016 жылға арналған ұжымдық және атқарымдық түйінді көрсеткіштерін және олардың мақсатты мәндерін бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ ұжымдық басқару жүйесін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспарын қарастыру;
- «ҚазТрансОйл» АҚ 2015 жылға арналған жылдық есебін мақұлдау.

Қаржы-шаруашылық қызмет:

- Компанияның 2015 жылға арналған жылдық қаржы есебі мен біріктірілген жылдық қаржы есебін мақұлдау;
- «ҚҚҚ» ЖШС, «МұнайТас» СБҚК» АҚ, ВТL компаниясының 2015 жылға арналған жылдық қаржы есебі мен біріктірілген жылдық қаржы есебін мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2017 – 2021 жылдарға арналған бизнес-жоспарын мақұлдау;
- «Самұрық-Қазына» АҚ тобына кіретін, Компания мәмілелер жасасуға мүдделі ұйымдармен мәмілелер бекіту.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау:

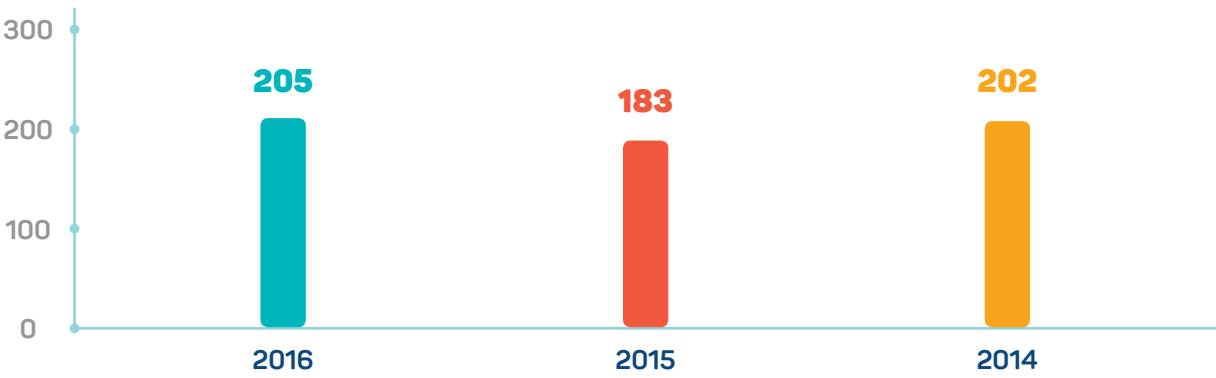
- Тәуекелдер комитетінің 2015 жылға арналған қызметі туралы есебін қарастыру;
- «ҚазТрансОйл» АҚ Тәуекелдер комитетінің 2016 жылға арналған жұмыс жоспарын бекіту;
- Тоқсан сайынғы түйінді тәуекелдер қарқыны туралы есепті және түйінді тәуекелдерді басқару іс-шаралар жоспарының орындалу барысы туралы есепті мақұлдау;
- «ҚазТрансОйл» АҚ жеке бизнес-үдерістер бойынша тәуекелдер мен бақылаулар матрицасын бекіту;
- «ҚазТрансОйл» АҚ 2016-2018 жылдарға арналған Тәуекелдерді басқару бағдарламасын мақұлдау.

Компанияның еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдар қатысушыларының/акционерлерінің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер.

Компанияның ішкі құжаттарын бекіту, оның ішінде:

- «ҚазТрансОйл» АҚ 2017 – 2021 жылдарға арналған шығындарды басқару бағдарламасы,
- «ҚазТрансОйл» АҚ нысандарын күрделі құрылысы, техникалық қайта жарақтау және қайта құрылымдау бойынша жұмыстарды жоспарлау және ұйымдастыру ережесі
- «ҚазТрансОйл» АҚ қауіпті өндірістік объектілерінде өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарының сақталуына өндірістік бақылау туралы ереже,
- «ҚазТрансОйл» АҚ бос лауазымдарға кадрларды конкурстық іріктеу және жаңа қызметкерлерді бейімдеу ережесі
- «ҚазТрансОйл» АҚ жас мамандарының Кеңесі туралы ереже және т.б.

КОМПАНИЯ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ОТЫРЫСТАРЫНДА ҚАРАСТЫРЫЛҒАН МӘСЕЛЕЛЕР САНЫ

ТӘУЕКЕЛДЕР КОМИТЕТІ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Компанияның тәуекелдерін басқару мәселелерін алдын ала қарастыру және олар бойынша ұсынымдар даярлау мақсатында Компания Басқармасы жанында Тәуекелдер комитеті құрылған.

Комитет өз қызметін «ҚазТрансОйл» АҚ Тәуекелдер комитеті туралы ережеге және Компанияның ТБТЖ және ІБЖ саласында өзге де ішкі құжаттарға сәйкес жүзеге асыратын кеңесшілік-ақылдасу органы болып табылады.

Комитеттің негізгі міндеттері:

- Компания басқармасына Компания тәуекелдерін басқару саласында шешім қабылдау кезінде көмектесу;
- Компания тәуекелдерін ұжымдық тиімді басқару жүйесін ұйымдастырып қолдау бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар даярлау;
- Компания тәуекелдерін айқындау, өлшеу, тексеру және бағылауға арналған процестерді дамыту;
- Компания тәуекелдерін басқару жұмыстарын үйлестіруге бақылау бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар даярлау.

Тәуекелдер жөніндегі комитеттің төрағасы бас директор (Басқарма төрағасы) болып табылады.

Есептік кезең ішінде Комитет жұмысы Компания Басқармасының 2016 жылғы 23 ақпандағы шешімімен

бекітілген «ҚазТрансОйл» АҚ Тәуекелдер комитетінің 2016 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес жүргізілді.

Есептік кезең ішінде Компанияның Тәуекелдер комитеті 6 отырыс өткізді, оның ішінде Комитеттің ұжымдық тәуекелді басқару жүйесі мен ішкі бақылау жүйесін әрі қарай жетілдіруге бағытталған 5 күндізгі және 1 сырттай отырыстар өткізілді, оларда:

- Компанияның түйінді тәуекелдерін басқару бойынша іс-шаралар жоспарының орындалу барысы мен түйінді тәуекелдер қарқыны туралы тоқсан сайынғы есептер мақұлданды;
- Компанияның Тәуекелдер комитетінің 2016 жылға арналған Жұмыс жоспарының жобасы мақұлданды;
- Компанияның бизнес-үдерістері бойынша тәуекелдер мен бақылау матрицаларының жобалары келісілді;
- Компанияның 2016 жылға арналған бизнес-үдерістері жіктеуішінің жобасы мақұлданды;
- Компанияның 2016-2018 жылдарға арналған тәуекелдерін басқару бағдарламасының жобасы келісілді.

Компанияның Тәуекелдер комитеті есептік кезеңде қарастырған барлық мәселелер белгіленген тәртіпте әрі қарай қарастыруға және/немесе Компанияның тиісті органдарының бекітуіне шығарылды.

практиканы жетілдіруді қамтамасыз ету;

- Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің тиімді қызметін қамтамасыз ету;
- Жалпы акционерлер жиналысының өткізілуін қамтамасыз ету;
- «ҚазТрансОйл» АҚ туралы елеулі ақпаратты сақтау, ашу және тапсыруды, сондай-ақ ақпараттық айқындылықтың жоғары деңгейін ұстануды қамтамасыз ету;
- Компания мен акционерлері арасында, сондай-ақ Компания органдары арасында нақты және тиімді өзара әрекет етуді қамтамасыз ету;

- «ҚазТрансОйл» АҚ 2015 жылғы шілдедегі директорлар кеңесінің шешімімен «ҚазТрансОйл» АҚ Топтық хатшысы ретінде Шманов Айрат Махамбетұлы тағайындалды.

Компанияның топтық хатшысының міндеттері, қызметтері, құқықтары, міндеттемелері мен жауаптылығы «ҚазТрансОйл» АҚ Топтық басқару кодексінде және Топтық хатшысы туралы ережесінде бекітілген. Топтық хатшы туралы ережемен «ҚазТрансОйл» АҚ интернет-сайтында «Топтық басқару» бөлімінде танысуға болады.

5.6

ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ

Компанияның Ішкі аудит қызметі 2013 жылғы 8 тамызда Директорлар кеңесінің шешімімен құрылды және Директорлар кеңесіне тікелей бағынысты және есеп беретін Компанияның органы болып табылады.

Қызметтің миссиясы Директорлар кеңесі мен Компания Басқармасына Компанияның стратегиялық мақсаттарына жету бойынша олардың міндеттемелерін орындауда, Компанияның қосымша құнын құруға бағытталған тәуелсіз және объективті кепілдіктер мен консультациялар беруде қажетті көмек көрсетуден тұрады.

Қызмет әрекетінің негізгі мақсаты Компанияның Директорлар кеңесіне тәуекелдерді басқару процестерін, ішкі бақылау мен ұжымдық басқаруды жетілдіруде жүйелі тәсілді енгізу жолымен Компанияны тиімді басқаруды қамтамасыз етуге арналған тәуелсіз және объективті ақпаратты беру болып табылады.

Ішкі аудит қызметі өз қызметінде «ҚазТрансОйл» АҚ Ішкі аудит қызметі туралы ережені және Қызмет жұмыскерлерінің лауазымдық нұсқаулықтарын басшылыққа алады.

Ішкі аудит қызметінің басшылары мен жұмыскерлері Компанияның Директорлар кеңесімен тағайындалады. Қызмет әрекеті Компанияның Директорлар кеңесінің Ішкі аудит комитетімен басқарылады.

2016 жылы Қызметтің нақты саны 5 адамды құрады.

Қызмет өз қызметін Компанияның Директорлар кеңесі бекітетін Жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес жүзеге асырады.

Есеп беру жылында Ішкі аудит қызметі Компанияның жеке бизнес-үдерістеріне 5 аудит, «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ, «Батуми теңіз порты» ЖШҚ, Petrotrans Ltd және «МұнайТас СБҚК» АҚ өндірістік, операциялық және қаржы үдерістеріне жеке аудит өткізді.

Аудиттер барысында 2016 жылы Қызмет 87 сәйкеспешіліктерді айқындап 158 ұсынымдар берді. Қызметтің барлық ұсынымдары бойынша байқалған сәйкеспешіліктер бойынша Түзету әрекеттерінің жоспары әзірленіп, бекітілді.

2016 жылы Қызмет әрекетіне «КПМГ Такс энд Эдвайзори» ЖШС сыртқы кеңесшісімен ішкі аудиторлар институтының ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкестікке бағалау жүргізілді. Өткізілген бағалау нәтижелері бойынша Қызмет әрекеті 96%-ға бағаланды, Бұл Стандарттарға және оларға қатысты практикалық ұсынымдарға сәйкеседі.

5.5

КОМПАНИЯ ТОПТЫҚ ХАТШЫСЫНЫҢ РОЛІ МЕН ҚЫЗМЕТІ

Топтық хатшы өз қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына, Компания Жарғысына, топтық басқару кодексін, «ҚазТрансОйл» АҚ топтық хатшысы туралы ережеге, Компанияның өзге де ішкі құжаттарына, сондай-ақ Жалпы акционерлер жиналысының және Компанияның Директорлар кеңесінің шешімдеріне сәйкес жүзеге асырады.

Компанияның топтық хатшысы өз қызметінде Директорлар кеңесіне есеп беріп бағыныста болады.

Топтық хатшының негізгі міндеттерінің қатарына мыналар кіреді:

- Компанияның органдары мен лауазымды тұлғаларының топтық басқару нормаларын ұстануын, сондай-ақ топтық басқару саласында саясат пен

2017

2017 жылы Ішкі аудит қызметінің әрекеті шеңберінде мыналар жоспарланады:

- бизнес-үдерістердің, саясаттардың, Компания қызметтерінің негізгі бағыттары бойынша рәсімдердің тиімділігін бағалау;
- Компанияның Ішкі аудит қызметі, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ және Компанияның сыртқы аудиторы берген ұсынымдардың орындалуына мониторинг.

5.7

СЫРТҚЫ АУДИТОР

Компанияның қаржы есебінің нақтылығын растау үшін тәуелсіз аудиторлық ұйымды қатыстырады.

Директорлар кеңесінің 2013 жылғы 17 мамырдағы шешімімен аудиторлық ұйым қызметтерін тарту саласында «ҚазТрансОйл» АҚ саясаты бекітілді. Осы саясаттың мақсаты аудиторлық ұйым қызметін тарту бойынша тиімді қызметті ұйымдастыру (аудиторлық ұйымдар көрсететін аудиторлық емес қызметтерді қоса), оларды таңдау бойынша бірыңғай рәсімдерді енгізу, «ҚазТрансОйл» АҚ аудиторларының аудиторлық және аудиторлық емес қызметтерін көрсету кезінде тәуелсіздік мәртебесін сақтап қалуын және мүдделер қақтығысын болдырмауды қамтамасыз ету болып табылады.

Аудиторлық ұйымды таңдауды анықтайтын негізгі өлшемдер:

- қызметтер сапасы.
- қызметтер көрсету шұғылдығы және уақтылығы;
- қызметтер құны болып табылады.

Аудиторлық ұйым қызметінің сапасы мына факторлармен анықталады:

- аудиторлық ұйым мамандарының біліктілік деңгейі;
- қазақстандық және халықаралық нарықта аудиторлық ұйым мамандарының жұмыс тәжірибесі;
- аудиторлық ұйым мамандарының мұнай-газ саласын білуі;
- қазақстанда техникалық қолдаудың арнайы тобының болуы (экономиканың мұнай-газ секторында ҚЕХС сәйкес есепке алу мәселесі бойынша сарапшылар) немесе аудиторлық ұйымға осындай топ құру туралы міндеттеме беру.

«ҚазТрансОйл» АҚ жарғысына сәйкес жалпы акционерлер жиналысының айрықша құзыретіне белгіленген тәртіпте Компанияға аудитті жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды анықтау және қаржы есебіне аудит үшін оның қызметін төлеу көлемін анықтау жатады.

«ҚазТрансОйл» АҚ акционерлерінің 2016 жылы 14 қаңтарда өткен кезектен тыс жалпы жиналысында «ҚазТрансОйл» АҚ 2016-2018 жылдарына аудитті жүзеге асыратын «Эрнст энд Янг» ЖШС аудиторлық ұйымды анықтау және «ҚазТрансОйл» АҚ қаржы есебіне аудит үшін оның қызметін ҚҚС-ты есепке алып 223 558 062 (екі жүз жиырма үш миллион бес жүз елу сегіз мың алпыс екі) теңге сомасында төлеу көлемін анықтау шешімі қабылданды.

Қаржы есептілігіне аудит қызметі үшін сыйақы көлемі – көрсетілген шартқа сәйкес, 2016, 2017 және 2018 жылдарға, ҚҚС-ты есепке алып, қаржы есептілігіне аудит қызметі үшін аудиторлық ұйымға төленетін жыл сайынғы сыйақы мөлшері тиісінше 70 221 781 теңге, 74 435 088 теңге, 78 901 193 теңге құрайды.

«Эрнст энд Янг» ЖШС қаржы есептілігінің аудитімен байланысты емес кеңесші қызметтерді есептік кезеңде көрсетпеді.

Компанияның сыртқы аудиторы болып табылатын ұйым туралы барынша толық ақпаратпен Компанияның веб-сайтында танысуға болады.

5.8

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ӘРЕКЕТ

0 факт

2016 жылы сыбайлас жемқорлық пен алдау айқындалды

Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа күрес саясатын іске асыру шеңберінде және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Компания сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, мүдделер қақтығыс болдырмау және оларды шешу бойынша жұмыстар жүргізеді. Сыбайлас жемқорлық әрекетке тартылуға қарсы іс-қимыл Компанияның ұжымдық басқарудың негіз құраушы қағидаттарының бірі болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдер «ҚазТрансОйл» АҚ Топтық әдеп кодексі, «ҚазТрансОйл» АҚ бұзушылықтардың туындау қаупін басқару саясаты, «ҚазТрансОйл» АҚ лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлердің мүдделер қақтығысын реттеу саясаты сияқты Компанияның топтық құжаттарында бекітілген.

2016 жылы 2017 жылы қабылдануы жоспарланған «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жұмысы басталды.

2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жұмысы басталды, осы жұмыс 2017 жылда қабылдануға жоспарланған.

Компанияда ішкі коммуникациялар дамыған, оның көмегімен кез келген жұмыскер Компания басшыларына дайындалып жатқан немесе жүріп жатқан жемқорлық фактілері туралы хабарлай алады. Компанияның ресми ұжымдық сайт қызметтің негізгі бағыттары, ағымдағы жобалар; тауарлар, жұмыстар мен қызметтерді сатып алулар; сенім телефоны, Компания бас директорының (Басқарма төрағасының) блогы сияқты мәліметтерден тұратын бөлімдермен толықтыру жұмыстары жүргізіліп жатыр, олар бойынша кез келген қажетті ақпаратты хабарлауға болады.

Компанияның серіктестерімен және мердігерлерімен шарт қарым-қатынастарын бекіту кезінде өз қызметін жүзеге асыру кезінде олардың жемқорлықты қабылдамау дәрежесі есепке қабылданады.

Тұрақты негізде тиісті сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдер туралы қызметшілерді хабардар ету жүзеге асырылады.

2016 жылы Компанияда жемқорлық пен алдаушылық фактілері байқалған жоқ.

5.9

ТОПТЫҚ ӘДЕП, ТОПТЫҚ ДАУЛАРДЫ ЖӘНЕ МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ

Өз қызметінде және мүдделі тараптармен өзара қарым-қатынастарда Компания Топтық әдеп кодексінде бекітілген жоғары әдептік стандарттар мен құндылықтарды ұстанады. Компанияда аталған Кодекс ережелерінің сақталуына тиімді бақылау жүйесі жұмыс істейді.

Оның негізінде Компания қызметі қалыптасатын негіз құраушы топтық құндылықтар оның қызметкерлерінің адалдығы, сенімділігі, кәсібилігі, олардың еңбек тиімділігі, өзара көмек, бір-біріне, мүдделі тараптарға және бүтін қоғамға деген құрмет болып табылады.

Мүдделер қақтығысын болдырмау бойынша рәсімдер «ҚазТрансОйл» АҚ бұзушылықтардың туындау қаупін басқару саясаты мен «ҚазТрансОйл» АҚ лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мүдделер қақтығысын реттеу саясаты сияқты құжаттармен регламенттелген.

Аталған құжаттар бұзушылықтар фактілеріне қарсы әрекетке және Компанияда олардың туындау қаупіне бақылауды жүзеге асыруға, сондай-ақ Компанияның қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының мүддесінде әділ, объективті және тәуелсіз шешімді қамтамасыз етуге бағытталған. Компания қызметкерлері өз қызметінде аталған саясаттармен белгіленген қағидаттар мен рәсімдерді ұстанады.

Компанияның лауазымды тұлғасы Директорлар кеңесінің мүдделер қақтығысын реттеу бойынша шешім қабылдау үшін олардың болуы немесе туындауы туралы Компанияның топтық хатшысы арқылы Директорлар кеңесінің төрағасына бірден жазбаша түрде хабарлауға міндетті.

Компания қызметкері осындай қақтығысты реттеу мақсатында мүдделер қақтығысының болуы немесе туындауы туралы өзінің тікелей басшысына бірден хабарлауға міндетті.

Бас директор (Басқарма төрағасы) Компания атынан шешімдер қабылдау Директорлар кеңесінің құзыретіне жатқызылған барлық мәселелер бойынша топтық қақтығыстарды реттеуді жүзеге асырады, сондай-ақ топтық қақтығыстарды реттеу бойынша жұмыстар жүргізу тәртібін өзі айқындайды.

Компанияның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 26 мамырдағы шешімімен Болат Қырғызбаев омбудсмен болып тағайындалды. Омбудсменнің негізгі қызметтері Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне мүдделер қақтығысын болдырмау мен реттеуде, стейкхолдерлерге Компаниямен өзара әрекет барысында оларда туындаған әдептік мәселелерді шешуде көмек көрсету, сондай-ақ Топтық саясат кодексінің ережелері мен Компанияда бұзушылықтар туындау қаупін басқару саясатының ережелерін түсіндіру болып табылады.

Компанияның лауазымды тұлғалары, жұмыскерлері және басқа да стейкхолдерлер омбудсменге жедел желі бойынша жүгіне алады:

- сенім телефоны бойынша ауызша түрде;
- сенім электрондық жүйесі бойынша жазбаша түрде – doverie@kaztransoil.kz;
- жеке өзі хабарласу.

2016 жылы 6 хабарлама келіп түсті, оның ішінде 3-сенім телефоны арқылы және 3 – жеке хабарласу түрінде келді. Олардың барлығы Компания мен жұмыскер арасындағы еңбек қатынастарға қатысты болды. Барлық жүгінулер бойынша жеке кездесулер жүргізілді және түсініктемелер берілді. Аталған жүгінулердің барлық бастамашылары қабылданған шешім нәтижелерімен қанағаттанды.

2016 жылы Компанияда сондай-ақ Сәйкестікті қандағалау қызметі жұмыс істеді, оның міндеті Компанияда Қазақстан Республикасының құнды қағаздар нарығы туралы және акционерлік қоғамдар туралы заңнама та-

лаптарының, сондай-ақ «Қазақстан қор биржасы» АҚ пен Компанияның ішкі құжаттарының сақталуына ішкі бақылауды жүзеге асыру болып табылады, ол листингтік компания ретінде Компанияға қолданылатын талаптардың бұзылуымен қызметті жүзеге асыруда әлеуетті қауіптерді айқындау мақсатында жұмыс істелді.

2016 жылы Орталық аппарат жұмыскерлері Компания инсайдерлеріне арналған семинарға қатысты.

Жыл сайын Директорлар кеңесінің қарауына «ҚазТрансОйл» АҚ-ның айқындығы және есептік кезеңге ақпаратты ашу үдерістерінің тиімділігі мәселесі бойынша есеп шығарылады.

6 өтінім

2016 жылы Компанияның
жедел желісіне түсті

6. ҚАРЖЫ- ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

БАСШЫЛЫҚ ЕСЕБІ

МАГИСТРАЛЬДЫҚ
МҮНАЙ ҚҰБЫРЫ

ҮЗЕНЬ-АТЫРАУ-САМАРА

Бұл бөлім Компания менеджменті тарапынан талқылау мен талдау нәтижесін білдіреді және «ҚазТрансОйл» АҚ ағымдағы қаржылық жағдайы, өндірістік қызмет нәтижелерінің әсері және Компанияның қаржы көрсеткіштеріне сыртқы ортаның өзгерісі туралы ақпаратты ашуға бағытталған.

Осы шолу халықаралық қаржы есебінің стандарттарына сәйкес дайындалған Компанияның жылдық біріктірілген аудирленген қаржы есебіне негізделген және оны біріктірілген жылдық қаржы есебімен және ілеспе ескертулерімен бірге, сондай-ақ есептің басқа

бөлімдерінде берілген өзге ақпаратпен бірге оқу керек болады.

Табыстар мен шығындар туралы шоғырландырылған есеп «ҚазТрансОйл» АҚ пен «BTL» компаниясының кірістері мен шығыстарынан тұрады. «ҚҚҚ» ЖШС және «Мұнайтас» СБҚК» АҚ бірлесіп бақыланатын ұйымдардың қаржы нәтижелері «Бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардың табыс/шығын үлесі» бөлімінде үлестік қатысу әдісі бойынша көрсетіледі.

НЕГІЗГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ НӘТИЖЕЛЕРІ

- 2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы Компанияның шоғырландырылған қаржы нәтижелерінің өзгеруіне мынадай факторлар әсер етті:
- 2015 жылы 24,9 млрд. теңге мөлшерінде шетел валютасында ағымдағы және депозиттік шоттар бойынша ірі оң бағамдық айырмашылықтың құрылуы;
 - негізгі қаражаттардың құнсыздануынан шығындарға, сондай-ақ операциялық шығындардың артуымен байланысты шоғырландырылған шығындардың 23,3 млрд. теңгеге артуы;
 - экспортқа айдаудан 12,6 млрд. теңгеге түсімнің төмендеуінен сатудан болған табыстың төмендеуі экспортқа арналған жүк айналымының кемуімен негізделген. Мұнайды алмастыру қызметтері бойынша төмендеу ПМХЗ мұнай көлемдерінің бөлігін ТОН-2 арқылы жеткізумен байланысты;
 - ресейлік мұнайды Қытайға транзиттеуден кірістің 2,4 млрд. теңгеге елеулі ұлғаюы АҚШ доллары бағамының өсуімен байланысты. Мұнайды ішкі нарыққа айдаудан кірістің 7,4 млрд. теңгеге ұлғаюы тарифтің 21% және жүк айналымының 5% артуына байланысты болды.

Сонымен, 2016 жылғы қорытындылар бойынша Компанияның шоғырландырылған таза табысы 44,5 млрд. теңгені құрады. 2015 жылмен салыстырғанда таза шоғырландырылған табыс 185 млн.теңгеге төмендеді, бұл түсімнің төмендеуімен, операциялық шығындардың артуымен және негізгі қаражаттың құнсыздануына орай өзге шығындарға байланысты болды. Бұл жағдайда бірлесіп бақыланатын ұйымдарда табыс үлесінің елеулі артуы және табыс салығы бойынша шығындардың төмендеуі байқалады.

2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ акционерлерге 2015 жылдың қорытындысы бойынша 51,2 млрд. теңге жалпы сомаға дивидендтер төледі.

КОМПАНИЯНЫҢ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ КӨРСЕТКІШТЕРІ, МЛН.ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс, %
Түсім	207 108	213 162	-2,8
Сатудың өзіндік құны	-129 862	-124 064	4,7
Жаппай табыс	77 246	89 098	-13,3
Жалпы және әкімшілік шығындар	-15 653	-12 092	29,4
Өзге операциялық табыстар	3 940	1 659	137,5
Өзге операциялық шығындар	-868	-1 734	-49,9
Негізгі қаражат құнсызданудан болған шығын	-14 213	-1 331	967,8
Операциялық қызметтен табыс	50 452	75 600	-33,3
Бағам айырмашылығынан табыс, таза	-1 612	25 544	-106,3
Қаржы табысы	6 191	3 027	104,5
Қаржы шығыны	-2 460	-2 177	13,0
Бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардың шығын үлесі	2 336	-34 674	-106,7
Табыс салығы бойынша шығындар	-10 380	-22 607	-54,1
Кезең ішінде таза табыс	44 528	44 713	-0,4

КІРІСТЕР

Есептік кезеңге жалпы шоғырландырылған кірістер 217 238 млн. теңге құрады, бұл 2015 жылға жалпы кірістен

10,7% төмен (243 392 млн. теңге). 2016 жылы жалпы кірістен түсім үлесі 95,3% құрады және 207 108 млн. теңгеге сәйкеседі, ал 2015 жылы түсім үлесі 87,6% құрады.

КІРІС ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл
Түсім	95,3	87,6
Қаржы кірістері	2,8	1,2
Өзге кірістер	1,8	11,2

ТҮСІМ ҚҰРЫЛЫМЫ, МЛН. ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс, %
Түсім	207 108	213 162	-2,8
Шикі мұнайды тасымалдау*	171 762	176 037	-2,4
Құбырларды пайдалану және техника-лық қызмет көрсету қызметі	9 519	8 919	6,7
Мұнай және мұнай өнімдерін қотару және теміржол бойынша тасымалдау	8 089	14 562	-44,5
Суды тасымалдау	7 157	6 604	8,4
Мұнай және теңіз кемежайының көлік экспедициясы қызметтері	6 176	4 244	45,5
Мұнай көлемін толық жеткізбегені үшін төлем	2 507	1 295	93,6
Өзгесі	1 898	1 502	26,4

* «Мұнайды тасымалдау және су жеткізу» бөлімі «ҚазТрансОйл» АҚ магистральдық мұнай құбыры жүйесі бойынша жүзеге асырылатын мұнайды айдау, төгу, құю және қотару қызметтерін қамтиды.

Компанияның 2016 жыл ішінде шоғырландырылған түсімі 2015 жылдың балама көрсеткіші деңгейінен 2,8%-ға төмен. Сатудан түскен кірістердің төмендеуіне негізінен мұнайды тасымалдаудан алынған кірістің 4 275 млн. теңгеге төмендеуі, сондай-ақ мұнайды және мұнай өнімдерін қотарудан және теміржол бойымен тасымалдаудан алынған кірістің 6 473 млн. теңгеге төмендеуі әсер етті.

Былтырғы жыл фактісіне қатысты тасымалдау көлемінің төмендеуі мұнайды «Теңізшевройл» АҚ, «СМАС-Ақтөбемұнайгаз» АҚ, «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг б.в.», «Торғай Петролеум» АҚ, «ПетроҚазақстан ҚұмкөлРесорсиз» АҚ, «Саутс Ойл» ЖШС мұнай игеруші компаниялардың магистральдық мұнай құбыры жүйесіне тапсыруының азаюымен байланысты.

Бұл жағдайда түсімнің тараптық ұйымдарға тиесілі магистральдық мұнай құбырларын пайдалану қызметін жүзеге асырудан ұлғаюы белгіленіп отыр. Бұндай ұлғаю бірінші кезекте құнсыздану коэффициентіне өндірістік қызметшілердің еңбекақысын индексациялау салдарынан қызметтер құнының артуымен байланысты.

2016 жылға шоғырландырылған қаржы кірістері 6 191 млн. теңгені құрады, бұл 2015 жыл көрсеткішінен 104,5%-ға жоғары. Бұндай ұлғаю ағымдағы банк салымдары

бойынша сыйақының 2 560 млн. теңгеге артуымен түсіндіріледі.

ШЫҒЫСТАР

2016 жылға жалпы шығыстар (бірлесіп бақыланатын кәсіпорындар шығындар үлесін есепке алмағанда) 163 056 млн. теңгені құрады, бұл 2015 жылдың көрсеткішінен 15,3%-ға жоғары.

ШЫҒЫСТАР ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл
Сатудың өзіндік құны	79,6	87,7
Жалпы және әкімшілік шығыстар	9,6	8,6
Негізгі құралдар құнсыздануынан болған шығыс	8,7	0,9
Қаржы шығыны	1,5	1,6
Өзге шығыстар	0,5	1,2

Компанияның жалпы шығыстарында негізгі үлесті сатудың өзіндік құны алады. 2016 жылы өзіндік құн үлесі 79,6% құрады, ал ол 2015 жылы 87,7% құраған болатын. Бұл жағдайда 2016 жылы жалпы шығыстар құрылы-

мында өзіндік құн үлесі үлесі 8,7% құраған негізгі құралдардың құнсыздануы бойынша шығыстар салдарынан төмендеді.

САТУДЫҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл
Қызметшілерге шығындар	37,1	35,2
Тозу және амортизация	30,6	26,1
Отын және материалдар	6	6,2
Электрэнергия	5,2	5,6
Ұжымдық табыс салығынан басқа салықтар	4,9	4,4
Негізгі құралдарға күтім жасау, жөндеу және қызмет көрсету шығындары	3,9	3,8
Күзет шығындары	3,2	3,4
Газ шығындары	2,2	2,1
Авиакүзету қызметтері	1,2	1,3
Темір жол қызметтері	0,9	6,5
Өзгесі	4,8	5,4

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы өзіндік құнның артуына мынадай баптар негізінен әсер етті:

- құнсыздану коэффициентіне еңбекақыны индексациялауға байланысты «ҚазТрансОйл» АҚ-тың өндірістік қызметшілеріне шығыстардың ұлғаюы;
- негізгі құралдар құнына өткізілген қайта бағалаумен байланысты тозу мен амортизацияның ұлғаюы;

- АҚШ доллары бағамының өсуімен уағдалы сатып алу құнының артуына байланысты «ҚазТрансОйл» АҚ-тың газ шығындарының ұлғаюы.

2016 жылы шоғырландырылған жалпы және әкімшілік шығындар 15 653 млн. теңгені құрады, ол 2015 жылдың көрсеткішінен 29,4%-ға жоғары.

2016 жылғы жалпы шығыстарда жалпы және әкімшілік шығыстар үлесі 9,6% құрады.

ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР ҚҰРЫЛЫМЫ, %

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл
Қызметшілер шығындары	58,4	62,7
Күмәнді қарыз бойынша резерв	10,7	0,9
Тозу және амортизация	6,9	7,0
Кеңес беру қызметтері	4,6	5,3
Кеңсеге қызмет көрсету	3,1	4,0
Іссапар шығындары	1,9	2,3
Ұжымдық табыс салығы мен ҚҚС-ты есептемегендегі салықтар	1,7	1,9
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	1,4	1,6
Оқыту	1	1,2
Сақтандыру және қауіпсіздікті қамтамасыз ету	0,9	1,0
Қайырымдылық шығындары	0,9	0,1
Материалдар мен отын	0,8	1,2
Есепке жатқызуға жатпайтын ҚҚС бойынша шығындар	0,7	2,0
Байланыс қызметі	0,7	0,9
Банк қызметі	0,7	1,1
Жарнамаға шығындар	0,6	0,1
Ақпараттық қамтамасыз ету	0,6	0,8
Өзгесі	4,4	5,9

2016 жылы шоғырландырылған жалпы және әкімшілік шығындардың 2015 жылдың балама көрсеткіштерімен салыстырғанда кемуі «ҚазТрансОйл» АҚ филиалдары мен өкілдіктерінің әкімшілік қызметкерлерінің еңбекақыларын құнсыздану коэффициенті-

не индексациялаумен байланысты, сондай-ақ негізгі құралдардың амортизациясы мен күмәнді қарыздар бойынша резерв есептеумен байланысты 1 560 млн. теңгеге (2015 жылмен салыстырғанда) ұлғаюымен байланысты.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫНАН ШЫҒЫН ҚҰРЫЛЫМЫ, МЛН. ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс, %
Көлік активтері	359	0	100,0
Өзгесі	272	-5	-5540,0
Құбырлар	170	-952	-117,9
Технологиялық мұнай	0	-74	-100,0
Ғимараттар мен құрылыстар	-1 103	-69	1498,5
Машиналар мен жабдықтар	-2 894	-101	2765,3
Жер	-4 345	0	100,0
Аяқталмаған құрылыс	-6 672	-130	5032,3
Жиыны	-14 213	-1 331	967,8

2016 жылдың қорытындысы бойынша құнсызданудан болған шығынның 2015 жылдың көрсеткіштерімен салыстырғанда елеулі ұлғаюы 2016 жылға ауыстырылған негізгі құралдардың құнын қайта бағалау кезінде құнсызданумен байланысты.

БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАР- ДАН АЛЫНАТЫН ТАБЫС ҮЛЕСІ

2016 жылға бірлесіп бақыланатын ұйымдардың қаржы нәтижелерінде «ҚазТрансОйл» АҚ-тың танылған үлесі 2 336

млн. теңгені құрады. Бұл ретте, «ҚҚҚ» ЖШС таза табысында Компания үлесі 2016 жылға 6 325 млн.теңгені құрады, ол толық көлемде 2015 жылға бірлесіп бақыланатын ұйымдардың танылмаған шығынанда үлесті өтеуге жұмсалғандықтан Компанияның біріктірілген қаржы есебінде танылған жоқ.

2015 жылға үлестік қатысудан болған қорытынды шығын 34 674 млн. теңгені құрады. Бұндай өзгеріске басты үлгіде 2015 жылдың қорытындысы бойынша «ҚҚҚ» ЖШС қорытынды шығынындағы үлес әсер етті, ол 44 571 млн. теңгені құрады, ал ол валюта қарыздары бойынша теріс негізгі бағамдық айырмашылықпен негізделген.

Компания 2015 жылы инвестициялардың 37 410 млн. теңгеге тепе-тең теңгерімдік құнының көлемінде «ҚҚҚ» ЖШС шығынын мойындады. 2015 жылдың 31 желтоқсанына танылмаған шығында үлес қалдығы 7 161 млн.теңгені құрады.

БІРЛЕСІП БАҚЫЛАНАТЫН ҰЙЫМДАРДЫҢ ҚАРЖЫ НӘТИЖЕЛЕРІ, МЛН. ТЕҢГЕ

Көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл
«ҚҚҚ» ЖШС	-	- 37 410
«МұнайТас»СБҚК АҚ	2 336	2 736
Үлестік қатысудан табыс/шығын	2 336	- 34 674

«ҚазТрансОйл» АҚ 2015 жылға арналған жиынтық табыс туралы шоғырландырылған есепте 37,4 млрд. теңгеге тең болатын инвестициялардың теңгерімдік құны көлемінде «ҚҚҚ» ЖШС үлестік қатысудан шығын танылды. Қалған 7,2 млрд. теңгедегі айырмашылық танылмаған шығын ретінде ескерілді және сол себепті 2016 жылы «ҚҚҚ» ЖШС табыс үлесі танылмады.

ТАБЫС САЛЫҒЫ

2016 жылы табыс салығы бойынша шығындар 10 380 млн. теңгені құрады, бұл 2015 жылғы қорытынды бойынша қалыптасқан көрсеткіштен 54,1% жоғары, ол салық салынатын табыс төмендеуімен негізделген.

ТОПТЫҚ ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР, МЛН. ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс, %
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығындар	17 222	23 844	-27,8
Шегерілген табыс салығы бойынша Үнемдеу (-) / Шығындар (+)	- 6 842	- 1 237	453,1
Табыс салығы	10 380	22 607	-54,1

АКТИВТЕР, КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

АКТИВТЕР, КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР, МЛН. ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	31 желтоқсанда аяқталған жылға		Өзгеріс, %
	2016 жыл	2015 жыл	
Активтер	744 976	619 263	20,3
Ұзақ мерзімді активтер	632 093	512 071	23,4
Ағымдағы активтер	112 883	107 192	5,3
Капитал және міндеттемелер	744 976	619 263	20,3
Капитал	587 975	472 932	24,3
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	95 605	85 863	11,3
Ағымдағы міндеттемелер	61 396	60 468	1,5

2016 жылы Компания активтері 20,3%-ға, 619 млрд. теңгеден 745 млрд. теңгеге дейін ұлғайды. Негізінен бұл ұлғаю негізгі құралдардың теңгерімдік құнының негізгі құралдарға өткізілген қайта бағалау нәтижесінде 126 млрд. теңгеге артуымен байланысты.

Шоғырландырылған капитал 473 млрд. теңгеден 588 млрд. теңгеге дейін ұлғайды, бұл негізінен негізгі құралдарды қайта бағалау негізінде активтер резервінің артуымен байланысты.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ, МЛН. ТЕҢГЕ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл факт	2015 жыл факт	Өзгеріс, %
Құбырлар	196 738	155 181	26,8
Машиналар мен жабдық	137 428	96 078	43,0
Ғимарат пен құрылыстар	94 932	67 212	41,2
Технологиялық мұнай	87 862	69 061	27,2
Аяқталмаған құрылыс	40 371	52 710	-23,4
Жер	19 804	19 907	-0,5
Өзгесі	13 560	8 783	54,4
Көліктік активтер	13 460	9 573	40,6
Жиыны	604 155	478 505	26,3

Ұзақ мерзімді міндеттемелердің ұлғаюы шегерілген табыс салығы бойынша міндеттемелердің артуымен негізделген. Алайда бұл жағдайда ұзақ мерзімді міндеттемелердің басқа позициялары бойынша төмендеу жағына қарай қалып байқалады (қызметкерлердің сыйақылары бойынша міндеттемелер, келешек кезеңдер табыстары және пайдаланудан активтерді шығару бойынша міндеттемелерге резерв).

ТИІМДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

Төменде шоғырландырылған негізде Компания тиімділігінің негізгі көрсеткіштерін есептеу келтірілген.

КОМПАНИЯ ТИІМДІЛІГІНІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Негізгі қаржы көрсеткіштері	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс
EBITDA, млн. теңге	108 611	110 234	-1,5%
Маржа EBITDA (түсімге EBITDA қатынасы),%	52,4	51,7	0,7 п.т.
Жаппай табыс нормасы (жаппай табыстың түсімге қатысы), %	37,3	41,8	-4,5 п.т.
Таза табыс нормасы (таза табыстың түүсімге қатынасы),%	21,5	21	0,5 п.т.

Төменде көрсетілген кестеде есептік жылға табыс бойынша деректерге сүйене EBITDA операциялық көрсеткішті құрау туралы ақпарат келтірілген.

EBITDA КӨРСЕТКІШІН ЕСЕПТЕУ, МЛН. ТЕҢГЕ

Көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс, %
Есептік жылға табыс	44 528	44 713	-0,4
табыс салығы бойынша шығындарды қосу	10 379	22 607	-54,1
Салық салғанға дейінгі табыс	54 907	67 319	-18,4
бағамдық айырмашылықтан табысты алып тастау	1 612	-25 544	-106,3
қаржы шығындарын қосу	2 460	2 177	12,9
қаржы кірісін шегеріп	-6 191	-3 027	104,5
бірлесіп бақыланатын кәсіпорындар кірістер/ (шығындар) үлесін шегеріп	-2 336	34 674	-106,7
Операциялық табыс	50 452	75 600	-33,3
тозу және амортизацияны қосу	40 874	33 228	23,0
өзге операциялық шығындарды қосу	3 940	1 734	127,2
өзге операциялық кірістерді шегеріп	-868	-1 659	-47,7
негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің құнсыздануын қосу	14 213	1 331	967,8
EBITDA	108 611	110 234	-1,5

ТИІМДІЛІКТІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ, %

Атауы	2016 жыл	2015 жыл
ROA (таза табыс/активтердің орташа жылдық сомасы)	6,5	7,4
ROE (таза табыс /меншікті капиталдың орташа жылдық сомасы)	8,4	9,6

ROA (Returnonassets) көрсеткішінің 0,9 базистік тармағының төмендеуі активтердің орташа жылдық сомаларының 13,2% артуымен байланысты. ROE (Return on Equity) деңгейі меншікті капиталдың орташы жылдық сомасының 14%-ға өсуі себебінен 1,2 базистік тармаққа төмендеді.

ӨТЕМДІЛІК ПЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Компания өтемділігінің және қаржылық тұрақтылығының негізгі көзі негізгі қызмет нәтижесінде алынатын ақша қаражаттары болып табылады. Өтемділік көрсеткіші Компанияның өзінің қысқа-

ша мерзімді міндеттемелерін өзінің ағымдағы активтерінен шығып орындай алу қасиетін сипаттайды. Жалпы (ағымдағы) өтемділік коэффициенті ағымдағы міндеттемелердің қандай дәрежеде ағымдағы активтермен жабылатынын сипаттайды. XX кестесінен байқалғандай, орташа ағымдағы міндеттемелердің 1 теңгесі ағымдағы активтердің 1,84 теңгесімен жабылады.

ӨТЕМДІЛІК КОЭФФИЦИЕНТТЕРІ

Шоғырландырылған көрсеткіштер	Нормативтік өлшемдер	2016 жыл	2015 жыл
Жалпы өтемділік коэффициенті (Ағымдағы активтер / Ағымдағы міндеттемелер)	1,5 – 2,5	1,84	1,77
Жылдам өтемділік коэффициенті ((Ағымдағы активтер – ТМК) / Ағымдағы міндеттемелер)	1,5 – 2,5	1,77	1,71

Жылдам өтемділік коэффициенті Компанияда бар ақша қаражаттарының есебінен ғана емес, көрсетілген қызметтер үшін болжанатын түсімдер есебінен өтеле алатын ағымдағы міндеттемелердің сол бөлігін сипаттайды (ақша қаражаттары мен олардың баламалары және қысқа мерзімді дебиторлық қарыз). Есептік кезең ішінде осы жылдам өтемділіктің коэффициенті ағымдағы міндеттемелердің 1 теңгесі жеңіл іске асырылатын активтердің 1,77 теңгесімен жабылады. 2015 жылдың көрсеткішімен салыстырғанда 2016

жылы өтемділік көрсеткішінің төмендеуі ағымдағы міндеттемелердің ұлғаюымен байланысты.

АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ МЕН ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

«ҚазТрансОйл» АҚ компаниялар тобының ақша қаражаттары мен олардың баламалары 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 69 294 млн. теңгені құрады.

АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ АЙНАЛЫМЫ, МЛН. ТЕҢГЕ

	31 желтоқсанда аяқталған жылға		
Шоғырландырылған көрсеткіштер	2016 жыл	2015 жыл	Өзгеріс, %
Операциялық қызметтен алынған таза ақша ағындары	90 977	122 002	-25,4
Инвестициялық қызметтен таза ақша ағындары	-20 217	-58 586	65,5
Қаржы қызметінен таза ақша ағыны	-51 166	-46 429	10,2
Бағамдық айырмашылық әсері	-719	-8 741	91,8
Ақша қаражаты мен олардың баламаларында таза өзгеріс	18 874	8 246	128,9
Кезең басына ақша қаражаты мен олардың баламасы	50 420	42 175	19,5
Кезең соңына ақша қаражаты мен олардың баламалары	69 294	50 420	37,4

2016 жылы операциялық қызметтен алынған ақша қаражатының таза оң ағындары 90 977 млн. теңгені құрады, бұл 2015 жылдың көрсеткішінен 25,4%-ға төмен. Аталған өзгерістер түсімнің төмендеуімен басым түрде байланысты. Инвестициялық қызметтен алынған ақша қаражатының таза жағымсыз ағындары 2016 жылы 20 217 млн. теңгені құрады, бұл 2015 жылдың көрсеткішінен 65,5 %-ға төмен. Аталған өзгерістер негізінен «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ берген қаржы көмегінің қайтарылуымен байланысты.

2016 жылы қаржы қызметінен ақша қаражатының таза ағындары 51 166 млн. теңгені құрады, бұл 46 429 млн. теңгеге тең болған 2015 жылдың көрсеткішінен 10,2% жоғары. Аталған өзгерістер дивидендтер төлеумен негізделген. 2016 жылы 2015 жылдың нәтижелері бойынша төленген дивидендтер сомасы 2014 жылдың нәтижелері бойынша төленген дивидендтер сомасынан 10,2% артты.

7. ҚОСЫМШАЛАР

МҰНАЙДЫ
АУЫСТЫРЫП ТИЕУ

1-ҚОСЫМША.
ЕСЕП ТУРАЛЫ

ЕСЕП ДАЙЫНДАУ ТӘСІЛІ

«ҚазТрансОйл» АҚ өз қызметінің нәтижелері туралы ақпаратты жиі ашып тұру қажет деп санайды, осы үлгімен ауқымды мәселелер шоғырлары бойынша мүдделі тараптармен жауапты диалог жүргізуге ұмтылысы мен ашықтығын көрсетеді.

«ҚазТрансОйл» АҚ-тың 2016 жылға арналған ықпалдасқан жылдық есебі Компания қызметінің операциялық және қаржылық емес көрсеткіштерін кешенді ашатын төртінші есебі болып табылады.

Компанияда есептің жыл сайынғы топтамасы қабылданған. Осы Есеп 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 2016 жылдың 31 желтоқсанды қоса алғандағы мерзімге Компания қызметінің нәтижелерін көрсетеді, сондай-ақ 2017 жылға арналған Компания жоспарларының сипаттамасынан тұрады. Алдыңғы Есеп 2016 жылғы мамыр айында жарияланды. Компания есептерінің электрондық нұсқалары Компанияның веб-сайтында қол жеткізімді.

Осы Есеп G4 орнықты даму саласында нұсқаулық (GRI G4 нұсқаулығы) талаптарына сәйкес «Негізгі» (Core) нұсқа бойынша дайындалды, бұл жағдайда Компания кейбір аспектілерді қажетіне орай барынша толық ашуға ұмтылды.

Есеп мақсаты мүдделі тараптардың ауқымды шеңберін Компания стратегиясы, миссиясы мен құндылықтары, топтық басқару жүйесі мен тәуекелдерді басқару туралы, сондай-ақ түйінді оқиғалар мен Компанияның өндірістік-шаруашылық қызметі бөлігінде қол жеткізілген нәтижелер туралы ақпарат тарату, орнықты даму саласы мен мүдделі тараптармен өзара әрекет ету болып табылады.

ЕСЕПТІ ДАЯРЛАУ ҮДЕРІСІ ЖӘНЕ
ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРДІ АНЫҚТАУ

Есепті даярлдау кезінде Компания GRIG4 нұсқаулығының талаптары мен мұнай-газ секторы компанияларына арналған GRI салалық қосымшасын басшылыққа алды. Есепті жазу барысында Ықпалдасқан есептіліктің халықаралық кеңесі әзірлеген Ықпалдасқан есептіліктің халықаралық стандартының қағидаттары, Қазақстан қор биржасының талаптары, Топтық басқару кодексінің ережелері мен Компанияның өзге де ішкі құжаттарының ережелері ұстанды.

Компанияның қаржы-шаруашылық қызметі саласында нәтижелерді сипаттау «Менеджмент пікірлері» ҚЕХС тәжірибелік нұсқаулығының талаптарына сәйкес дайындалды.

Өткен есептік кезеңге ұқсас, осы Есеп мазмұнын анықтау үшін қарастырылатын мәселелердің маңыздылығына бағалау жүргізілді. Компания үшін елеулі аспектілердің алдын ала тізілімі мұнай – газ секторының қазақстандық және халықаралық компанияларының ақпаратты ашуының үздік практикасын талдау нәтижесінің негізінде, сондай-ақ Есептік кезеңде Компанияның түйінді оқиғаларын талдау және ішкі құжаттарының ережелері негізінде құрастырылды.

Бұдан әрі Компанияның басшылары және құрылымдық бөлімшелерінің жұмыскерлерімен қосымша талқылаулар мен кеңестер жүргізілді.

Өткізілген талқылаулар нәтижелері мен Компания дамуының стратегиялық болжамын есепке алып елеулі аспектілердің қорытынды тізілімі анықталды.

КОМПАНИЯ ҚЫЗМЕТІНІҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІ

Санат	Бет	Елеулі аспектілер	Компания ішінде	Компаниядан тыс
Экономикалық		Экономикалық нәтижелілік	✓	✓
		Нарыққа қатысу	✓	✓
		Сатып алу тәжірибесі	✓	✓
Экологиялық		Энергия	✓	✓
		Су	✓	✓
		Шығарулар	✓	✓
		Тастандылар мен қалдықтар	✓	✓
		Табиғатты қорғау заңнамасының талаптарына сәйкестік	✓	✓
Әлеуметтік		Жұмыспен қамтылу	✓	✓
		Қызметкерлер мен басшылардың өзара қарым-қатынасы	✓	-
		Жұмыс орнында денсаулық және қауіпсіздік	✓	-
		Даярлық және білім	✓	-
		Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер	✓	-
		Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет	✓	✓
Басқа елеулі аспектілер		Төтенше жағдайларға дайындық	✓	✓
		Өндірістік үдеріс қауіпсіздігі	✓	✓
		Ұжымдық басқару	✓	✓

2-ҚОСЫМША. GRI G4 КӨРСЕТКІШТЕРІ КЕСТЕСІ

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
Есептікілтің жалпы стандартты элементтері				
Стратегия және талдау				
1	G4-1	Ұйым мен оның стратегиясы үшін орнықты даму мәні туралы ұйымда шешім қабылдайтын ең үлкен басшы мәлімдемесі		Директорлар кеңесі төрағасының баяндамасы, 6-7 б. Бас директордың (Басқарма төрағасының) үндеуі, 8-9 б.
Ұйым пішіні				
2	G4-3	Ұйым атауы		Даму тарихы, 12-13 б.
3	G4-4	Негізгі брендтер, өнім, сондай-ақ қызметтер		1.1 Бизнес-модель, 18-19 б.
4	G4-5	Ұйымның штаб-пәтерінің орналасқан орны		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
5	G4-6	Ұйым өз қызметін жүзеге асыратын елдер саны және негізгі қызмет жүзеге асырылатын ел атауы немесе есеппен қамтылған орнықты даму мәселелері тұрғысынан ерекше маңыздылары		1.3. Ұйымдық құрылымы, 26 б. «ҚазТрансОйл» АҚ магистральді құбыр жолдары жүйесі, 11 б.
6	G4-7	Меншік сипаты және ұйымдастыру-құқықтық нысаны		Даму тарихы, 12-13 б.
7	G4-8	Ұйым жұмыс істейтін нарықтар		1.5. Компанияның нарықтағы орны, 31-33 б.
8	G4-9	Ұйым көлемі		Негізгі операциялық және қаржы көрсеткіштері, 10 б. 1.5. Компанияның нарықтағы орны, 31-33 б. 3.1 Мұнай тасымалдау және су жеткізу, 52-53 б. 4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны және құрылымы, 77-79 б.
9	G4-10	Еңбекпен қамтылу түрі, жалдау шарты, өңір және жынысы бойынша бөлумен қызметкерлердің жалпы саны		4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны және құрылымы, 77-79 б.
10	G4-11	Ұжымдық шартпен қамтылған барлық қызметкерлер пайызы		4.5 Әлеуметтік саясат. Жұмыскерлерді әлеуметтік қолдау, 82 б.
11	G4-12	Ұйымда жеткізулер тізбегі		4.6 Сатып алу жүйесі мен жергілікті қамтым, 86-87 б.
12	G4-13	Ұйым көлемдері, құрылымы немесе меншіктегі немесе есептік кезең бойына орын алған оның жеткізулер тізбегіндегі барлық елеулі өзгерістер	Есептік кезеңде Компанияда көлемі мен құрылымының елеулі өзгеруі болған жоқ	

GRIG4 нұсқаулығында берілген елеулі аспектілерден және «Негізгі» нұсқаға сәйкес ашылуы қажетті есеп элементтерінен басқа Компания осы Есеп мазмұнына Компанияның өндірістік үдеріс қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында тәсілдері және төтенше жағдайларға дайындығы туралы толық ақпаратты, сондай-ақ топтық басқарудың қолданыстағы жүйесіне толық сипаттаманы қосты.

Компания қызметінің елеулі аспектілері бойынша менеджмент тәсілдері туралы мәліметтер Есептің бүкіл мәтіні бойынша ашылды.

Ағымдағы есептік жылы елеулі аспектілерді айқындаған жағдайда алдыңғы жылдарда ашылған аспектілер мен көрсеткіштерге қатысты мұрагерлік есептелді.

Есептің стандартты элементтерінің толық тізілімінен тұратын кесте мен Есепте ақпарат ашылуына арналған сілтемелер «GRI G4 көрсеткіштер кестесі» деп аталатын 2-қосымшада беріген.

ЕСЕП ШЕКАРАЛАРЫ

Есеп өзіне Компания мен оның ЕББҰ қызметі туралы ақпаратты қамтиды.

Өндірістік-қаржы көрсеткіштері «Негізгі операциялық және қаржы көрсеткіштері» мен «Қаржы-шаруашылық қызмет нәтижелері» бөлімдерінде берілген. Нұсқаулық есебі шоғырландырылған негізде көрсетілген және ЕББҰ қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелерін қамтиды. Есептің басқа бөлімдерінде ақпарат, Компания бойынша жеке берілген, егер өзгесі көрсетілмесе.

Ағымдағы есептік жылда үш жылдық қарқында көрсеткіштерді аша бастады. Қосымша, барынша толық ақпарат беру үшін, Есепте есептік кезеңге дейін немесе кейін болған оқиғалар аталады.

Есепте сондай-ақ болжамды сипатқа ие 2017 жылға арналған жоспарларға қатысты ақпарат көрініс тапқан.

Оларды іске асыру Компанияға байланысты емес бірқатар сыртқы факторлардың әсерінен, болашақ есептік кезеңдерде қол жеткізілген нәтижелер осы Есепте көрсетілген мақсаттық нышандармен сәйкес келмеуі мүмкін.

Компанияның 2015 жылға арналған ықпалдасқан жылдық есебімен салыстырғанда осы Есепте жеке көрсеткіштерге қатысты өзгерістер орын алды. Толық түсініктемелер Есеп мәтінінде келтірілген.

РАСТАУ

Қаржылық емес ақпаратқа сенім деңгейін арттыру мақсатында, сондай-ақ Компанияның ақпараттық айқындықты арттыру үшін Компания тәуелсіз аудиторларға орнықты даму саласында көрсеткіштерді сырттан растау тәжірибесін жалғастырды. Тәуелсіз аудитор есебімен «Шектелген сенімділікті қамтамасыз ететін «КПМГ Такс энд Эдвайзори» ЖШС-ның тәуелсіз қорытындысы» 7-қосымшада танысуға болады.

Есепте қаржы есептілігінің көрсеткіштері 2016 жылға арналған Компанияның аудирленген шоғырландырылған қаржы есептілігіне сәйкес келтірілген, ол «Эрнст энд Янг» ЖШС тәуелсіз аудиторларының қорытындысы және аудирленген шоғырландырылған қаржы есептілігі» 9-қосымшасында берілген.

Компанияның мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Есіл ауданы, Қабанбай батыр даңғылы, 19.

Есепке қатысты барлық мәселелер бойынша Компанияның стратегиялық жоспарлау департаментіне хабарласуға болады:

- Пауза Кельдибекова, +7 (7172) 555 346, keldibekova@kaztransoil.kz**

GRI G4 КӨРСЕТКІШТЕРІ КЕСТЕСІ (жалғасы)

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
13	G4-14	Компания сақтық қағидатын пайдаланады ма және қай үлгімен пайдаланады	Компания сақтық қағида-тының негізгі ережелерін ұстанады (БҰҰ Қоршаған ортаны қорғау және даму бойынша Рио-де-Жаней-ролық декларациясының 15-қағидаты, 1992 жыл)	-
14	G4-15	Сыртқы тараптар әзірлеген экономикалық, әлеуметтік хартиялар, қағидаттар немесе ұйым қатысқан немесе ұстанатын басқа бастамалар		4.1 Орнықты дамуды басқару жүйесі. Мүдделі тараптармен өзара әрекет, 69 б.
15	G4-16	Қауымдастықтарда (мысалы салалық) және/ немесе ұлттық және халықаралық мүдделерді қорғау ұйымдарына мүшелік		4.1 Орнықты дамуды басқару жүйесі. Мүдделі тараптармен өзара әрекет, 69 б.
Айқындалған елеулі аспектілер мен шекаралар				
16	G4-17	Есебі шоғырландырылған қаржы есептілігіне немесе балама құжаттарға қосылған барлық заңды тұлғалар		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
17	G4-18	Есеп мазмұны мен аспектілер шекараларын анықтау әдістемесі		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
18	G4-19	Есеп мазмұнын анықтау барысында айқын-далған барлық елеулі аспектілер тізімі		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
19	G4-20	Ұйым ішінде әр елеулі аспектінің шекарасы		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
20	G4-21	Ұйым шегінен тыс әр елеулі аспект шекарасы		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
21	G4-22	Алдыңғы есептерде жарияланған көр-сеткіштерді барлық қайта құрылымдау нәтижелері және осындай қайта құрылымдау себептері		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
22	G4-23	Алдыңғы есеп кезеңдерімен салыстырғанда аспектілердің қамтылуы мен шекараларының елеулі өзгеруі	Есептік жылда алдыңғы есептік кезеңмен салы-стырғанда аспектілердің елеулі өзгерістері мен шекаралары болған жоқ	1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
Мүдделі тараптармен өзара әрекет				
23	G4-24	Олармен ұйым өзара әрекет ететін мүдделі тараптар тобының тізімі		4.1 Орнықты дамуды басқару жүйесі. Мүдделі тараптармен өзара әрекет, 67-68 б.
24	G4-25	Өзара әрекет ету үшін мүдделі тараптарды айқындау және іріктеу қағидаттары		4.1 Орнықты дамуды басқару жүйесі. Мүдделі тараптармен өзара әрекет, 67 б.
25	G4-26	Нысандар мен мүдделі топтар бойынша өзара әрекет ету жиілігін қоса мүдделі тараптармен өзара әрекет етуге ұйым тәсілі, сондай-ақ есепті дайындау үдерісінің бөлігі ретінде арнайы қабылданған өзара әрекет ету эле-менттері		4.1 Орнықты дамуды басқару жүйесі. Мүдделі тараптармен өзара әрекет, 66-68 б.

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
26	G4-27	Ұйыммен өзара әрекет ету шеңберінде мүдделі тараптар көтерген түйінді тақы-рыптар мен алаңдаушылықтар, сондай-ақ өзінің есебін дайындау көмегімен, осы түйінді тақырыптар мен алаңдаушылықтарға ұйым қалай жауап берді		4.1 Орнықты дамуды басқару жүйесі. Мүдделі тараптармен өзара әрекет, 67-68 б.
Есеп туралы жалпы мәліметтер				
27	G4-28	Ақпарат берілетін есептік кезең		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
28	G4-29	Орнықты даму саласында алдыңғы есепті жариялау күні		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
29	G4-30	Есеп топтамасы		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
30	G4-31	Осы есепке немесе оның мазмұнына қатысты хабарласуға болатын байланысушы тұлға		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
31	G4-32	GRI нұсқаулығына «сәйкес» есепті дайын-даудың ұйым таңдаған нұсқасы және есепті дайындаудың таңдалған нұсқасы үшін GRI мазмұнына сілтеме		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
32	G4-33	Орнықты даму туралы есепті сыртқы растауды қамтамасыз етуге қатысты ұйымда қолданылатын саясат пен практика		1-қосымша. Есеп туралы, 138-140 б.
Топтық басқару				
33	G4-34	Топтық басқарудың жоғары органының комитеттерін қоса ұйымды топтық басқару құрылымы		5.1 Топтық басқару жүйесі, 90-91 б.
Әдеп және адалдық				
34	G4-56	Құндылықтар, қағидаттар, тәртіп кодексі мен әдеп кодекстері сияқты ұйым тәртібінің стандарттары мен нормалары		5.9 Топтық әдеп, топтық дауларды және мүдделер қақтығысын реттеу, 120 б.
35	G4-57	Әдептік және заң ұстану қалпы мәселелері бойынша, сондай-ақ сенім телефоны немесе телефон арқылы кеңес беру сияқты ұйымда әділетсіздік белгілерімен байланысты мәселе-лер бойынша кеңес алуға болатын хабарласу-дың ішкі және сыртқы тетіктері		5.9 Топтық әдеп, топтық дауларды және мүдделер қақтығысын реттеу, 121 б.
Есептіліктің қолданылатын ерекше стандарттық элементтері				
Санат: экономикалық				
Аспект: экономикалық нәтиже				
36	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		6. Қаржы-шаруашылық қызмет нәтижелері. Басшы есебі., 124-135 б. 8-қосымша. Шоғырланды-рылған қаржы есептілігі, 168-245 б.
37	G4-EC1	Құрылған және үлестірілген тікелей экономи-калық құн		6. Қаржы-шаруашылық қызмет нәтижелері. Басшы есебі., 124-135 б. 8-қосымша. Шоғырланды-рылған қаржы есептілігі, 168-245 б.

GRI G4 КӨРСЕТКІШТЕРІ КЕСТЕСІ (жалғасы)

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
Аспект: нарықтарға қатысу				
38	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.4 Қызметшілерді басқару. Жұмыскерлерге сыйақы, 80 б.
39	G4-EC5	Түрлі жынысты жұмыскерлердің бастапқы деңгейдегі стандартты еңбекақысының ұйым қызметінің елеулі өңірлерінде белгіленген минимал еңбекақыға қатысы		4.4 Қызметшілерді басқару. Жұмыскерлерге сыйақы, 80 б.
Аспект: сатып алу тәжірибесі				
40	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.6 Сатып алу жүйесі мен жергілікті қамтым, 86-87 б.
41	G4-EC9*	Қызметті жүзеге асырудың елеулі өңірлерінде жергілікті жеткізушілерге арналған шығындар үлесі		4.6 Сатып алу жүйесі мен жергілікті қамтым, 86-87 б.
Санат: экологиялық				
Аспект: энергия				
42	G4-DMA	Менеджмент саласындағы тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		3.4 Өндірістік үдерістер тиімділігін арттыру. Энергия тұтыну және энергия үнемдеу, 60-63 б.
43	G4-EN3	Ұйым ішінде энергия тұтыну		3.4 Өндірістік үдерістер тиімділігін арттыру. Энергия тұтыну және энергия үнемдеу, 61 б.
44	G4-EN5	Энергиялық сыйымдылық		3.4 Өндірістік үдерістер тиімділігін арттыру. Энергия тұтыну және энергия үнемдеу, 62 б.
45	G4-EN6	Энергия тұтынуды азайту		3.4 Өндірістік үдерістер тиімділігін арттыру. Энергия тұтыну және энергия үнемдеу, 62 б.
Аспект:су				
46	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Су ресурстары, 72 б.
47	G4-EN8	Қайнарлардан алынатын судың жалпы саны		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Су ресурстары, 72 б.
Аспект: шығарындылар				
48	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Атмосфералық ауаға әсер етулер, 71 б.
49	G4-EN21*	Атмосфераға NOx, SOx және басқа да маңызды ластанушы заттарды шығару		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Атмосфералық ауаға әсер етулер, 71 б.

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
Аспект: лақтырындылар мен қалдықтар				
50	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Су ресурстары, 72-73 б. 4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Қалдықтардың түзілуі, 73-74 б.
51	G4-EN22*	Сарқынды сулар сапасы мен қабылдаушы нысанды көрсетіп лақтырындылардың жалпы көлемі		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Су ресурстары, 72-73 б.
52	G4-EN23*	Түрлері мен айналым әдістері бойынша бөлумен қалдықтардың жалпы массасы		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Қалдықтардың түзілуі, 73-74 б.
53	G4-EN24	Елеулі төгілулердің жалпы саны мен көлемі		4.2 Қоршаған ортаны қорғау. Жер ресурстары және құнарлығын қалпына келтіру, 74 б.
Аспект: талаптарға сәйкестік				
54	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.2 Қоршаған ортаны қорғау, 70 б.
55	G4-EN29	Елеулі айыппұлдардың ақшалай мәні мен экологиялық заңнама мен нормативтік талаптарды сақтамағаны үшін салынған қаржылай емес жазалардың жалпы саны		4.2 Қоршаған ортаны қорғау, 70 б.
Санат: әлеуметтік				
Кіші санат: еңбек қатынастарының тәжірибесі және тиесілі еңбек				
Аспект: жұмыспен қамту				
56	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны мен құрылымы, 77-79 б. 4.5 Әлеуметтік саясат. Жұмыскерлерді әлеуметтік қолдау, 82-83 б.
57	G4-LA1	Жұмыскерлердің жалпы саны және жаңадан қабылданғандар пайызы, сондай-ақ жас мөлшері топтамасы, жынысы және өңір бойынша бөлумен кадрлар кетуі	GRI есептеу әдістемесіне сәйкес кадрлардың тұрақтамауы көрсеткіші 8,5% құрады	4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны мен құрылымы, 77-79 б.
58	G4-LA2	Ұйым қызметін жүзеге асыратын елеулі өңірлерге бөлумен уақытша немесе толық еңбекпен қамтылмайтын жағдайда жұмыс істейтін жұмыскерлерге берілмейтін, толық еңбекпен қамтылу жағдайында жұмыс істейтін жұмыскерлерге берілетін жеңілдіктер	2016 жылы толық еңбекпен қамтылу жағдайында жұмыс істейтін қызметшілер үлесі 100% құрады.	4.5 Әлеуметтік саясат. Жұмыскерлерді әлеуметтік қолдау, 82 б.
59	G4-LA3	Ана /әке болуына орай демалыстан кейін жұмысқа келген жұмыскерлер үлесі, сондай-ақ ана/әке болуы бойынша демалыстан шыққаннан кейін жыныстық нышаны бойынша ұйымда қалғандар үлесі		4.5 Әлеуметтік саясат. Жұмыскерлерді әлеуметтік қолдау, 83 б.

*Есептіліктің осы элементі сыртқы растаудан өтті, 164-167-бет

*Есептіліктің осы элементі сыртқы растаудан өтті, 164-167-бет

GRI G4 КӨРСЕТКІШТЕРІ КЕСТЕСІ (жалғасы)

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
Аспект: қызметкерлер мен басшылар өзара қарым-қатынасы				
60	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны мен құрылымы, 79 б.
61	G4-LA4	Ұйым қызметінде елеулі өзгерістерге қатысты хабарламалардың минимал кезеңі, сондай-ақ ол ұжымдық келісімде анықталған ба		4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны мен құрылымы, 79 б.
Аспект: денсаулық және жұмыс орнындағы қауіпсіздік				
62	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.3 Еңбекті қорғау және қауіпсіздік, 74-76 б.
63	G4-LA6	Өндірістік жарақат түрлері мен деңгейі, кәсіби науқастану деңгейі, жоғалтқан күндер коэффициенті мен жұмыс орнында болмауы коэффициенті, сондай-ақ жұмыспен байланысты, өңірлер мен жынысы бойынша ажыратумен қаза болудың жалпы саны	1000 адамға жазатайым оқиғалар жиілігі коэффициенті * = (өндіріспен байланысты жазатайым оқиғалар саны) / (өндірістік Қызметшілердің орташа тізімдік саны) * 1000 LTIFR = (жарақат алғанның салдарынан жоғалтқан жиынтық жұмыс уақыты,) *200 000 / (жиынтық жұмыс істелген уақыты)	4.3 Еңбекті қорғау және қауіпсіздік, 76 б.
64	G4-OG13	Еңбек және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласында іс-шаралар саны		3.4 Өндірістік үдерістердің тиімділігін арттыру. Активтердің өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, 57-58 б. 4.3 Еңбекті қорғау және қауіпсіздік, 76 б.
Аспект: даярлық және білім				
65	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.4 Қызметшілерді басқару. Қызметшілерді оқыту және дамыту, 81-82 б.
66	G4-LA10	Жұмыскерлерді еңбекпен қамтылуы қасиетін қолдауға арналған, сондай-ақ оларға мансабы тоқтағаннан кейін қолдау көрсетуге арналған өмір бойына дағды мен біліктерін дамыту бағдарламалары		4.4 Қызметшілерді басқару. Қызметшілерді оқыту және дамыту, 81-82 б.

*Есептіліктің осы элементі сыртқы растаудан өтті, 164-167-бет

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Пікірлер	Есеп бөлімі мен беті
Аспект: әр түрлілік және тең мүмкіндіктер				
67	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны және құрылымы, 77-78 б.
68	G4-LA12	Жынысы, жас мөлшері, азшылықтар тобына тиесілігі және түрліліктің басқа нышандары бойынша бөлумен ұйым қызметшілерінің басшы органдары мен негізгі санаттарының құрамы	Ерлердің дәстүрлі түрде әйелдерге қарағанда басымдық үлесі әдетте ауыр және қауіпті еңбек шарттарында жұмыс істеуді білдіретін Компания қызметінің салалық ерекшеліктерімен негізделген	4.4 Қызметшілерді басқару. Компания қызметшілерінің саны және құрылымы, 77-78 б.
Кіші санат: қоғам				
Аспект: сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет				
69	G4-DMA	Менеджмент саласында тәсілдер туралы жалпы мәліметтер		5.8 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет, 119 б.
70	G4-SO4	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру саясаты мен әдістер туралы ақпарат беру және оған оқыту		5.8 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет, 119 б.
71	G4-SO5	Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған әрекеттер	2016 жылы бұндай жағдай анықталған жоқ	5.8 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет, 119 б.

*Есептіліктің осы элементі сыртқы растаудан өтті, 164-167-бет

3-ҚОСЫМША.
БҰҰ ЖАҢАНДЫҚ
ШАРТТАР ҚАҒИДАТТАРЫ

БҰҰ Жаһандық шарттар қағидаттары	«ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің қағидаттарға сәйкестігі	Жылдық есеп бөлімдері
Адам құқығы саласындағы қағидаттар		
1-қағидат. Искери орталар халықаралық деңгейде жарияланған адам құқығын қолдауы және құрметтеуі керек	Өз қызметін жүзеге асыру кезінде «ҚазТрансОйл» АҚ халықаралық деңгейде жарияланған және Қазақстан Республикасының Конституциясымен қарастырылған адам құқығын сақтауды және құрметтеуді қамтамасыз етеді. Компанияда қабылданған Топтық әдеп кодексіне сәйкес адам құқығын бұзуға әкелетін кез келген жағдай Қазақстан Республикасының заңнамасының нормаларына және Компанияның ішкі құжаттарына сәйкес қарастырылуы керек.	5.9 Топтық әдеп, топтық дауларды және мүдделер қақтығысын реттеу, 120-121 б.
2-қағидат. Искери орталар адам құқығын бұзуға қатыспауы керек		
Еңбек қарым-қатынастары саласындағы қағидаттар		
3-қағидат. Искери орталар бірлестіктер еркіндігін және ұжымдық шарттар бекітуге құқығын нақты тануды қолдауы керек	«ҚазТрансОйл» АҚ жұмыскерлерге өзінің таңдауы бойынша қоғамдық бірлестіктер ұйымдастыруға және қатысу құқығын және ұжымдық шарттар жасасу құқығын береді. Жұмысқа қабылдау, сыйақы төлеу, қызмет бойынша көтеру мен оқуға мүмкіндік беруде Компания нәсілдік, ұлттық, жас мөлшері, жыныстық, әлеуметтік нышандары, азаматтығы, дінге және қоғамдық бірлестіктеріне, сондай-ақ қызметкердің іскерлік сапасы мен оның еңбегінің нәтижелеріне байланысы жоқ басқа жағдайлар бойынша кемсітушілікті болдырмайды. Компания өз қызметінде еріксіз және балалар еңбегін пайдаланбайды.	4.4 Қызметшілерді басқару, 77-82 б.
4-қағидат. Искери орталар ырықсыз және міндетті еңбектің барлық нысандарын жоюды қолдауы керек		
5-қағидат. Искери орталар бала еңбегін толық жоюды қолдауы керек		
6-қағидат. Искери орталар еңбек пен жұмыспен қамту саласында кемсітушілікті жоюды қолдауы керек		

БҰҰ Жаһандық шарттар қағидаттары	«ҚазТрансОйл» АҚ қызметінің қағидаттарға сәйкестігі	Жылдық есеп бөлімдері
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қағидаттар		
7-қағидат. Искери орталар сақтық қағидаттарына негізделген экологиялық мәселелер бойынша тәсілді қолдауы керек	«ҚазТрансОйл» АҚ қоршаған ортаға құрмет көрсетіп ұқыпты қарайды. 2015 жылы Компания 2015-2019 жылдарға арналған кешенді экологиялық бағдарламаны әзірледі. Осы экологиялық бағдарламадан болжанатын қорытынды нәтиже қоршаған ортаға барынша ұқыпты және ұтымды қарау, лақтырындылар, ластаушы заттектер лақтырындыларын, өндіріс және қолданудан қалған қалдықтарды, жылыжай газдар шығарындыларын төмендету қағидаттарын барынша ұстанады. 2016 жылы Компания қоршаған ортаны қорғауға 483,2 миллион теңге инвестиция жұмсады. Аталған қаржы нысандарда экологиялық бақылау (ауа, су мен топыраққа мониторинг) өндіріс пен қолданудан қалған қалдықтарды шығару мен кәдеге жарату, сарқынды суларды сору және тазарту, тарихи ластанулардың көшуіне бағытталды және басқа іс-шаралар жасалды.	4.2 Қоршаған ортаны қорғау, 69-74 б.
8-қағидат. Искери орталар қоршаған орта жағдайы үшін жауаптылықты арттыруға бағытталған бастамаларды ұстануы керек		
9-қағидат. Искери орталар экологиялық қауіпсіз технологиялардың дамуы мен таралуына қолдау көрсетуі тиіс		
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет саласындағы қағидаттар		
10-қағидат. Искери орталар бопсалаушылық пен пара сұратуды қоса сыбайлас жемқорлықтың барлық нышандарына қарсы тұруы тиіс	«ҚазТрансОйл» АҚ өз қызметінде әділ және айқын әрекет етеді, пара алу мен ұқсас әдепсіз басқа іскерлік тәжірибені қолданбайды, сондай-ақ іскерлік тәжірибеде қабылданғаннан басқа сыйлықтар беру және алуды қолдамайды. Сыбайлас жемқорлық пен басқа құқыққа қарсы әрекеттер фактілері бойынша Компанияның лауазымдық тұлғалары мен жұмыскерлері 555-210 телефонына, Компанияның ақпараттық электрондық сенім жүйесіне doverie@kaztransoil.kz тиісті шараларды қолдану үшін хабарласа алады. 2015 жылы Колмпанияда Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзу фактілері анықталған жоқ.	5.8 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет, 119 б.

4-ҚОСЫМША.
2016 ЖЫЛЫЖҮРГІЗІЛГЕН САТЫП
АЛУЛАР БОЙЫНША ЕСЕП

Құрылымдық бөлімше	Ашық тендер			Бір көзден			Баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен сатып алу			Бюджет жиыны	Сатып алулар нәтижелері бойынша бекітілген шарттар сомасының жиыны	Сатып алулар нәтижелері бойынша үнемдеу
	Саны	Бюджет	Сатып алулар нәтижелері бойынша бекітілген шарттар сомасы	Саны	Бюджет	Сатып алулар нәтижелері бойынша бекітілген шарттар сомасы	Саны	Бюджет	Сатып алулар нәтижелері бойынша бекітілген шарттар сомасы			
Компанияның Орталық аппараты	182 (1385 лотов)	11 198 727 395	10 521 018 528	1604	12 893 673 028,69	12 800 471 437,24	38 (497 лотов)	133 872 031,48	78 938 867,00	24 226 272 455,37		
Компанияның Батыс филиалы	359 (4350 лотов)	2 834 766 931	2 324 893 495	344	8 270 409 581,68	8 167 532 516,85	166 (2219 лотов)	332 956 580,47	211 242 893,72	11 438 133 093	10 703 668 905	734 464 188
Компанияның Шығыс филиалы	254 (1650 лотов)	2 506 805 521	2 186 593 424	1896	2 217 618 498,02	2 204 956 800,18	483	54 833 654,05	38 202 532,12	4 779 257 673	4 429 752 756	349 504 917
ҒТО Филиалы	22 (38 лотов)	77 673 032	74 280 380	85	14 193 437,00	14 156 199,00	69	37 922 557,91	32 951 673,10	129 789 027,35	121 388 251,93	8 400 775,42
БАЕО Филиалы	14	223 907 785	219 893 664	47	363 681 972,00	356 959 099,00	19 (72 лотов)	14 764 810,00	9 381 875,08	602 354 567,00	586 234 637,69	16 119 929,31
ЖИЫНЫ	7 437	16 841 880 665	15 326 679 490	3 976	23 759 576 517,39	23 544 076 052,27	2 316	574 349 633,91	370 717 841,02	41 175 806 816	39 241 473 384	1 934 333 432

5-ҚОСЫМША.
«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ 2016
ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ
ЕСЕБІНЕ ЕНГІЗІЛГЕН ОРНЫҚТЫ
ДАМУ САЛАСЫНДА АҚПАРАТҚА
ҚАТЫСТЫ ШЕКТЕУЛІ СЕНІМДІ
ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН ТАПСЫРМА
БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ

№	Мәміле атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ		
1	Компания Батыс филиалының Маңғыстау мұнай құбыры басқармасының «Қаламқас» БМАС нысанынан сарқынды суды бұру бойынша қызметтер көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 наурыздағы шешімі (№4/2016 хаттама)
2	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
3	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
4	Компания Батыс филиалының Маңғыстау мұнай құбыры басқармасының «Қаламқас» БМАС, «Қаражанбас» МАС қажеттіліктері үшін табиғи газды жөнелту мен қабылдауға арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
5	Компания Батыс филиалының Маңғыстау мұнай құбыры басқармасының «Қаламқас» БМАС, «Қаражанбас» МАС қажеттіліктері үшін су жіберуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
«Қазақстан – Қытай құбыры» ЖШС		
6	2016 жылы «Атасу-Алашанькоу» магистральдық мұнай құбырын пайдалануға арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 наурыздағы шешімі (№4/2016 хаттама)
7	2016 жылы «Кеңкияқ-Құмкөл» магистральдық мұнай құбырын пайдалануға арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 наурыздағы шешімі (№4/2016 хаттама)
8	2016 жылы «Кеңкияқ-Құмкөл» магистральдық мұнай құбырын пайдалануға арналған 2016 жылғы 18 наурыздағы №58-2016//OS3/2016 шартын бұзу туралы келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 27 маусымдағы шешімі (№8/2016 хаттама)

№	Мәміле атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
9	«Атасу-Алашанькоу» магистральдық мұнай құбырын 2016 жылы пайдалануға арналған 2016 жылғы 18 наурыздағы №57-2016//OS4/2016 шартын бұзу туралы келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 27 маусымдағы шешімі (№8/2016 хаттама)
10	2016-2020 жылдарға «Кеңкияқ-Құмкөл» магистральдық мұнай құбырын пайдалануға арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 27 маусымдағы шешімі (№8/2016 хаттама)
11	2016-2020 жылдарға «Атасу-Алашанькоу» магистральдық мұнай құбырын пайдалануға арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 27 маусымдағы шешімі (№8/2016 хаттама)
«КИ Дистрибьюшн» ЖШС		
12	Жеткізу шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 19 қазандағы шешімі (№11/2016 хаттама)
«ТОРФАЙ-ПЕТРОЛЕУМ» АҚ		
13	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
«Қаражанбасмұнай» АҚ		
14	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
15	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
«СП Қазгермұнай» БК» ЖШС		
16	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
«Қазақойл – Ақтөбе» ЖШС		
17	Көлік экспедициясына арналған 2015 жылғы 22 желтоқсандағы №EX 04/2016/22CSL1Yk15 шартқа № 1 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
«Теңішевөройл» ЖШС		
18	Көлік экспедициясына арналған 2015 жылғы 27 ақпандағы №EX 62/2015 шартқа № 2 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
19	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған 2015 жылғы 22 желтоқсандағы №TR 61/2016 шартқа № 1 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы шешімі (№12/2016 хаттама)
«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ		
20	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
«ПетроҚазақстан Венчерс Инк.»		
21	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)

5-ҚОСЫМША. «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ 2016 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІНЕ ЕНГІЗІЛГЕН ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДА АҚПАРАТҚА ҚАТЫСТЫ ШЕКТЕУЛІ СЕНІМДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН ТАПСЫРМА БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ (жалғасы)

№	Мәміле атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«CNPC Kazakhstan B.V.»		
22	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
23	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
«СНПС-АМГ» АҚ		
24	Көлік экспедициясына арналған 2014 жылғы 18 желтоқсандағы №EX 09/2015 шартқа № 2 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
«КМК М» АҚ		
25	Көлік экспедициясына арналған 2015 жылғы 17 қарашадағы №EX 06/2016 шартқа № 1 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
«ПетроҚазақстанОйлПродактс» ЖШС		
26	Компанияның Шығыс филиалының Шымкент мұнай құбыры басқармасының «Шымкент» ҚТП сумен жарақтау (су беру) және сарқынды суды бұру (сарқынды суды қабылдау) бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 14 желтоқсандағы шешімі (№13/2016 хаттама)
«KMG-Security» ЖШС		
27	Компанияның Батыс және Шығыс филиалдары нысандарында вахталық әдіспен жұмыс істейтін «KMG-Security» ЖШС жұмыскерлері үшін тұрғын модульдерде мекендеу мүмкіндігін беру бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 14 қаңтардағы шешімі (№2 хаттама)
28	«ҚазТрансОйл» АҚ Шығыс филиалының нысандарында вахталық әдіспен жұмыс істейтін «KMG-Security» ЖШС жұмыскерлері үшін жатақханаларда мекендеу мүмкіндігін беру бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 14 қаңтардағы шешімі (№2 хаттама)
29	Мекендеу орнын беру қызметін көрсетуге арналған 2016 жылғы 18 қаңтардағы № EUS 151/2016 шартқа № 1 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 17 наурыздағы шешімі (№10 хаттама)
30	Мекендеу орнын беру қызметін көрсетуге арналған 2016 жылғы 18 қаңтардағы № EUS 151/2016 шартқа № 1 қосымша келісім	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 17 наурыздағы шешімі (№10 хаттама)
31	Компанияның Батыс және Шығыс филиалдары нысандарында вахталық әдіспен жұмыс істейтін «KMG-Security» ЖШС жұмыскерлері үшін тұрғын модульдерде мекендеу мүмкіндігін беру бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 28 желтоқсандағы шешімі (№33 хаттама)
32	Компания Шығыс филиалының нысандарында вахталық әдіспен жұмыс істейтін «KMG-Security» ЖШС жұмыскерлері үшін жатақханаларда мекендеу мүмкіндігін беру бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 28 желтоқсандағы шешімі (№33 хаттама)

№	Мәміле атауы	«ҚазТрансОйл» АҚ органының шешімі
«МұнайТас» СБҚК» АҚ		
33	Магистральдық/жергілікті құбырлар мен балама желілер/жүйелерді техникалық қызмет көрсету/күтім жасау бойынша қызметтерді сатып алу туралы шарт («Кеңқияқ-Атырау» магистральдық мұнай құбырының нысандары мен құрылымдарын пайдалану)	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 4 ақпандағы шешімі (№5 хаттама)
«Семсер-Өрт сөндіруші» ЖШС		
34	Компанияның Батыс және Шығыс филиалдарының жатақханаларда «Семсер-Өрт сөндіруші» ЖШС жұмыскерлерінің мекендеуі үшін үй-жай беру қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 23 ақпандағы шешімі (№7 хаттама)
35	Компанияның Батыс және Шығыс филиалының нысандарында «Семсер-Өрт сөндіруші» ЖШС жұмыскерлерін тамақпен қамтамасыз ету қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 23 ақпандағы шешімі (№7 хаттама)
«ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» акционерлік қоғамы		
36	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 27 сәуірдегі шешімі (№13 хаттама)
«Өзенмұнайгаз» АҚ, «Ембімұнайгаз» АҚ, «ҚазМұнайТеңіз»ММК ЖШС,«Қазақтүркмұнай» ЖШС		
37	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 14 қарашадағы шешімі (№26 хаттама)
38	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 14 қарашадағы шешімі (№26 хаттама)
«ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК		
39	Мұнай тасымалдау қызметін көрсетуге арналған шарт	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 12 желтоқсандағы шешімі (№31 хаттама)
40	Көлік экспедициясы шарты	«ҚазТрансОйл» АҚ Басқармасының 2016 жылғы 12 желтоқсандағы шешімі (№31 хаттама)

6-ҚОСЫМША. 2016 ЖЫЛЫ «ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ-ТА ТОПТЫҚ БАСҚАРУ КОДЕКСІНІҢ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ЕРЕЖЕЛЕРІН САҚТАУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

(«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ
2017 ЖЫЛҒЫ 14 СӘУІРДЕГІ ШЕШІМІМЕН БЕКІТІЛДІ)
(№4/2017 ХАТТАМА))

Топтық басқару кодексі «ҚазТрансОйл» АҚ Акционер-лерінің 2016 жылғы 27 мамырдағы жалпы жиналысының шешімімен бекітілді (№ 3/2016 хаттама). Кодекс қағидаттары:

- 1. Үкімет «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ акционері ретінде*.
- 2. «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ және ұйымдардың өзара әрекеті. «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-тың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі ролі.
- 3. Тұрақты даму.
- 4. Акционерлердің құқықтары және акционерлерге әділ қарым-қатынас.
- 5. Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі.
- 6. Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит.
- 7. Ашықтық.

«ҚазТрансОйл» АҚ топтық басқарудың маңыздылығын түсініп, ішкі құжаттардың және Компания тәжірибесін оның қағидаттарына сәйкес келу қажеттілігіне үлкен назар аударады.

* Кодекстің бірінші қағидаты ерекше сипатқа ие және «Самұрық-Қазына» АҚ басқару ерекшеліктеріне, «Самұрық-Қазына» АҚ мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасында өзара әрекет етулерге қатысты.

№	Ұжымдық басқару кодексінің нормасы/ ұжымдық басқару қағидаты	Ұстанады/ ұстанбайды	Ұжымдық басқару нормалары мен қағидаттарын ұстану үшін орындалған іс-шаралар
1	«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ және ұйымның өзара әрекеті. «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі ролі	Ұстанады	«ҚазТрансойл» АҚ Топтық басқару жүйесі оның қызметіне тиісті басқару мен бақылауды қамтамасыз етеді және ұзақ мерзімді құнын арттыру мен орнықты дамуға бағытталған. Компания мен оның лауазымды тұлғалары ұзақ мерзімді құнының артуы мен орнықты дамуға және Қазақстан Республикасының заңнамасымен және ішкі құжаттармен белгіленген тәртіпте қабылданатын шешімдер мен әрекеттер/әрекетсіздікке жауапты болады. Компанияның атқарушы органы қызметінің тиімділігіне бағалаудың негізгі элементтерінің бірі ҚТК жүйесі болып табылады. ҚТК тізілімі мен мақсатты мәндерін Директорлар кеңесі бекітеді. Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 21 қарашадағы (№ 12/2016 хаттама) шешімімен Компания қызметінің 2016 жылға арналған түзетілген топтық көрсеткіштері және олардың мақсатты мәндері, сондай-ақ «ҚазТрансОйл» АҚ басшы жұмыскерлерінің 2016 жылға арналған түзетілген ынталандыру ҚТК пен олардың мақсатты мәндері бекітілді. Жыл сайынғы негізде Компанияның басшы жұмыскерлерін марапаттауға әсер ететін ҚТК жетуіне бағалау жүзеге асырылады.
2	Орнықты даму	Ұстанады	Орнықты даму мақсаты қоршаған ортаны сақтап қалу және қорғаумен, қолайлы еңбек шартын құрумен, жұмыс орындарында қауіпсіздікті қамтамасыз етумен және Компания өз қызметін жүзеге асыратын жергілікті қоғамның дамуына үлес қосумен қатар бизнесті дамыту болып табылады. «ҚазТрансОйл» АҚ органдары тұрақты негізде Компанияның орнықты даму саласындағы жұмысының, оның ішінде қызметшілерді басқару, табиғатты қорғау қызметі, ықпалдасқан менеджмент жүйесінің жұмыс істеуі саласындағы түйінді нәтижелерді қарастырып талдайды. Орнықты даму саласында қызметті жүзеге асыру кезінде Компания БҰҰ Жаһандық шартында, ISO 26000 Әлеуметтік жауаптылық бойынша нұсқаулық стандартында, AA1000 сериялы «Мүдделі тараптармен өзара әрекет ету стандарты» стандарттарында бекітілген қағидаттар мен ережелерді басшылыққа алады және Компанияның ұжымдық веб-сайтында орналасқан орнықты даму саласында қызметтің жеке бағыттары бойынша Қоғамның бірқатар ішкі құжаттарымен реттеледі. Директорлар кеңесінің 2014 жылғы 15 желтоқсандағы (№ 13/2014 хаттама) шешімімен «ҚазТрансОйл» АҚ стейкхолдерлер картасы бекітілген, онда Компания қызметіне әсер ететін немесе әсер ете алатын мүдделі тараптар тізілімі анықталған.
2.1	Қоршаған ортаны қорғау	Ұстанады	Компания өз қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін азайту және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану қағидаттарын енгізу бойынша шараларға үлкен назар аударады. Компания Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің, алдыңғы қатарлы халықаралық стандарттар, «ҚазТрансОйл» АҚ қауіпсіздік және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау саласында саясат ережелерін және басқа да ішкі ұжымдық құжаттар талаптарын қатаң ұстанады, экологиялық тәуекелдерді сәйкестендіру мен бағалауды өткізеді, қоршаған ортаны қорғау саласында өз әрекеттерінің мөлдерлігі мен ашықтығын қамтамасыз етеді. 2016 жылы Компания аудитті жүзеге асырды, ол ISO 14001:2004 халықаралық стандартының талаптарына жүйенің сәйкестігін растады. Бұдан басқа SGS халықаралық сертификаттау органы Компания қызметінің ISO 14001:2015 халықаралық стандарт талаптарына сәйкестігін растады. Есептік кезең ішінде Компания қоршаған ортаны қорғауға 483,1 млн. теңге инвестиция жұмсады және 77,9 млн. теңге көлемінде экологиялық төлемдерді жүзеге асырды. Өндірісті тоқтатуды немесе мұнайды тасымалдау кезінде экологиялық зиян келтіруді әкелген апаттық жағдайлар 2016 жылы белгіленген жоқ.

№	Ұжымдық басқару кодексінің нормасы/ұжымдық басқару қағидаты	Ұстанады/ұстанбайды	Ұжымдық басқару нормалары мен қағидаттарын ұстану үшін орындалған іс-шаралар
2.2	Қауіпсіздік және еңбекті қорғау	Ұстанады	Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласында Компания өндірістік нысан-дардың апатсыз жұмыс режимін қамтамасыз етуге ұмтылады, қауіпсіз еңбек шарттарын құрып қолдайды, қызметкерлер денсаулығын сақтауға ұмтылады және Қазақстан Республикасының заңнамасы, халықаралық және ұлттық стандарттар мен Компанияның ішкі құжаттарының талаптарын нақты ұстанады. 2016 жылы SGS халықаралық сертификаттау органы Компания қызметінің OHSAS 18001:2007 халықаралық стандарт талаптарына сәйкестігін растады. 2016 жыл бойына Компанияда екі топтастырылған қайғылы оқиға тіркелді, оның нәтижесінде 14 адам зардап шекті.
2.3	Кадрлар және әлеуметтік саясат	Ұстанады	Компанияда қолданыстағы «ҚазТрансОйл» АҚ 2015-2019 жылдарға арналған кадрлар саясаты қызметшілерді басқарудың қағидаттары, түйінді бағыттары мен деңгейлері жүйесін анықтайды. «ҚазТрансОйл» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына және Компания жұмыскерлерінің ұжымымен бекітілген ұжымдық шартқа сәйкес кадрлар мен әлеуметтік саясатты құрастырады. Адам ресурстарын басқару саласында Компания ұйымдастыру құрылымын жетілдіру, қызметшілер сапасын арттыру, еңбек тиімділігін басқару, негізгі міндеттер мен жастар саясатының бағыттарын іске асыру, топтық мәдениетті қалыптастырып дамыту сияқты бағыттар бойынша жұмыс істейді. Жалдау рәсімі 2016 жылы бекітілген «ҚазМұнайгаз» ҰК» АҚ жалдау рәсімдерінің ашықтығы мен меритократия қағидаттарын ұстану шарттарын орындау, сондай-ақ Компанияда Конкурстық комиссияны құру бөлігінде талаптарқа сәйкес қайта өңделген «ҚазТрансОйл» АҚ жаңа жұмыскерлерді бос орындарға кадрларды конкурстық іріктеу және бейімдеу ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады. Бұдан басқа аталған ережелермен Компанияда жаңа жұмыскерлерді бейімдеу жүргізу тәртібі анықталған. Рәсімдер ашықтығын қамтамасыз ету үшін білікті мамандарды іздестіріп іріктеу, кандидаттар бойынша деректер базасын жүргізу, қызметшілерді бос лауазымға іріктеу кезінде айқын конкурстық рәсімдерді енгізу, оның ішінде кандидаттар білімі деңгейін тексеруге арналған тестілеу элементтерін қолдану жүзеге асырылады. 2016 жылы қызметшілерді оқыту/дамыту бағдарламалары бойынша 797 іс-шара өткізілді. Көптеген жұмыскерлер бірнеше даярлау, қайта даярлау және біліктілікті арттыру мамандықтары (бағыттары) бойынша оқудан өтті. «ҚазТрансОйл» АҚ өз жұмыскерлерінің әлеуетін ашу мен мансабының өсуіне ауқымды мүмкіндіктер ұсынады. Компанияда мақсаты мұрагерлік пен меншікті басқару кадрларын тәрбиелеуді қамтамасыз ету болып табылатын кадрлар резерві қалыптастырылған. 2016 жылы Компанияның кадрлар резервінде 65 адам болды, оның ішінде 20 адам Компанияның орталық аппараты бойынша. «ҚазТрансОйл» АҚ кадрлар саясатының маңызды бағыты жас мамандармен жұмыс жасау болып табылады. Компанияда жас кадрлармен жұмысқа кешенді тәсіл және жас мамандарды Компанияда жұмысқа тарту бойынша кешенді тәсіл жұмыс істейді, ол «ҚазТрансОйл» АҚ жастар саясатына бекітілген. Компанияда жас мамандардың кәсіби және жеке дамуы үшін, оларда көшбасшылық, кәсіби және басқару құзыреттіктерінің дамуы мақсатында 2016 жылы Жас мамандар кеңесі құрылды. 2016 жылы 28 желтоқсанда Жас мамандар кеңесі туралы ереже бекітілді, ол Кеңестің мақсатын, негізгі міндеттерін, қызметтерін, құрылымы мен құрамын, оның жұмыс істеу тәртібін анықтайды. 2016 жылғы желтоқсанда Компанияның орталық аппараты мен барлық төрт филиалдарда жұмыскерлердің кәсіподақ ұйымы құрылды, кәсіподақ комитетінің төрағалары сайланды. 2016 жылғы 27 желтоқсанда компания мен жұмыскерлер ұжымы арасында 2017-2019 жылдарға арналған жаңа Ұжымдық шартқа қол қойылды. Қоғам қызметшілерінің тартылу индексі 2016 жылы 66 % құрады.

№	Ұжымдық басқару кодексінің нормасы/ұжымдық басқару қағидаты	Ұстанады/ұстанбайды	Ұжымдық басқару нормалары мен қағидаттарын ұстану үшін орындалған іс-шаралар
2.4	Сатып алулар жүйесі және жергілікті қамтым	Ұстанады	Компания бизнесінің орнықты дамуы үшін оның көлемін ескеріп, сатып алулардың тиімді жүйесі мен Компанияның орталық аппараты мен филиалдарын сапалы тауарлар, жұмыстар және қызметтермен уақтылы қамтамасыз ету өте маңызды мәнге ие болады. Жеткізушілерді таңдау кезінде Компания «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы мен елу және одан астам дауысқа ие акцияларының (қатысу үлестерінің) пайызы тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ меншік құқығында немесе сенім білдіріп басқаруда тиесілі болатын ұйымдардың тауарлар, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу ережелерін басшылыққа алады. Есептік кезең ішінде топтық сатып алу жүйесі мен жергілікті қамтымды дамыту саласында елеулі ішкі өзгерістер бола қойған жоқ. 2016 жылы Компания 47 865 млн. теңге сомаға шарттар бекітті. 2016 жылға шарттар бойынша жергілікті қамтым үлесі 61,2% құрады. Компанияда тауарлар, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу туралы ақпарат Компанияның веб-сайтында орналасады.
3.	Акционерлер (қатысушылар) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынас	Ұстанады	Компания қызметінің маңызды қағидаттарының бірі акционерлермен барынша ашық және тиімді өзара әрекет ету. Акционерлердің негізгі құқықтарын іске асыру Қазақстан Республикасының заңнамасына және «ҚазТрансОйл» акционерлік қоғамының Жарғысына (бұдан әрі – Жарғы) сәйкес жүзеге асырылады. Ақпаратты ашу мәселелері заңнамалық актілермен, «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысымен және Ақпаратты ашу туралы ережесімен регламенттеледі. Компанияның Директорлар кеңесі барлық акционерлерге тең қарым-қатынасқа кепілдік береді, оларға Акционерлердің жалпы жиналысы арқылы Компанияны басқаруға қатысу мүмкіндігін береді, Компания қызметі туралы ақпарат алу және дивидендтер алуға өз құқығын іске асыруға мүмкіндік береді. «ҚазТрансОйл» АҚ-тың ірі акционері «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ болып табылады, оған Компанияның 90% қарапайым акциялары тиесілі. Акционерлер мүдделеріне қатысты ақпарат ұжымдық веб-сайтта, «Қазақстан қорлар биржасы» АҚ интернет ресурстарында және қаржы есебінің депозитарийінде уақтылы орналастырылады. Компанияда инвесторлармен байланыс қызметі құрылған, оның негізгі міндеті Компанияның инвестициялық-тартымды компания ретінде атын растау мен нығайту мақсатында Компания басшылары мен инвестициялық қоғамдастық (әлеуетті инвесторлар, миноритарлық акционерлер және құнды қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары) арасында тиімді коммуникацияларды ұйымдастыру болып табылады. 2016 жылы «ҚазТрансОйл» АҚ Акционерлер жалпы жиналысының жылдық және кезектен тыс үш жиналысы өткізілді. 2016 жылы 27 мамырда Акционерлердің жылдық жалпы жиналысында жылдық қаржы есептілігі мен 2015 жылға шоғырландырылған жылдық қаржы есептілігі, 2015 жылға таза табысты тарату тәртібі, өткен жылдардың таратылмаған табысын тарату тәртібі, қарапайым акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім мен бір қарапайым акцияға есептегенде дивидендтің көлемін бекіту туралы шешім қабылданды, сондай-ақ 2015 жылға Компанияның Жылдық есебі, Директорлар кеңесінің 2015 жылы жасалған жұмысы туралы жылдық есебі, Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар, топтық басқару кодексі, құнды қағаздардың ұйымдастырылмаған нарығында «ҚазТрансОйл» АҚ акцияларды сатып алу жағдайында олардың құнын анықтау әдістемесіне өзгерістер мен толықтырулар бекітілді. 2016 жылғы 14 қаңтарда кезектен тыс Акционерлердің жалпы жиналысында «ҚазТрансОйл» АҚ-қа 2016-2018 жылдарға аудит жүргізетін аудиторлық ұйымды, қаржы есептілігіне аудит үшін аудиторлық ұйымның қызметін төлеу көлемін анықтау және бір көзден алу тәсілімен оның қызметін сатып алу туралы шешім қабылданды. 2016 жылғы 29 қаңтарда кезектен тыс Акционерлердің жалпы жиналысында Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылды, алты адам санымен Компанияның Директорлар кеңесінің құрамы, өкілеттіктер мерзімі анықталды, Директорлар кеңесіне мүшелер сайланды, оның ішінде Компанияның Директорлар кеңесінің төрағасы сайланды, тәуелсіз директорлардың өз міндеттерін атқарғаны үшін сыйақылар төлеу мен шығындарын өтеу көлемі мен шарттары туралы шешім қабылданды.

№	Ұжымдық басқару кодексінің нормасы/ ұжымдық басқару қағидаты	Ұстанады/ ұстанбайды	Ұжымдық басқару нормалары мен қағидаттарын ұстану үшін орындалған іс-шаралар
3.	Акциянерлер (қатысушылар) құқықтары және акционерлерге(қа-тысушыларға) әділ қарым-қатынас (жалғасы)	Ұстанады	2016 жылғы 20 қазанда кезектен тыс Акционерлердің жалпы жиналысын-да Директорлар кеңесінің сандық құрамы анықтау мен оның мүшелерін сайлау туралы, Директорлар кеңесінің мүшесін акционер өкілі ретінде анықтау туралы шешім қабылданды Акционерлер мен мүдделі тараптар Директорлар кеңесінің есебі мен аудирленген жылдық қаржы есептілігін қамтитын жылдық есеп арқылы ақпарат алады. 2016 жылы Компанияның және оның лауазымдық тұлғаларының қызметі-не акционерлер өтінімдері түскен жоқ.
4.	Директорлар кеңесі және атқарушы орган тиімділігі	Ұстанады	Директорлар кеңесі – бұл стратегиялық мақсаттарды, дамудың басым бағыттарын анықтайтын және ұзақ мерзімді келешекке Компания қы-зметінің негізгі бағыттарын белгілейтін, қойылған мақсаттарды жүзеге асыру үшін қажетті қаржы және адам ресурстарының болуын қамтамасыз ететін және өзге елеулі мәселелерді қарастыратын Компанияның басқару органы. Директорлар кеңесінің құрамына жеті адам кіреді, олардың үшеуі тәуелсіз директорлар болып табылады. Директорлар кеңесіне мүшелерді, оның ішінде тәуелсіз директорларды іріктеу өлшемдері «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен, Жарғымен, топтық басқару кодексімен және «ҚазТрансОйл» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережемен анықталған. Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп жыл сайын Компанияның жылдық есебінде ашылады. Барлығы 2016 жылы Директорлар кеңесінің 13 күндізгі отырысы өткізілді. 2016 жылы Директорлар кеңесінің қызметін бағалау халықаралық жария компаниялардың директорлар кеңесінің қызметін бағалаудың елеулі тәжірибесіне ие «TopCompetence» ЖШҚ (Ресей Федерациясы) және «Olympex Advisers» ЖШС (Қазақстан Республикасы) тәуелсіз сыртқы кеңес-шілерін қатыстырып өткізді. Бағалау нәтижелері 2016 жылғы 26-27-мамырда Директорлар кеңесінің күндізгі отырысында қарастырылды. Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 27 маусымдағы шешімімен (№ 8/2016 хаттама) Директорлар кеңесінің қызметін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспары бекітілді. Директорлар кеңесінің қызметінің көптеген аспектілері бойынша бағалау Директорлар кеңесінің жұмыс сапасы мен тиімділігінің сенімді артуын көрсетті, бұл Компанияның топтық басқару рейтингінің артуымен де расталады. Директорлар кеңесінің мүшелері, тәуелсіз директорлардан басқа, өз қызметін тегін негізде жүзеге асырады. Тәуелсіз директорларға сыйақы-лар және (немесе) шығындарын өтеу «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ акционерлік қоғамның тәуелсіз директорларының шығындарын өтеу мен сыйақы төлеу ережелерімен реттеледі. Компания Басқармасы Компанияның ағымдағы қызметін басқаратын және өз қызметін «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысы, Басқарма туралы ережесі мен өзге ішкі құжаттар негізінде жүзеге асыратын алқалық атқарушы орган болып табылады. Басқарманы бас директор (Басқарма төрағасы) басқарады. Басқарма құ-зыреті мен бас директор (Басқарма төрағасының) өкілеттіктері Жарғының 12-бабымен анықталады. 2016 жыл бойына Басқарма 33 күндізгі отырыс өткізді. Барлығы Басқар-мада 205 қарастырылған мәселелер бойынша шешімдер қабылданды, 222 тапсырма берілді, олардың барлығы орындалды. Бұл жағдайда Басқармамен қарастырылған 75 мәселе Директорлар кеңесінің қарасты-руына шығарылды, олардың 6-ауы акционерлердің жалпы жиналысының қарастыруына шығарылды.

№	Ұжымдық басқару кодексінің нормасы/ ұжымдық басқару қағидаты	Ұстанады/ ұстанбайды	Ұжымдық басқару нормалары мен қағидаттарын ұстану үшін орындалған іс-шаралар
5.	Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит	Ұстанады	Топтық басқару жүйесінің маңызды элементтері ТБТЖ және ІБЖ қамтитын тәуекелдерді басқару жүйесі болып табылады. ТБТЖ Компанияның стратегиялық және операциялық мақсаттарына жетуге теріс әсер ете алатын әлеуетті қауіпті оқиғаларды уақтылы сәйке-стендіру, бағалау, мониторинг және азайтуға бағытталған. Директорлар кеңесі Компанияда тәуекелдерді басқару тәсілдерімен байланысты негізгі аспектілерді анықтауды, өкілеттіктер мен тәуекелдерді басқару үдерісі қатысушыларының жауаптылығын қамтитын «ҚазТрансОйл» АҚ тәуе-келдерін басқару саясаты бекітілді. Осы жүйе шеңберінде жұмыстарды жүзеге асыру тәртібі Компанияның тәуекелдерді басқару саласындағы ішкі құжаттармен бекітілген. Сәйкестендірілген тәуекелдер бойынша барлық ақпарат Директорлар кеңесі бекіткен «ҚазТрансОйл» АҚ 2016-2018 жылдарға арналған тәуе-келдерді басқару бағдарламасында берілген. ТББ жаңартылған тәуекел-дер тізбесінен, Компанияның және оның ЕББҰ тәуекелдер картасынан, меншікті ұстап тұрушы қасиеті мен тәуекелдер шекарасының есептеуінен, тәуекел-тәбет туралы мәлімдеме, шыдамдылық деңгейлері және түйінді тәуекелдерге түйінді тәуекел көрсеткіштерін, сондай-ақ Компания мен оның ЕББҰ тәуекелдерін басқару бойынша іс-шаралар жоспарын қамтиды. ІБЖ Компания қызметіне тән үдерістік деңгейдің тәуекелдерін уақтылы айқындау мен талдауға, сондай-ақ ІБЖ үш түйінді салаларында осы тәуекелдерді басқару бойынша бақылау рәсімдерін анықтау мен талдауға бағытталған: операциялық қызмет, қаржы есебін дайындау және заңнама-лық пен нормативтік талаптарды ұстану. Жыл сайын Директорлар кеңесі «ҚазТрансОйл» АҚ тәуекелдерін басқару бойынша іс-шаралар жоспарын бекітеді, ол алдын алу әсер ету іс-ша-раларына (тәуекел-факторларға әсер ету) және түзетуші әсер етулерге (салдарларға әсер ету) арналған іс-шаралар сипаттамаларынан, жауапты қызметкерлер мен іс-шаралардың іске асырылу мерзімдері (қажет болған жағдайда) туралы ақпараттан тұрады. Компанияның түйінді тәуекелдерін басқару бойынша қажетті операциялық және стратегиялық шешімдерді Компания басшылығы бекіткен тәуе-кел-тәбет шеңберінде ТБТЖ жұмыс нәтижелеріне негізделіп қабылданды. Тәуекел-тәбет тәуекелді тұтудың меншікті деңгейін сипаттайды, оның шеңберінде Компания қойылған стратегиялық мақсаттарға жете алады. Жалпы алғанда 2016 жылы Компанияның түйінді тәуекелдерін басқару бойынша жоспарланған жұмыс толық көлемде орындалды. Компания тиісті түйінді тәуекелдердің іске асырылу ықтималдығын төмендету және мүмкін қаржы шығындарын азайту/болдырмау мақсатында оларды елеу-дің тиісті шараларын қабылдады. Директорлар кеңесінің 2012 жылғы 15 қарашадағы (№ 15/2012 хаттама) шешімімен Компанияның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыру, ішкі бақылау саласында бағалаулар, тәуекелдерді басқару, топтық басқару саласында құжаттарды орындау және «ҚазТрансОйл» АҚ қызметін жетілдіру мақсатында кеңес беру үшін ішкі аудит қызметі құрылды. Ішкі аудит қызметі тікелей Директорлар кеңесіне бағынады және оның алдында өз жұмысы үшін есеп береді. Ішкі аудит қызметінің жұмысына Директорлар кеңесінің Ішкі аудит коми-теті жетекшілік етеді. Ішкі аудит қызметі өз қызметін Директорлар кеңесі бекітетін Жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес жүзеге асырады. 2016 жылы Ішкі аудит қызметінің 2016 жылға арналған жылдық аудитор-лық жоспарына сәйкес Компанияның жеке бизнес-үдерістеріне 5 аудит өткізілді, ұжымдық басқаруды бағалау өткізілді, сондай-ақ ЕББҰ өндірістік, операциялық және қаржы үдерістеріне жеке аудиттер өткізілді. 2016 жылы аудит барысында ішкі аудит қызметі 87 байқаулар айқында-ды және 158 ұсыным берілді. Ішкі аудит қызметінің барлық ұсынымдары бойынша аудит объектілері байқалған сәйкеспеушіліктер бойынша Түзету әрекеттерінің жоспарын әзірледі және бекітті.

№	Ұжымдық басқару кодексінің нормасы/ ұжымдық басқару қағидаты	Ұстанады/ ұстанбайды	Ұжымдық басқару нормалары мен қағидаттарын ұстану үшін орындалған іс-шаралар
6.	Ашықтық	Ұстанады	Ақпаратты ашу барысында Компания мыналарды басшылыққа алады: • «Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңы; • «Құнды қағаздар нарығы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы; • «Бухгалтерлік есеп және қаржы есебі туралы» 2007 жылғы 28 ақпандағы Қазақстан Республикасының Заңы; • «Қаржылық есептілік депозитарийінің, қор биржасының интернет-ресурстарында корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, қаржылық есептілікті және аудиторлық есептерді, акционерлік қоғамдардың үлестес тұлғаларының тізімдерін, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша атқарушы органның мүшелеріне берілген сыйақының жиынтық мөлшері туралы ақпаратты орналастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 26 қаулысы • «Қазақстан қор биржасы» АҚ Биржалық кеңесінің шешімімен бекітілген Листингтік ережелер (2009 жылғы 5 қарашадағы № 29 (3) хаттамасы); • «ҚазТрансОйл» АҚ Жарғысы және топтық басқару кодексі, Ақпаратты ашу ережесі, «ҚазТрансОйл» АҚ инсайдерлік ақпаратқа иелік ету және пайдалануға ішкі бақылау ережесі және Компанияның басқа да ішкі құжаттары. «ҚазТрансОйл» АҚ мүдделі тараптарға мәліметтер өзімен коммерциялық, қызметтік немесе өзге де заңмен қорғалатын құпияны құрайтын жағдайлардан басқа кезде, өз қызметінің барлық аспектілері бойынша уақтылы және толық ашық ақпаратпен қамтамасыз етеді. 2016 жылға арналған ашықтық туралы есепті Басқарма мақұлдады және 2017 жылғы 15 наурызда Директорлар кеңесінде қарастырылды. Компания қызметі туралы өзекті ақпаратты уақтылы ашу жолымен Компания ашықтығын арттыру бойынша жұмыс тиісті үлгіде жүзеге асырылады. 2016 жылғы қараша айында Компания инсайдерлері үшін тренинг-семинарлар ұйымдастырылды, онда Компанияның 71 қызметкері қатысты. Реттеуші органдар тарапынан ақпараттың уақтылы жөнелтілмеу фактілері немесе ескертулер белгіленген жоқ. Бұдан басқа «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес «ҚазТрансОйл» АҚ 2016 жылғы 15 наурызда есептік кезең ішінде тұтынушылар мен өзге мүдделі тұлғалар алдында реттелетін қызметтерді көрсету бойынша Компания қызметі туралы есеп тапсырды. Компания қаржы есептілігінің халықаралық стандарттарына сәйкес жылдық, жартыжылдық және тоқсан сайынғы қаржы есептілік дайындайды. Есептер қаржы есептілігі депозитариясының интернет-ресурсында, қорлар биржасында және Компанияның топтық веб-сайтында уақтылы орналастырылады. 2016 жылға Компанияның қаржы есептілігіне сыртқы аудитті «Эрнст энд Янг» ЖШС өткізді, ол 2016 жылғы 31 желтоқсанға арналған Компанияның қаржылық жағдайының нақты көрсетілуін растады, сондай-ақ қаржы есептілігінің халықаралық стандарттарына сәйкес қаржы нәтижелері мен аталған күнге аяқталған жыл ішінде ақша қаражатының қозғалысының нақтылығы расталды.

7-ҚОСЫМША. ШЕКТЕЛГЕН СЕНІМДІЛІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН «КПМГ ТАКС ЭНД ЭДВАЙЗОРИ» ЖШС-НЫҢ ТӘУЕЛСІЗ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«КПМГ Такс энд Эдвайзори»
жауапкершілігі шектеулі серіктестік
050051 Алматы, Достық д-лы 180,
Тел./факс 8 (727) 298-08-98, 298-07-08

Товарищество с ограниченной ответственностью
«КПМГ Такс энд Эдвайзори»
050051 Алматы, пр. Достык 180,
E-mail: company@kpmg.kz

«ҚазТрансОйл» АҚ 2016 жылға арналған жылдық есебіне енгізілген орнықты даму саласында ақпаратқа қатысты шектеулі сенімді қамтамасыз ететін тапсырма бойынша қорытынды

«ҚазТрансОйл» АҚ басшысына

Кіріспе

«ҚазТрансОйл» АҚ ұйым басшылығы (бұдан әрі – «Басшылық») біздерді ол аяқталғаннан кейін «ҚазТрансОйл» АҚ (бұдан әрі – «Компания») 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпаратқа қатысты қорытынды және біздер жүргізген жұмыстар нәтижелері бойынша біздің назарымызды 2016 жылға арналған Компанияның Жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласында ақпарат «негізгі» нұсқадағы G4 түріндегі есеп бойынша Жанандық бастаманың «Қаржылық емес есепті дайындау нұсқаулығының» ұсынымдарына сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалғанына шектеулі сенімді қамтамасыз ететін тәуелсіз қорытынды нысанында Басшылықтың (бұдан әрі – «GRI басшылығы») тиісті мәлімдемесі берілетін тапсырманы орындауға қатыстырды.

Басшылық жауаптылығы

Басшылық GRI нұсқаулық ұсынымдарына және тиісті мәлімдемеге сәйкес елеулі бұзылусыз 2016 жылға арналған Компанияның жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласында ақпаратты дайындауға жауапты болады.

Аталған жауаптылық мыналарды қамтиды: әділетсіз әрекет немесе қателік салдарынан елеулі бұзушылықтардан тұрмайтын Компанияның 2016 жылға арналған Жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпаратты

дайындауға қолданылатын ішкі бақылау жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау. Аталған жауаптылық мынаны қамтиды: мүдделі тараптардың түйінді топтары мен олар үшін елеулі мәселелерді анықтауды қоса орнықты даму саласында мақсатты және елеулі есепті анықтау; орнықты даму саласында ақпаратты дайындау мақсаты үшін GRI басшылығының ұсынымдарын қолдану; әділетсіз әрекет фактілерін болдырмау және айқындау; Компания қызметіне қолданылатын заңнамалық және нормативтік құқықтық актілерді айқындау мен ұстану; орнықты даму саласында ақпаратты даярлау мақсаты үшін қажетті бақылау құралдарын әзірлеу, енгізу және тиімді жұмыс істеу; тиісті саясатты таңдау және қолдану; Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласында ақпаратқа қатысты жеткілікті құжаттама жүргізу.

Біздің жауаптылық және қолданылатын стандарттар

Біздің жауаптылық Басшылықпен дайындалған Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпаратқа қатысты дәлел алу мақсатында процедуралар жүргізуден және алынған дәлелдер негізінде шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз қорытынды нысанында беру болып табылады. Біздер тапсырманы Халықаралық стандарттар мен сенімді қамтамасыз ететін тапсырмалар бойынша стандарттар жөніндегі кеңес шығарған «Өткен кезеңдердің қаржы ақпаратына аудит пен ауқымды тексеруден ерекшеленетін сенімді қамтамасыз ететін тапсырмалар» (МС30У 3000) 3000 сенімін қамтамасыз ететін тапсырмалар бойынша Халықаралық стандартқа сәйкес орындадық.

МС30У 3000 біздің процедураларды Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпарат GRI басшылығына сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалғаны туралы Басшылықты мәлімдеменің нақтылығына қатысты сенімнің елеулі деңгейін алатындай үлгіде жоспарлап өткізуді талап етеді.

Біздің тәуелсіздік және сапаны бақылау

Біздер сапаны бақылау жөніндегі халықаралық стандартты 1 қолданамыз және сәйкес этика қағидаттарына, кәсіби стандарттар мен қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес қамтамасыз ететін құжатталған саясат пен процедураны қамтитын сапаны бақылаудың кешенді жүйесін қолдаймыз.

Адалдық, объективтілік, кәсіби құзыреттік пен тиісті тыңғылықтылықты, құпиялық пен кәсіби тәртіптің іргелі қағидаттарына негізделген бухгалтерлер үшін халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес шығарған кәсіби бухгалтерлердің этика кодексімен белгіленген тәуелсіздік пен кәсіби этика талаптарын ұстанамыз.

Процедуралар

Процедураларды таңдау мен аталған процедуралардың сипаты, уақытша шектеулері мен көлемін анықтау Компания қызметін біздің түсінуіміз, сондай-ақ өзге тапсырма жағдайларын, әділетсіз әрекет немесе қателіктер салдарынан Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есепке қосылған орнықты даму саласында ақпаратты дайындау кезінде елеулі бұзушылықтар тәуекелін бағалауды қоса кәсіби біздің талқылауға байланысты болады.

Аталған тәуекелді бағалау барысында біздер елеулі жағдайда тиісті болатын процедураларды әзірлеу мақсатында, бірақ Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы қорытынды беру мақсатында Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласында Компания ақпаратын дайындау бөлігінде ішкі бақылау жүйесін қарастырдық.

Жүргізілген тәуекелді бағалау негізінде әзірленген біздің процедуралар барлығын қамтыды, бірақ мыналармен шектелмеді:

- Компанияның мүдделі тұлғаларының түйінді топтарына арналған елеулі мәнге ие тақырыптар мен мәселелерді анықтау процестері туралы түсінік алу мақсатында Басшылыққа ақпараттық сұраулар жолдау;
- Мүдделі тараптармен өзара әрекет ету, орнықты даму саласында стратегиялар мен аталған салада түйінді мәселелерді регламенттейтін саясаттарды, практикада аталған саясаттарды іске асыру дәрежесі, сондай-ақ орнықты даму саласында ақпаратты жинақтау процедуралары бойынша Компания процестерін түсінуге қол жеткізу мақсатында Басшылық өкілдері және жауапты қызметкерлермен сұхбат өткізу;
- Ақпарат толықтығын және қарама-қайшылықтар болмауын тексеру мақсатында басқа дереккөздерден алынған деректермен ақпарат құрастыру;
- GRI нұсқаулық ұсынымдарына сәйкес тұрғыдан орнықты даму саласында сапалы және сандық ақпарат толықтығын бағалау;
- Жылдық есептің біздің жалпы түсінікке және Компанияның орнықты даму саласындағы қызметі туралы білімімізге сәйкестігіне көз жеткізу мақсатында Компанияның 2016 жылғы Жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпаратты зерттеу және талдау;
- Сандық көрсеткіштерді қайта есептеу және растайтын бастапқы құжаттаманы зерттеу.

Шектеулі сенімді қамтамасыз ететін тапсырма шеңберіндегі процедуралар орындалу сипаты мен уақыты бойынша ерекшеленеді, сондай-ақ тиісті сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма шеңберінде процедуралармен салыстырғанда барынша шектеулі болып табылады. Осының салдарынан шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау нәтижесінде қол жеткізілетін сенімділік деңгейі нақты сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау нәтижесінде қол жеткізілген сенімділік деңгейіне қарағанда елеулі төмен болады.

Қолданылған өлшемдер

Орнықты даму саласында ақпаратты бағалау үшін өлшемдер ретінде <https://www.globalreporting.org/reporting/g4/Pages/default.aspx> сілтемесінде орналастырылған «негізгі» нұсқа ретінде GRI нұсқаулығының талаптары пайдаланылды.

Басшылық мәлімдемесі

Басшылық Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпарат GRI нұсқаулығының талаптарына сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалғанын мәлімдейді.

Қорытынды

Біздің қорытынды осы қорытындыда сипатталған аспектілерді есепке алып және оның негізінде қалыптастырылды. Біз алған дәлелдер біздің қорытынды үшін негізді қамтамасыз етуге жеткілікті және тиісті болып табылады деп санаймыз.

Осы қорытындыда сипатталған, біз өткізілген процедуралар нәтижелері бойынша біздің назар Басшылықтың Компанияның 2016 жылға арналған жылдық есебіне қосылған орнықты даму саласындағы ақпарат GRI нұсқаулығы талаптарына сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалып, нақты болып табылмайтындығына негіз беретін ешбір фактілер табылмағанын келтіре аламыз.

«КПМГ Такс энд Адвайзори» ЖШС.

19 мамыр 2017 ж.

8-ҚОСЫМША.
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

2016 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН
ЖЫЛ ҮШІН, ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ
АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІМЕН

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі 170

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп 174

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп 176

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп 178

Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп 180

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 180

«Эрнст энд Янг» ЖШС
Әл-Фараби д-лы, 77/7
«Есентай Тауэр» ғимараты
Алматы қ., 050060
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 5960
Факс: +7 727 258 5961
www.ey.com

ТОО «Эрнст энд Янг»
пр. Аль-Фараби, 77/7
здание «Есентай Тауэр»
г. Алматы, 050060
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 5960
Факс: +7 727 258 5961

Ernst & Young LLP
Al-Farabi ave., 77/7
Esentai Tower
Almaty, 050060
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 5960
Fax: +7 727 258 5961

Негізгі құралдардың әділ құны

Негізгі құралдар 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ активтерінің 81,1%-ын құрайды. Топ негізгі құралдарды қайта бағаланған құны бойынша ескереді. Негізгі құралдардың әділ құнын бағалаудың негізінде жатқан жорамалдарға қатысты субъективтіліктің жоғары деңгейінен бұл мәселе аудитіміз үшін барынша маңызды болды. Топ негізгі құралдардың әрбір есепті күнге әділ құны бойынша көрсетілгенін растау мақсатында тәуелсіз сыртқы бағалаушыларды тарта отырып негізгі құралдарды қайта бағалайды.

Әділ құнды есептеу кезінде пайдаланылған негізгі жорамалдарға дисконттау мөлшерлемелері және тасымалдау мен ауыстыру бойынша жорамалдар кіреді. Біз Топ жасаған бағалау процесін қарастырып, сыртқы бағалаушылардың тәуелсіздігі мен құзырлығын бағаладық. Біз тәуелсіз сыртқы бағалаушылар пайдаланатын кіріс деректерін Топтың бизнес-жоспарларымен салыстырдық. Біз негізгі жорамалдар мен қолданылатын бағалау әдістерін тексеру үшін бағалау жөніндегі ішкі мамандарымызды тарттық. Негізгі құралдар туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептіліктің *6-ескертпесінде* ашылып көрсетіледі; есеп саясатының және шешуші пайымдаулар мен бағалаудың сипаттамасы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің *4.5 және 5-ескертпелерінде* ашылып көрсетіледі.

Топтың 2016 жылғы Жылдық есебіне қосылған басқа да ақпарат

Басқа да ақпаратқа Топтың 2016 жылғы Жылдық есебінде қамтылған ақпарат жатады, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілік пен сол туралы біздің аудиторлық есебіміз жатпайды. Басқа да ақпарат үшін жауапкершілікті басшылық көтереді. Топтың 2016 жылғы Жылдық есебі, жорамалмен, бізге осы аудиторлық есеп күнінен кейін ұсынылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікіріміз басқа ақпаратқа таралмайды және біз бұл ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін тұжырымды ұсынбаймыз.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке аудитті жүргізуімізге орай біздің міндетіміз жоғарыда аталған басқа ақпаратпен, ол бізге ұсынылған кезде танысу және бұл ретте басқа да ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында ие болған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және басқа да ақпарат өзге елеулі бұрмалануларды қамтымайтындығы мәселесін қарастыру болып табылады.

Басшылықтың және Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетінің шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ХҚЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Топты таратқысы келген, оның қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Директорлар кеңесінің Ішкі аудит жөніндегі комитеті Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«ҚазТрансОйл» АҚ-ның акционерлеріне

Пікір

Біз «ҚазТрансОйл» АҚ мен оның еншілес ұйымының (бұдан әрі «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі аспектілерде 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы мен қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының кодексіне (БХЭСК Кодексі) сәйкес Топқа қатысты біз тәуелсізбіз және біз БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Аудиттің шешуші мәселелері

Аудиттің шешуші мәселелері – біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген әрбір мәселеге қатысты тиісті мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстінде келтіріледі.

Біз есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселелерге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселелерді қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаймыз:

- ▶ адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- ▶ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- ▶ қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық айқындаған бухгалтерлік бағалау және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- ▶ басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық есебіміз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз.
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікірді білдіру үшін ұйымның қаржылық ақпаратына және Топ ішіндегі шаруашылық қызметке қатысты жеткілікті болатын лайықты аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз жалпы басшылық ету, бақылау және аудиттің жүргізілуі үшін жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жауапты болып табыламыз.

Біз Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетінің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

Сондай-ақ біз Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетіне тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және бұл тұлғаларды барлық өзара қарым-қатынастар мен аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда - тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз Директорлар кеңесінің ішкі аудит жөніндегі комитетінің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің шешуші мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есебімізде хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есебі шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты жетекші - Гульмира Тұрмағамбетова.

Ernst & Young LLP

Гульмира Тұрмағамбетова
Аудитор / «Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Аудитордың 1998 жылғы 21 ақпандағы
№0000374 біліктілік куәлігі

050060, Алматы қ., Қазақстан
Әл-Фараби даңғылы, 77/7

2017 жылғы 27 ақпан

Қазақстан Республикасында аудиторлық
қызметпен айналысуға арналған мемлекеттік
лицензия: сериясы МФЮ-2, № 0000003,
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігімен
2005 жылғы 15 шілдеде берілген

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Ескерт- пе	2016 жылғы 31 желтоқсанға	2015 жылғы 31 желтоқсанға
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	6	604.155.347	478.504.930
Материалдық емес активтер	7	6.260.601	7.399.731
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар	8	15.728.257	13.918.006
Негізгі құралдар үшін жеткізушілерге берілген алғытөлемдер	9	1.678.603	7.733.267
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек		71.991	–
Банк салымдары	15	4.182.770	4.487.436
Өзге де ұзақ мерзімді активтер		15.065	27.156
		632.092.634	512.070.526
Ағымдағы активтер			
Тауарлы-материалдық қорлар	10	4.399.035	3.599.697
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	11	6.476.952	4.224.126
Пайызсыз қарыз	17	–	18.735.079
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдер	12	375.382	3.062.072
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		4.488.440	2.376
Өтелуге жататын ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем	13	6.446.378	8.639.068
Өзге де ағымдағы активтер	14	5.727.129	6.062.455
Банк салымдары	15	15.675.618	12.446.837
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	16	69.294.429	50.420.288
		112.883.363	107.191.998
Активтер жиыны		744.975.997	619.262.524

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

Мың теңгемен	Ескерт- пе	2016 жылғы 31 желтоқсанға	2015 жылғы 31 желтоқсанға
Меншікті капитал және міндеттемелер			
Меншікті капитал			
Жарғылық капитал	17	61.937.567	61.937.567
Қайта сатып алынған меншікті акциялар	17	(9.549)	–
Активтерді қайта бағалау бойынша резерв	17	230.346.658	125.563.376
Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв	17	32.918.111	36.210.843
Капиталдың өзге де резервтері	17	(695.389)	(3.813.701)
Үлестірілмеген пайда		263.477.884	253.033.425
Меншікті капитал жиыны		587.975.282	472.931.510
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	18	11.994.599	15.098.686
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер	32	60.856.513	40.682.643
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге резерв	23	15.022.086	21.999.701
Болашақ кезеңдер кірістері	19	7.731.328	8.081.762
		95.604.526	85.862.792
Ағымдағы міндеттемелер			
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	18	543.418	435.024
Төленуге жататын табыс салығы		1.246.171	2.112.015
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	20	15.384.798	16.654.897
Алынған алғытөлемдер	21	16.444.432	17.825.174
Төлемге өзге де салықтар	22	5.055.666	4.558.010
Резервтер	23	208.103	63.191
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	24	22.513.601	18.819.911
		61.396.189	60.468.222
Міндеттемелер жиыны		157.000.715	146.331.014
Меншікті капитал мен міндеттемелер жиыны		744.975.997	619.262.524
Бір жай акцияның теңгерімдік құны (теңгемен)	17	1.512	1.210

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

		31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
Мың теңгемен	Ескерт- пе	2016 жылғы	2015 жылғы
Түсім	25	207.107.815	213.161.762
Өткізімнің өзіндік құны	26	(129.861.783)	(124.063.989)
Жалпы пайда		77.246.032	89.097.773
Жалпы және әкімшілік шығыстар	27	(15.653.399)	(12.092.220)
Өзге де операциялық кірістер	28	3.939.775	1.659.141
Өзге де операциялық шығыстар	29	(868.179)	(1.733.969)
Негізгі құралдардың құнсыздануынан болған залал, нетто	6	(14.212.545)	(1.330.882)
Операциялық пайда		50.451.684	75.599.843
Бағамдық айырмадан болған (залал)/кіріс, нетто	16	(1.611.563)	25.544.225
Қаржылық кірістер	30	6.190.905	3.026.897
Қаржылық шығындар	31	(2.459.837)	(2.177.430)
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың кірісіндегі/ (залалындағы) үлесі	8	2.336.465	(34.674.141)
Салық салғанға дейінгі пайда		54.907.654	67.319.394
Табыс салығы бойынша шығыстар	32	(10.379.736)	(22.606.458)
Есепті жылдағы таза пайда		44.527.918	44.712.936
Акцияға пайда (теңгемен)	17	116	116

Өзге де жиынтық кіріс

Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жататын өзге де жиынтық (залал)/кіріс

Шетел бөлімшелерінің есептілігін қайта есептеу кезіндегі бағамдық айырмашылық		(3.292.732)	19.956.164
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың шетел бөлімшелерінің есептілігін қайта есептеу кезіндегі бағамдық айырмашылық	8	–	(77.410)
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жата- тын таза өзге де жиынтық (залал)/кіріс		(3.292.732)	19.878.754

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

		31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
Мың теңгемен	Ескерт- пе	2016 жылғы	2015 жылғы
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық кіріс/(залал)			
Топтың негізгі құралдарының қайта бағалануы/ (құнсыздануы)	6	140.245.363	(893.921)
Табыс салығының әсері	32	(25.724.217)	178.784
		114.521.146	(715.137)
Топтың активтерін пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша резерв	23	6.886.484	1.157.829
Табыс салығының әсері	32	(1.377.295)	(231.565)
		5.509.189	926.264
Топтың мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелерін қайтару	32	865.077	–
		865.077	–
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың негізгі құралдарының қайта бағалануы және құнсыздануы		1.111.814	69.176
Табыс салығының әсері		(222.363)	(13.835)
	8	889.451	55.341
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар бойынша активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша резерв		89.369	632.377
Табыс салығының әсері		(17.874)	(126.475)
	8	71.495	505.902
Топ қызметкерлеріне сыйақылар бойынша актуарлық пайдалар/(залал-дар)	18	3.897.890	(2.503.907)
Табыс салығының әсері	32	(779.578)	500.781
		3.118.312	(2.003.126)
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жат- пайтын таза өзге де жиынтық кіріс/(залал)		124.974.670	(1.230.756)
Салықты шегергендегі өзге де жиынтық кіріс		121.681.938	18.647.998
Есепті жылға салықты шегергенде өзге де жиынтық кіріс жиыны		166.209.856	63.360.934

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Ескерт- пе	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
		2016 жылғы	2015 жылғы
Операциялық қызметтен түскен ақша ағындары			
Салық салынғанға дейінгі пайда		54.907.654	67.319.394
Салық салынғанға дейінгі таза ақша ағындары мен салыстыруға арналған ақшалай емес түзетулер			
Тозу және өтелім	26, 27	40.874.568	33.228.121
Күмәнді берешек бойынша резервті есептеу, нетто	27	1.668.566	107.656
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың (пайдадағы)/ залалындағы үлесі	8	(2.336.465)	34.674.141
Қаржы шығындары	31	2.459.837	2.177.430
Қаржы кірістері	30	(6.190.905)	(3.026.897)
Еңбек қызметі аяқталуына байланысты қызметкерлерге сыйақылар, ағымдағы және өткен кезеңдегі қызметтер құны	18, 26, 27	1.120.030	1.070.515
Актуралық пайда	18	(742.441)	–
Резервтерді есептеу/(қайтару), нетто	23	154.125	(243.689)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің шығуынан болған залал, нетто	29	239.377	1.376.960
Сатуға арналған деп жіктелген активтерді сатудан түскен (кіріс)/залал, нетто		(4.443)	6.915
Негізгі құралдардың құнсыздануы	6	14.212.545	1.330.882
Қорларды сатудан түскен кіріс, нетто		(13.752)	(44.193)
Кредиторлық берешекті есептен шығарудан түскен кіріс		(2.122)	(42.363)
Болашақ кезеңдер кірістерінің өтелімі	28	–	(260.305)
Әрекетсіз тұрған өндірістік нысандарды жою бойынша шығыстар		14.688	26.538
Активтерді пайдаланудан шығару және жерлерді қалпына келтіру міндеттемелері бойынша болжауларын қайта қараудан болған кірістер	28	(1.556.766)	(443.410)
Іске аспаған айырмадан тускен залал/(кіріс)		1.338.240	–
Өтелуге тиісті ҚҚС-ты есептен шығару бойынша шығыстар		42.661	–
Ескірген тауар-материалдық қорлар бойынша резервтерді (қайтару)/есептеу, нетто	27	(95)	6.644
Айналым капиталының өзгерісіне дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша ағыны		106.185.302	137.264.339
Операциялық активтердегі (ұлғаю)/азаяу			
Тауар-материалдық қорлар		(1.177.209)	(296.689)
Сауда және өзге де дебиторлық берешек		(3.972.316)	2.103.548
Жеткізушілерге берілген алғытөлемдер		2.693.685	(1.483.881)
Өтеуге жататын ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алғытөлемдер		2.620.189	(309.496)
Өзге де қысқа мерзімді активтер		374.140	(2.529.789)

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

		31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
Мың теңгемен	Ескерт- пе	2016 жылғы	2015 жылғы
Операциялық міндеттемелердегі ұлғаю/(азаяу)			
Сауда және өзге де кредиторлық берешек		454.933	(3.311.765)
Алынған алғытөлемдер		(1.376.981)	792.292
Төлемге өзге де салықтар		(330.721)	(388.809)
Өзге де ағымдағы және ұзақ мерзімді міндеттемелер және қызметкер- лерге сыйақылар бойынша міндеттемелер		2.546.514	4.260.012
Операциялық қызметтен түскен ақша ағыны		108.017.536	136.099.762
Төленген табыс салығы		(21.677.968)	(16.850.829)
Алынған пайыздар		4.637.042	2.753.028
Операциялық қызметтен түскен таза ақша ағыны		90.976.610	122.001.961
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағыны			
Банк салымдарын алу		31.655.991	71.739.062
Банк салымдарын орналастыру		(35.048.671)	(41.427.048)
Негізгі құралдарды сатып алу		(38.263.193)	(70.523.460)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(58.754)	(154.116)
Негізгі құралдарды сатудан түскен түсім		10.137	44.138
Пайыссыз қарыз қайтару/(беру)	17	20.000.000	(20.000.000)
Алынған дивидендтер		1.487.160	1.735.020
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағыны		(20.217.330)	(58.586.404)
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағыны			
Төленген дивидендтер	17	(51.156.535)	(46.429.363)
Қайта сатып алынған меншікті акциялар	17	(9.549)	–
Қаржы қызметінде пайдаланылған таза ақша ағыны		(51.166.084)	(46.429.363)
Бағамдық айырманың әсері		(719.055)	(8.740.626)
Ақша қаражаттарындағы және олардың баламаларындағы таза өзгерістер		18.874.141	8.245.568
Жылдың басына ақша қаражаттары және олардың баламалары		50.420.288	42.174.720
Жылдың аяғына ақша қаражаттары және олардың баламалары	16	69.294.429	50.420.288

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Мың теңгемен	Жарғылық капитал	Активтерді қайта бағалау бойынша резерв	Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв	Капиталдың өзге де резервтері	Қайта сатып алынған меншікті акциялар	Үлестірілмеген пайда	Жиыны
2015 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	125.563.376	36.210.843	(3.813.701)	–	253.033.425	472.931.510
Есепті жылдағы таза пайда	–	–	–	–	–	44.527.918	44.527.918
Өзге де жиынтық кіріс/(залал)	–	121.856.358	(3.292.732)	3.118.312	–	–	121.681.938
Бір жылға жиынтық кіріс/(залал) жиыны	–	121.856.358	(3.292.732)	3.118.312	–	44.527.918	166.209.856
Қайта бағаланған негізгі құралдардың өтелімі	–	(17.073.076)	–	–	–	17.073.076	–
Қайта сатып алынған меншікті акциялар (17-ескертуге)	–	–	–	–	(9.549)	–	(9.549)
Дивидендтер (17-ескертуге)	–	–	–	–	–	(51.156.535)	(51.156.535)
2016 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	230.346.658	32.918.111	(695.389)	(9.549)	263.477.884	587.975.282
2014 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	138.237.679	14.860.910	(1.810.575)	–	244.418.740	457.644.321
Есепті жылдағы таза пайда	–	–	–	–	–	44.712.936	44.712.936
Өзге де жиынтық кіріс/(залал)	–	772.370	19.878.754	(2.003.126)	–	–	18.647.998
Бір жылға жиынтық кіріс/(залал) жиыны	–	772.370	19.878.754	(2.003.126)	–	44.712.936	63.360.934
Қайта бағаланған негізгі құралдардың өтелімі	–	(11.975.494)	–	–	–	11.975.494	–
Дивидендтер (17-ескертуге)	–	–	–	–	–	(46.429.363)	(46.429.363)
Реклассификация	–	(1.471.179)	1.471.179	–	–	–	–
Өзге де (17-ескертуге)	–	–	–	–	–	(1.644.382)	(1.644.382)
2015 жылғы 31 желтоқсанға	61.937.567	125.563.376	36.210.843	(3.813.701)	–	253.033.425	472.931.510

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Мұнай және Газ Көлігі» ұлттық компаниясы» ЖАҚ (бұдан әрі – «МГК») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 2 мамырдағы қаулысына сәйкес құрылды. Осы қаулының негізінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті «ҚазТрансОйл» ҰМТК» ЖАҚ акцияларына меншік құқығын МГК-ға берді, осының нәтижесінде «ҚазТрансОйл» ҰМТК» ЖАҚ «ҚазТрансОйл» ЖАҚ болып қайта тіркелді және қайта аталды.

2004 жылғы 31 мамырда Қазақстан заңнамасының талаптарына сай «ҚазТрансОйл» ЖАҚ «ҚазТрансОйл» АҚ (бұдан әрі – «Компания») болып қайта тіркелді.

2016 жылдың 31 желтоқсанына Компания акцияларының 10%-ы «Халықтық IPO» бағдарламасы аясында сатып алған миноритарлық акционерлерге тиесілі. «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚМГ» немесе «Бас компания») Компанияның ірі акционері болып табылады, оған Компанияда қатысудың бақылау үлесі (90%) тиесілі. ҚМГ акцияларының 90%-ы «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық-Қазына») тұлғасында Үкіметке тиесілі. ҚМГ акцияларының 10%-ы Қазақстан Республикасының Ұлттық банкіне тиесілі.

2016 жылғы және 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның келесі ұйымдарда қатысу үлесі болды:

	Тіркелген жері	Негізгі қызметі	Қатысу үлесі	
			2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
«МұнайТас» СБҚК» АҚ (бұдан әрі – «МұнайТас»)	Қазақстан	Мұнай тасымалдау	51%	51%
«Қазақстан – Қытай Құбыры» ЖШС (бұдан әрі – «ҚҚК»)	Қазақстан	Мұнай тасымалдау	50%	50%
«Batumi Terminals Limited» (бұдан әрі – «BTL»)	Кипр	Мұнайды және мұнай өнімдерін экспедициялау, ауыстырып құю және сақтау, Батуми қ. теңіз кемежайын және мұнай құю терминалын пайдалану	100%	100%

Компания және оның еншілес ұйымы бұдан әрі мәтін бойынша «Топ» ретінде қаралады.

Компанияның бас кеңсесі Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қабанбай батыр даңғылы, 19 мекенжайы бойынша орналасқан. Компанияның Атырау (Батыс филиал), Павлодар (Шығыс филиал), Алматы (Ғылыми-техникалық орталық), Астана (Ұжымдық пайдалану есептеу орталығы) қалаларында орналасқан 4 филиалы және Ресей Федерациясында (Омбы және Самара қалалары) өкілдік кеңселері бар. 2016 жылы 14 наурызында қабылданған Директорлар кеңесінің шешімімен Мәскеу қаласындағы өкілдік жабылды.

Топ Қазақстан Республикасы аумағында ұзындығы 5.377 км магистральды мұнай құбырлары және ұзындығы 1.975 км суағызғылар желісі бар. Мұнымен қатар, Топ басқа аралас құбыр желілерінде мұнайды сақтауды, ауыстырып құюды және оның көлік экспедициясын жүзеге асырады. Топтың МұнайТас және ҚҚҚ бірлескен бақылаудағы кәсіпорындары Қазақстан мұнайын Қытайға тасымалдау үшін пайдаланылатын Кеңқияқ – Атырау, Кеңқияқ – Құмкөл және Атасу – Алашаңқай құбырларына иелік етеді.

Компанияның BTL еншілес кәсіпорны шикі мұнай және мұнай өнімдерін, сұйытылған мұнай газын құю және сақтау, сондай-ақ Батуми теңіз кемежайы және Батуми мұнай терминалы арқылы Грузияға құрғақ жүктерді ауыстырып тиеу бойынша қызметтер көрсетеді. BTL «Батуми мұнай терминалы» ЖШҚ (бұдан әрі – «БМТ») және Petrotrans Limited компаниясына иелік етеді. БМТ-ға «Батуми теңіз кемежайы» ЖШҚ-ның (бұдан әрі – «БТК») 100% үлесіне айрықша басқару құқығы тиесілі.

Компания табиғи монополист болып табылады және тиісінше Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетінің (бұдан әрі – «ТМРЖБҚК») реттеу нысаны болады. ТМРЖБҚК тариф есеп-қисабының әдіснамасын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының ішінде мұнай тасымалдау тарифтік ставкаларын бекіту үшін жауапты.

«Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына 2015 жылғы 18 мамырда өзгерістер мен толықтырулар қолданысқа енгізілді, осыған сәйкес Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзиттеу мақсатында магистральдық құбырлармен мұнай тасымалдау қызметі және Қазақстан Республикасы төңірегінен шет аймаққа экспорттау табиғи монополиялық реттеу саласынан шығарылды.

ТМРЖБҚК-ның 2015 жылғы 21 тамыздағы 2015-2019 жылдарға ішкі нарыққа мұнай айдау бойынша шекті та-

рифтерді мынадай мөлшерде бекіту туралы бұйрығы 2015 жылғы 1 қазаннан бастап күшіне енді:

- 2015 жылы – 1.000 км-ге тоннасына 3.225,04 теңге, ҚҚС-сыз;
- 2016 жылы – 1.000 км-ге тоннасына 3.547,46 теңге, ҚҚС-сыз;
- 2017 жылы – 1.000 км-ге тоннасына 3.902,13 теңге, ҚҚС-сыз;
- 2018 жылы – 1.000 км-ге тоннасына 4.292,40 теңге, ҚҚС-сыз;
- 2019 жылы – 1.000 км-ге тоннасына 4.721,72 теңге, ҚҚС-сыз.

2014 жылғы 1 сәуірден бастап қолданыстағы мұнайды Қазақстан Республикасынан сыртқа экспортқа айдау тарифі 1. 000 километрге 1 тонна үшін ҚҚС-сыз 5.817,20 теңгені құрайды.

Негізінде тарифтер іске қосылған активтерге капитал құнын қайтаруға негізделеді. Қазақстан Республикасының табиғи монополиялардың қызметін реттеу туралы заңнамасына сәйкес тарифтер қызметтерді көрсету үшін қажетті шығындардың құнынан төмен бола алмайды және табиғи монополия субъектісінің тиімді қызмет етуін қамтамасыз ететін пайда алу мүмкіндігін есепке алу керек.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Бас директор мен Бас бухгалтер 2017 жылғы 27 ақпанда бекітті және басып шығаруға рұқсат етті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары кеңесі (бұдан әрі – «ҚЕХС жөніндегі кеңес») бекіткен редакцияда дайындалған.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік қайта бағаланған құны бойынша есептелетін негізгі құралдарды және есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде көрсетілген басқа бабтарды қоспағанда бастапқы құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалған.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен берілген, ал барлық сома басқаша көрсетілген жағдайларды қоспағанда, тұтас мыңдыққа дейін дөңгелектеп алынған.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікте алдыңғы кезең үшін салыстырмалы ақпарат берілген.

3. ШОҒЫРЛАНДЫРУ НЕГІЗІ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компани-яның және оның еншілес кәсіпорнының 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілігін қамтиды. Бақылау Топтың инвестиция объектісіне қатысудан түсетін кірістің өзгерісіне байланысты тәуекелге ұшыраған немесе осындай кірістерді алуға құқығы, сондай-ақ инвестиция объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асыру арқылы кіріске ықпал етуге мүмкіндігі болған жағдайда жүзеге асырылады.

Атап айтқанда, Топ инвестиция объектісін мына шарттар орындалған жағдайда ғана бақылайды:

- Топтың инвестиция объектісіне қатысты өкілеттігі болғанда (яғни инвестиция объектісінің маңызды қызметін басқарудың ағымдағы мүмкіндігін қамтамасыз ететін құқығы болған).
- Топта инвестиция объектісіне қатысудан түсетін кірістің өзгерісіне байланысты немесе осындай кіріс алуға құқығынан тәуекелге ұшырағыштық болғанда.
- Топта инвестиция объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асыру көмегімен кіріске ықпал етуге мүмкіндігі болғанда.

Топта инвестиция объектісіне қатысты басым дауыс құқығынан кем немесе ұқсас құқық болған жағдайда, Топ осы инвестиция объектісіне қатысты өкілеттіктің болуын бағалау кезінде барлық ақылға қонымды фактілерді және жағдаяттарды ескереді:

- Инвестиция объектісінде дауыс беру құқығына ие басқа тұлғалармен келісім.
- Басқа келісімдермен негізделген құқықтар.
- Топқа тиесілі дауыс құқығы және ықтимал дауыс құқығы.

Егер фактілер мен жағдаяттар бақылаудың үш құраушысының біреуінің немесе бірнешеуінің өзгергенін білдірсе, Топ инвестиция объектісіне қатысты бақылаудың болуын қайта талдайды. Еншілес мекемені шоғырландыру Топ еншілес компанияны бақылауды алған кезден басталады және Топ еншілес мекемені бақылауды жоғалтқан кезде доғарылады.

Еншіліс мекеменің жыл ішінде сатып алған немесе шығарылған активтері, міндеттемелері, кірістері мен шығыстары Топ бақылауды алған күннен бастап шоғырландырылған қаржылық есептілікке кіргізіледі және Топ еншілес мекемеге бақылауды жоғалтқан күнге дейін көрсетіледі.

Пайда немесе залал және өзге де жиынтық табыстың әр құраушысы және бақыланбайтын қатысу үлесі, егер

бұл бақыланбайтын қатысу үлестерінің теріс сальдосына әкелген жағдайдың өзінде Топтың бас компаниясының еншісіне жатады. Қажет болған жағдайда еншілес компаниялардың қаржы есептілігі осындай компаниялардың есеп саясатын Топтың есеп саясатымен сәйкестікке келтіру үшін түзетіледі. Топ ішінде операцияларды жүзеге асыру нәтижесінде туындайтын барлық топшілік актив пен міндеттеме, капитал, кірістер, шығыстар мен ақша ағындары шоғырландыру кезінде толық алынып тасталады.

Бақылауды жоғалтпағанда еншілес кәсіпорындағы қатысу үлесінің өзгерісі капиталмен операция ретінде ескеріледі. Егер Топ еншілес кәсіпорынға бақылауды жоғалтса, ол тиісті активтер мен міндеттемелерді (оның ішінде гудвилді), бақыланбайтын қатысу үлестерін және капиталдың өзге де құралымдарын тануды тоқтатады және туындаған пайданы немесе залалды пайда мен залал құрамында таниды. Қалған инвестицияларды әділ құны бойынша таниды.

4. СЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

4.1 Бірлескен қызметке қатысу

Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар нысанында бірлескен қызметке қатысу үлесі бар.

Бірлескен бақылаудағы кәсіпорын – бұл бірлескен қызмет туралы келісім, оған сай келісімге бірлескен бақылауды жүзеге асырушы тараптардың бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың таза активтеріне құқығы бар. Бірлескен бақылау – шартпен негізделген бірлескен бақылауды жүзеге асыру, бұл маңызды қызметке қатысты шешім қабылдау бірлескен бақылауды жүзеге асырушы тараптардың бірауызды келісімін талап ететін жағдайларда орын алады.

Бірлескен бақылауды анықтау кезінде ескерілетін факторлар еншілес компанияларға бақылаудың болуын айқындау кезінде ескерілетін факторларға ұқсас.

Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі. Үлестік қатысу әдісіне сәйкес бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар бастапқы құны бойынша танылады. Инвестициялардың теңгерімдік құны бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың таза активтеріндегі сатып алу күнінен кейін туындайтын өзгерістердегі үлесті тану салдарынан артады немесе кемиді. Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға қатысты гудвилл инвестициялардың теңгерімдік құнына кіреді және өтелмейді, сондай-ақ құнсыздану мәніне жеке тексеруге ұшырамайды.

Жиынтық кіріс туралы есеп Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорын қызметінің қаржылық нәтижелеріндегі үлесін көрсетеді. Осындай объектілердің өзге де жиынтық табысындағы өзгерістер Топтың өзге де жиынтық табысының құрамында ұсынылады. Сонымен бірге егер бірлескен кәсіпорынның меншік капиталында тікелей танылған өзгерістер орын алса, Топ осындай өзгерістердегі өз үлесін мойындайды және егер бұл меншік капиталдың өзгерістері туралы есепте қолданылатын болса, осы фактіні ашады. Топтың бірлескен кәсіпорындармен операциялары бойынша туындайтын іске асырылмаған пайда мен залалдар Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорынға қатысу үлесі болатын дәрежеде алынып тасталады.

Топтың бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның пайдасындағы немесе залалындағы үлесі операциялық пайда шегінен тыс тікелей жиынтық табыс туралы есепте берілген. Ол бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның салық салуды есепке алғаннан кейінгі пайдасын немесе залалын көрсетеді.

Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың қаржылық есептілігі Топ қаржылық есептілігі сияқты есепті кезеңде жасалады. Қажет болған ретте есеп саясатын Топтың есеп саясатымен сәйкестікке келтіру мақсатында оған түзетулер енгізіледі.

Үлестік қатысу әдісін қолданғаннан кейін Топ бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға Топтың инвестициялары бойынша құнсызданудан болған қосымша залалдарды тану қажеттілігін айқындайды. Топ әр есепті күнге бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар құнсыздануының объективті айғақтарының болуын анықтайды. Осындай айғақтар болған жағдайда Топ құнсыздану сомасын бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның өтелген құны мен оның теңгерімдік құны арасындағы айырма ретінде есептейді және осы соманы «Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардағы пайда/залалдардағы үлес» бабы бойынша жиынтық кіріс туралы есепте таниды.

Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынға елеулі әсерді жоғалтқан жағдайда, Топ әділ құны бойынша қалған инвестицияны бағалайды және таниды. Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның бірлескен бақылауды жоғалту кезінде теңгерімдік құны мен қалған инвестициялардың әділ құны және шығудан болатын түсімдер арасындағы айырма пайда немесе залал құрамында танылады.

4.2 Шетел валютасын қайта есептеу

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі теңгемен берілген. Топтың әр компаниясы өзінің қызмет ететін валютасын айқындайды және әр компанияның

қаржылық есептілігіне кіргізілген баптар осы қызмет ететін валютада бағаланады. Компанияның және Мұнай-Тас және ҚҚҚ бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың атқарымдық валютасы – теңге. BTL-дың атқарымдық валютасы, БТК-ны қоспағанда, АҚШ доллары. БТК-ның атқарымдық валютасы Грузин лариі.

Операциялар мен қалдықтар

Топ компаниялары шетел валютасындағы операцияларды бастапқыда өздерінің қызмет ететін валютасында операция тану көрсеткіштерін қанағаттандыратын күнге қолданылатын валюта бағамы бойынша есептейді.

Шетел валютасында бейнеленген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданыстағы қызмет ететін валюта спот-бағамымен қайта есептеледі.

Монетарлық баптарды өтеу және қайта есептеу кезінде туындайтын барлық бағамдық айырма жиынтық кіріс туралы есепке кіргізіледі.

Тарихи құн негізінде шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасау күніне қолданыстағы бағам бойынша қайта есептеледі. Әділ құн негізінде шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнды айқындау күніне қолданыстағы бағам бойынша қайта есептеледі. Монетарлық емес баптарды қайта есептеу кезінде туындайтын пайда мен залал баптың әділ құны (яғни баптар бойынша бағамдық айырмалар, өзге де жиынтық кіріс немесе пайда не залал құрамында танылған әділ құнның өзгерісінен болған пайдалар немесе залалдар да тиісінше өзге де жиынтық кіріс немесе пайда не залал құрамында танылады) өзгерісі нәтижесінде болған пайданы немесе залалды тану қағидаттарына сәйкес есептеледі.

Топ компаниялары

Шоғырландыру кезінде шетелдік бөлімшенің активтері мен міндеттемелері есепті күнге әрекет ететін бағам бойынша теңгемен қайта есептеледі, осындай бөлімшелердің пайдасы мен залалдары орташа бағам бойынша қайта есептеледі. Осындай қайта есептеу кезінде пайда болатын бағамдық айырма өзге жиынтық кіріс құрамында танылады. Шетел бөлімшесі шыққан кезде осы шетел бөлімшесіне жататын өзге жиынтық кіріс құрамдастары пайда немесе залал құрамында танылады.

Шетелдік бөлімшені сатып алған ретте пайда болатын гудвил және активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құны олардың әділ құнына дейін шетелдік бөлімшенің активтері мен міндеттемелері ретінде ескеріледі және есепті күнге қолданыстағы валюта бағамы бойынша қайта есептеледі.

Валюта айырбастау бағамдары

Қазақстан қор биржасында (бұдан әрі – «ҚҚБ») белгіленген орташа өлшенген айырбас бағамдары Қазақстан Республикасындағы ресми айырбас бағамдары ретінде пайдаланылады.

Теңге	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
	2016 жылғы	2015 жылғы
АҚШ доллары	341,74	222,68
Ресей рублі	5,12	3,62
Евро	378,27	246,89
Грузин лариі	122,24	98,38

31 желтоқсанға ҚҚБ белгілеген валюта айырбастау бағамдары мынаны құрады:

Теңге	2016 жыл	2015 жыл
АҚШ доллары	333,29	340,01
Ресей рублі	5,43	4,61
Евро	352,42	371,46
Грузин лариі	126,25	142,86

4.3 Активтер мен міндеттемелерді айналымды/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді жіктеу

Қаржы жағдайы туралы есепте Топ активтер мен міндеттемелерді айналымды/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді жіктеу негізінде көрсетеді. Актив айналымды болады, егер:

- оны іске асыру болжанса немесе ол сатуға немесе қарапайым операциялық цикл аясында тұтынуға арналса;
 - ол негізінен сату мақсатына арналса;
 - оны есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі ай ішінде іске асыру болжанса;
 - немесе ол өзін айырбастауға немесе есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде он екі ай ішінде міндеттемелерді өтеу үшін пайдалануға шектеу болған жағдайларды қоспағанда, ақша қаражаттарын немесе олардың баламаларын білдірсе.
- Барлық өзге актив айналымнан тыс ретінде жіктеледі.
- Міндеттеме қысқа мерзімді болып табылады, егер:
- оны қалыпты операциялық цикл аясында өтеу болжанса;

2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін орташа салмақталған айырбас бағамдары мынаны құрады:

- ол негізінен сауда мақсатында ұсталса;
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі ай ішінде өтеуге жатса;
- немесе Топта есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде он екі ай ішінде міндеттемелерді өтеу мерзімін ұзарту сөзсіз құқығы болмаса.

Топ өзге барлық міндеттемені ұзақ мерзімді ретінде жіктейді.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері айналымнан тыс/ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

4.4 Әділ құнды бағалау

Әділ құн бағалау күніне нарық қатысушылары арасында қалыпты тәртіпте жасалатын мәміле аясында активтерді сату үшін алынатын немесе міндеттемелерді беру үшін төленетін баға болып табылады. Әділ құн бағасы активтерді сату немесе міндеттемелерді беру жөніндегі мәміле мынадай болып өтуін болжайды:

- не осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- не негізгі нарық болмаған жағдайда осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Топ негізгі немесе неғұрлым қолайлы нарыққа қол жеткізуі тиіс. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны жол берушілікті пайдалану арқылы бағаланады, оларды нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын айқындау кезінде пайдалануы мүмкін, бұл орайда нарық қатысушылары өзінің озық мүдделерінде әрекет етеді.

Қаржылық емес актив әділ құнының бағасы не активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдалану жолымен немесе осы активті ең жақсы және неғұрлым тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде нарық қатысушысының экономикалық пайдасын еселеу мүмкіндігін ескереді. Топ бағалаудың пайда болған жағдаяттарында қолайлы және әділ құнын бағалау үшін жеткілікті деректерге қол жетімді бағалау әдістемелерін пайдаланады, бұл орайда бақыланатын орынды бастапқы деректерді мейлінше көп және бақыланбайтын бастапқы деректерді мейлінше аз пайдаланады.

Әділ құны шоғырландырылған қаржылық есептілікте бағаланатын немесе көрсетілетін барлық актив пен міндеттеме тұтас алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде әділ құн көздерінің төменде сипатталған сатылары аясында жіктеледі:

- 1-деңгей – бірыңғай активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы бағалардың нарықтық белгіленуі бойынша (қандай да бір түзетулерсіз);
- 2-деңгей – сатының ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнын бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама бақыланатын болып табылатын баға үлгісі;
- 3-деңгей – сатының ең төменгі деңгейіне жататын әділ құнын бағалау үшін маңызды бастапқы деректер нарықта бақыланабайтын болып табылатын баға үлгісі.

Қаржылық есептілігінде кезеңдік негізде қайта бағаланатын активтер мен міндеттемелер жағдайында әр есепті кезеңнің аяғына жіктемені (тұтас алғанда әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде) қайтадан талдай отырып Топ оларды саты көздері деңгейлері арасында ауыстыру қажеттілігін айқындайды.

Әр есепті күнге Топтың есеп саясатына сәйкес қайта талдау және қайта бағалау қажет болатын активтер мен міндеттемелер құнының өзгерістерін Топ талдайды. Осындай талдау аясында Топ соңғы бағалау кезінде қолданылған негізгі бастапқы деректерді бағалау кезінде

пайдаланылатын ақпаратты шарттармен және өзге де ақылға қонымды құжаттармен салыстыру жолымен тексереді. Топ әр актив пен міндеттеменің әділ құнының өзгерісін өзгерістің негізділігін айқындау мақсатында тиісті сыртқы көздермен салыстырады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсаты үшін Топ активтер мен міндеттемелерді олардың сипатына, оларға тән сипаттама мен тәуекелдер, сондай-ақ жоағарыда көрсетілгеніндей, әділ құн көздерінің сатыларында қолданылатын деңгейлер негізінде жіктеді.

Негізгі құралдар әділ құнын, талдау және оны анықтаудың әдістері туралы қосымша ақпарат *5-ескертпеде* келтіріледі.

4.5 Негізгі құралдар

Негізгі құралдар бастапқыда өзіндік құны бойынша есепке алынады. Кейінгі есепке алу жинақталған өтелімді (жерден, технологиялық мұнайдан және аяқталмаған құрылыстан басқа) және қайта бағалау болған жағдайда, және танылған құнсызданудан болатын залалдарды шегергендегі әділ құны бойынша жүргізіледі.

Топ артық технологиялық мұнай анықтағанда, нәтижесінде алынған объект актив анықтамасын қанағаттандыратын анықтайды, және егер солай болса, пайда болған активті негізгі құрал ретінде таниды. Бастапқы тану кезінде негізгі құрал нөлдік құн бойынша бағаланады және әрбір есепті күнге қайта бағаланады.

Топ өзінің негізгі құралдарын оларды ауыстырудың нарықтық құнына дейін қайта бағалау жүргізу үшін кезең-кезеңімен тәуелсіз сарапшыларды тартады. Негізгі құралдарды қайта бағалау есебін жүргізу саясатына сәйкес әр 3 жылда (жыл сайын қайта бағаланатын технологиялық мұнайды қоспағанда) қайта бағаланған активтің әділ құны оның теңгерімдік құнынан елеулі айырмашылығы болмағанына сенімділікті қамтамасыз ету үшін жүзеге асырылады.

Қайта бағалаудан құнның өсуі өзге де жиынтық кіріс құрамында көрсетіледі және меншік капиталдың құрамына кіретін активтерді, оның осы активтің құнын қайта бағалау салдарынан болған және пайда немесе залал құрамында бұрын жасалған қайта бағалау салдарынан танылған мұндай активтерді қайта бағалаудан болған залалды қалпына келтіретін бөлікті қоспағанда, активтерді қайта бағалау резерві қорының артуына жатады. Қайта бағалаудан болатын залал оның бұрын активті қайта бағалау резерві қорының құрамында танылған осы актив бойынша оң қайта бағалауын тікелей кемітетін бөлігін қоспағанда пайда немесе залал құрамында танылады.

Активтің қайта бағаланған теңгерімдік құны негізінде есептелген өтелім мен активтің бастапқы құны негізінде есептелген өтелім арасындағы айырмашылық активтерді қайта бағалау резервінен жыл сайын бөлінбеген пайдаға ауыстырылады. Сонымен қатар қайта бағалау күніне жинақталған өтелім және құнсыздану активтің жалпы теңгерімдік құнын бір мезгілде азайта отырып алынып тасталады және одан кейін таза сома активтің қайта бағаланған құнына дейін жете бағаланады. Актив шығарылған кезде нақты шығарылатын активке жататын қайта бағалау резерві бөлінбейтін пайдаға көшіріледі.

Негізгі құралдардың құнына капиталдандыру белгісі орындалатын жабдықтар бөліктерін ауыстыру құны және ұзақ мерзімді құрылыс жобалары бойынша қарыз жөніндегі шығындар кіреді. Белгілі бір уақыт аралығында негізгі құралдардың маңызды құраушыларын ауыстыру қажет болған жағдайда, Топ осындай құраушыларды өздеріне сәйкес дербес пайдалы қолдану мерзімдері бар жеке активтер ретінде таниды. Солай сияқты басты техникалық тексеріс кезіндегі шығыстардың тану критерийлері болса, жабдықтарды ауыстыру ретінде негізгі құралдардың баланстық құны бойынша танылады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған өзге барлық шығын пайда немесе залал құрамында танылады.

Актив пайдаланылғаннан кейін оны пайдаланудан шығару бойынша күтілетін шығындардың келтірілген бағасы келешек шығындарға резервті тану критерийлері орындалатын болса тиісті активтің бастапқы бағасына қосылады. Активтерді пайдаланудан шығару және жерлерді қайта өңдеу бойынша танылған резерв туралы толық ақпарат үшін елеулі есепке алу толғамдарын, бағалау мәндерін және жол берулерді қараңыз (*5, 23 ескертпелер*).

Өтелім активтерді пайдалы қолданудың бағалау мерзімі ішінде желілік әдіспен мынадай түрде есептеледі:

	Жылдар
Фимараттар мен құрылыс	5-50
Машиналар мен жабдық	3-30
Құбырлар мен өзге де көлік активтері	5-30
Өзге де	2-10

Топтың Есеп саясатына сәйкес технологиялық мұнай, аяқталмаған құрылыс және жер өтелімге жатпайды.

Бұрын танылған негізгі құралдарды немесе олардың маңызды құрауыштарын тануды доғару олар шығарылған кезде немесе егер келешекте осы активті пай-

даланудан немесе шығарудан экономикалық тиімділік алу күтілмеген жағдайда болады. Активті тануды доғару нәтижесінде туындайтын кіріс немесе шығыс (активтің шығуынан және теңгерімдік құнынан болатын таза түсімдер арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) активті тану доғарылған есепті жыл үшін пайдаға және залалға кіргізіледі.

Таратылу құны, активтерді пайдалы қолдану мерзімі және негізгі құралдардың өтелімі әдістері әрбір жылдық есепті кезеңнің аяғында талданады және қажетіне қарай келешекті негізде түзетіледі.

4.6 Материалдық емес активтер

Жеке сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы танылған кезде бастапқы құны бойынша бағаланады. Бизнесті біріктіру кезінде сатып алынған материалдық емес активтердің бастапқы құны сатып алу күніндегі әділ құны болып табылады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған өтелімді және құнсызданудан болған жинақталған залалды шегергенде (олар болған ретте) бастапқы құны бойынша есептеледі. Топ ішінде жүргізілген материалдық емес активтер өнім әзірлеуге арналған капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, капиталдандырылмайды және тиісінше шығыс туындаған есепті кезең үшін пайда мен залал құрамында көрсетіледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қолдану мерзімі шектелген.

Пайдалы қолдану шектеулі мерзімі бар материалдық емес активтер осы мерзім ішінде өтеледі және егер осы материалдық емес активтің құнсыздану белгілері болса, құнсыздану мәніне бағаланады. Өтелім активтер қызметінің бағаланған пайдалы мерзімі үшін тік желілік әдіс негізінде есептеледі. Материалдық емес активтер негізінен жеті-он жыл ішінде өтеледі. Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес актив үшін өтелімді есептеу кезеңі мен әдісі кем дегенде әр есепті кезеңнің аяғында қайта қаралады. Активке кіргізілген келешек экономикалық тиімділікті пайдалы қолданудың болжалды мерзімінің немесе тұтынудың болжалды құрылымының өзгерісі тиісінше өтелім кезеңін немесе есептеу әдісін өзгертеді және есепке алу бағаларының өзгерісі ретінде ескеріледі. Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активке арналған шығындар жиынтық кіріс туралы есепте материалдық емес активтер қызметіне сәйкес шығыстар санатында танылады.

Материалдық емес активтерді танудың тоқтатылуынан болатын кіріс немесе шығыс активтің шығуынан болатын таза түсім және активтің теңгерімдік

құны арасындағы айырмашылық ретінде өлшенеді және осы активті тану тоқтатылған кездегі жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

4.7 Қаржы емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті күнге Топ активтің мүмкін болатын құнсыздану белгілері болуын айқындайды. Егер осындай белгілер орын алса немесе егер активті құнсыздануға жыл сайынғы тексеру талап етілсе, Топ активтің өтелетін құнына бағалау жүргізеді. Активтің немесе ақша ағынын туындатушы бөлімше (бұдан әрі – «ААТБ») өтелетін құны – мына шамалардың ең үлкені: сатуға арналған шығындарды шегергенде активтің (ААТБ) әділ құны және активті (ААТБ) пайдаланудан болатын құндылық.

Актив негізінен басқа активтер немесе активтер тобы тудыратын ағындарға тәуелсіз ақша қаражаты ағындарын тудырмайтын жағдайларды қоспағанда, өтелетін құн жеке актив үшін айқындалады. Егер активтің немесе ААТБ теңгерімдік құны оның өтелетін құнынан артып кетсе, актив құнсызданған деп саналады және өтелетін құнына дейін есептен шығарылады. Пайдаланудан болатын құндылықтарды бағалау кезінде келешек ақша ағындары активке тән ақшаның және тәуекелдің уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салғанға дейінгі дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконтталады.

Сатуға арналған шығындарды шегергенде әділ құнын анықтау кезінде жуық арадағы нарықтық мәмілелер (егер ондайлар орын алса) ескеріледі. Олар болмаған ретте бағалаудың тиісті үлгісі қолданылады. Бұл есептер бағалау коэффициенттерімен, акциялардың нарығында еркін айналыстағы бағаларды белгілеумен немесе әділ құнның өзге де қол жетімді көрсеткіштерімен расталады.

Топ құнсыздану сомасын Топтың жеке активтер жатқызылатын әр ААТБ үшін жеке дайындалатын жан-жақты жоспарлары және болжамды есеп айырысуларын басшылыққа ала отырып айқындайды. Бұл жоспарлар мен болжамды есеп айырысулар әдетте бес жылға жасалады. Неғұрлым ұзақ кезеңдер үшін өсудің ұзақ мерзімді қарқыны есептеледі, ол бесінші жылдан кейінгі келешек болжамды ақша ағындарына қатысты қолданылады.

Жалғасып отырған қызметтің құнсыздануынан (қорлардың құнсыздануын қосқанда) болатын залалдар қайта бағалау өзге де жиынтық кіріс құрамында танылғанда бұрын қайта бағаланған негізгі құралдарды қоспағанда, құнсызданған актив қызметіне сәйкес шығыстар санаты

құрамындағы жиынтық кіріс туралы есепте танылады. Бұл жағдайда құнсызданудан болған залалдар да бұрын жүргізілген қайта бағалау сомасы шегінде өзге жиынтық кіріс құрамында танылады.

Әрбір есепті күнге Топ гудвилді қоспағанда бұрын активтің құнсыздануынан болған деп танылған залалдардың енді жоқ екендігінің немесе қысқарғандығының белгілері бар не жоқ екендігін анықтайды. Егер мұндай белгі бар болса, Топ активтің немесе ААТБ-ның өтелетін құнын есептейді. Кейінгі құнсызданудан болған деп танылған залалдардан бері активтің өтелетін құнын анықтау үшін қолданылған жол берулерде өзгеріс болған жағдайда ғана бұрын құнсызданудан болған деп танылған залалдар қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің теңгерімдік құны оның өтелетін құнынан асып кетпеуімен, сондай-ақ өтелімді шегеріп тастағанда теңгерімдік құнынан аспауымен шектелген, бұл актив егер алдыңғы жылдары құнсызданудан болған залал деп танылмаған жағдайда, теңгерімдік құны бойынша танылуы мүмкін. Құнды бұлайша қалпына келтіру актив қайта бағаланған құны бойынша есептелген жағдайларды қоспағанда, пайдалар мен залалдарда танылады. Құнды осындай қалпына келтіру құнның қайта бағалаудан болған өсуі ретінде ескеріледі.

4.8 Қаржы активтері

Бастапқы тану және бағалау

Қаржы активтері тиісінше пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері; берілген қарыздар мен дебиторлық берешек; өтелгенге дейін ұсталып тұратын инвестиция; сату үшін қолда бар қаржы активтері, тиімді хеджирлеу кезінде хеджирлеу құралы ретінде белгіленген туынды құралдар ретінде жіктеледі. Топ өз қаржы активтерін олар бастапқы танылған кезде жіктейді.

Қаржы активтері пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қоспағанда, алғашқыда мәміле бойынша онымен тікелей байланысты шығындарға көбейтілген әділ құны бойынша танылады. Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта («стандартты жағдайлардағы» сауда-саттық) қабылданған қағидамен белгіленген мерзімде активтерді жеткізуді талап етуші қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық мәмілелер ол жасалған күнге, яғни Топ активті сатып алуға немесе сатуға өзіне міндеттеме қабылдаған күнге танылады.

Топтың қаржы активтері ақша қаражатын, банк салымдары сауда, берілген қарыздар және басқа да дебиторлық берешекті қамтиды.

Кейінгі бағалау

Қаржы активін одан кейін бағалау былайша оларды жіктеуге байланысты болады.

Берілген қарыздар мен дебиторлық берешек

Займы выданные и дебиторская задолженность перед Берілген қарыздар мен дебиторлық берешек белгіленген немесе анықталған төлемдері бар туындамайтын қаржы активін білдіреді, белсенді нарықта олардың бағасы белгіленбейді. Алғашқы танылғаннан кейін мұндай қаржы активтері құнсыздануды шегеріп тастап, тиімді пайыздық мөлшерлемені қолданып анықталатын өтелімдік құны бойынша бағаланады.

Өтелімдік құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақылар, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болатын комиссиялық немесе шығындар ескеріліп есептеледі.

Тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану негізінде өтелім жиынтық кіріс туралы есепте қаржылық кірістердің құрамына енгізіледі. Құнсызданумен байланысты залалдар қарыздар жағдайында жиынтық кіріс туралы есепте қаржы шығындарының және дебиторлық берешек жағдайында жалпы және әкімшілік шығындар құрамында есептеледі.

Өтелуге дейін ұсталып тұратын инвестициялар

Тіркелетін немесе анықталатын төлемдері және өтеу мерзімі бар туынды емес қаржы активтері Топ оларды өтеу мерзіміне дейін нық ұстап тұруға ниетті және қабілетті болғанда өтеуге дейін ұсталып тұратын инвестиция ретінде жіктеледі. Өтеуге дейін ұсталып тұратын инвестициялар алғаш бағалағаннан кейін құнсызданудан болған залалдарды шегеріп тастап, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қолданылып анықталатын өтелімдік құны бойынша бағаланады.

Өтелімдік құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақылар, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болатын комиссиялық немесе шығындар ескеріліп есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеменің өтелімі жиынтық кіріс туралы есепте қаржылық табыстар құрамына енгізіледі. Құнсызданумен байланысты залалдар жиынтық кіріс туралы есепте қаржылық табыстар құрамында танылады. Топтың 2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталатын есепті кезеңдер ішінде өтеуге дейін ұсталып тұратын банк салымдары болған.

Тануды доғару

Қаржы активі (немесе қолданылу ретіне қарай –

қаржы активінің бөлігі немесе осындай қаржы активтері тобының бөлігі) тануды доғарады (яғни Топтың қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есептен шығарылады), егер:

- активтен ақша ағынын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;
- Топ өзінің активтен ақша ағынын алу құқығын берсе не алынатын ақша ағынын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша айтарлықтай кідіртусіз үшінші тарапқа төлеуге өзіне міндеттеме алса; және не (а) Топ активтен болатын барлық тәуекел мен табысты іс жүзінде берсе, не (б) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты іс жүзінде бермесе және өзінде сақтамаса, бірақ осы активке бақылауды берсе.

Егер Топ өзінің активтен ақша ағынын алу барлық құқығын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен табысты сақтап қала алған-алмағанын және, егер сақтап қала алған болса, онда қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты іс жүзінде бермесе және өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, Топ берілген активті сол дәрежеде тануды жалғастырады.

Бұл жағдайда Топ тиісті міндеттемені де таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқық пен міндеттемені көрсететін негізде бағаланады. Берілген актив бойынша кепілдік нысанында болатын жалғасқан қатысу мына мәндердің ең азымен танылады: активтің бастапқы теңгерімдік құны немесе төлеу Топтың талап етуі бойынша болуы мүмкін өтеудің ең жоғары сомасы.

4.9 Қаржы активтерінің құнсыздануы

Қаржылық активтердің құнсыздануы туралы толық ақпаратты ашу мына ескертпелерде ұсынылған:

- маңызды есеп жүргізу пайымдаулары, бағалау мәндері және болжаулар (*5-ескертпе*);
- сауда дебиторлық берешек (*11-ескертпе*).

Әрбір есепті күнге Топ қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының уәжді белгілері болуын бағалайды. Егер активтің бастапқы танылғанынан кейін болған бір немесе одан көп оқиға («залалға әкелуші оқиғаның» басталуы) қаржы активі немесе қаржы активтері тобы бойынша күтілетін келешек ақша ағындарына сенімді бағаға икемді әсер көрсетсе, құнсыздану орын алады.

Құнсыздану дәлелі борышкер немесе борышкерлер тобы айтарлықтай қаржылық қиыншылықтар көріп оты-

рғанын көрсетуді, өзінің қарызын өтей алмауды немесе берешектің пайыздарын немесе негізгі сомасын төлеуді тиянақты жүзеге асырмауды, сондай-ақ олар банкроттық немесе өзге түрде қаржылық қайта ұйымдастыру рәсімін жүргізуі мүмкін болуын қамтиды. Бұдан басқа, мұндай дәлелдерге қаржы құралдары бойынша күтіліп отырған болашақ ақша ағынының бағалауға болатын төмендеуін көрсететін бақыланатын деректер, атап айтқанда, мерзімі өткен берешек көлемінің өзгеруі немесе борыштарды төлеу бойынша міндеттемелерді орындаудан бас тартумен белгілі бір байланыста тұрған экономикалық жағдайлардың болуы жатады.

Өтелімдік құн бойынша ескерілетін қаржы активтері

Өтелімдік құн бойынша ескерілетін қаржы активтеріне қатысты Топ алдымен жекелей маңызды қаржы активтерінің құнсыздануының уәжді дәлелдері бар екендігіне не жинақтай алғанда жекелей маңызды емес қаржы активтері бойынша бағалау жүргізеді.

Егер Топ жекелей маңызды қаржы активтерінің құнсыздануының уәжді дәлелдері оның маңызына тәуелсіз жоқ екендігін анықтаса, ол бұл активті несиесі тәуекелінің осындай сипаттамасы бар қаржы активтері тобына қосады, ал сонан соң бұл активтерді жиынтық негізде құнсыздану мәніне қарастырады. Құнсыздану мәніне жеке бағаланатын активтер бойынша не құнсызданудан болған залалдарды тану жалғастырылады, не құнсыздану мәніне жиынтық бағаға енгізілмейді.

Анықталған құнсызданудан болатын залал сомасы активтің теңгерімдік құны мен есепті келешек ақша ағындарының келтірілген құны (әлі шекпеген күтілетін келешек кредиттік залалдар есебінсіз) арасындағы айырмашылық ретінде бағаланады. Құнсызданудан болған залал шегудің уәжді дәлелі болған ретте, залал сомасы активтің теңгерімдік құны мен күтіліп отырған болашақ ақша ағынының келтірілген құны арасындағы айырма ретінде (әлі шекпеген болашақ күтіліп отырған кредиттік залалдар ескерілмей) бағаланады. Есепті болашақ ақша ағындарының келтірілген құны қаржы активі бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша шегеріледі.

Активтің теңгерімдік құны балаушы резерв шотын қолдану арқылы кемітіледі, ал залал пайда немесе залал құрамында танылады. Төмендетілген теңгерімдік құны бойынша пайыздық кірісті (жиынтық кіріс туралы есепте қаржы кірісі ретінде көрінетін) есептеу құнсызданудан болған залалды бағалау мақсатында болашақ ақша ағындарын шегеру үшін қолданылатын пайыздық мөлшерле-

меге негізделіп, жалғасады. Қарыздар және дебиторлық берешек егер оларды болашақта өтеудің айқын келешегі болмаса, ал барлық қол жетімді қамтамасыз ету іске асырылған не Топқа берілген болса, тиісті резервтермен бірге теңгерімнен шығарылады.

Егер келесі жыл ішінде құнсызданудан болған есепті залал сомасы құнсыздануды танығаннан кейін болған әлдебір оқиғадан ұлғайса не кемісе, құнсызданудан болған бұрын танылған залал сомасы бағалау резерв шотын түзету арқылы ұлғаяды не кемиді.

Егер қаржы құралы құнының бұрынғы есептен шығарылуы кейіннен қалпына келтірілсе, қалпына келтіру сомасы жиынтық кіріс есебінде қаржы шығындарының және жалпы әрі әкімшілік шығыстардың кемуі ретінде танылады.

4.10 Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық міндеттемелер тиісінше пайда немесе залал, несиелер және қарыз, кредиторлық берешек немесе тиімді хеджирлеу кезінде хеджирлеу құралы ретінде айқындалған туынды құралдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі. Топ өзінің қаржылық міндеттемелерін оларды бастапқы тану кезінде жіктейді.

Барлық қаржылық міндеттеме бастапқыда олармен мәміле бойынша тікелей байланысты шығындар шегеріліп (қарыздар мен несиелер және кредиторлық берешек жағдайында) әділ құны бойынша танылады.

Топтың қаржылық міндеттемелері сауда және басқа да кредиттік берешекті, кредиттер мен қарызды, қаржылық кепілдік шарттарын қамтуы мүмкін.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалау олардың жіктелуіне байланысты:

Несиелер мен қарыздар

Бастапқы танудан кейін пайыздық несиелер мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып, өтелімдік құны бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар оларды тану доғарылғаннан кейін, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып өтелім есептелуіне қарай танылады.

Өтелімдік құн сатып алу кезінде шегерімдер мен сыйақылар, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болатын комиссиялық пен шығындар ескеріліп есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме

өтелімі жиынтық кіріс туралы есепте қаржыландыру бойынша шығындар құрамына қосылады.

Қаржы кепілдігі шарттары

Қаржы кепілдігі шарттары осы шарт иесі белгілі бір борышкердің борыш құралдары шарттарына сәйкес уақтылы төлеуді жүзеге асыруға қабілетсіздігінің салдарынан шеккен залалдарды өтеу үшін төлем жасауды талап етуші шарттарды білдіреді. Қаржы кепілдігі шарттары бастапқыда кепілдікті шығарумен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындар ескерілген әділ құн бойынша міндеттеме ретінде танылады.

Тануды доғару

Қаржылық жағдай туралы есепте қаржылық міндеттемелерді тану егер міндеттеме өтелген, жойылған немесе оның қолданылу мерзімі біткен болса, доғарылады.

Егер бар қаржылық міндеттеме елеулі айырмашылығы бар шарттарда сол кредитордың алдында басқа міндеттемемен ауыстырылатын болса немесе егер бар міндеттеменің шарттары елеулі өзгерсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды доғару және жаңа міндеттемені тану ретінде ескеріледі, ал олардың теңгерімдік құнындағы айырма жиынтық кіріс туралы есепте кіріс немесе шығыс ретінде ескеріледі.

4.11 Қаржы құралдарын өзара есепке алу

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алуға жатады, ал қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте берілген таза сома қазіргі кезде заңды қорғаумен қамтамасыз етілген танылған сомаларды өзара есепке алуға құқық болған кезде, сондай-ақ таза негізде есеп айырысуға не активтерді өткізіп, сонымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеуге ниет болғанда жүзеге асырылады.

4.12 Қорлар

Қорлар сатып алу бастапқы құны бойынша және сатудың таза мүмкін құны екі өлшемнің ең азы бойынша бағаланады.

Қорлардың бастапқы құны қорларды орнына жеткізумен және оларды ағымдағы күйге келтірумен байланысты кәдімгі қызмет барысында шеккен барлық шығынды өзіне қамтиды.

Сатудың таза мүмкін құны өндірісті аяқтауға арналған есепті шығыстар мен өткізуге кеткен есепті шығындарын шегеріп тастап, кәдімгі қызмет барысында сатудың есепті бағасы ретінде анықталады.

Қорлардың өзіндік құны ФИФО әдісін пайдалану арқылы айқындалады.

4.13 Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте ақша қаражаттары және олардың баламалары кассадағы қолма-қол ақшаны, банктердегі ақша қаражаттарын, қысқа мерзімді банк салымдары, өтеудің бастапқы мерзімі үш айдан аспайтын басқа да қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестицияларды қамтиды.

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептің мақсаттары үшін ақша қаражаттары және олардың баламалары өтелмеген банкілік овердрафтарды шегеріп тастағанда, жоғарыдағы анықтамаға сай ақша қаражаттарынан және қысқа мерзімді банк салымдарынан тұрады.

4.14 Резервтер

Егер Топтың өткен оқиға нәтижесінде пайда болған ағымдық міндеттемесі, осы міндеттемені өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайдадан айрылу ықтимал болса және осындай міндеттеме сомасының сенімді бағасын алу мүмкін болса, резервтер танылады. Егер Топ резервтің бір бөлігінің немесе барлығының өтемін алуды болжаса, мысалы, сақтандыру шарты бойынша, өтеу дербес актив ретінде танылады, бірақ тек өтеуді алу күмән туғызбайтын жағдайда. Резервке жататын шығыстар өтеуді шегеріп тастап, пайдалар мен залалдарда көрсетіледі.

Топ активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша болашақ шығындарға қатысты резервті таниды. Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу шығындары бойынша резервтер есепті ақша ағынын пайдалануды есеп алған міндеттемелерді реттеуге жұмсалатын күтілетін шығындардың дисконтталған бағасы бойынша ескеріледі және тиісті актив бағасының бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады. Дисконттау әсері пайда болуына қарай шығындар шотына қарайды және жиынтық кіріс туралы есепте қаржы шығындары ретінде танылады. Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша болашақ шығындар жыл сайын қайта қаралып отырады және қажеттілігіне қарай түзетіледі. Күтілетін болашақ шығындардағы немесе дисконттаудың қолданылатын мөлшерлемесіндегі өзгерістер актив бағасына қосылады немесе алынады (5 ескертпе).

4.15 Қызметкерлерге сыйақылар

Компания өз қызметкерлеріне Компания мен өз қызметкерлері арасындағы Ұжымдық шартқа сәйкес зейнеткерлікке шыққанға дейін де және кейін де ұзақ мерзімді сыйақы төлейді. Ұжымдық шарт, атап айтқанда, зейнеткерлікке шыққанда біржолғы жәрдемақы төлеуді, еңбекке жарамсыздық, мерейтой және қаза болу жағдайында қызметкерлерге материалдық көмек көрсетуді көздейді. Жәрдемақы алу құқығы әдетте қызметкердің зейнеткерлікке шыққанға дейін жұмысты жалғастыру қажеттігімен байланыстырылады.

Біржолғы жәрдемақыларды төлеу бойынша күтіліп отырған шығыстарды есептеу еңбек қызметі аяқталуы бойынша белгіленген төлемдері бар зейнетақылық жоспарларды есептеу кезінде қолданылатын әдіс бойынша қызметкердің еңбек қызметі ішінде жүзеге асырылады. Белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша сыйақылар ұсыну құны «болжанатын шартты бірлік» әдісін пайдалана отырып айқындалады. Актуарлық пайда мен залал актуарлық болжамдардағы өзгерістердің әсерін де, актуарлық болжамдар мен нақты деректер арасындағы айырмашылықтарға байланысты өткен тәжірибенің әсерін де қамтиды. Басқа өзгерістер ағымдағы қызметтер құнын, бұрынғы қызметтер құнын және кадрлар қысқаруын немесе жасалған есеп айырысуларды қоса алғанда ағымдағы кезеңде танылады.

Зейнетақылық міндеттемелерді есепке алғанда қолданылған аса елеулі болжамдар – бұл шегерім мөлшерлемесі мен өлім-жітімді болжау. Шегерім мөлшерлемесі болашақ міндеттемелердің таза келтірілген құнын анықтау үшін қолданылады және әр жылы осындай міндеттемелер бойынша шегерім өтелімі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте пайыздық шығыстар ретінде көрсетіледі. Өлім-жітімді болжау сыйақы төлеудің болашақ ағынын болжамдау үшін қолданылады, ол сонан соң міндеттемелердің таза келтірілген құнын алу үшін шегеріледі.

Актуарлық пайдалар мен залалдарды қамтитын қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелерді қайта бағалау нәтижелерін Топ былай көрсетеді:

- еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақылар бойынша өзге де жинақталған кіріс арқылы. Одан кейінгі кезеңдерде қайта бағалау нәтижелері пайдалар мен залалдар құрамында қайта жіктеуге жатпайды;
- өзгек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақылар бойынша өзге де жинақТаза пайыздар белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза-міндеттемелерге қатысты дисконттау ставкасын

пайдалана отырып айқындалады. Топ жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте «Өзіндік құн», «Әкімшілік шығыстар» және «Қаржылық шығыстар» баптары құрамында (қызметтер бойынша жіктей отырып) белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза-міндеттемелердің аталған өзгерістерін таниды;

- өзінепайыздар белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза-міндеттемелерге қатыста пайыздық шығыстар немесе кірістер.

Біржолғы демалыс жәрдемақылардан басқа, қызметкерлерге сыйақылар қызметкерлерге басқа ұзақ мерзімді сыйақылар ретінде қарастырылады. Осы сыйақылар бойынша күтіліп отырған шығыстарды есептеу қызметкердің еңбек қызметі ішінде белгіленген төлемдері бар зейнетақылық жоспарларды есептеу кезінде қолданылатын әдіспен жүзеге асырылады.

Мұндай міндеттемелерді жыл сайынғы негізде тәуелсіз білікті актуарийлер бағалайды.

4.16 Түсімді және басқа да кірістерді тану

Егер Топ экономикалық пайда алуды мүмкін деп бағаласа және егер пайда төлем жасау мерзіміне тәуелсіз сенімді бағалануы мүмкін болса, сол жағдайда пайда танылады. Пайда шартта анықталған төлем ережелері ескеріліп және салықтар немесе баждар шегеріліп, алынған немесе алуға жататын өтем әділ бағасы бойынша бағаланады.

Топ пайда алуды көздейтін өзі жасаған шарттарды өзі принципал ма әлде агент пе дегенді анықтау мақсатында белгілі бір өлшемдерге сәйкес талдайды. Топ өз қызметтеріне комиссияны табыс ретінде танитын, Топ агент ретінде қатысатын көліктік экспедициялау шарттарын қоспағанда барлық осындай шарт бойынша (шарт бойынша өзіне міндеттеме алатын негізгі тарап болғандықтан шартпен байланысты пайданы алады және тәуекелдерді қабылдайды) принципал ретінде әрекет етеді деген қорытындыға келді. Пайданы тану үшін мынадай өлшемдер де орындалуы тиіс:

Тасымалдау бойынша қызметтер көрсету

Тасымалдау және ауыстырып құю қызметтерінен алынған кіріс есепті кезеңде тасымалданған мұнай мен судың нақты көлемі негізінде қызметтер көрсету кезінде танылады.

Басқа да қызметтерді көрсету

Басқа да қызметтерді көрсетуден алынған кірістер оларды көрсету кезінде танылады.

Пайыздық кіріс

Өтелімдік құны бойынша бағаланатын барлық қаржы құралы және қолда бар сатуға арналған ретінде жіктелген пайыздық қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс немесе шығыс тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып танылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралының болжалды пайдалану мерзімі бойына немесе егер бұл орынды болса қаржы активінің немесе міндеттемесінің таза теңгерімдік құнына дейінгі ұзақтығы кемдеу кезеңіне күтілетін келешек төлемдерді немесе ақша қаражатының түсімін дәл дисконттайтын мөлшерлеме. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы есепте қаржыландырудан алынған табыс ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Дивидендтерден алынған кіріс Топтың төлемді алуға құқығы белгіленгенде танылады (дивидендтер бекітілген күнге).

Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлемнен алынатын кіріс

Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлемнен алынатын кіріс «айда немесе төле» шартында мұнай тасымалдау қызметтерін көрсетуге арналған шарттарға сәйкес танылады.

4.17 Салықтар**Ағымдағы табыс салығы**

Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер және міндеттемелер салық органдарынан өтелуге немесе салық органдарына төлеуге болжанып отырған сома бойынша бағаланады.

Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері және салық заңнамасы есепті күнге Топ өзінің қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын табыс алатын елдерде қабылданған немесе іс жүзінде қабылданған мөлшерлемелер мен заңнама.

Тікелей меншік капиталда танылған баптарға жататын ағымдағы табыс салығы жиынтық кіріс пен залалда емес, меншік капитал құрамында танылады. Топ басшылығы салық декларацияларында көрсетілген көрсеткіштерді бағалауды мезгіл-мезгіл жүзеге асырады, тиісті салық заңнамасы оларға қатысты әртүрлі түсінілуі мүмкін, сөйтіп қажет болуына қарай резервтер жасалады.

Мерзімі ұзартылған салық

Мерзімі ұзартылған салық есепті күнге активтердің салық базасы мен міндеттемелер және олардың қаржылық есептілігі үшін теңгерімдік құны арасын-

дағы уақыт айырмасын анықтау арқылы міндеттемелер әдісімен есепті күнге есептеледі.

Мерзімі ұзартылған салық салық міндеттемелері барлық салық салынатын уақыт айырмалары бойынша мына жағдайларды қоспағанда танылады:

- мерзімі ұзартылғанеттемелсалық міндеттемесі гудвилді, активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде, бизнесті біріктіру емес мәмілелер барысында пайда болады және операцияларды жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе залалдарға әсер етпейді;
- еншілес компанияларға, қауымдасқан компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке үлестермен қатысуға инвестициялармен байланысты салық салынатын уақыт айырмашылықтарына қатысты егер уақыт айырмасының уақыттың азайып бөлінуін бақылау мүмкін болса және уақыт айырмасы таяу болашақта азаймайтындығына елеулі мүмкіндік бар болса.

Мерзімі ұзартылған салық активтері барлық шегерілетін уақыт айырмалары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық залалдары бойынша салық салынатын пайда бар дәрежеде танылады, оған қарсы шегерілетін уақыт айырмалары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері және пайдаланылмаған салық залалдары мына жағдайларды қоспағанда есептелуі мүмкін:

- шегерілетін уақыт айырмасына жататын мерзімі ұзартылғанн уақытсалық активі бизнесті біріктіру салдарынан тумаған болса және ол операцияны жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе залалдарға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде туындаса;
- еншілес компанияларға, қауымдасқан компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке үлестермен қатысуға инвестициялармен байланысты шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты салық активтері таяу болашақта уақыт айырмашылықтары пайдаланылуы және салық салынатын пайда болуы мүмкін екендігі елеулі бар дәреже ғана танылады, уақыт айырмашылықтары оған қарсы пайдаланылуы мүмкін.

Мерзімі ұзартылған салық активтерінің теңгерімдік құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және ұзартылған салық активтерінің барлығы немесе бір бөлігі жеткілікті салық салынатын пайда деңгейінде кемітіледі. Танылмаған ұзартылған салық активтері әрбір есепті күнге

қайта қаралады және келешек салық салынатын пайда ұзартылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік беруі елеулі мүмкіндігі пайда болатын дәрежеде танылады.

Мерзімі ұзартылған салық активтері және міндеттемелер есепті күнге жағдай бойынша қабылданған немесе іс жүзінде қабылданған активтер өткізілген, ал міндеттеме өтелген есепті жылы қолданылуы мүмкін салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) бойынша бағаланады.

Пайда немесе залал құрамында танылмаған баптарға жататын ұзартылған салық та пайда немесе залал құрамында танылмайды. Мерзімі ұзартылған салықтар баптары олардың негізінде жатқан операцияларға сәйкес басқа жиынтық кіріс құрамында немесе тікелей меншік капитал құрамында танылады.

Мерзімі ұзартылған салық активтері және мерзімі ұзартылған салық міндеттемелері егер ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алудың заңдық бекітілген құқығы бар болса және мерзімі ұзартылған салықтар сол бір салық салынатын компанияға және салық органына жататын болса, бір-біріне қарама-қарсы есепке алынады.

Бизнесті біріктіру аясында сатып алынған, бірақ осы күнге жеке тану үшін өлшемді қанағаттандыра алмайтын салық пайдалары фактілер мен жағдаяттардың өзгерістері туралы жаңа ақпарат пайда болған жағдайда, кейін танылады. Түзету егер ол бизнесті сатып алудың бастапқы есебі аяқталғанға дейін жүзеге асырылған болса, гудвилдің азаюы (егер шамасы гудвил мөлшерінен аспаса) ретінде көрінеді, өзге жағдайларда ол пайда немесе залал құрамында танылады.

Қосылған құн салығы (ҚҚС)

Тауарларды тиеу немесе қызметтер көрсету кезінде сату бойынша ҚҚС Топ компаниялары тіркелген мемлекеттер бюджетіне төлеуге жатады. Сатып алу бойынша ҚҚС жеткізушіден салық шот-фактурасын алған кезде сату бойынша ҚҚС-пен бірге есептеуге жатады.

Түсім, шығыстар мен активтер активтерді немесе қызметтерді сатып алу бойынша пайда болған ҚҚС-ны салық органдары өтемейтін жағдайларды қоспағанда, ҚҚС сомасы шегеріліп, танылады; бұл жағдайда ҚҚС тиісінше активті сатып алу шығыстарының бір бөлігі немесе шығыстар бабының бір бөлігі ретінде танылады.

Салық заңнамасы ҚҚС бойынша бюджетпен таза негізде есеп айырысу жүргізуге рұқсат етеді. Тиісінше есепті күнге есеп айырысу жүргізілмеген сату және сатып алу бойынша ҚҚС қаржылық жағдай туралы есепте таза негізде көрсетіледі.

Салық заңнамасының және Топ қызметінің ерекшелігіне қарай өтеуге жататын ҚҚС-ның белгілі бір бөлігі кейінгі жылдарға ауыстырылуы мүмкін. ҚҚС-ның мұндай бөлігі ұзақ мерзімді актив ретінде жіктеледі, құнсыздану мәніне бағаланады және бар ААТБ-ға бөлінген жеке актив ретінде қаралады.

Дебиторлық және кредиторлық берешек ҚҚС сомасы есебімен бейнеленеді.

Салық органы өтейтін немесе оған төленетін ҚҚС-ның таза сомасы өтелетін ҚҚС және өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем, сондай-ақ қаржы жағдайы туралы есепте көрінетін төлеуге жататын өзге де салықтар құрамына кіргізіледі.

4.18 Меншікті капитал

Жарғылық капитал

Кәсіпорындарды біріктірген жағдайларды қоспағанда, жаңа акциялар шығарумен тікелей байланысты үшінші жақтарға қызметтеріне ақы төлеу шығындары осы эмиссия нәтижесінде алынған соманың кемуі ретінде өз капиталы құрамында көрсетіледі.

Дивидендтер

Топ ақша қаражатын бөлу бекітілген және бұдан былай Топтың қарау мәні болмағанда бас ұйым акционерлеріне бөлуге қатысты міндеттемені және сенімсіз активтерді таниды. Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес бөлуді акционерлер бекітеді. Тиісті сома тікелей меншік капиталы құрамында танылады.

Сенімсіз активтерді бөлу кезінде міндеттеменің теңгерімдік құны мен бөлінген активтер теңгерімдік құны арасындағы айырма жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Дивидендтер есепті күнге дейін ұсынылған болса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін ұсынылса немесе бекітілсе (жарияланса), олар туралы ақпарат есептілікте ашып жазылады.

4.19 Есеп жүргізу саясатындағы өзгерістер және ақпаратты ашу қағидаттары

Қабылданған есеп жүргізу саясаты 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне кірген төменде келтірілген жаңа немесе қайта қаралған Стандарттарды қоспағанда алдыңғы есеп беру жылында қолданылған есеп жүргізу саясатына сәйкес келеді.

Топ алғаш рет қолданған жаңа стандарттар, түсіндірмелер және оларға түзетулер

Топ алғаш рет 2016 жылғы 1 қаңтардан және осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты кейбір жаңа стандарттарды және қолданыстағы стандарттарға түзетулерді қолданды. Топ шығарылғанымен әлі күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

Кейбір жаңа стандарттар мен түзетулер алғаш рет 2016 жылы қолданылды. Дегенмен, олар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ. Әрбір жаңа стандарттың/түзетудің сипаты мен әсері төменде сипатталған:

ҚЕХС (IFRS) 14 «Кейінге қалдырылған тарифтік айырмашылықтар шоттары»

ҚЕХС (IFRS) 14 қызметі тарифтік реттелуге жататын ұйымдарға ҚЕХС-ты алғашқы қолданғаннан кейін кейінге қалдырылған тарифтік айырмашылықтар шоттары бойынша қалдықтарға қатысы бар есеп саясатының өздері пайдаланатын қолданыстағы қағидаттарын қолдануды жалғастыруға рұқсат беретін міндетті емес стандарт болып табылады. ҚЕХС (IFRS) 14 қолданушы ұйымдар кейінге қалдырылған түзетулер шоттарын шоғырландырылған қаржылық жағдай туралы есепте жеке жолдармен, ал мұндай қалдықтар бойынша қозғалыстарды пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жеке жолдармен көрсетуге тиіс.

Стандарт тарифтік реттеу сипаты және солармен байланысты тәуекелдер туралы және осындай тарифтік реттеудің ұйымның қаржылық есептілігіне әсері туралы ақпаратты ашуды талап етеді. Топ ҚЕХС бойынша есептілікті дайындап жүргендіктен және Топтың кейінге қалдырылған тарифтік айырмашылықтар шоттары бойынша қалдықтары болмағандықтан, бұл стандарт шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсер етпейді.

«Бірлескен кәсіпкерлік» – «Қатысу үлесін сатып алу» және «Бірлескен кәсіпкерлік» – «Қатысу үлесін сатып алу» ҚЕХС (IFRS) 11-ге түзетулер

ҚЕХС (IFRS) 11 түзетулер бірлескен операция қатысушысының бизнесті біріктіруді есепке алуға арналған ҚЕХС (IFRS) 3 «Бизнесті біріктіру» тиісті қағидаттарына сай қызметі бизнесті білдіретін бірлескен операциядағы қатысу үлесін сатып алуды есепке алуды талап етеді. Түзетулер сондай-ақ бірлескен қызметтегі бұрынғы бар қатысу үлесі, егер бірлескен бақылау сақталса, осы бірлескен операциядағы қосымша үлесті сатып алу кезінде қайтадан бағаланбайтындығын да нақтылайды. Сонымен қатар ҚЕХС (IFRS) 11-ге ерекшеліктер де қосылды, оған сай бірлескен бақылауды жүзеге асыратын тараптар

(есеп беретін ұйымды қоса алғанда) соңғы бақылаушы тараптың жалпы бақылауында болса, бұл түзетулер қолданылмайды.

Түзетулер бірлескен операциялардағы бастапқы қатысу үлестерін сатып алуға қатысты да және сол бірлескен операциялардағы қосымша үлестерді сатып алуға қатысты келешекті негізде қолданылады. Түзетулер қарастырылып отырған кезеңде бірлескен операциялардағы қатысу үлестері сатып алынбағандықтан Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IAS) 16 және ҚЕХС (IAS) 38-ге түзетулер «Өтелімнің жол берілетін әдістерін түсіндіру»

Түзетулер ҚЕХС (IAS) 16 «Негізгі құралдар» және ҚЕХС (IAS) 38 «Материалдық емес активтер» қағидаттары түсім активті пайдалану аясында жұмсалатын экономикалық пайданы емес, бизнесті (актив оның бір бөлігі болады) жүргізу нәтижесінде алынған экономикалық пайда құрылымын білдіреді. Нәтиже ретінде түсімге негізделген әдіс негізгі құралдардың өтелімі үшін қолданыла алмайды және шектеулі жағдайларда материалдық емес активтердің өтелімі үшін ғана қолданыла алады. Түзетулер келешекті негізде қолданылады және Топ өзінің айналымнан тыс активтерінің өтелімі үшін түсімге негізделген әдісті қолданбағандықтан, Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IAS) 27-ге түзетулер «Жеке қаржылық есептілікке үлесті қатысу әдісі»

Түзетулер ұйымдарға еншілес ұйымдарға, бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан ұйымдарға инвестицияларды есепке алу үшін жеке қаржылық есептілікке үлесті қатысу әдісін пайдалануға рұқсат береді. ҚЕХС қолданылатын және өзінің жеке қаржылық есептілігінде үлесті қатысу әдісіне көшу туралы шешім қабылдаған ұйымдар бұл өзгерісті қайталай қолдануға тиіс.

Түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ХҚЕС-ты жыл сайын жетілдіру, 2012-2014 жылдар кезеңі

Осы құжат Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсер етпейтін келесі түзетулерді қамтиды:

ХҚЕС (IFRS) 5 «Айналымнан тыс, мерзімді сатуға арналған деп жіктелген активтер мен тоқтатылған қызмет»

Активтерді (немесе шығаруға арналған топтарды) шығару әдетте меншіктеушілерге сату немесе тарату

арқылы жүзеге асырылады. Түзету бір әдістен екінші әдіске көшу жаңа жоспар ретінде емес бастапқы жоспардың жалғасы ретінде қарастырылуы тиіс екенін түсіндіреді. Сонымен, (IFRS) 5 ХҚЕС-ты қолдану үзілмейді. Бұл түзету перспективті түрде қолданылуы тиіс.

ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржы көрсету келісім-шарттары»
(I) Қызмет «Қаржы құралдары: ақпаратты»

Түзету өтемақы төлеуді қамтамасыз етуді қарастыратын қызмет көрсетуге арналған келісім-шарттар қаржылық активте жалғаспалы түрде қатыса алатындығы туралы түсіндіреді. Ақпаратты ашып көрсету қажеттілігін анықтау үшін Топ (IFRS) ҚЕХС 7-те жалғаспалы түрде қатыса алатындығына сәйкес жәрдемақы және келісім сипатын бағалау керек. Қандай қызмет көрсетуге арналған келісім-шарттар жалғаспалы түрде қатыса алатындығын бағалау ретроспективті жүзеге асырылуы тиіс. Алайда, Топ бірінші рет енгізілген түзетулерді қолданған жылдық кезеңіне дейінгі кезеңдердегі ақпаратты ашып көрсету талап етілмейді.

(II) 7 (IFRS) ХҚЕС-ке түзетулерді қысқартылған аралық қаржылық есептілігіне қолдану

Түзету өзара есепке алу ақпараттын ашуға қатысты талаптар, соңғы жылдық есептілігінде мұндай ақпарат елеулі жаңарту туралы ақпарат болған кездегі жағдайларды қоспағанда, қысқартылған аралық қаржылық есептілігінде қолданылмайтындығын түсіндіреді. Түзету ретроспективті түрде қолданылуы тиіс.

ХҚЕС (IAS) 19 «Қызметкерлерге берілетін сыйақылар»

Түзету жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығының дамуы облигация шығарылған ел валютасына емес, облигациялар деноминацияланған валютасына бағаланатындығы туралы түсіндіреді. Нақты валютамен көрсетілген жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың дамыған нарығы болмаған жағдайда, мемлекеттік облигациялар бойынша мөлшерлемені пайдалану керек. Бұл түзету перспективті қолданылуы тиіс.

ХҚЕС (IAS) 34 «Аралықтақ қаржылық есептілік»

Түзету аралық кезең ақпараты аралықтақ қаржылық есептілігінде немесе аралықтағы қаржылық есептілігінің басқа да тиісті сілтемелері бар жерде (мысалы, басшылық түсіндірмелерінде немесе тәуекелдерді бағалау есептілігінде) ашылуға тиіс деп түсіндіреді. Басқа да ақпарат осындай шарттармен және аралықтақ қаржылық есептілігі ретінде бір уақытта пайдаланушыларға қол

жетімді болуы тиіс. Осы түзету ретроспективті түрде қолданылуы тиіс.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС түзетулер (IAS) 1 «Ақпарат ашудың саласындағы бастама»

ҚЕХС (IAS) 1 түзетулері қолданыстағы ҚЕХС (IAS) 1 талаптарын айтарлықтай өзгертпейді, одан гөрі түсіндіреді. Түзетулер келесіні түсіндіреді:

- ҚЕХСтулер келеегі материалдық талаптарын;
- қаржылық жағдай туралы және жиынтық кіріс туралы есептерінің жеке элементтері тәптіштеулі болуы мүмкін;
- Топтың қаржылық есептілігіне ескертпелердің тәртібін таңдауға мүмкіндігі бар;
- үлестік қатысу әдісі бойынша есептелетін қауымдасқан сұйымдар сқансу әдісі бойынша есептелетін есептерінің жеке элементтері тәптіштеулі болуы мүмкін; сынылуы тиіс және кейін пайда немесе залал есеп құрылымында жіктелетін немесе қайта жіктелмейтін элемент ретінде есепке алынады.

Сонымен қатар, түзетулер қаржылық жағдай және жиынтық кіріс туралы есепте қосымша аралық жиынтық сомаларын ұсынуға қолданылатын талаптарды түсіндіреді. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС (IFRS) 10, ҚЕХС (IFRS) 12 және ҚЕХС (IAS) 28 «Инвестициялық ұйымдар: шоғырлану туралы талаптарға жатпайтындарды қолдануға» түзетулер

Түзетулер ҚЕХС (IFRS) 10 «Шоғырландырылған қаржы есептілігіне» сай инвестициялық ұйымдарға қатысты талаптарға жатпайтындарды қолдану кезінде туындаған мәселелерді қарайды. ҚЕХС (IFRS) 10-ға түзетулер шоғырландырылған қаржылық есептілік ұсынымы туралы талаптарға жатпайтындар егер инвестициялық ұйым өзінің барлық еншілес ұйымын әділ құн бойынша бағалайтын болса, инвестициялық ұйымның еншілес ұйымы болатын бас ұйымға да қолданылатынын түсіндіреді.

ҚЕХС (IAS) 28 «Қауымдасқан ұйымдарға және бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларға» түзетулер үлесті қатысу әдісін қолданған кезде инвестициялық ұйым болатын инвесторға қауымдасқан ұйымға және бірлескен кәсіпорынға еншілес ұйымдарда өзінің меншік қатысу үлестеріне қолданылатын әділ құн бойынша бағалауды сақтап қалуға мүмкіндік береді.

Бұл түзетулер ретроспективті қолданылады және

Топтың қаржылық есептілігіне әсер етпейді, өйткені Топ шоғырлану туралы талаптарға жатпайтындарды қолданбайды.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде шығарылғанмен Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін шығару күніне әлі күшіне енбеген стандарттар мен түсіндірмелер келтірілген. Топ бұл стандарттарды ол күшіне енген күннен бастап қолданбақ ниетте.

ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»

2014 жылғы шілдеде ҚЕХС кеңесі ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдардың» түпкілікті нұсқасын шығарды, ол ҚЕХС (IAS) 39 «Қаржылық құралдар: тану және бағалауды» және ҚЕХС (IFRS) 9-дың барлық алдыңғы нұсқаларын ауыстырды. ҚЕХС (IFRS) 9 қаржылық құралдардың есебін жүргізу: жіктеу және бағалау құнсыздану және хеджерлеу жобасының үш бөлігін бірге біріктіреді. ҚЕХС (IFRS) 9 2018 жылғы 1 қаңтардан және осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді, бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Хеджерлеу есебін жүргізуді қоспағанда стандарт ретроспективті қолданылады, бірақ салыстыра кестені ұсыну міндетті емес. Хеджерлеу есебін жүргізуге қатысты талаптар негізінен кейбір шектеулермен және алып тастаулармен келешекті қолданылады.

Топ жаңа стандартты талап етіліп отырған күшіне енетін күннен бастап қолдануды жоспарлап отыр. 2016 жылы Топ ҚЕХС (IFRS) 9-дың барлық үш бөлігіне әсер етуді жалпы бағалауды жүзеге асырды. Бұл алдын ала бағалау қазіргі кезде қол жетімді ақпаратқа негізделген және егжей-тегжейлі талдау немесе қосымша негізделген және қуатталған келешекте Топ үшін қол жетімді болатын ақпаратты алғаннан кейін өзгертуге болады. Тұтастай алғанда Топ ҚЕХС (IFRS) 9-дың құнсыздануға қойылатын талаптарды қолдануды қоспағанда жаңа талаптардың өзінің бухгалтерлік теңгеріміне және меншік капиталына елеулі әсер етеді деп күтпейді. Топ бағалаушылық резервтің үлкен сомасын шығын деп тануды күтеді, бұл меншік капиталға теріс әсер етеді және келешекте сома өсімін анықтау үшін егжей-тегжейлі талдау жүргізеді.

(a) Жіктеу және бағалау

ҚЕХС (IFRS) 9-дың жіктеуге және бағалауға қоятын талаптарын қолдану кезінде Топ өзінің бухгалтерлік теңгерімі мен меншік капиталына елеулі әсерді күтпейді.

Топ қазіргі кезде әділ құн бойынша бағаланатын барлық қаржылық активін әділ құн бойынша бағалауды жалғастыруды жоспарлап отыр.

Саудалық дебиторлық қарыз шарттық ақша ағынын алғанша ұстала тұрады және олар борыш пен пайыздың негізгі сомасы есебіне төлем болатын ақша ағыны пайда болуына алып келеді. Демек, Топ ҚЕХС (IFRS) 9-ға сай өтемдік құн бойынша ескерілуі жалғаса береді деп күтеді. Алайда Топ барлық құрал ҚЕХС (IFRS) 9-ға сай өтемдік құн бойынша бағалауға арналған өлшемдерге сай келетіні туралы қорытынды жасамас бұрын шарттық ақша ағынының сипатына осы құралдар бойынша егжей-тегжейлі талдау жасайды.

(b) Құнсыздану

ҚЕХС (IFRS) 9 Топ барлық борыштық қағаздар, қарыздар және 12 айлық күтіліп отырған кредиттік залалдардың сауда дебиторлық берешек немесе бүкіл мерзімге күтіліп отырған кредиттік залалдарды көрсетуін талап етеді. Топ оңайлатылған амалды қолданды және бүкіл мерзімі ішінде күтіліп отырған кредиттік залалды сауда дебиторлық берешек бойынша көрсетуді жоспарлап отыр. Топ бұл талаптар дебиторлық берешек қамтамасыз етілмегендіктен оның өзінің меншік капиталына елеулі әсер етеді деп күтеді, бірақ ол әсер мөлшерін анықтау үшін болжамды ақпаратты қоса алғанда барлық негізді және расталған ақпарат ескерілген егжей-тегжейлі талдау жүргізуі тиіс.

ҚЕХС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім»

ҚЕХС (IFRS) 15 2014 жылғы мамырда шығарылды және бес кезеңді қамтитын үлгіні көздейді, ол сатып алушылармен шарттар бойынша түсімге қатысты қолданылады. ҚЕХС (IFRS) 15-ке сай түсім өтемдік көрсететін сомада танылады, оған құқықты ұйым тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыларға беруге айырбас ретінде алуды күтеді.

Түсім бойынша жаңа стандарт ҚЕХС-тың түсімді танытын барлық бар талапты ауыстырады. Толық ретроспективалық қолдану немесе 2018 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін модельдендірілген ретроспективалық қолдану талап етіледі; бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. 2016 жылы Топ ҚЕХС (IFRS) 15-ті қолданудың салдарларына алдын ала бағалау жүргізді, оның нәтижелері жүргізіліп жатқан егжей-тегжейлі талдау нәтижелері бойынша қайта қаралуы мүмкін. Бұдан басқа Топ ҚЕХС кеңесі 2016 жылғы сәуірде шығарған түзетулерді

назарға алады және келешекте өзгерістерді бақылап отырады.

(I) Ақпаратты ұсынуға және ашуға қойылатын талаптар

ҚЕХС (IFRS) 15-те қолданыстағы ҚЕХС-қа қарағанда ақпаратты ұсынуға және ашуға қойылатын әлдеқайда кең талаптар бар. Ұсынуға қойылатын талаптар қазіргі тәжірибеге елеулі өзгерістер енгізеді және Топ қаржылық есептілігін ашуға қойылатын ақпарат көлемін елеулі ұлғайтады. ҚЕХС (IFRS) 15-те ақпаратты ашуға қойылатын көптеген талап тіптен жаңа.

ҚЕХС (IFRS) 10 және ҚЕХС (IAS) 28 «Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе олардың жарнасына» түзетулер

Түзетулер қауымдасқан ұйымға немесе бірлескен кәсіпорынға сатылатын не оларға енгізілетін еншілес ұйымға бақылаудан айырылуды ескеру бөлігінде ҚЕХС (IFRS) 10 мен ҚЕХС (IAS) 28 арасындағы қарама-қайшылықта қарайды. Түзетулер ҚЕХС (IFRS) 3 анықтамасына сай инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы мәміледе бизнесті білдіретін активтерді сату немесе олардың жарнасы нәтижесінде пайда болатын пайда мен залал толық көлемде танылатынын түсіндіреді. Алайда бизнесті білдірмейтін активтерді сату немесе олардың жарнасы нәтижесінде пайда болатын пайда мен залал қауымдасқан ұйымдағы немесе бірлескен кәсіпорындағы инвесторлар ұйымынан бөлек өзгелердегі қатысу үлестері шегінде ғана танылады. ҚЕХС жөніндегі кеңес бұл түзетулердің күшіне ену күнін шектеусіз мерзімге ауыстырды, алайда бұл түзетулерді мерзімінен бұрын қолданатын ұйым оларды келешекті қолдануға тиіс.

ҚЕХС (IAS) 7 «Ақпарат ашу саласындағы бастамашылыққа» түзетулер

ҚЕХС (IAS) 7 «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» ҚЕХС жөніндегі кеңестің ақпаратты ашу саласындағы бастамашылығының бірі болып табылады және қаржы есептілігін пайдаланушыларға ұйымның ақша ағынымен негізделген өзгерістерін де, олармен негізделмеген өзгерістерін де қоса алғанда қаржы қызметімен негізделген міндеттемелеріндегі өзгерістерді бағалауға мүмкіндік беретін ақпаратты ашуын талап етеді. Осы түзетулерді алғаш қолдану кезінде ұйымдар өткен кезеңдер үшін салыстырмалы ақпаратты беруге міндетті емес. Бұл түзетулер 2017 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер

үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Осы түзетулерді қолдану Топтың қосымша ақпаратты ашуын талап етеді.

ҚЕХС (IAS) 12 «Кейінге қалдырылған салық активтерін өткізілмеген залалдарға қатысты тануға» түзетулер

Түзетулер ұйым салық заңнамасы салық салынатын пайдаға қарсы шегерілетін уақытша айырмашылықты қалпына келтіру кезінде осындай шегерімдер жасай алатын оның көздерін шектей алатындығын ескеруге тиіс екендігін түсіндіреді. Сонымен қатар түзетулерде ұйым келешек салық салынатын пайданы қалай айқындауы тиіс екендігіне қатысты нұсқаулар бар және салық салынатын пайда кейбір активтерді олардың теңгерімдік құнынан артатын сомада өтей алатын жағдаяттарды сипаттайды. Ұйымдар бұл түзетулерді қайталап қолдануға тиіс. Алайда түзетулерді алғаш қолдану кезінде ең бұрынғы салыстырмалы кезеңнің басына меншік капиталдың өзгерісі кезең басына бөлінбеген пайда мен меншік капиталдың өзге де компоненттері арасындағы өзгерістерді тіркемей кезең басына бөлінбеген пайда құрамында (немесе тиісінше меншік капиталдың басқа компоненті құрамында) таныла алады. Мұндай босатуды қолданатын ұйымдар бұл фактіні ашуы тиіс. Бұл түзетулер 2017 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Егер ұйым осы түзетулерді неғұрлым ерте кезеңге қатысты қолданса, ол осы фактіні ашуға тиіс. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігіне әсер етпейді деп күтілуде.

ҚЕХС (IFRS) 2 «Акция негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды жіктеу және бағалауға» түзетулер

ҚЕХС жөніндегі кеңес ҚЕХС (IFRS) 2 «Акция негізіндегі төлемдерге» түзетулерді шығарды, оларда негізгі үш қырлары қаралады: акция негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды ақша қаражаттары есебімен бағалау құқығына өту шарттарының әсері; төлем көзінен ұсталатын салық бойынша міндеттемелер үшін нетто-негіздегі есеп айырысу шарттарымен акциялар негізіндегі төлемдер бойынша операцияларды жіктеу; нәтижесінде операция ақша қаражатымен есеп айырысатын операция ретінде жіктелуді тоқтатып үлестік құралдармен есеп айырысу операциясы ретінде жіктеле бастайтын акциялар негізіндегі төлемдер бойынша операциялар шарттарының өзгерісін ескеру.

Түзетуді қабылдау кезінде ұйымдар өткен кезеңдер

үшін ақпаратты қайта есептеуге міндетті емес, алайда барлық үш қырға қатысты түзету қолданылған және басқа да өлшемдер сақталған жағдайда қайталап қолдануға жол беріледі түзетулер 2018 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Қазіргі кезде Топ осы түзетулердің өзінің шоғырландырылған қаржы есептілігіне мүмкін болатын әсерін бағалайды.

ҚЕХС (IFRS) 16 «Жалдау»

ҚЕХС (IFRS) 16 2016 жылғы қаңтарда шығарылды және ҚЕХС (IFRS) 17 «Жалдауды» ауыстырады, КРМФО (IFRIC) 4 «Жалдау белгілері келісімінде қолдағы барды айқындау», ПКР (SIC) 15 «Операциялық жалдау – ынталандыруларды» түсіндіру және ПКР (SIC) 27 «Жалдаудың заңды нысаны бар операциялардың маңызын айқындауды» түсіндіру. МСФО (IFRS) 16 жалдау туралы ақпаратты тану, бағалау, ұсыну және ашу қағидаларын белгілейді және жалға алушылар барлық жалдау шартын қаржылық жалдауға арналған ҚЕХС (IAS) 17-де көзделген есепке алу тәртібіне ұқсас теңгерімде есепке алудың бірыңғай үлгісін пайдалана отырып көрсетуін талап етеді. Стандарт жалға алушыларды танудың екі түрінен босатуды көздейді – құны төмен активтерді жалдауға (мысалы, компьютерлер) және қысқа мерзімді жалдауға (12 айдан артық емес мерзімге жалдау) қатысты. Жалдау басталатын күнге жалға алушы жалдау төлемдеріне қатысты міндеттемелерді (яғни жалдау жөніндегі міндеттеме), сондай-ақ жалдау мерзімі ішінде базалық активті пайдалану құқығын білдіруші активті (яғни пайдалану құқығы нысанындағы актив) танитын болады. Жалға алушылар пайдалану құқығы нысанындағы активтің өтелімі шығыстарын жалдау жөніндегі міндеттеменің пайыздық шығысынан бөлек тануға міндетті болады.

Жалға алушылар сонымен қатар белгілі бір оқиға (мысалы, индекстің немесе осындай төлемдерді белгілеу үшін пайдаланатын ставканың өзгеруі нәтижесінде келешек жалдау төлемдерінің өзгеруі) басталған кезде міндеттемелерді қайта бағалауға тиіс болады. Көпшілік жағдайда жалға алушы пайдалану құқығы нысанындағы активті түзету ретінде жалдау жөніндегі міндеттемені қайта бағалау сомасын ескеретін болады.

ҚЕХС (IFRS) 16-ға сәйкес жалға алушы үшін есепке алу тәртібі іс жүзінде қазіргі кезде қолданыстағы ҚЕХС (IAS) 17 талаптарымен салыстырғанда өзгермейді. Жалға алушылар жалдауды ҚЕХС (IAS) 17-дегідей жіктеу қағидаттарын пайдаланып, бұл ретте жалдаудың екі түрін бөле отырып: операциялық және қаржылық, жіктеуді жалғастырады.

Сонымен қатар ҚЕХС (IFRS) 16 жалға берушілер мен жалға алушылардан ҚЕХС (IAS) 17-мен салыстырғанда ақпараттың ауқымды көлемін ашуды талап етеді.

2019 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты ҚЕХС (IFRS) 16 күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі, бірақ ұйымның ҚЕХС (IFRS) 17 қолдану күнінен ерте емес. Жалға алушы бұл стандартты қайталап қолдануды немесе түрлендірілген қайталап қолдануды пайдалана отырып пайдалануға құқылы. Стандарттың өтпелі жағдайы белгілі бір босатуды көздейді. 2017 жылы Топ ҚЕХС (IFRS) 16-ның өзінің шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер ету мүмкіндігін бағалауды жоспарлап отыр.

5. МАҢЫЗДЫ ЕСЕП ЖҮРГІЗУ ПАЙЫМДАУЛАРЫ, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ ЖӘНЕ БОЛЖАУЛАР

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан есепті кезеңнің аяғында есептілікте ұсынылатын түсімдер, шығыстар сомасына, активтерге және міндеттемелерге, сондай-ақ міндеттемелер шарттары туралы ақпаратты ашуға әсер ететін бағалау мәндерін және болжауларды пайымдау мен анықтау енгізуді талап етеді. Алайда осы болжаулар мен бағалау мәндеріне қатысты айқынсыздық келешекте осындай болжаулар мен бағалау қолданылатын активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құнын елеулі түзетуді талап етуі мүмкін.

Топтың тәуекелдерге бейімділігі туралы және белгісіздігі туралы өзге ақпаратты ашу мына ескертпелерде ұсынылған:

- қаржылық тәуекелдерді басқару мақсаты мен саясаты (36-ескертпелер);
- сезімталдықты талдау туралы ақпаратты ашу (36-ескертпелер).

Бағалау мәндері және болжаулар

Болашақ туралы негізгі болжаулар және есепті күнге бағалаулардағы айқынсыздықтың басқа да негізгі көздері төменде қаралады, олар келесі қаржы жылы ішінде активтердің теңгерімдік құны мен міндеттемелерге елеулі түзетулердің себебі болуы мүмкін. Топтың болжаулары мен бағалау мәндері шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау кезінде қолында болған бастапқы деректерге негізделген. Алайда ағымдағы жағдаяттар мен болашаққа қатысты болжаулар нарықтық өзгерістер мен Топ бақылауында емес жағдаяттарға байланысты өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер олардың пайда болуына қарай болжауларда көрініс табады.

Негізгі құралдарды қайта бағалау

Топ негізгі құралдарын қайта бағаланған құнымен есептейді. 2016 жылдың ішінде Топ негізгі құралдарды қайта бағалау үшін тәуелсіз кәсіби бағалаушыны жұмысқа тарты.

Негізгі құралдың технологиялық мұнайды қоспағанда әділ құнын анықтауға арналған бастапқы деректер әділ құн сатысының 3-ші деңгейіне жатады (бақыланбайтын бастапқы деректер).

Бағалау үшін пайдаланған әдіснама, алғаш кезде, ауыстырудың өтелімді құнын бағалауға негізделген («шығынды әдіс»). Егер бағаланатын объект жаңа не-

месе құрылыс кезеңінде, сондай-ақ нарығы шектеулі объектілерге (арнайы объектілер) жататын болса және олардың ықтимал сату бағасы туралы ақпарат болмағандықтан (белсенді нарық жоқ кезде) шығынды тәсіл қолданылады.

Бағалау аясында бағалаушы Топтың негізгі құралдары арнайы объектілерінің экономикалық тозу көлемін талдаған кезде кіріс тәсілін пайдалана отырып баламалық пайдалылыққа тест жүргізді. Баламалық пайдалылық қолдану құндылығын бағалау жолымен анықталған. Пайдалылық құндылықты анықтаған кезде мына негізгі жорамалдар қолданылды:

	Ақша ағымдарын туындататын бірліктер		
	Мұнайды ауыстырып құю	Теңіз кемежайы	Мұнай тасымалдау
Дисконттау мөлшерлемесі	13,01%	12,67%	12,55%
Өсудің ұзақмерзімді қарқыны	1,9%	1,9%	4,58%
Аса маңызды актив қызметінің қалдық мерзімі	14 жыл	21 жыл	18,2 жыл

Ақша ағымдары туындататын Мұнай тасымалдау және Мұнайды ауыстырып құю бірліктерінен алынған пайдаланудың құндылығы ауыстырудың өтелімді құнынан анықталған көрсеткіштерден төмен болды және, яғни, Топтың негізгі құралдарының әділ құны ретінде көрсетілді. Пайдаланудан құндылықты бағалау нәтижесі ұсынылған қызметтерді сату мөлшеріне, ұсынылған қызметтер тарифінің деңгейіне, күрделі және ағымдағы шығындар көлеміне қатысты болжамдарға сезгіш.

Қайта бағалау нәтижесінде Топтың негізгі құралдарының (технологиялық мұнайды қоспағанда) нетто-құны 107.287.088 мың теңгеге ұлғайды.

Негізгі ұлғаю Топ компаниясының функционалдық валютаға қатысты негізгі шетел валюталар бағамының өсуімен байланысты, оның нәтижесінде шетел өндірісінің негізгі бар құралдарын ауыстыру құны ұлғайды.

Технологиялық мұнайды қайта бағалау

Технологиялық мұнайды қайта бағалау мұнайдың әділ бағасының ауытқуы айтарлықтай жиі әрі елеулі бо-

латындықтан, жыл сайын жүргізіледі. Технологиялық мұнай 2016 жылғы 30 қыркүйектегі жағдай бойынша қайта бағаланды.

Технологиялық мұнайдың әділ құнын анықтауға арналған бастапқы деректер әділ құн сатында 2-деңгейге жатады (ауыстырылмайтын бақыланатын бастапқы деректер).

Келесі пайымдауды Топ басшылығы технологиялық мұнайдың әділ құнын анықтау кезінде назарға алды:

- технологиялық мұнай құбырды пайдалану үдерісінің ажырағысыз бөлігі, онсыз тасымалдау мүмкін емес және тиісінше бағалау нысаны мамандандырылған актив болады;
- технологиялық мұнай ТМРжБҚК қойған шектеулер нәтижесінде сатыла да және өзгелей түрде пайдаланыла да алмайды;
- ТМРжБҚК және Үкімет елдегі жалпы баға индексіне тарифтердің жағымсыз әсерінің алдын алу үшін оларды мұқият қадағалап отырады (экспорт үшін тарифты қоспағанда), және тиісінше егер

мұнай халықаралық нарық бағасы бойынша бағаланған болса, оның құнын өтеуге мүмкіндік бермейтін деңгейде белгіленуі мүмкін;

- Топқа ҚМГ белгілеген қағида әсер етеді, және егер мұнайдың белгілі бір бөлігін сатуға шешім қабылданып, мұндай шешімді ТМРжБҚК бекіткен жағдайда, ол тек ҚМГ тобының сауда бөлімшесіне ғана ішкі баға бойынша сатылуы мүмкін;
- және егер Топқа құбырдың жаңа бөліктерін толтыру үшін қосымша мұнай сатып алу қажет болса, ол оны осындай ішкі бағамен ҚМГ тобының кәсіпорнынан сатып алар еді.

Осы факторлардың бәрін және 2016 жылдың 30 қыркүйектегі жағдай бойынша жасалған тәуелсіз бағалаушының есебіне сәйкес нарықтың хабардар қатысушысы анықтаған баға 107,16 АҚШ доллары (35.714 теңгеге баламалы) болар еді (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 84,71 АҚШ доллары (28.802 теңге). Мұнайдың нарықтық құнының өзгеруінің әсері 16.573.065 мың теңгені құрады, сондай-ақ 2016 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2.401.160 мың теңге мөлшерінде мұнай қалдықтарын қосымша бағалау танылды. Косымша бағалаудың жинақ нәтижесі 18.974.225 мың теңгені құрады (6-ескертілме).

2016 жылғы 31 желтоқсанға құбырдағы мұнай көлемі 2.460.143 тоннаны құрады (2015 жылғы 31 желтоқсан: 2.397.778 тонна). 2016 жылғы 31 желтоқсанға түгендеу нәтижелері бойынша 67.233 тонна (2015 жылғы 31 желтоқсан: 101.424 тонна) артық мұнай анықталды және кезең ішінде 4.868 тонна мұнай есептен шығарылды.

Негізгі құралдардың құнсыздануы

Егер активтің немесе ААТБ теңгерімдік құны шығару шығындарын шегергендегі әділ құн және пайдаланудан болған құндылық өлшемдерінің ең көбі болып табылатын өтелетін құннан асатын болса, құнсыздану орын алады. Шығаруға шығындарды шегергендегі әділ құн есебі ұқсас активтерді тәуелсіз тараптар арасында сату операциялары міндетті күші бар ақпаратқа немесе активтің шығуынан болған қосымша шығындарды шегергендегі бақыланатын нарықтық бағаларға негізделген. Пайдаланудан болған құндылықты есептеу дисконтталған ақша ағындары моделіне негізделген. Ақша ағындары бюджет негізінде келесі бес жылға анықталады және Топтың ол қызметті жүргізу бойынша міндеттемелері жоқ қайта құрылымдау бойынша қызметті және келешекте ААТБ құнсыздану мәніне тексерілетін активтердің нәтижелерін жақсартатын елеулі инвестицияларды қамтымайды.

Өтелетін сома ақшалай қаражаттың дисконтталған ағындарының моделінде пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесіне, сондай-ақ ақшалай қаражаттың күтілетін түсімдеріне және экстраполяциялау мақсатында пайдаланылған өсу қарқынына анағұрлым сезімтал.

Негізгі құралдардың пайдалы қызмет мерзімі

Топ негізгі құралдар қызметінің қалған пайдалы қызмет мерзімін ең әрі дегенде әрбір қаржы жылының соңына бағалайды және егер күтілетіні бұрынғы бағалаудан өзгеше болса, өзгерістер ҚЕХС (IAS) 8 «Есеп жүргізу саясаты, есептеу бағаларындағы өзгерістер мен қателіктерге» сәйкес есептеу бағаларындағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттеме

2012 жылғы 4 шілдеде күшіне енген «Магистральдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Топта пайдалану аяқталғаннан кейін магистральдық құбырды (мұнай құбырын) жою және бұдан әрі қоршаған ортаны қалпына келтіру, соның ішінде жерді қайта өңдеу жөнінде іс-шаралар жүргізу бойынша заңды міндеттемелері бар. Құбырлардың пайдалы қолдану мерзімі біткенде ауыстыруға байланысты, жерді қайта өңдеу бойынша міндеттеме іс-шаралары жүргізіледі.

Құбырларды жою және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемеге резерв Топ есептеген Қазақстан Республикасында қолданылатын техникалық ережелер мен нормаларға сәйкес бөлшектеу және жерді қалпына келтіру бойынша жұмыстарды жүргізу құнының негізінде бағаланады (құбырды бөлшектеу бойынша шығындар сома-сын 1 км үшін 4.036 мың теңгені (2015 жылы: 3.773 мың теңге)) құрайды.

Сондай-ақ активтерді пайдаланудан шығару және жерлерді қайта өңдеу жөніндегі міндеттемелер құрамында қалдықтар орналастырылатын полигондарды жою бойынша резерв көрсетілген. Резерв Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі талаптарына сәйкес 2013 жылы құрылған, оған сай қалдықтарды орналастыру полигонының меншік иелеріне полигон жабылғаннан кейін жерлерді қайта өңдеу және қоршаған ортаға әсерді бақылау үшін жою қоры құрылады.

Резервтер сомасы міндеттемені орындаудың күтілетін мерзіміне құнсызданудың болжалды мөлшерлемесі және төменде берілген есепті кезеңнің аяғына дисконт мөлшерлемесі қолданылып есепті кезең аяғына белгіленді.

Пайызбен	2016 жыл	2015 жыл
Дисконт мөлшерлемесі	8,72%	6,73%
Инфляция мөлшерлемесі	5,58%	6,00%
Міндеттемені орындаудың мерзімі	18 жыл	10 жыл

Дисконттау мөлшерлемесін есептеу Қазақстан Респу-бликасының мемлекеттік облигациялары бойынша тәуе-келдерсіз мөлшерлемелерге негізделеді.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша актив-терді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бой-ынша міндеттемелерге арналған резервтің теңгерімдік құны 15.022.086 мың теңгені құрады (2015 жылғы 31 жел-тоқсанда: 21.999.701 мың теңге) (23-ескертпелер).

Залалды жою бойынша шығындар бағалары табиғат қорғау талаптарында және заңнама түсіндіруінше әлеует-

ті өзгерістерге ұшырайды. Бұдан басқа осындай шығын-дардың бағаларындағы айқынсыздықтар баламаларда, жою, бұзылған жерді қалпына келтіру әдістемелерінде, дисконт, құнсыздану мөлшерлемесі және осы міндеттеме күшіне енетін мерзім деңгейлерінің әлеуетті өзгерістерін қамтиды.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ак-тивтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелердің маңызды болжамдарының өзгерісіне сезімталдықты талдау келесідей берілген:

Мың теңгемен	Мөлшерлеменің (төмендеуі)/өсуі	Міндетемеңің (төмендеуі)/өсуі
Дисконттау мөлшерлемесі	-0,5% +0,5%	1.295.416 (1.187.245)
Инфляция мөлшерлемес	-0,5% +0,5%	(1.226.556) 1.329.128

Күмәнді борыштар бойынша резервтер

Топ күмәнді борыштар, жеткізушілерге берген алғытөлемдер және басқа да активтер бойынша резерв-тер жасайды. Күмәнді шоттарды бағалау кезінде тапсы-рысшының қызметінің бұрынғы және күтіліп отырған нәтижелері назарға алынады.

Экономикадағы, саладағы немесе тапсырысшының нақты сипаттарындағы өзгерістер, шоғырландырылған қаржы есептілігінде ескерілген күмәнді шоттарға резерв бойынша түзетулерді талап етуі мүмкін. 2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсанда күмәнді шоттар бойынша резервтер 2.431.678 мың теңге, және тиісінше 814.095 мың теңге сомаға құрылды (9, 11, және 12-ескертпелер).

Салықтар бойынша резервтер

Күрделі салық заңнамасын, салық заңнамасындағы өзгерістерді, сондай-ақ салық салынатын келешек та-быс сомаларын және оларды алу мерзімдерін түсінуге қатысты айқынсыздық бар. Топтың халықаралық опера-цияларының маңызды әртүрлілігін, сондай-ақ шарттық қатынастардың ұзақ мерзімді сипатын және күрделілігін есеп ала, нақты нәтижелер мен қабылданған болжалдар арасында пайда болатын айырма немесе осындай бол-

жалдардың келешек өзгерістері есептілікте көрсетілген шығындар сомасын немесе пайдаға салынатын салық бойынша табыстар сомасын түзетуге әкеліп соғады. Негізделген болжалдар негізінде Топ өз қызметін жүзеге асыратын елдің салық органдары жүргізетін салық ау-дитінің мүмкін салдарларына резервтер жасайды. Осын-дай резервтердің өлшемі әртүрлі факторларға байланы-сты, мысалы алдыңғы аудиттердің нәтижелеріне және салық төлеуші-компания мен тиісті салық органының салық заңнамасын түрлі түсінуіне байланысты. Түсінік-тердегі осындай айырмалар Топ компаниясы тіркелген елде басым жағдайларға байланысты мәселелердің көп болуынан пайда болуы мүмкін.

Мерзімі кейінге қалдырылған салық бойынша ак-тивтер

Мерзімі кейінге қалдырылған салық активтері ше-герілетін уақытша айырмашылықтар, пайдаланылмаған салық залалдары және салық жеңілдіктері бойынша оған қарағанда салық залалдары есептелуі мүмкін салық са-лынатын пайда алу мүмкін болатын мөлшерде таныла-ды. Болашақ салық салынатын пайданы алудың ықти-мал мерзімі мен мөлшері негізінде шоғырландырылған

қаржылық есептілігінде тануға болатын мерзімі кейінге қалдырылған салық активтері сомасын анықтау үшін бас-шылықтың елеулі пайымдауы қажет. 2016 жылғы 31 жел-тоқсанда мерзімі кейінге қалдырылған салық бойынша та-нылған активтер сомасы 6.264.690 мың теңге болды (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 8.336.684 мың теңге) (32-ескерт-пелер). 2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың мерзімі кейінге қалдырылған салық бой-ынша танылмаған активтері болған жоқ.

Қызметкерлерге сыйақылар

Зейнеткерлікке шыққанға дейін және одан кейін қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар құны және келтірілген міндеттемелер құны актуарлық әдіс қолда-нылып белгіленеді. Актуарлық әдіс келешекте нақты нәтижелерден айырмашылығы болуы мүмкін түрлі болжамдарды қолдануды білдіреді. Актуарлық әдіс шегеру мөлшерлемелері, келешекте жалақының өсімі, өлім-жітім деңгейі және келешекте қызметкерлерге сыйақылар өсімі туралы болжамдарды қамтиды.

Негізгі болжамдарды бағалаудың күрделілігіне және еңбек қызметінің аяқталуы бойынша қызмет-керлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді сипатына байланысты мұндай міндет-темелер осындай болжамдардың өзгерістеріне аса

сезімтал. Барлық болжам әрбір есепті күнге қайта қа-ралады.

Қазақстанда топтық бағалы қағаздар белсенді на-рығының болмауына байланысты шегерудің тиісті мөлшерлемесін анықтау кезінде Топ басшылығы еңбек қызметінің аяқталуы бойынша сыйақылардың қолда-нылуының күтіліп отырған мерзіміне сәйкес келетін өтеудің экстраполирленген мерзімдері бар мемле-кеттік бағалы қағаздардың пайыздық мөлшерлемесін (МЕУКАМ) ескереді. Тиісті бағалы қағаздар сапасы одан әрі ұдайы талданып отырады.

Өлім-жітім деңгейі ашық қол жетімді өлім-жітім ке-стесіне негізделеді. Болашақ жалақы мөлшерінің көбе-юі және зейнетақы мөлшерінің көбеюі күтіліп отырған болашақ құнсыздану қарқынына негізделеді.

2016 жылғы желтоқсанда «ҚазТрансОйл» АҚ және «ҚазТрансОйл» АҚ қызметкерлері арасындағы ұжым-дық шартқа» өзгерістер енгізілді, оның өзгеруінен болған әсер өткен кезеңдер қызметтерінің құны ретін-де көрсетілді (18-ескертпелер).

2016 және 2015 жылдардың 31 желтоқсанына қы-зметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелерді бағалау үшін пайдаланылған негізгі актуарийлік бол-жамдар мынадай түрде берілген:

Пайызбен	2016 жыл	2015 жыл
Дисконттау мөлшерлемесі	9,7%	6,55%
Болашақта жалақының өсуі	7,0%	6,0%
Өлім-жітім пайызы	7,0%	12,0%

2016 жылғы 31 желтоқсанға еңбек қызметінің аяқта-луынан кейін қызметкерлерге сыйақы бойынша міндет-теменің орташа ұзақтығы 19 жылды құрады (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 16 жыл).

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қы-зметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің маңызды болжамдарының өзгерісіне сезімталдықты талдау келесідей берілген:

Мың теңгемен	Мөлшерлеменің (төмендеуі)/өсуі	Міндетемеңің (төмендеуі)/өсуі
Дисконттау мөлшерлемесі	-0,5% +0,5%	536.591 (504.117)
Болашақта жалақының өсуі	-0,5% +0,5%	(526.219) 556.206
Өмірдің ұзақтығы	-1 год +1 год	(77.751) 77.069

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технологиялық мұнай	Өзгеде	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2015 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	19.906.546	181.224.490	15.037.200	97.363.099	134.803.085	69.590.536	16.386.475	53.042.281	587.353.712
Валютаны қайта есептеудің әсері	(237.646)	–	(585.710)	32.977	(794.015)	–	(88.254)	(557.063)	(2.229.711)
Түсімдер	806	280.519	389.853	282.712	631.864	494	532.088	40.533.736	42.652.072
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерінен болған түсімдер (23-ескертілме)	–	129.237	–	–	–	–	–	–	129.237
Шығарылу	(3.386)	(1.155.418)	(39.908)	(97.204)	(295.333)	(173.974)	(214.213)	(70.214)	(2.049.650)
Жете бағалау (активті қайта бағалаудан болған резерв)	4.458.872	42.647.924	5.433.818	21.572.834	40.080.997	18.974.225	7.187.329	66.059	140.422.058
Қайта бағалаудан болған (құнсыздану)/ жете бағалау (пайда және залал есебінен)	(4.344.587)	173.140	359.420	(1.103.174)	(2.899.593)	–	271.543	(6.617.494)	(14.160.745)
Қайта бағалаудан болған жинақталған өтелім мен құнсыздануды алу	–	(32.825.419)	(6.450.752)	(34.213.513)	(46.182.992)	(330.205)	(9.150.597)	(331.818)	(129.485.296)
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған	23.210	11.930.268	222.864	13.259.894	19.588.276	–	455.092	(45.479.604)	–
Материалдық емес активтерге ауыстырылған (7-ескертілме)	–	–	–	–	–	–	–	(24.327)	(24.327)
Ауыстырулар мен аударымдар	–	(2.488)	(108.642)	(138.898)	363.251	–	19.421	(132.644)	–
2016 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	19.803.815	202.402.253	14.258.143	96.958.727	145.295.540	88.061.076	15.398.884	40.428.912	622.607.350
2015 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған өтелім мен құнсыздану	–	(26.043.932)	(5.464.300)	(30.151.504)	(38.724.779)	(529.745)	(7.602.703)	(331.819)	(108.848.782)
Валютаны қайта есептеудің әсері	–	–	(3.569)	(104.245)	(64.479)	–	(20.395)	–	(192.688)
Тозу	–	(13.359.491)	(1.806.513)	(6.070.735)	(15.487.318)	–	(3.532.733)	–	(40.256.790)
Шығарылу	–	919.840	26.035	82.236	221.769	171.927	167.649	–	1.589.456
(Құнсыздану)/қалпына келтіру (кірістер мен шығындар есебінен)	–	(2.964)	–	–	5.671	–	–	(54.507)	(51.800)
(Құнсыздану)/қалпына келтіру (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	(3.336)	–	–	1.702	(171.927)	–	(3.134)	(176.695)
Қайта бағалаудан болған жинақталған өтелім мен құнсыздануды алу	–	32.825.419	6.450.752	34.213.513	46.182.992	330.205	9.150.597	331.818	129.485.296
Ауыстырулар мен аударымдар	–	246	(109)	4.455	(3.576)	–	(977)	(39)	–
2016 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған өтелім мен құнсыздану	–	(5.664.218)	(797.704)	(2.026.280)	(7.868.018)	(199.540)	(1.838.562)	(57.681)	(18.452.003)

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технологиялық мұнай	Өзгеде	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2014 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	12.483.895	147.474.455	9.979.926	78.466.503	114.120.834	69.568.777	14.949.767	28.895.431	475.939.588
Валютаны қайта есептеудің әсері	7.391.985	–	3.131.381	13.054.705	10.623.628	–	445.984	719.849	35.367.532
Түсімдер	26	3.131	1.938.243	52.332	1.503.954	–	1.010.513	73.923.923	78.432.122
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерінен болған түсімдер (23-ескертпе)	–	1.674.849	–	–	–	–	–	–	1.674.849
Шығарылу	(13.414)	(1.592.467)	(247.868)	(187.081)	(685.777)	(140.123)	(480.674)	(396.125)	(3.743.529)
Бағаның кемуі (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	–	–	–	–	(2.759.330)	–	–	(2.759.330)
Артылғандарды қайта бағалау (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	–	–	–	–	2.921.212	–	–	2.921.212
Сатуға арналған деп жіктелген активтерге ауыстыру	(2.443)	–	–	(27.573)	–	–	–	–	(30.016)
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған	46.497	30.335.502	159.867	6.190.525	11.712.551	–	301.071	(48.746.013)	–
Материалдық емес активтерге ауыстырылған (7-ескертпе)	–	–	–	–	–	–	–	(448.716)	(448.716)
Ауыстырулар мен аударымдар	–	3.329.020	75.651	(186.312)	(2.472.105)	–	159.814	(906.068)	–
2015 жылғы 31 желтоқсанға қайта бағаланған құны бойынша	19.906.546	181.224.490	15.037.200	97.363.099	134.803.085	69.590.536	16.386.475	53.042.281	587.353.712
2014 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған өтелім мен құнсыздану	–	(14.327.030)	(3.092.269)	(16.566.241)	(21.244.909)	(330.205)	(4.658.747)	(329.524)	(60.548.925)
Валютаны қайта есептеудің әсері	–	–	(1.293.722)	(7.712.232)	(5.768.319)	–	(329.841)	–	(15.104.114)
Тозу	–	(10.245.282)	(1.310.496)	(5.894.933)	(12.206.511)	–	(3.059.098)	–	(32.716.320)
Шығарылу	–	194.239	232.187	153.001	630.477	70.058	464.020	155.238	1.899.220
Құнсыздану (активті қайта бағалаудан болған резерв)	–	(697.404)	–	(74.850)	(60.242)	(195.867)	(346)	(27.094)	(1.055.803)
Құнсыздану (кірістер мен шығындар есебінен)	–	(951.986)	–	(68.763)	(100.868)	(73.731)	(5.095)	(130.439)	(1.330.882)
Сатуға арналған деп жіктелген активтерге ауыстыру	–	–	–	8.042	–	–	–	–	8.042
Аударымдар мен ауыстырулар	–	(16.469)	–	4.472	25.593	–	(13.596)	–	–
2015 жылғы 31 желтоқсанға жинақталған өтелім мен құнсыздану	–	(26.043.932)	(5.464.300)	(30.151.504)	(38.724.779)	(529.745)	(7.602.703)	(331.819)	(108.848.782)

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технологиялық мұнай	Өзгеде	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша									
Қайта бағаланған құны	19.803.815	202.402.253	14.258.143	96.958.727	145.295.540	88.061.076	15.398.884	40.428.912	622.607.350
Жинақталған өтелім және құнсыздану	–	(5.664.218)	(797.704)	(2.026.280)	(7.868.018)	(199.540)	(1.838.562)	(57.681)	(18.452.003)
Теңгерімдік құн	19.803.815	196.738.035	13.460.439	94.932.447	137.427.522	87.861.536	13.560.322	40.371.231	604.155.347
2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша									
Қайта бағаланған құны	19.906.546	181.224.490	15.037.200	97.363.099	134.803.085	69.590.536	16.386.475	53.042.281	587.353.712
Жинақталған өтелім және құнсыздану	–	(26.043.932)	(5.464.300)	(30.151.504)	(38.724.779)	(529.745)	(7.602.703)	(331.819)	(108.848.782)
Теңгерімдік құн	19.906.546	155.180.558	9.572.900	67.211.595	96.078.306	69.060.791	8.783.772	52.710.462	478.504.930

Егер жинақталған тозуды және жинақталған құнсыздануды шегергенде активтер бастапқы баға бойынша ескерілсе, шоғырландырылған қаржылық есептілікке

қосылған негізгі құралдардың әрбір қайта бағаланған сатының теңгерімдік құны төмендегідей көрсетіледі:

Мың теңгемен	Жер	Құбырлар	Көлік активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдық	Технологиялық мұнай	Өзгеде	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2016 жылғы 31 желтоқсанға	17.858.045	113.043.696	8.226.855	54.618.535	91.372.518	1.165.954	5.040.375	46.197.116	337.523.094
2015 жылғы 31 желтоқсанға	16.615.655	118.066.342	9.268.162	44.720.310	83.458.723	1.165.495	6.453.723	52.942.744	332.691.154

- 2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс негізінен келесі өндірістік объектілерді қамтиды:
- «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының мемлекетаралық жобасын іске асыру аясында объектілерді салу және қайта құру;

• «Қаражанбас-Ақтау» участкесінде «Қаламқас-Қаражанбас-Ақтау» бас мұнай құбырын қайта құру;

• Астрахань-Маңғышлақ суағызғысы бойынша су жеткізуді ұлғайту үшін CCC-5 қайта құру;

• «Өзен-Атырау-Самара» мұнай құбырының 1.235 км – дегі қабылдау нүктелерінің құрылысы, байланыстың қызмет көрсетілмейтін автоматтандырылған тораптарын салу, автоматтандыру жүйесінің аппараттық қамтамасыз етуін және БӨА-ны жаңарту, қолда-бар ТОВЖ желісін жаңғырту, өрт сөндіру жүйесін және объектілерді электрмен жабдықтауды қайта құру, битум зауытына мұнай саны мен сапасын өлшеу жобасын іске асыру және басқасы.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша:

• толығымен өтелінген негізгі құралдардың бастапқы құны мен тиісті жинақталған өтелімі 1.482.726 мың теңгені құрады (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 4.822.436 мың теңге);

• негізгі құралдар құрамындағы құбыр ішіндегі мұнай көлемі 2.460 мың тоннаны құрады (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 2.398 мың тонна);

• аяқталмаған құрылыс 2.432.369 мың теңге көлемінде (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 1.012.567

мың теңге) құрылыс жұмыстары үшін сатып алынған материалдар мен босалқы бөлшектерді қамтиды. Осындай ұлғаюй ге) құрылыс жұмнегізінде мұнай айдауды арттырудың өндірістік бағдарламасының аясында Ақтау БМАС-ты қайта құру кезінде пайдалану үшін сатып алумен байланысты.

31 желтоқсанда аяқталған 2016 жыл үшін аяқталмаған құрылыс құнына кіргізілген тозу сомасы 15.736 мың теңгені құрады (2015 жыл үшін: 17.419 мың теңге).
- 208

Жылдық есеп • 2016

«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ

209

7. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	Лицензиялар	Бағдарламлық жасақтама	Жерді пайдалануға арналған құқықтар	Өзге де	Жиыны
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	161.369	1.384.815	5.821.900	31.647	7.399.731
Түсімдер	46.196	24.128	119.609	–	189.933
Шығарылу	(4.960)	(9.590)	–	(3.635)	(18.185)
Өтелім	(48.578)	(344.677)	(236.484)	(3.775)	(633.514)
Шығарулар бойынша жинақталған тозу	4.777	9.588	–	3.634	17.999
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған (б-ескертілме)	420	23.907	–	–	24.327
Валютаны қайта есептеу	(6.338)	–	(713.352)	–	(719.690)
2016 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	152.886	1.088.171	4.991.673	27.871	6.260.601
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	194.907	1.131.148	4.120.734	32.654	5.479.443
Түсімдер	28.013	121.937	–	4.166	154.116
Шығарылу	(8.853)	(54.096)	–	–	(62.949)
Өтелім	(105.266)	(317.229)	(101.552)	(5.173)	(529.220)
Шығарулар бойынша жинақталған тозу	8.853	53.431	–	–	62.284
Аяқталмаған құрылыстан ауыстырылған (б-ескертілме)	1.118	447.598	–	–	448.716
Аударымдар мен ауыстырулар	(1.830)	1.830	–	–	–
Валютаны қайта есептеу	44.427	196	1.802.718	–	1.847.341
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құн	161.369	1.384.815	5.821.900	31.647	7.399.731
2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
Бастапқы құн	672.215	4.535.902	8.036.273	85.022	13.329.412
Жинақталған құнсыздану және өтелім	(519.329)	(3.447.731)	(3.044.600)	(57.151)	(7.068.811)
Қалдық құн	152.886	1.088.171	4.991.673	27.871	6.260.601
2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
Бастапқы құн	638.737	4.497.457	8.945.020	88.657	14.169.871
Жинақталған құнсыздану және өтелім	(477.368)	(3.112.642)	(3.123.120)	(57.010)	(6.770.140)
Қалдық құн	161.369	1.384.815	5.821.900	31.647	7.399.731

8. БІРЛЕСКЕН БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША БІРЛЕСКЕН БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	ҚҚҚ	МұнайТас	Жиыны
2015 жылғы 31 желтоқсанға	–	13.918.006	13.918.006
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың пайдасындағы үлесі	6.324.738	2.336.465	8.661.203
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындағы танылмаған пайдасындағы үлесі	(6.324.738)	–	(6.324.738)
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың өзге де жиынтық кірісіндегі үлесі	327.966	960.946	1.288.912
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның өзге де жиынтық кірісіндегі танылмаған үлес	(327.966)	–	(327.966)
Дивиденттер	–	(1.487.160)	(1.487.160)
2016 жылғы 31 желтоқсанға	–	15.728.257	15.728.257
Мың теңгемен	ҚҚҚ	МұнайТас	Жиыны
2014 жылғы 31 желтоқсанға	36.982.132	12.861.202	49.843.334
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың пайдасындағы немесе (залалындағы) үлесі	(44.571.259)	2.736.090	(41.835.169)
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорынның танылмаған залалындағы үлесі	7.161.028	–	7.161.028
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың өзге де жиынтық кірісіндегі үлесі	428.099	55.734	483.833
Дивиденттер	–	(1.735.020)	(1.735.020)
2015 жылғы 31 желтоқсанға	–	13.918.006	13.918.006

8. БІРЛЕСКЕН БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төмендегі кестелерде бірлескен бақылаудағы кәсіпорындар туралы Топтың барабар үлесін қоса қаржы ақпараты берілген:

Мың теңгемен	ҚҚҚ			
	2016 жылғы 31 желтоқсан		2015 жылғы 31 желтоқсан	
	50%	100%	50%	100%
Бірлескен кәсіпорындардың активтері мен міндеттемелері				
Қысқа мерзімді активтер	8.302.354	16.604.708	12.346.915	24.693.830
Ұзақ мерзімді активтер	110.886.209	221.772.418	118.246.077	236.492.154
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(20.275.079)	(40.550.158)	(32.875.443)	(65.750.886)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(99.421.809)	(198.843.618)	(104.878.577)	(209.757.154)
Таза активтер	(508.325)	(1.016.650)	(7.161.028)	(14.322.056)
Танылмаған жынтық залал	508.325	1.016.650	7.161.028	14.322.056
Инвестицияның теңгерімдік құны	–	–	–	–
Қосымша				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	6.259.460	12.518.920	8.987.307	17.974.614
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	(16.270.055)	(32.540.110)	(28.224.964)	(56.449.928)
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	(97.898.723)	(195.797.446)	(103.096.811)	(206.193.622)

Мың теңгемен	МұнайТас			
	2016 жылғы 31 желтоқсан		2015 жылғы 31 желтоқсан	
	51%	100%	51%	100%
Бірлескен кәсіпорындардың активтері мен міндеттемелері				
Қысқа мерзімді активтер	5.808.421	11.389.061	4.414.281	8.655.453
Ұзақ мерзімді активтер	13.464.948	26.401.859	12.985.200	25.461.177
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(706.488)	(1.385.271)	(639.821)	(1.254.551)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(2.838.624)	(5.565.929)	(2.841.654)	(5.571.871)
Таза активтер	15.728.257	30.839.720	13.918.006	27.290.208
Қосымша				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	5.641.461	11.061.688	527.106	1.033.541
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	–	–	–	–
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	–	–	–	–

ҚҚҚ-ның ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері 1.180 миллион АҚШ доллары көлеміндегі Қытайдың Сауда-Өнеркәсіптік Банкімен және АйЭнДжи Н.В. Банкімен несиелік келісім бойынша (бұдан әрі – «несиелік келісім») және 300 миллион АҚШ доллары көлеміндегі Қытайдың Сауда-Өнеркәсіптік Банкімен және «Алматы қаласындағы Қытай Сауда-Өнеркәсіптік Банкі» АҚ-мен несиелік келісім-шарт бойынша міндеттемелерді құрайды. ҚҚҚ-ның несиелік келісімі аясында 950 миллион АҚШ доллары (316.626 миллион теңгеге баламалы) алынды.

Екі қарыз АҚШ долларымен білдірілген, және 2023 пен 2019 жылдарда, тиісінше, өтеулуге тиіс. Компания және ҚҚҚ-ның екінші тарабы осы қарыздар бойынша

қамтамасыз ету ретінде кепілдік берген жоқ. Дегенмен 2016 жылғы 31 желтоқсанға Топ келесі он екі ай ішінде бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың операциялық қызметін қолдауын растайтын ҚҚҚ-ға қолдау хат берді.

2016 жылғы 31 желтоқсанға сыйақымен бірге қарыз сомасы 685.102 мың АҚШ долларын (228.337.556 мың теңгеге баламалы) құрады. 2015 жылғы 31 желтоқсанға сыйақымен бірге алғандағы қарыз сомасы 773.687 мың АҚШ долларын (262.643.548 мың теңгеге баламалы) құрады.

Мың теңгемен	ҚҚҚ			
	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			
	2016 жыл	2015 жыл		
	50%	100%	50%	100%
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың жылдардағы пайда мен залал және өзге де жиынтық кірісі туралы ақпарат				
Түсім	26.743.101	53.486.202	25.567.304	51.134.608
Сүрелі қызметтен жылдағы пайда/(залал)	6.324.738	12.649.476	(44.571.259)	(89.142.518)
Танылмаған (пайда)/залал	(6.324.738)	(12.649.476)	7.161.028	14.322.056
Тоқтатылған қызметтен салықтан кейінгі жылдағы пайда/(залал)	–	–	–	–
Өзге де жиынтық кіріс	327.966	655.932	428.099	856.198
Танылмаған өзге де жиынтық кіріс	(327.966)	(655.932)	–	–
Өзге де жиынтық залал жиыны	–	–	(36.982.132)	(73.964.264)
Дивиденттер	–	–	–	–
Қосымша				
Тозу және өтелім	(7.228.967)	(14.457.934)	(7.228.928)	(14.457.856)
Пайыздық кірістер	76.264	152.528	90.888	181.776
Пайыздық шығыстар	(6.264.362)	(12.528.724)	(4.065.698)	(8.131.396)
Бағамдық айырмадан түскен кіріс/(залал)	1.979.943	3.959.886	(58.658.603)	(117.317.206)
Табыс салығы бойынша үнемділік	249.832	499.664	8.989.252	17.978.504

8. БІРЛЕСКЕН БАҚЫЛАУДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Мың теңгемен	МұнайТас			
	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			
	2016 жыл		2015 жыл	
	51%	100%	51%	100%
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың жылдардағы пайда мен залал және өзге де жиынтық кірісі туралы ақпарат				
Түсім	5.557.170	10.896.412	4.427.224	8.680.832
Сүрелі қызметтен жылдағы пайда	2.336.465	4.581.304	2.736.090	5.364.883
Тоқтатылған қызметтен салықтан кейінгі жыл- дағы пайда/(залал)	–	–	–	–
Өзге де жиынтық кіріс	960.946	1.884.208	55.734	109.282
Жиынтық кіріс жиыны	3.297.411	6.465.512	2.791.824	5.474.165
Дивиденттер	(1.487.160)	(2.916.000)	(1.735.020)	(3.402.000)
Қосымша				
Тозу және өтелім	(1.039.847)	(2.038.916)	(1.047.729)	(2.054.371)
Пайыздық кірістер	458.836	899.678	81.365	159.539
Табыс салығы бойынша шығыстар	(619.120)	(1.213.961)	(690.379)	(1.353.684)

9. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ҮШІН ЖЕТКІЗУШІЛЕРГЕ БЕРІЛГЕН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ҮШІН ЖЕТКІЗУШІЛЕРГЕ БЕРІЛГЕН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Негізгі құралдар және құрылыс қызметтері үшін үшінші тараптарға алғытөлемдер	1.717.166	7.786.525
Негізгі құралдар және құрылыс қызметтері үшін байланысты тарап- тарға алғытөлемдер (34-ескертпе)	14.695	–
	1.731.861	7.786.525
Минус: күмәнді борыштар бойынша резерв	(53.258)	(53.258)
Жиыны	1.678.603	7.733.267

Негізгі құралдар үшін жеткізушілерге берілген алғытөлемдерге қатысты күмәнді қарыздар бойынша резервтің қозғалысы мынадай түрде берілген:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
1 қаңтарға	53.258	99.526
Бір жылға қайтару (27-ескертпе)	–	(197)
Алғытөлемдерді есептен шығарудағы қолдану	–	(46.071)
31 желтоқсанға	53.258	53.258

10. ТАУАРЛЫ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ТАУАРЛЫ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Отын	1.580.081	823.047
Босалқы бөлшектер	1.511.168	1.526.287
Құрылыс материалдары	517.552	168.591
Арнайы киім	144.234	98.406
Тауарлар	133.548	140.887
Химиялық реагенттер	62.220	90.812
Өзге де	450.232	751.667
Жиыны	4.399.035	3.599.697

11. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Үшінші тараптардың сауда дебиторлық берешегі	5.151.952	2.544.880
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі (34-ескертпе)	3.030.762	1.420.739
Үшінші тараптардың өзге де дебиторлық берешегі	672.111	982.238
Байланысты тараптардың өзге де дебиторлық берешегі (34-ескертпе)	509	36.122
	8.855.334	4.983.979
Минус: күмәнді борыштар бойынша резерв	(2.378.382)	(759.853)
Жиыны	6.476.952	4.224.126

Сауда және өзге де дебиторлық берешек бойынша күмәнді борыштар бойынша резервтегі өзгерістер келесі түр-
де көрсетілген:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
1 қаңтарға	759.853	653.120
Бір жылға есептеу (27-ескертпе)	1.669.512	107.934
Берешекті есептен шығарудағы қолдану	(1.351)	(11.385)
Валюталарды қайта есептеу	(49.632)	10.184
31 желтоқсанға	2.378.382	759.853

11. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)

2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың сауда және өзге де дебиторлық берешегі мына валюталарда көрсетілген:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен	5.192.550	2.676.647
АҚШ долларымен	977.206	1.273.385
Ресей рублімен	1.569	1.160
Өзге де валютада	305.627	272.934
Жиыны	6.476.952	4.224.126

31 желтоқсандағы жағдай бойынша туындау мерзімдері бойынша сауда дебиторлық берешегін талдау келесі түрде берілген:

Мың теңгемен	Мерзімі өткізілген, бірақ құнсызданбаған						
	Жиыны	Мерзімі өткізілмеген, әрі құнсызданбаған	<30 күн	30–60 күн	61-90 күн	91-120 күн	>120 күн
2016	6.476.952	3.826.374	498.442	866.255	692.404	97.954	495.523
2015	4.224.126	2.843.181	1.163.079	64.333	31.472	25.652	96.409

12. ЖЕТКІЗУШІЛЕРГЕ БЕРІЛГЕН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ЖЕТКІЗІШУЛЕРГЕ БЕРІЛГЕН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға алғытөлемдер (34-ескертуге)	257.916	1.841.099
Үшінші тараптарға алғытөлемдер	117.504	1.221.957
	375.420	3.063.056
Минус: күмәнді борыштар бойынша резерв	(38)	(984)
Жиыны	375.382	3.062.072

Жеткізушілерге берілген алғытөлемдерге қатысты күмәнді борыштар бойынша резервтің қозғалысы келесі түрде берілген:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
1 қаңтарға	984	1.073
Резервті бір жылға қайтару (27-ескертуге)	(946)	(81)
Алғытөлемдерді есептен шығарудағы қолдану	–	(8)
31 желтоқсанға	38	984

13. ӨТЕЛУГЕ ЖАТАТЫН ҚҚС ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ САЛЫҚТАР БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМ

НДС К ВОЗМЕЩЕНИЮ И ПРЕДОПЛАТА ПО ПРОЧИМ НАЛОГАМ ПО СОСТОЯНИЮ НА 31 ДЕКАБРЯ 2016 И 2015 ГОДОВ

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Өтеуге жататын ҚҚС	6.072.444	8.359.409
Өзге де салықтар бойынша алдын ала төлем	373.934	279.659
Жиыны	6.446.378	8.639.068

14. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Мұнайды тасымалдау бойынша көлік экспедиция қызметтері үшін берешек	5.551.741	5.767.898
Сақтандыру бойынша алдын ала төлем	31.629	49.092
Болашақ кезеңдер шығыстары	31.547	30.426
Қызметкерлердің берешегі	24.252	39.460
Байланысты тараптардың болашақ кезеңдер шығыстары (34 ескертуге)	5.791	–
Өзге де	82.169	175.579
Жиыны	5.727.129	6.062.455

15. БАНК САЛЫМДАРЫ

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША БАНК САЛЫМДАРЫ КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ долларымен көрсетілген қысқа мерзімді банк салымдары	14.498.115	12.322.761
Теңгемен көрсетілген қысқа мерзімді банк салымдары	1.000.000	–
Теңгемен көрсетілген ұзақ мерзімді банк салымдары	4.182.770	4.487.436
Теңгемен көрсетілген салымдар бойынша есептелген пайыздар	96.715	65.724
АҚШ долларымен көрсетілген салымдар бойынша есептелген пайыздар	80.788	58.352
Жиыны	19.858.388	16.934.273

2016 жылғы 31 желтоқсанда банк салымдары келесі түрде көрсетілді:

- өтеу мерзімі 2017 жылғы қаңтарда аяқталатын, пайыздық жылдық мөлшерлемесі 11%-ды құрайтын, 3 айдан 12 айға дейінгі мерзімге теңгеде қазақстандық банкте орналастырылған қысқа мерзімді банк салымы;
- өтеу мерзімі 2017 жылғы шілдеде және тамызда аяқталатын, пайыздық жылдық мөлшерлемесі 1%-дан 2%-ға дейінгі (2015 жылғы 31 желтоқсанға: жылдық мөлшерлемесі 1,4%-дан 2%-ға дейінгі), 3 айдан 12 айға дейінгі мерзімге АҚШ долларында

қазақстандық банктерде орналастырылған қысқа мерзімді салымдары (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 2016 жылдың наурыз және мамыр айларында);

- Компания жұмысшыларын тұрғын үймен қамтамасыз ету аясында жеңілдетілген несиелеу мөлшерлемен орналастырылған, сәйкесінше 2029 жылға және 2026 жылға дейінгі мерзімге 2%-дан 3,5%-ға дейінгі пайыздық жылдық мөлшерлеменен пайдаланылуы шектелген ұзақ мерзімді салымдар (2015 жылғы 31 желтоқсанға: сәйкесінше 2029 жылға және 2025 жылға дейінгі мерзімге жылдық 2%-дан 3,5%-ға дейін пайыздық жылдық мөлшерлеменен).

16. АҚША ҚАРАЖАТТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША АҚША ҚАРАЖАТТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі теңгемен көрсетілген мерзімді салымдар	52.590.424	10.126.290
Банктердегі АҚШ долларымен көрсетілген мерзімді салымдар	10.699.446	33.783.170
Банктердегі АҚШ долларымен көрсетілген ағымдағы шоттар	5.370.006	6.058.205
Банктердегі теңгемен көрсетілген ағымдағы шоттар	285.255	86.613
Банктердегі ларимен көрсетілген ағымдағы шоттар	268.298	199.608
Банктердегі еуромен көрсетілген ағымдағы шоттар	59.992	150.385
Банктердегі Ресей рублімен көрсетілген ағымдағы шоттар	4.999	780
Банктердегі өзге де ағымдағы шоттар	15.127	12.871
Жолдағы ақша	52	27
Кассадағы қолма-қол ақша	830	2.339
Жиыны	69.294.429	50.420.288

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгемен орналасқан ағымдағы шоттар мен 3 айға дейінгі мерзімді салымдардың сыйақы мөлшері жылдық 0,5%-дан бастап 10,5% ға дейін пайыздар бойынша есептелді (2015 жылғы 31 желтоқсанда: жылдық 0,47%-дан 32%-ға дейін).

АҚШ долларымен орналасқан ағымдағы шоттар мен 3 айға дейінгі мерзімді салымдардың сыйақы мөлшері 0,25%-дан бастап 4%-ға дейін жылдық мөлшерлеме бойынша есептелді (2015 жылғы 31 желтоқсанда: жылдық 0,25%-дан 3%-ға дейін).

Теңгеге қатысты АҚШ долларының айырбас бағамының өзгеру нәтижесінде (4.2-ескертпе), есепті кезеңде Компания, негізінен, екінші деңгейдегі банктердегі шетел валютасындағы (АҚШ долларында) ағымдағы шоттарда, 3 айға дейінгі мерзімді салымдарда, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді салымдарда орналасқан ақша қаражаттарына байланысты бағамдық айырмадан болған залал таныды. 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін бағамдық айырмадан болған залалдың таза құны 1.611.563 мың теңгені құрады (2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін бағамдық айырмадан болған залалдың таза құны 25.544.225 мың теңге).

17. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

Жарғылық капитал

2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жарғылық капиталы жарияланған, шығарылған және 62.503.284 мың теңге көлемінде толық төленген 384.635.600 жай акциядан құралды, жариялған бірақ шығарылмаған және төленбеген 1 акцияны қоспағанда.

2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарғылық капитал Компанияның акцияларды шығаруға байланысты 565.717 мың теңге мөлшерінде шеккен кеңес беру қызметтердің құны шегеріліп көрсетілді және 61.937.567 мың теңгені құрады.

Қайта сатып алынған меншікті акциялар

Миноритарлық акционердің өтініші мен Директорлар кеңесінің шешімі бойынша Компания 2016 жылы 9.549 мың теңге көлемінде орналастырылған 7.500 жай акциясын қайта сатып алды.

Активтерді қайта бағалау бойынша резервтер

Активтерді қайта бағалау бойынша резерв Топтың негізгі құралдарының қайта бағалануы және құнсыздануы негізінде және бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың негізгі құралдарын қайта бағалау бойынша резервтегі үлесінен құралған.

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Топтың негізгі құралдарын қайта бағалау бойынша резерв	207.642.414	102.140.226
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың негізгі құралдарын қайта бағалау бойынша резервтегі үлесі	22.704.244	23.423.150
Жиыны	230.346.658	125.563.376

Есептілік валютасын қайта есептеу резерві

2016 жылғы 31 желтоқсанға есептілік валютасын қайта есептеу резерві 32.918.111 мың теңгені құрады (2015 жылғы 31 желтоқсанға 36.210.843 мың теңге). Бұл резервтің өзгеруі шетел кәсіпорындарының есептілігінің қайта есептелуімен байланысты (4.2-ескертпе).

Капиталдың өзге де резервтері

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша меншікті капиталдың өзге де резервтері 695.389 мың теңге мөлшерінде залалды (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 3.813.701 мың теңге) құрады. Осы резервтің өзгерісі

3.897.890 мың теңге (18-ескертпе) мөлшерінде белгіленген төлемдері бар жоспарлар бойынша қайта бағалаудан болатын актуарлық пайданы танумен негізделген, оның салық әсері 779.578 мың теңгені (32 ескертпе) құрайды (2015 жылғы 31 желтоқсанға: залал 2.503.907 мың теңгені, оның салық әсері 500.781 мың теңгені құрады).

Өзге де

2015 жылы Директорлар кеңесінің шешімі негізінде Компания ҚМГ ға 2016 жылғы 30 маусымға дейінгі өтеу мерзімімен 20 миллиард теңге мөлшерінде пайызсыз қарыз берді. Компания 1.644.382 мың теңге мөлшерінде

берілген қарыз бойынша дисконтты үлестірілмеген пай-
дада таныды және кезеңнің басына өтелмеген дисконт
1.264.921 мың теңгені құрады. 2016 жылдың 31 желтоқ-
сандағы жағдай бойынша ҚМҒ пайызсыз қарызды қай-
тарды, дисконт толығымен өтелді (31, 34-ескертпелер).

Дивидендтер

2016 жыл ішінде Компания Акционерлер жалпы жи-
налысының 2016 жылғы 27 мамырдағы шешіміне сәйкес
өз акционерлеріне 1 акцияға 133 теңге есебімен 51.156.535
мың теңге (2015 жылы: 1 акцияға 120,71 теңге есебімен
46.429.363 мың теңге): оның ішінде ҚМҒ-ға – 46.040.881
мың теңге (2015 жылы: 41.786.427 мың теңге), минори-
тарлық акционерлерге – 5.115.654 мың теңге (2015 жылы:
4.642.936 мың теңге) есептеді және төледі.

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Топтың бас компаниясының жай акцияларын ұстаушыларына тиісті таза пайда	44.527.918	44.712.936
Акцияға базалық пайданы есептеуге арналған жай акциялардың өлшенген орташа саны	384.631.224	384.635.599
Топтың бас компаниясы ретінде Компанияның жай акцияларын ұстаушыларына тиісті есепті кезеңдегі пайдаға қатысты акцияға базалық пайда (теңгемен)	116	116

Жай акциялардың теңгерімдік құны

Төменде Топтың бас компаниясы үшін ҚҚБ талаптарына сәйкес бір жай акцияның теңгерімдік құны көрсетілген:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Активтер жиыны	744.975.997	619.262.524
Минус: материалдық емес активтер (7-ескертпе)	(6.260.601)	(7.399.731)
Минус: міндеттемелер жиыны	(157.000.715)	(146.331.014)
Жай акциялардың теңгерімдік құнын есептеуге арналған таза активтер	581.714.681	465.531.779
Жай акциялар саны	384.628.099	384.635.599
Бір жай акцияның теңгерімдік құны (теңгемен)	1.512	1.210

Акцияға пайда

Акцияға базалық пайда сомалары Топтың бас компа-
ниясы жай акцияларын ұстаушыларына тиісті кезеңдегі
таза пайданы кезең ішіндегі айналымдағы жай акциялар-
дың өлшенген орташа санына бөлу жолымен есептелген.
Компания Топтың бас компаниясы ретінде айыр-
басталымды қаржы құралдарын шығармайтындықтан
бір акцияның базалық пайдасы акцияға таратылған пай-
даға тең.

Акцияға пайда (жалғасы)

Төменде акцияға базалық пайда есептеуде пайдала-
нылған пайда мен акциялар саны туралы ақпарат кел-
тірілген.

18. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Негізінен, зейнетақыға қосымша төлемнен және бар-
лық қызметкерлерге қатысты мерейтой күндеріне байла-
нысты төлемнен тұратын Компанияның қызметкерлерге

берілетін сыйақылар бойынша міндеттемелері бар. Бұл
төлемдер қамсыздандырылмаған.

2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы
жағдай бойынша қызметкерлерге сыйақылар бойынша
міндеттемелердегі өзгерістер келесі түрде берілген:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі	543.418	435.024
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	11.994.599	15.098.686
Жиыны	12.538.017	15.533.710

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН АҒЫМДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕРДЕГІ ӨЗГЕРІСТЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Жылдың басына қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндетте- мелер	15.533.710	11.613.360
Таза пайыздық шығыстар (31-ескертпе)	1.112.503	832.855
Ағымдағы кезеңнің қызметтер құны (26, 27-ескертпелер)	641.073	1.070.515
Өткен кезеңнің қызметтер құны (26, 27-ескертпелер)	478.957	–
Пайда және залал арқылы көрсетілген актуарлық пайда (28-ескертпе)	(742.441)	–
Өзге жиынтық кіріс арқылы көрсетілген актуарлық (пайдалар)/залал- дар (17-ескертпе)	(3.897.890)	2.503.907
Төленген сыйақылар	(587.895)	(486.927)
Жылдың аяғына қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндетте- мелер	12.538.017	15.533.710

19. БОЛАШАҚ КЕЗЕҢДЕР КІРІСТЕРІ

Жерді ұзақ мерзімді операциялық жалға алу шарты-
на сәйкес «Батуми халықаралық контейнерлік терминал»
ЖШҚ-дан (бұдан әрі – «БХКТ») BTL тобымен алынған

алдағы кезеңдердің кірісі 2016 жылғы 31 желтоқсанға
7.731.328 мың теңге мөлшерінде алдын ала төлемдер со-
масын көрсетеді (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 8.081.762
мың теңге).

20. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК 2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Үшінші тараптардың алдында тауарлар мен қызметтер үшін креди- торлық берешек	13.330.438	15.397.918
Байланысты тараптардың алдында тауарлар мен қызметтер үшін кредиторлық берешек (34-ескертпе)	1.947.068	814.409
Үшінші тараптардың өзге де кредиторлық берешегі	106.515	441.898
Байланысты тараптардың өзге де кредиторлық берешегі (34-ескертпе)	777	672
Жиыны	15.384.798	16.654.897

Сауда және өзге де кредиторлық берешек аяқталмаған күрделі құрылысқа қатысты байланысты және үшінші тарап-
тар алдындағы 11.769.003 мың теңге көлеміндегі берешекті қосатын (2015 жылғы 31 желтоқсандағы: жағдай бойынша
13.578.970 мың теңге).

2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де кредиторлық берешектің
ағымдағы құны мына валюталарда көрсетілген:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен	14.755.776	16.454.585
АҚШ долларымен	113.875	165.729
Ресей рублімен	44.737	2.570
Еуромен	20.135	19.451
Өзге де валютада	450.275	12.562
Жиыны	15.384.798	16.654.897

21. АЛЫНҒАН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША АЛЫНҒАН АЛҒЫТӨЛЕМДЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер (34-ескертпе)	10.407.356	11.330.298
Үшінші тараптардан алынған алғытөлемдер	6.037.076	6.494.876
Жиыны	16.444.432	17.825.174

22. ТӨЛЕМГЕ ӨЗГЕ ДЕ САЛЫҚТАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ТӨЛЕМГЕ ӨЗГЕ ДЕ САЛЫҚТАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Жеке табыс салығы	2.833.115	2.488.472
Бейрезидент заңды тұлғалардан түсетін төлемдерден табыс салығы	1.172.181	1.044.519
Әлеуметтік салық	530.575	702.313
Мүлікке салынатын салық	162.122	23.773
Төленуге жататын ҚҚС	8.650	20.045
Өзге де салықтар	349.023	278.888
Жиыны	5.055.666	4.558.010

23. РЕЗЕРВТЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША РЕЗЕРВТЕРДІҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Қысқа мерзімді резервтер

Мың теңгемен	Салықтар бойынша резерв (BTL)	Экология бойынша резерв (Компания)	Өзге де резервтер (Ком- пания)	Жиыны
2015 жылғы 31 желтоқсанға	22.066	41.125	–	63.191
Бір жылға резервті есептеу/ (қайтару)	154.125	(41.125)	41.125	154.125
Валютаны қайта есептеу	(9.213)	–	–	(9.213)
2016 жылғы 31 желтоқсанға	166.978	–	41.125	208.103
2014 жылғы 31 желтоқсанға	221.373	41.125	53.567	316.065
Бір жылға резервті есептеу/ (қайтару)	(254.768)	11.079	–	(243.689)
Резервті пайдалану	–	(11.079)	(53.567)	(64.646)
Валютаны қайта есептеу	55.461	–	–	55.461
2015 жылғы 31 желтоқсанға	22.066	41.125	–	63.191

Ұзақ мерзімді резервтер

Активтерді жою және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттеме

Компания ағымдағы үздік есептік бағалауды ескере отырып, ұзақ мерзімді резервтерді қайта қарады. Пайдаланылған болжалдар мен дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгерістерге сезімталдық 5-ескертілмеде көрсетілген.

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
1 қаңтарға сальдо	21.999.701	20.631.009
Актив арқылы бір жылға есептеу (6-ескертілме)	129.237	1.674.849
Бағалауды өзге жиынтық кіріс арқылы қайта қарау	(6.886.484)	(1.157.829)
Бағалауды пайдалар мен залалдар арқылы қайта қараудан болған (кіріс)/залал және міндеттемелерді есептен шығару (28-ескертілме)	(1.556.766)	(443.410)
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резервінің өтелімі (31-ескертілме)	1.336.398	1.295.082
31 желтоқсанға сальдо	15.022.086	21.999.701

24. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Жалақы мен өзге де сыйақылар	9.506.279	6.172.019
Байланысты тараптардың алдында көлік экспедиция қызметтері бойынша берешек (34-ескертілме)	5.656.284	5.923.268
Үшінші тараптар алдында көлік экспедиция қызметтері бойынша берешек	5.067.651	4.035.988
Зейнетақы қоры алдындағы берешек	580.524	693.938
Үшінші тараптардан болашақ кезеңдер табыстарының ағымдағы бөлігі	460.940	1.086.643
Өзге де есептеулер	1.241.923	908.055
Жиыны	22.513.601	18.819.911

Еңбекақы құрамына еңбекақы төлеу бойынша ағымдағы берешектер, жыл қорытындысы бойынша сыйақы төлеу бойынша міндеттемелер, демалысақы төлеу бойынша міндеттемелер кіреді.

25. ТҮСІМ

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ТҮСІМ КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Шикі мұнайды тасымалдау	171.762.134	176.036.600
Құбырларды пайдалану және оларға техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметтер	9.518.791	8.918.816
Мұнайды және мұнай өнімдерін ауыстырып құю және темір жолмен тасымалдау	8.088.986	14.562.118
Су тасымалдау қызметтері	7.156.674	6.603.736
Теңіз кемежай қызметтері	5.462.714	3.648.789
Жеткізілмеген мұнай көлемі үшін төлем	2.507.272	1.294.978
Мұнайдың көлік экспедициясы	713.708	594.761
Мұнайды сақтау бойынша қызметтер	62.951	58.222
Өзге де	1.834.585	1.443.742
Жиыны	207.107.815	213.161.762

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін ең төрт үлкен жүк жіберушілерден түскен түсім, тиісінше, 51.090.880 мың теңгені, 24.509.836 мың теңгені, 13.181.553 мың теңгені және 13.164.119 мың теңгені құрады (2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін ең төрт үлкен жүк жіберушілерден түскен түсім, тиісінше, 49.586.658 мың теңгені, 24.980.450 мың теңгені, 12.632.136 мың теңгені және 14.828.129 мың теңгені құрады).

26. ӨТКІЗІМНІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ӨТКІЗІМНІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	48.189.834	43.692.713
Тозу және өтелім	39.786.718	32.379.654
Отын және материалдар	7.822.702	7.708.753
Электрэнергия	6.755.713	6.968.369
Табыс салығынан басқа салықтар	6.344.703	5.415.904
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	5.041.045	4.721.519
Күзет қызметтері	4.145.043	4.231.976
Газға арналған шығындар	2.885.866	2.559.678
Әуеден күзету қызметтері	1.563.931	1.608.525
Темір жол қызметтері	1.137.994	8.050.129
Еңбек қызметінің аяқталуына байланысты қызметкерлерге сый-ақы беруге арналған шығындар (18-ескертпе)	1.052.828	1.004.841
Іссапар шығыстары	896.935	874.997
Сақтандыру	660.847	516.489
Қоршаған ортаны қорғау	403.775	473.387
Байланыс қызметтері	259.822	267.810
Операциялық жалға беру	229.036	281.373
Өндірістік активтерді диагностикалау	165.268	843.692
Өзге де	2.519.723	2.464.180
Жиыны	129.861.783	124.063.989

Қызметкерлерге жұмсалған шығындардың ұлғаюы 2016 жылғы 1 қаңтарынан бастап өндірістік қызметкерлердің жалақысын индекстеумен және жылдың қорытындысына сәйкес сыйақының есептелуіне байланысты.

Тозу және өтелім шығындарының артуы негізінен 2015 жылы аяқталмаған құрылыс нысандарының іске қо-

сылуымен, сондай-ақ 2016 жылда олардың қайта бағалуына байланысты.

Темір жол қызметтер бойынша шығындардың азаюы мұнай жүктерін тасымалдау көлемінің 2015 жылғы 12 ай аралығында 2.973 мың тоннадан 2016 жылғы 12 ай аралығында 346 мың тоннаға дейін қысқаруына байланысты.

27. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	9.137.439	7.576.892
Күмәнді берешек бойынша резервті есептеу, нетто (9, 11 және 12-ескертпелер)	1.668.566	107.656
Тозу және өтелім	1.087.850	848.467
Кеңес беру қызметтері	727.278	643.244
Кеңсеге қызмет көрсету	484.629	483.416
Іссапар шығыстары	303.027	282.936
Табыс салығынан басқа салықтар	261.707	225.816
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	215.390	196.722
Оқыту	150.321	150.197
Қайырымдылыққа арналған шығыстар	140.411	13.526
Сақтандыру және қауіпсіздікті қамтамасыз ету	140.276	124.056
Материалдар және отын	126.999	143.345
Өтелуге тиісті емес ҚҚС бойынша шығыстар	109.801	240.830
Банк қызметтері	108.866	133.250
Байланыс қызметтері	107.267	113.615
Жарнамаға шығыстар	90.863	11.479
Ақпараттық қамту шығыстары	90.770	101.710
Әлеуметтік сала бойынша шығыстар	77.897	185.200
Еңбек қызметі аяқталғанға байланысты қызметкерлерге сыйақы бойынша шығындар (18-ескертпе)	67.202	65.674
Операциялық жалға беру	37.286	45.321
Ескірген тауарлы-материалдық қорлар бойынша резервті (қайтару)/ есептеу, нетто	(95)	6.644
Өзге де	519.649	392.224
Жиыны	15.653.399	12.092.220

Қызметкерлерге жұмсалған шығындардың ұлғаюы 2016 жылда әкімшілік қызметкерлердің жалақысын индекстеумен және жылдың қорытындысына сәкес сыйақының есептелуіне байланысты.

28. ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ КІРІСТЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ КІРІСТЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резервін қайта қараудан болған кірістер (23-ескертпе)	1.556.766	443.410
Айыппұлдар мен өсімақылардан болған кірістер	1.143.367	447.149
Актуарлық пайда (18-ескертпе)	742.441	–
Болашақ кезеңдер кірістерінің өтелімі (34-ескертпе)	–	260.305
Өзге де кірістер	497.201	508.277
Жиыны	3.939.775	1.659.141

29. ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 год	2015 год
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің шығарылуынан болған шығыстар, нетто	239.377	1.376.960
Өзге де шығыстар	628.802	357.009
Жиыны	868.179	1.733.969

2015 жылдың 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойындағы негізгі құралдардың үлесімді шығарылуы, қолданыста жоқ магистралдық құбырлардың есептен шығарылуына байланысты.

30. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Банк салымдарының және ағымдағы шоттардың пайыздық кірісі	4.885.662	2.588.355
Пайыссыз қарыз бойынша дисконттық өтелімі (34-ескертпе)	1.264.921	379.461
Қызметкерлерге берілген қарыздар: дисконт өтелімі	10.932	28.483
Үшінші тараптардан өзге де қаржылық кірістер	29.390	30.598
Жиыны	6.190.905	3.026.897

31. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР КЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 год	2015 год
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелер резервінің өтелімі (23-ескертпе)	1.336.398	1.295.082
Қызметкерлерге сыйақы: таза пайыздық шығыстар (18-ескертпе)	1.112.503	832.855
Өзге де қаржылық шығындар	10.936	49.493
Жиыны	2.459.837	2.177.430

32. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

2016 ЖӘНЕ 2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ТАБЫС САЛЫҒЫКЕЛЕСІ ТҮРДЕ БЕРІЛГЕН:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	16.774.997	22.668.024
Өткен жылдарды түзету	446.882	1.175.541
Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша (үнемділік)/шығыстар	(6.842.143)	(1.237.107)
Табыс салығы	10.379.736	22.606.458

Резидент кәсіпорындардың табыс салығын есептеу үшін қолданылатын салық базасының 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап өзгеруіне байланысты, Грузия салық заңнамасының өзгеруінің әсерінен, 2016 жылғы 31 желтоқсанда Топ 2.235.454 мың теңге мөлшерінде BTL тобына қатысты кейінге қалдырылған салық міндеттемесінің теңгерімдік құнын есептен шығарды, соның ішінде, 1.370.377 мың теңге пайда мен залал есебінен және 865.077 мың теңге өзге де жиынтық кіріс есебінен. Сондықтан салық салынатын база ретінде үлестірілген пайда (дивидендтер), кәсіпкерлік қызметке байланысты емес шығыстар, сондай-ақ өтеусіз тауарлар аудару / қызметтер көрсету / ақша қаражатын аудару қолданылады. 2017 жылғы 1 қаңтарына дейін табыс салығын есептеу үшін салық базасы Грузияның қолданыстағы салық заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалатын салық салынатын табысы болып табылады.

2016 және 2015 жылдарға табыс салығы мөлшерлемесіне көбейтілген табыс салығы мен бухгалтерлік пайда бойынша шығыстар арасындағы салыстырмалы тексеру:

Мың теңгемен	2016 жыл	2015 жыл
Салық салуға дейінгі пайда	54.907.654	67.319.394
Салықтың ресми мөлшерлемесі	20%	20%
Бухгалтерлік пайдадан түскен табыс салығы бойынша шығыстар	10.981.531	13.463.879
Өткен жылдарды түзету	446.882	1.175.541
Тұрақты айырмалардың салық әсері		
Уақытша айырманы есептен шығару	(1.370.377)	–
Технологиялық мұнай қалдығынан түскен кіріс	503.353	605.683
Өзге де шегерілмейтін шығыстар	396.021	583.262
Өзге де түзетулердің салық әсері		
Үлескерлік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын бірлескен кәсіпорындардың (пайдасы)/залалы	(467.293)	6.934.828
Түрлі салық мөлшерлемелердің әсері	(110.381)	(156.735)
Жиынтық кіріс туралы шоғырлындырылған есепте көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар	10.379.736	22.606.458

32. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

Қаржылық жағдай туралы тиісті есептердің жасалу күніне шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген активтерді және міндеттемелер мен сомаларды есептеу үшін салық негіздеме аралығындағы уақытша айырмаларға қолданылатын заңмен белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген мерзімі ұзартылған салық салы-досы 31 желтоқсанға келесіні қамтиды:

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсан	Пайда мен залал есебіне жатқызу	Есептілік валютасын қайта есептеуге жатқызу	Капиталдың өзге де резервтеріне жатқызу	2015 жылғы 31 желтоқсан	Пайда мен залал есебіне жатқызу	Есептілік валюта-сын қайта есепте-уге жатқызу	Капиталдың өзге де резервтеріне жатқызу	2015 жылғы 1 қаңтар
Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер									
Қызметкерлерге беретін сыйақылар мен өзге де ақылар және тиісті шығындар	2.994.320	188.398	–	(779.578)	3.585.500	(32.913)	–	500.781	3.117.632
Күмәнді қарыздар бойынша резерв	139.381	(23.438)	–	–	162.819	12.464	–	–	150.355
Ескірген және өтімсіз тауарлы-материалдық қорына резерв	3.549	(3.961)	–	–	7.510	1.268	–	–	6.242
Активтерді пайдаланудан шығару және жерді қайта өңдеу бойынша міндеттемелерге резерв	3.004.417	23.203	–	(1.377.295)	4.358.509	504.324	–	(231.565)	4.085.750
Қоршаған ортаны қорғау бойынша міндеттемелерге резерв-тер және өзге де резервтер	8.225	(52.145)	–	–	60.370	11.693	–	–	48.677
Төлемге салық	114.798	(9.507)	–	–	124.305	26.943	–	–	97.362
Байланысты тараптардың келешек кезеңдегі кірістері	–	–	–	–	–	(52.061)	–	–	52.061
Ішкі топ қарыздары бойынша қаржы міндеттемелері	–	(37.671)	–	–	37.671	(91.161)	–	–	128.832
	6.264.690	84.879	–	(2.156.873)	8.336.684	380.557	–	269.216	7.686.911
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер									
Негізгі құралдар	(67.121.203)	6.757.264	–	(24.859.140)	(49.019.327)	856.550	(1.199.835)	178.784	(48.854.826)
	(67.121.203)	6.757.264	–	(24.859.140)	(49.019.327)	856.550	(1.199.835)	178.784	(48.854.826)
Мерзімі ұзартылған салық бойынша таза міндеттемелер	(60.856.513)	6.842.143	–	(27.016.013)	(40.682.643)	1.237.107	(1.199.835)	448.000	(41.167.915)

Негізгі құралдар бойынша мерзімі ұзартылған са-лықтар салық және бухгалтерлік есепке алудағы негізгі құралдардың өтелімнің түрлі мөлшерлемелері мен негізгі құралдардың құнсыздануынан болған салық және бухгал-терлік базалардың арасындағы айырманы құрайды.

Мерзімі ұзартылған салықтың активі, болашақта са-лық салынған кірістің пайда болу ықтималдығына, бірша-ма активтің пайдаланылуына байланысты көрсетілеген дәрежеде танылады. Мерзімі ұзартылған салықтың активі салық жеңілдіктердің болмауының ықтималдығына бай-ланысты көрсетілген дәрежеде азаяды.

33. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

Басқару мақсатында Топ қызмет көрсетуіне байланы-сты бизнес-бөлімшелерге бөлінген және үш есептік сег-менттен тұрады:

- мұнайару мақсатында
- Топ қызмет көрсетуіне байланыстымұнайдыу мақсатында
- Топөзге де сегменттер..

Сәйкестендірілетін, бірақ жеке есептік шектен аспайтын сегменттер «Өзге де сегменттерге» біріккен (жеке сегмент-тердің түсім мөлшері жиынтық түсімнің кемінде 10%). Оларға БТК құрғақ жүк таситын, паромдық және контейнерлік тер-

миналдарды қолдана отыра құрғақ жүкті (аршылмаған қант, аммоний нитраты, цемент, дән, күнбағыс және күнжара) ауыстырып тиеу және жолаушы терминалының қызметі жа-тады.

Мұнай тасымалдаумен байланысты қызметтерге есептік шектен аспайтын және қызметтің негізгі түрімен немесе мұнай құбырлары деген Топтың негізгі активтерімен тығыз байланысқан су тасымалдау, мұнайды сақтау, экспедитор-лық, Компаниямен көрсетілетін пайдалану және құбырларға техникалық қызмет көрсету қызметтері кіреді. Қызметтің кейбір түрлері бойынша Топ басшылығына жеке басқа-рушылық есептілік берілмейді және сәйкесінше мұндай қыз-меттер жеке сегмент болып бөлінбейді.

БМТ-ны пайдалана отырып, БТК арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып құю бойынша қызметтер «Мұнайды ауыстырып құю» сегментіне кіреді. Мұнай тер-миналының кірістері мұнай мен мұнай өнімдерін сақтау, ауыстырып құю және жөнелту арқылы туындайды. Жөнелту қызметіне азербайжан-грузин шекарасынан Батуми терми-налына теміржол арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін та-сымалдау жатады. Қызметтің бұл түрі мұнайды ауыстырып құюмен тікелей байланысты, сондықтан жеке сегменттікке бөлінбейді.

Топ басшылығы сегменттер пайдасына қарай сегмент-терді талдайды.

33. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)

Мың теңгемен	2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылда				2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жылда			
	Мұнай тасы-мал- дау және байла- нысты қызметтер (Қазақстан)	Мұнайды ауыстырып құю (Грузия)	Өзге де	Сегменттер бойынша жиын	Мұнай тасымалдау және байланысты қызметтер (Қазақстан)	Мұнайды ауыстырып құю (Грузия)	Өзге де	Сегменттер бойынша жиын
Түсім								
Сыртқы клиенттерге сату	191.869.628	9.079.690	6.158.497	207.107.815	193.617.592	15.509.570	4.034.600	213.161.762
Барлық түсім	191.869.628	9.079.690	6.158.497	207.107.815	193.617.592	15.509.570	4.034.600	213.161.762
Қаржы нәтижелері								
Пайда мен залал арқылы негізгі құралдардың құнсыздануы	(9.197.852)	(3.510.353)	(1.504.340)	(14.212.545)	(1.330.882)	–	–	(1.330.882)
Тозу мен өтелім	(37.865.889)	(2.126.990)	(881.689)	(40.874.568)	(31.285.990)	(1.268.517)	(673.614)	(33.228.121)
Пайыздар бойынша кірістер	4.840.552	45.110	–	4.885.662	2.549.552	36.142	33.260	2.618.954
Бірлескен кәсіпорындар пайдаларындағы/(залалындағы) үлесі	2.336.465	–	–	2.336.465	(34.674.141)	–	–	(34.674.141)
Табыс салығы бойынша (шығыстар)/үнемділік	(12.525.227)	1.532.362	613.129	(10.379.736)	(21.987.166)	(547.895)	(71.397)	(22.606.458)
Сегмент пайдасы	47.693.066	(3.984.688)	819.540	44.527.918	42.157.275	2.241.690	313.971	44.712.936
Активтер жиыны								
Активтер жиыны	671.987.485	50.386.782	22.601.730	744.975.997	549.165.702	50.635.685	19.461.137	619.262.524
Міндеттемелер жиыны	141.124.446	11.381.187	4.495.082	157.000.715	130.656.666	5.406.399	10.267.949	146.331.014
Өзге де ақпаратты ашу								
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындарға инвестициялар (8-ескертпе)	15.728.257	–	–	15.728.257	13.918.006	–	–	13.918.006
Күрделі шығындар	38.046.856	3.257.807	1.537.342	42.842.005	75.641.329	1.332.376	826.830	77.800.535

34. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН МӘМІЛЕЛЕР

Егер тараптың бір жағы екінші жақты бақылай алса немесе қаржылық не операциялық шешім қабылдаған кезде екінші жаққа едәуір әсер етсе, 24 ҚЕХС «Байланысты тараптар туралы ақпараттар ашуға» сәйкес тараптар байланысты деп саналады. Әр байланысты тараппен болуы мүмкін қатынасты бағалаған кезде тек заңдығына ғана емес, қарым-қатынастың егжей-тегжейіне назар аударылады.

Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер тараптар арасында келісілген, байланысты және кейбір ретте-

летін қызметтерді есепке алмағанда үшінші тарапқа қолданылатын тарифтермен берілетін, нарық мөлшерлемесі бойынша жүзеге асырылмаған жағдайларда жүзеге асырылған.

Келесі кестелерде 2016 және 2015 жылдары байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасы мен 2016 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсанына тиісті сальдо көрсетілген.

Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер мынадай берілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға негізгі құралдар үшін берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарына негізгі құралдар үшін берілген ұзақ мерзімді алғытөлемдер		14.695	–
Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер жиыны	9	14.695	–

34. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)

Байланысты тараптардан сауда және өзге де дебиторлық берешек мынадай берілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың сауда және өзге де дебиторлық берешегі			
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардың сауда дебиторлық берешегі		2.218.268	719.246
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың сауда дебиторлық берешегі		812.058	701.270
«Самұрық-Қазына» Тобының бақылауындағы кәсіпорындардың сауда дебиторлық берешегі		436	223
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегінің жиыны	11	3.030.762	1.420.739
ҚМГ мен «Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың өзге де дебиторлық берешегі	11	509	36.122
Байланысты тараптардан сауда және өзге де дебиторлық берешектің жиыны		3.031.271	1.456.861

Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер мынадай берілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарына берілген алғытөлемдер		140.560	1.684.777
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға берілген алғытөлемдер		117.356	156.322
Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер жиыны	12	257.916	1.841.099

Байланысты тараптарға берілген келешектегі шығындар мынадай берілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың келешек шығындары		5.791	–
Байланысты тараптарға берілген алғытөлемдер жиыны	14	5.791	–

Байланысты тараптарға берілген пайыссыз қарыздар келесідей көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптарға берілген пайыссыз қарыздар			
ҚМГ-ға берілген пайыссыз қарыздар		–	18.735.079
Байланысты тараптарға берілген пайыссыз қарыздар жиыны	17	–	18.735.079

Байланысты тараптар алдында сауда және өзге де кредиторлық берешек мынадай берілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптар алдында тауарлар мен қызметтер үшін кредиторлық берешек			
«Самұрық-Қазына» Тобының бақылауындағы кәсіпорындар алдында кредиторлық берешек		1.278.291	255.056
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындар алдында кредиторлық берешек		668.777	559.353
Байланысты тараптар алдындағы сауда кредиторлық берешегінің жиыны	20	1.947.068	814.409
«Самұрық-Қазына» Тобының бақылауындағы кәсіпорындар алдында өзге де кредиторлық берешек		777	672
	20	777	672
Байланысты тараптар алдында сауда және өзге де кредиторлық берешектің жиыны		1.947.845	815.081

Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер мынадай көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан алынған алғытөлемдер		9.990.855	10.845.082
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан алынған алғытөлемдер		416.492	485.209
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардан алынған алғытөлемдер		9	7
Байланысты тараптардан алынған алғытөлемдер жиыны	21	10.407.356	11.330.298

34. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)

Байланысты тараптар алдында өзге де ағымдағы міндеттемелер мынадай көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Байланысты тараптар алдында мұнай көлік экспедициясы қызметтері үшін берешек			
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындар алдында мұнай көлік экспедициясы қызметтері үшін берешек		5.656.284	5.923.268
Байланысты тараптар алдында мұнай көлік экспедициясы қызметтері үшін берешегінің жиыны	24	5.656.284	5.923.268
Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақылар			
Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақылар		43.840	8.062
Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақылар бойынша берешектер жиыны		43.840	8.062
Байланысты тараптар алдында өзге де міндеттемелердің жиыны		5.700.124	5.931.330

Топтың байланысты тараптармен 31 желтоқсанда аяқталатын жыл бойы жасалған мәмілелері келесі түрде берілген:

Мың теңгемен	31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін	
	2016 жылғы	2015 жылғы
Байланыс тараптарға сату		
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға көрсетілген қызметтерден түскен түсім	114.182.315	111.861.543
Бірлескен кәсіпорындардың негізгі қызметінен түскен түсім	8.108.759	7.612.064
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарға көрсетілген қызметтерден түскен түсім	4.553.518	5.361.313
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың өзге де қызметінен түскен түсім	24.878	28.096
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындарының өзге де қызметінен түскен түсім	1.337	–
Жиыны	126.870.807	124.863.016

ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардың негізгі қызметінен түскен түсім мұнай және су тасымалдау бойынша көрсетілетін қызметтермен байланысты.

Мың теңгемен	31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін	
	2016 жылғы	2015 жылғы
Байланысты тараптардан сатып алу		
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан қызметтерді сатып алу	9.359.945	9.167.825
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан қызметтерді сатып алу	3.004.858	2.691.546
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан негізгі құралдарды сатып алу	991.574	520.282
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан негізгі құралдар сатып алу	841.864	214.713
ҚМГ жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан тауарлы-материалдық қорларды сатып алу	70.860	262.611
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан тауарлы-материалдық қорларды сатып алу	18.778	14.741
«Самұрық-Қазына» Тобының жалпы бақылауындағы кәсіпорындардан материалдық емес активтерді сатып алу	–	15.737
Бірлескен бақылаудағы кәсіпорындардан қызметтерді сатып алу	4.877	–
Жиыны	14.292.756	12.887.455

Байланысты тараптармен операциялар бойынша Топтың өзге де операциялық кірістері келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескертпе	2016 жылғы	2015 жылғы
Байланысты тараптардан болған өзге де операциялық кірістер			
Байланысты тараптардан болған алдағы кезеңдер кірістерінің өтелімі	28	–	260.305
Жиыны		–	260.305

34. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)

Байланысты тараптармен операциялар бойынша Топтың қаржылық кірістері келесі түрде көрсетілген:

Мың теңгемен	31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін		
	Ескертпе	2016 жылғы	2015 жылғы
Байланысты тараптардан түскен қаржылық кіріс			
ҚМГ-ға берілген пайыссыз қарыз бойынша дисконт	30	1.264.921	379.461
Жиыны		1.264.921	379.461

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін басты басқарушы қызметкерлерге есептелген сыйақының жалпы сомасы 759.880 мың теңге (2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 548.955 мың теңге). Басты қызметкерлерге төлемдер негізінен келісім шарттар және Компанияның ішкі ережелерімен белгіленген жалақы және сыйақылар бойынша шығыстардан тұрады.

35. ЫҚТИМАЛ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қызмет жүргізу шарттары

Нарықтық экономиканың талаптарына сәйкес, Қазақстан экономикалық реформалар және өзінің құқықтық, салық және нормативтік базасын дамытуды жалғастыруда. Қазақстан экономикасының тұрақтылығы осы реформалар мен әзірлемелерге және экономикалық, қаржылық және ақша-кредит саясаты саласындағы Үкімет қабылдаған шаралардың тиімділігіне тәуелді.

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі 2015 жылғы 20 тамыздан бастап, АҚШ долларына және басқа да негізгі валюталарға қатысты теңгенің айырбас бағамын бұрынғы деңгейде ұстап тұрудан бас тартуға, валюталық басқыншылық көлемдерін төмендетуге және теңгенің айырбас бағамын қалыптастыру үдерісіне араласуды қысқартуға шешім қабылдады. 1 АҚШ долларының құнсыздануға дейін ресми бағамы 188,38 теңгені құрады. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 АҚШ долларының айырбас бағамы 333,29 теңгені құрады.

2015 жылы мұнай бағасының айтарлықтай төмендеуі және қазақстандық теңгенің құнсыздануы Қазақстан

экономикасына айтарлықтай теріс әсерін тигізді. Басқа да факторлармен бірге осы факторлардың жиынтығы капиталдың қол жетімділігінің төмендеуіне, капиталдың құнын артуына, инфляцияның және экономикалық өсуіне қатысты белгісіздіктің төмендеуіне әкелді. Топ басшылығы ағымдағы ортада Топтың тұрақтылығын қолдау үшін тиісті шаралар қабылдайтынына сенімді.

Салық салу

Қазақстандық салық салу заңнамасы және нормативтік-құқықтық актілері әрдайым өзгерістер мен әртүрлі түсіндірмелердің мән-мағынасы болады. Жергілікті, облыстық және ұлттық салық органдарының әртүрлі пікірі болуы мүмкін, соның ішінде ҚҰҚС-на сәйкес қаржылық есептіліктің кіріс және шығыс, сондай-ақ басқа да баптарды талқылауда туындайтын пікірлерге қатысты. Қазақстанда қолданыстағы заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылыққа қолданылатын айыппұл мен өсімпұл жүйесі өте қатаң.

Айыппұлдық ықпалшараға 2,5-ке көбейтілген, Қазақстан Ұлттық банкімен белгіленген, қайта қаржыландырылған мөлшерлемесі бойынша есептелген өсімпұл мен қосымша есептелген салық сомасынан 50% көлемін-

де болатын айыппұлдар кіреді. Нәтижесінде, айыппұл мен өсімпұл сомалары кез келген есептелген салықтың туындысы болуы мүмкін. Салық салу кезеңдері тексерудің алдындағы жылдың күнтізбелік бес жыл мөлшерінде салық органдары тексеру үшін қол жетімді болады. Белгілі жағдайларда тексерулер ұзақ мерзімді қамтуы мүмкін.

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздік нәтижесінде салық, айыппұлдық ықпалшара мен өсімпұл сомасы, егер ондайлар болса, қазіргі уақытқа дейін шығысқа жатқызатын және 2016 жылдың 31 желтоқсанына есептелген соманы асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2016 жылдың 31 желтоқсанына қолданыстағы заңнамаға түсінік беру тиісті деп есептейді және салық бойынша тек осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілгендерді алмағанда Топтың ұстанымы расталады деген ықтимал бар.

Трансфертті баға белгілеу бойынша бақылау

Қазақстанда трансфертті баға белгілеу бойынша бақылау, операцияға қатысушылар байланысты тараптар болып табылатындығын немесе табылмайтындығын назарға алмастан кең ауқымға таралған және халықаралық бизнеске тура немесе жанама қатысты көптеген операцияларына қолданылады. Трансфертті баға белгілеу бойынша заңнама операцияларға қолданылатын барлық салық «ұзартылған қол» принципі бойынша белгіленген нарық бағаларының негізінде есептелуін талап етеді.

Қазақстанда трансфертті баға белгілеу туралы жаңа заң 2009 жылғы 1 қаңтарда күшіне енген. Жаңа заң толық емес және заңның кейбір ережелеріне байланысты үлгім жағдайлары бар. Оның үстіне, заңда әзірлеу кезеңінде тұрған егжей-тегжей жетекшілік ету жоқ. Нәтижесінде, операцияның әралуан түріне қолданылатын трансфертті баға белгілеу бойынша бақылауды іске асыру реттелмеген.

Қазақстанның трансфертті баға белгілеу туралы заңнамасына байланысты екіұштылықтың болуы салық органдарының Топ ұстанымынан бөлек ұстанымды қабылдауына әкеледі, ол өз кезегінде 2016 жылғы 31 желтоқсанға қосымша салықтарға, айыппұлдар мен өсімпұлдарға әкеліп соқтырады.

Басшылық 2016 жылғы 31 желтоқсанға қолданыстағы заңнамаға түсінік беру дұрыс деп санайды және салық бойынша Топ ұстанымы құпталады деген ықтимал бар.

Грузиядағы кәсіпорындардың салық міндеттемелері

Грузияның салық кодексіне сәйкес (бұдан әрі – «ГСК»), салық органдары салық салу мақсатында нарық бағала-

рын пайдалану туралы дәлелденген жазбаша шешім қабылдауға құқылы, егер мәміле байланысты тараптар арасында жасалса. Бірақ ГСК-да тауарлар мен қызметтердің нарық бағасын анықтау жөнінде белгілі нұсқау болғанмен, анықтау механизмі жеткіліксіз әзірленген және Грузияда трансфертті баға белгілеу бойынша жеке заңнама жоқ. Осындай түсініксіздіктің болуы байланысты тараптар арасындағы мәмілелерген салық салуды қарастырған кезде салық органдары ұстанымының екіұштылығын тудырады.

Топтың грузиялық еншілес ұйымдарында Топтың шетелдік еншілес ұйымдарымен, сондай-ақ бір бірімен жасалған мәмілелердің елеулі көлемі бар. Бұл мәмілелер байланысты тараптар арасындағы мәмілелерге жатады және оларға Грузияның салық органдары қарсы болуы мүмкін. Басшылық Топ ұйымдары арасында жасалған мәмілелердегі баға белгілеу нарықтық жағдайларда жүзеге асырылады деген негіздемеге маңызды дәлелдер бар деп есептейді, бірақ нарық бағасын анықтау жөнінде заңнамалық базаның болмағандығынан, салық органдарының ұстанымы Топ ұстанымынан өзгеше болуы мүмкін.

Грузияның Салық қызметі (бұдан әрі – «ГСК») 2015 жылы БМТ мен БТК-ның 2009-2014 кезеңіне салық тексерулер нәтижесінде 8.583 мың АҚШ доллары көлемінде қосымша салықтар мен айыппұлдар есептеді (2.860.628 мың теңгеге баламалы). ГСК шешімімен келіспеген компаниялар шағым арыз берді.

2016 жылғы қазанда Грузия Қаржы министрлігінің Даулар жөніндегі кеңесі БМТ талабын қанағаттандырды және аудит департаментіне 5.831 мың АҚШ долларына (1.943.414 мың теңгеге баламалы) БМТ-ның жете есептелген салығын жоюды тапсырды. БТП-ның 2.752 мың АҚШ доллары (917.214 мың теңгеге баламалы) сомасына қатысты арызы ГСК-ға қайта қарауға жіберілді.

BTL Тобының басшылығы, жергілікті салық заңнамасының талдауына және ұқсас салық тексерістер бойынша ағымдағы тәжірибеге негізделе отыра, салық бойынша резерв ретінде танылған 506 мың АҚШ долларын (168.645 мың теңгеге баламалы) 2016 жылғы 31 желтоқсанға төлеуді ықтимал деп санайды. Сондай-ақ, 2016 жылдың ішінде Топ салық бойынша 361 мың АҚШ доллары (120.318 мың теңгеге баламалы) көлеміндегі шығындарды мойындады. Қалған 1.885 мың АҚШ доллары (628.252 мың теңгеге баламалы) қосымша міндеттемелер ретінде танылмады, себебі басшылық БТП апелляциясы табысты болады және бұл бөлікте қаржы ресурстарының жылыстауы екіталай деп есептейді.

Қоршаған ортаны қорғау бойынша міндеттемелер

Қазақстанда қоршаған ортаны қорғау бойынша заңнама даму үдерісі үстінде, сондықтан үнемі өзгерістерге шалдығады. Заңнаманың өзгеруі нәтижесінде пайда болған ықтимал міндеттемелер шынайы бағалана алмайды. Ағымдағы заңнамаға сәйкес, басшылық Топтың осы қаржылық есептілікте көрсетілгендерді қоспағанда, қаржылық жағдайына және оның қызметінің нәтижесіне едәуір теріс әсер ететін мүмкін әлде ықтимал міндеттемелер болмайды деп есептейді (5, 23-ескертпелер).

Сақтандыру мәселелері

Қазақстан Республикасында сақтандыру саласы даму сатысында, сондықтан әлемнің басқа өңірлерінде таралған сақтандырып қорғаудың көптеген нысандары тұтас алғанда әлі қол жетімді емес.

Топ мүлікті, Топтың объектілерінде болған немесе оның қызметіне жататын апат нәтижесінде мүлікке немесе қоршаған ортаға залал келтірілгені үшін үшінші тұлға алдында жауаптылықты сақтандыруды жүзеге асырады.

Шарттық міндеттемелер

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың негізгі құралдар мен құрылыс қызметтерін 25.628.294 мың теңгеге сомаға (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 42.647.645 мың теңге) сатып алуға шарттық міндеттемелері болған.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлесіп бақылайтын кәсіпорындардың негізгі құралдар мен құрылыс қызметтерін сатып алу жөніндегі шарттық міндеттемелерінде Топтың үлесі 147.419 мың теңгені (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 361.105 мың теңге) құрады.

Сот талқылаулары

BTL компаниялар тобының бизнес-контрагенттерімен болған сот талқылаулары

2015 жыл ішінде Топ компаниялары Грузияда бірқатар сот талқылауына тартылды. Топқа берілген талап-арыздың жалпы сомасы 62 миллион АҚШ долларын (20.663.980 мың теңгеге баламалы) құрады. Тараптар Бітімгершілік актісіне қол қойды, сот талқылаулары аяқталды және 2015 жылғы 22 шілдеде сот органдары

БМТ-дағы BTL үлесіне, БМТ-ның жылжымайтын мүлкіне және БМТ БТК-ның 100% үлесін басқару айрықша құқығына салынған қамақты алып тастады. 2016 жылдың наурыз айында тараптар өзара тиімді шарттар бойынша қосымша келісімге келеді.

БХКТ-мен болған сот талқылаулары

Теңіздік айлақтарды, белгілі бір жылжитын мүлікті және 13-ға жерді 48 жыл кезеңіне жалға беруші БХКТ жалдау шартын бұзғаны үшін БТК-ға қарсы талап-арыз берді. БХКТ 5.422 мың АҚШ доллары (1.807.098 мың теңгеге баламалы) мөлшерінде материалдық және ағлақтық залалды өтеуді талап етті.

2015 жылғы 4 қыркүйекте Дауды реттеу туралы келісімге қол қойылды. Осы келісімге сай Тараптар барлық сот талқылауын тоқтатуға келісті. 2015 жылдағы қосымша келісім және таласты реттеу келісіміне сәйкес, 2016 жыл аралығында Тараптар өз міндеттерін толығымен өтеді.

БМТ-мен болған сот талқылаулары

2016 жылғы 19 желтоқсанда Грузияның сот атқарушы органдарынан талап-арызды қозғағанға дейін қамтамасыз ету туралы соттың анықтамасын орындау туралы ұсыныс түсті, онда БМТ-ның нарықта доминанттық жағдайды пайдаланбауы туралы, сондай-ақ қызмет көрсету туралы шарт жасау талаптары көрсетілген.

Көрсетілген анықтамаға сай сот БМТ меншігіндегі жылжымайтын мүлікке – жер учаскесіне (Батуми қ.) және онда орналасқан ғимараттар мен құрылыстарға тыйым салуды ұйғарды.

Тыйым салынған мүліктің құны 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 55 млн. АҚШ долларын (18.330.950 мың теңгеге баламалы) құрайды.

Бұл тыйым салу тыйым салынған мүлікті меншіктен шығаруды шектейді, бірақ БМТ операциялық-шаруашылық қызметін қозғамайды. 2016 жылғы 23 желтоқсанда БМТ жоғарыда көрсетілген анықтама бойынша Тбилиси қалалық сотына шағымданды.

БМТ-ның басшылығы арызданушының БМТ-ға деген наразылығын негізсіз деп санайды. Бұл ретте, 2016 жылғы 31 желтоқсандағы тәуекелдікті бағалауға мүмкіндік жоқ, себебі талап-арызды Грузия заңнамасы бойынша екі айлық мерзімде арызданушы БМТ-ға тапсыру керек еді, ал БМТ ондай талап-арызды алмады.

БМТ басшылығы арызданушымен болған дауды келіссөз жүргізу арқылы реттеуді қарастыруда.

BTL тобының кепілдегі активтері

2015 жылғы 31 желтоқсанға БМТ-ның негізгі құралдарының қалдық құны 46.600 мың АҚШ доллары (15.844.466 мың теңгеге баламалы) болатын кейбір объектілері тасымалдау шарты бойынша Грузия темір жолдары (бұдан әрі – «ГТЖ») алдында Georgian Transit

Ltd (бұдан әрі – «GT Ltd») міндеттерін қамтамасыз етуде кепілгер болған TBC Банктің пайдасына қамтамасыз ету ретінде кепілдікке салынды.

БМТ бұл мәміледе кепілгер ретінде әрекет етеді. Кепілдіктің ең жоғарғы сомасы 10.000 мың АҚШ доллары (3.354.600 мың теңгеге баламалы). GT Ltd 4 миллион тонна көлемінде ең төменгі талап етілетін ауыстырып тиеу жылдық көлемін ГТЖ-ға қамтамасыз етуі тиіс, оның 2 миллион тоннасын BTL тобы ауыстырып тиеуі қажет.

Ақырында ГТЖ GT Ltd ауыстырып құюдың ең төменгі қажетті жылдық мөлшерін 3,2 миллион тоннаға дейін түсірді, оның ішінде BTL – 2,5 миллион тоннаға. Жылдық кезеңнің ішінде ауыстырып құюдың жалпы мөлшері орындалды және тараптардың міндеттерді орындамау бойынша наразылығы жоқ, тиісінше, 2016 жылғы 31 желтоқсанда банк кепілдемесі ұзартылмады, активтер кепілден шығарылды.

БТК активтерінің экспроприациясы

BTL мен Грузия Үкіметінің арасындағы БТК-ны сенімгерлікпен басқару туралы келісімге сәйкес, егер БТК қатарынан 2 жыл бойы ауыстырып құюдың жылына 4 миллион тонна ең аз көлемі бойынша өз міндеттемелерін орындай алмаған жағдайда, Грузия Үкіметінің БТК активтерін экспроприациялауға құқығы бар. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша БТК арқылы ауыстырып құюдың нақты көлемдері 6,9 миллион тоннаны (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 6,5 миллион тонна) құрағандықтан, Топ басшылығы БТК Грузия Үкіметінің тарапынан мемлекеттік экспроприациялау қаупіне ұшыраған жоқ деп есептейді.

36. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржылық міндеттемелері құрамына саудалық және өзге де несиелік берешектер кіреді. Көрсетілген қаржы құралдары ең бастысы Топтың шаруашылық қызметін қаржыландыруға қолданылады. Топтың тікелей шаруашылық қызметінің нәтижесінде пайда болатын сауда дебиторлық берешегі, ақша мен ақша баламалары бар.

Топ нарық тәуекеліне бейім, ол несиелік тәуекелден, валюталық тәуекелден және өтімділік тәуекелден тұрады.

Топ басшылары шолу жасайды және осы тәуекелдерді басқару үшін қабылданатын келесі шараларды бекітеді.

Несиелік тәуекел

Топ мәмілелерді тек белгілі және несиені өтеуге қабілетті тараптармен жасайды. Топ саясатына сәйкес, коммерциялық несие шартына қарай сауда операцияларын жасауды қалайтын барлық клиент, несиелік тексеру рәсімінен өтуге жатады. Сондай-ақ, топқа берешекті қайтармау тәуекелін төмендетуде сенімділікті қамтамасыз ету үшін осындай сатып алушының дебиторлық берешегі үздіксіз мониторингке жатады. Тәуекелдің ең жоғары мөлшері дебиторлық берешектің теңгерімдік құны болады. Топта несиелік тәуекелдің маңызды шоғырлануы жоқ.

Топ салымдарды қазақстандық және шетелдік банктерде орналастырады (15 және 16-ескертпелер). Топ басшылығы төтенше несиелік тәуекелдерді болдырмау мақсатында осы банктердің несие рейтингін мерзімді қарастырады. Топ басшылығы жақындағы халықаралық несиелік дағдарыс пен одан кейін болған банктердің несиелік рейтингілерінің өзгерістері төтенше несиелік тәуекелге негіз болмайды деп есептейді. Тиісінше, банк салымдары бойынша құнсыздануға қор талап етілмейді.

Келесі кестеде «Moody's», «Fitch Ratings» және «Standard&Poors» агентігінің несие рейтингін қолдана отыра есепті күнге банк салымдары мен ақша қаражаттары бойынша сомалар көрсетілген:

36. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

		Рейтинг			
Банктер	Орналасқан жері	2016 жыл	2015 жыл	2016 жыл	2015 жыл
«Қазақстанның Халық Банк» АҚ	Қазақстан	BB+/Тұрақты	BB+/Жағымсыз	77.756.612	47.532.496
«Сбербанк России» АҚ ЕБ	Қазақстан	BB+/Тұрақты	BB+/Жағымсыз	5.070.824	6.897.362
Hellenic Bank	Грузия	Сaa2	B-/Тұрақты	3.614.530	4.943.702
«Altyn Bank» АҚ	Қазақстан	BB/Жағымды	-	1.829.416	-
Halyk Bank of Georgia	Грузия	BB-/Тұрақты	BB-/Тұрақты	648.249	1.257.397
TBC Bank	Грузия	Ba3	BB-/Тұрақты	127.650	75.023
Bank of Georgia	Грузия	B1/Тұрақты	B-/Тұрақты	101.320	102.180
«ГазБанк» ЖАҚ	Ресей	B3	B3/Тұрақты	3.268	30
«Қазкоммерц-банк» АҚ	Қазақстан	ССС/Тұрақты	B-/Жағымсыз	56	30
«ЦеснаБанк» АҚ	Қазақстан	B/Тұрақты	B+/Тұрақты	10	3.408.853
«Delta bank» АҚ	Қазақстан	ССС+	B/Тұрақты	-	3.104.623
Basis Bank	Грузия	-	B-/Тұрақты	-	29.194
Cartu Bank	Грузия	-	B-/Тұрақты	-	679
НБК Банк	Ресей	BB/Тұрақты	BB+/Жағымсыз	-	495
«Сбербанк России» ААҚ	Ресей	Ba3/Жағымсыз	BB+/Жағымсыз	-	73
«RBS Банк Казах-стан» АҚ	Қазақстан	-	A3/Жағымды	-	58
Жиыны				89.151.935	67.352.195

Өтімділік тәуекел

Ағымдағы өтімділікті жоспарлау құралын қолдана отыра, Топ ақшалай қаражаттарының тапшылық тәуекеліне бақылау жасайды. Осы құралдың көмегі арқылы қаржылық инвестициямен және қаржы активтерімен байланысты төлем мерзімі (мысалы, дебиторлық берешек, басқа да қаржы активтері), сондай-ақ операциялық

қызметтен болатын болжамды ақша ағындары талданады.

Келесі кестеде 2016 және 2015 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша осы міндеттемелерді өтеу мерзіміне қарай шарттық дисконтталмаған төлемдер туралы ақпарат берілген.

Мың теңгемен	Сұраныс бойынша	<1 жыл	1 жылдан 2 жылға дейін	2 жылдан 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2016 жылғы 31 желтоқсанға						
Сауда және өзге де кредит-орлық берешектер	-	15.370.051	7.877	492	6.378	15.384.798
Жиыны	-	15.370.051	7.877	492	6.378	15.384.798
2015 жылғы 31 желтоқсанға						
Сауда және өзге де кредит-орлық берешектер	-	16.616.457	1.951	31.572	4.917	16.654.897
Жиыны	-	16.616.457	1.951	31.572	4.917	16.654.897

Валюталық тәуекелдік

Валюталық тәуекелдікке ұшырайтын, шетел валютасымен берілген активтер мен міндеттемелердің жалпы сомасы төменгі кестеде берілген.

Мың теңгемен	АҚШ доллары	Ресей рублі	Еуро	Өзге валюталар	Жиыны
2016 жылғы 31 желтоқсанға					
Активтер	31.738.097	14.706	59.992	589.923	32.402.718
Міндеттемелер	1.714.667	101.655	20.135	699.576	2.536.033
2015 жылғы 31 желтоқсанға					
Активтер	53.522.360	6.655	172.111	474.580	54.175.706
Міндеттемелер	1.957.107	49.778	31.332	302.809	2.341.026

Топтың операцияларымен байланысты валюталық тәуекелдерді төмендетуге ықпал ететін ресми құралдары жоқ. Топта шетел валютасында жасалатын мәмілелермен байланысты тәуекелдер бар. Ондай тәуекелдер АҚШ долларында болатын кіріске байланысты пайда болады.

Келесі кестеде Топтың салық салынғанға дейінгі табысының (активтер мен міндеттемелердің әділ құнындағы

мүмкін өзгерістерге байланысты) өзге көрсеткіштердің тұрақтылығы жағдайында АҚШ доллары мен ресей рублі айырбас бағамының мүмкін өзгерістеріне сезімталдығы көрсетілген. Топтың меншік капиталына әсері мардымсыз.

36. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)

Мың теңгемен	Валюта айырбас бағамының өсуі/төмендеуі	Салық салуға дейін табысқа әсері
2016 жыл		
АҚШ доллары	+13,00% -13,00%	3.903.046 (3.903.046)
Ресей рублі	+23,00% -19,00%	(19.998) 16.520
2015 жыл		
АҚШ доллары	+60,00% -20,00%	30.939.152 (10.313.051)
Ресей рублі	+40,00% -29,00%	(17.249) 12.506

Капиталды басқару

Капиталды басқаруға байланысты Топтың негізгі мақсаты тұрақты несие төлеу қабілетін қамтамасыз ету және Топ қызметін жүргізу үшін капиталдың барабар деңгейі мен акционердің пайдасын барынша көбейту. Топ капиталдың құрылымын басқарады және экономикалық жағдайдың өзгеруіне сәйкес оны өзгертеді. Топ капитал құрылымын сақтау немесе өзгерту мақсатында дивидендтерді төлеу мөлшерін реттей алады, акционерге капиталды қайтара алады немесе жаңа акцияларды шығара алады.

2016 және 2015 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталатын жылдарда объектілерде, саясатта және капиталды басқару үдерістерінде өзгерістер болған емес.

2016 және 2015 жылдардың 31желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың айтарлықтай берешек сомасы болған жоқ. Есепті күнге Топтың ақша қаражатының берешегінен асатын елеулі сомасы бар.

Қаржы құралдарының әділ құны

Ақшалай қаражаттардың, банктердегі депозиттердің, сауда және өзге де дебиторлық берешектің, сауда және өзге де кредиторлық берешектердің және басқа да қаржылық міндеттемелердің теңгерімдік құны қаржы құралдары дерегінің қысқа мерзімді болғанына орай олардың әділ құнына шамамен тең.

37. ЕСЕП БЕРУ КҮНІНЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2017 жылдың 15 ақпанында БМТ атына талап-арыз түсті, сол арызға сәйкес, талапкер соттан БМТ-ны қызмет көрсету келісім-шартына отырғызуын, сондай-ақ талапкерге 2.500 АҚШ долларның көлемінде зиянды өтеуін (833.225 мың теңгеге баламалы) және 2016 жылдың 1 желтоқсаннан бастап сот шешімін орындағанға дейін, ай-сайын 280 мың АҚШ долларының көлемінде (93.321 мың теңгеге баламалы) төлеуін талап етуде.

9-ҚОСЫМША. ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

«ҚазМұнайгаз» ҰК» АҚ	«ҚазМұнайГаз» Ұлттық Компаниясы» Акционерлік Қоғамы
«Қазақойл» МҰК» ЖАҚ	«Қазақойл» Ұлттық Мұнай-газ Компаниясы» Жабық Акционерлік Қоғамы
«ҚазТрансОйл» МТҰК» ЖАҚ	«ҚазТрансОйл» Мұнай Тасымалдау жөніндегі Ұлттық Компаниясы» Жабық Акционерлік Қоғамы
«ҚҚҚ» ЖШС	«Қазақстан – Қытай құбыры» ЖШС
«Мұнай және Газ көлігі» ҰК» ЖАҚ	«Мұнай және Газ көлігі» Ұлттық Компаниясы» Жабық Акционерлік Қоғамы
«МұнайТас» СБҚК» АҚ	«МұнайТас» Солтүстік Батыс Құбыр Компаниясы» АҚ
BTL	Batumi Terminals Limited
CNODC	China National Oil and Gas Exploration and Development Corporation
GRI G4	Орнықты даму саласында есеп беру бойынша GRI (GlobalReportingInitiative) нұсқаулығы, G4 нұсқасы
KASE	Қазақстан қор биржасы
SGS	Societe Generale de Surveillance SA
АҚБЖ	Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі
БАЕО	Бас ақпараттық-есептеу орталығы
БАҚ	Бұқаралық ақпарат құралы
БМАС	Бас мұнай айдау стансасы
БҰҰ	Біріккен Ұлттар Ұйымы
ҒТО	Ғылыми техникалық орталық
ЕББҰ	Еншілес және бірлесіп бақыланатын ұйымдар
Есеп	«ҚазТрансОйл» АҚ ықпалдасқан жылдық есебі
ЖҚО	Жалпы қызмет көрсету орталығы

ЖӨДС	Желілік өндірістік диспетчерлік станса
ІБЖ	Ішкі бақылау жүйесі
КҚК	Каспий Құбыр Консорциумы
Компания	«ҚазТрансОйл» АҚ
ҚЕХС	Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарты
ҚИТҚ	Қауіпсіздіктің инженерлік-техникалық құралдары
ҚҚС	Қосылған құн салығы
ҚТК	Қызметтің түйінді көрсеткіштері
МАС	Мұнай айдау стансасы
МҚС	Мұнай қыздыру стансасы
ММ	Магистральдық мұнай құбыры
МӨЗ	Мұнай өңдеу зауыты
ОКК	Оқу-курс комбинаты
ПҚОП	«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС
ПМХЗ	Павлодар мұнай химия зауыты
ССС	Су сорғы стансасы
СТҚ	Су тазарту құрылғысы
ТБТЖ	Тәуекелдерді басқарудың топтық жүйесі
ТМҚ	Тауарлық-материалдық қорлар
ТОН-2	«Туймазы-Омбы-Новосибирск-2» магистральдық мұнай құбыры
ЫМЖ	Ықпалдасқан менеджмент жүйесі

